नं. १५६० का
वीररहस्यम्
२११. पत्राणि
ह [illegible]
सं. १९४३ वि:

104 is doubled and # 80 is missing.

5933 / F-211

श्री॰
दे॰ र॰
१

ॐस्वस्तिश्रीगणेशायनमः ॐनमःत्रिपुर
सुंदर्यै श्रीभैरवउवाच ॥ ॐअधुनादेविवक्ष्या
मिरहस्यंपरमाद्भुतं यन्नसर्वेषुतंत्रेषुयामला
दिषुभाषितं परादेवीरहस्याख्यंतंत्रंमंत्रौघवि
ग्रहं तत्वेश्रीषोडशान्तर्याः सर्वस्वंममपार्वति
अप्रकाश्यमदातव्यंपरमोक्षफलप्रदम् भो॰
गापवर्गदंलोकेसाधकानांसुखावहम् श्री
देवीउवाच भगवन्सर्वतंत्रज्ञकौलिकेश्वरशं
कर त्वत्प्रसादान्मयाख्यातंतन्त्रंदेव्याःसुदुर्ल
भं तंत्रंमंत्रात्मकंगुह्यंसुविनंभवनाश्रयं प
रादेवीरहस्याख्यंदीक्षापूर्वंवदस्वमे श्रीभैरव
उवाच देवीरहस्यमीशानिशृणुत्वंभक्तिपूर्वकं
यस्यश्रवणमात्रेणकोटिपूजाफलंलभेत् अ
थाहंनिर्णयंवक्ष्येपरमंगुरुशिष्ययोः विचार्य
विधिवद्धीमान्दीक्षाकर्मसमाचरेत् ब्रह्मादि
कीटपर्यंतंजगत्स्थावरजंगमं परादेव्याःपशु

त्वेनमोहितंविगतस्पृहं तथापितत्प्रसादेन
सेवयानन्यदाश्रयोः कौलिकःपशुभावेन
मुक्तंज्ञानेभजेत्पुनः दीक्षांतस्याशिवेमंत्रील
आगुरुपदार्चनात् दीक्षितःसभवेज्ज्ञानीदी
क्षाहीनोभवेत्पशुः यस्यदीक्षाशिवेनास्तिजी
वनांतंवजन्तिनः सज्ञात्वेनानरेदेविनिरया॰
म्बुनिधेःक्वचित् दीक्षाहीनस्यदेवेशिपशोः
कुत्सितजन्मनः पापौघोंतिकमायातिपु
ण्यंदूरंपलायते तस्माद्यत्नेनदीक्षैषाग्राह्या
कृतिभिरुत्तमा बालेवायौवनेवापिवार्धके
पिमहेश्वरि अन्यथानिरयीपापीपितृन्स्वान्नि
रयंनयेत् अंतेपशुमेत्रुष्यःसत्पशुयोनिंव्रजे
च्छिवे एवंजन्मार्जितंप्राप्यवासनंपरमार्थदा
म् गुरुमन्वेषयेद्देविकौलिकाचारदीक्षितम्
गुरुकुलीनंतत्रज्ञंसर्वांगैःसुमनोहरं निरा
मयंचनिर्लोभंनिःशेषागमपारगं लब्ध्वाभ

श्री॰
दे॰
२

क्याश्रणम्यादौनौषधिना विशेषतः सिद्धमा
द्यप्रादिनिर्णीतां दीक्षां देव्या यथाविधिः गृ
ह्णीयात्परया भक्त्या साधको येन जायते गु
रुश्शिष्यं रम्यांगं कुलीनं गर्भदीक्षितम् गुरु
भक्तिरतं नित्यं श्रुवानं धिषणायुतम् देवीभ
क्तिरतं भक्तं पापभीतं कृतात्मकं दृष्ट्वा दीक्षांप
रां दद्यात्कृतभागी भवेन्नतः श्रीदेव्युवाच
भगवन्करुणांभोधे संशयोयं महान्मम य
स्याविन्नपराभक्तिर्गुरुर्नीक्षितयाविधिः कु
लीनः सर्वतंत्रज्ञो मंत्रसाधनकर्तमः भक्त्या
परमयायुक्तः स किं देवकरिष्यति श्रीभैरवउ
वाच प्रदीक्षित उपायेन विहीनः शक्तिभक्ति
मान् गुरोरभावे देवेशि पुस्तकं गुरुमाचरेत्
यदि कश्चिद्भवेद्देवि गुरुस्तन्त्रविचक्षणः देवि
नः शिवमंत्राणां वै सत्वः शुभलक्षणः तेपवि
स्तज्यपोदेवि पराभक्तोपि भक्तिमान् पुस्तकं

त्वगुरुं कुर्यात्सम्भवे शिष्यवत्सलः गुरुं कुलीनं
तत्त्वज्ञं भजेन्मन्त्रस्य सिद्धये मूर्खं लोभात्मकं दो
षिकलं च परित्यजेत् पितृदीक्षां न गृह्णीयात्
भ्रातामातामहस्य च सोदरस्य कनिष्ठस्य मातुलस्य
विशेषतः दम्भवित्तेच्छया लौल्यं न कुर्यान्मनसा
पिवा परलोकेच्छया कुर्यात्परलोकममायया
श्रीदेवी भगवन्परमेशान साधकानां हितेच्छया
कदा दीक्षा परा ग्राह्या साधकैस्तद्वदस्व मे श्रीभैर
वः स्वदिने शुभनक्षत्रे संक्रान्त्यावयनद्वये नवरा
त्रिदिने पित्रोः श्राद्धे स्वजन्मवासरे नववर्षदिने दे
विचन्द्रसूर्योपरागके तिथौ शुभजन्मनक्षत्रे दीक्षां द
द्याद्विचक्षणः तत्रादौ शुभनक्षत्रे स्नात्वा संपूज्य भै
रव गत्वा नदीतटं दिव्यं लताकुसुमसुन्दरम् दी
पं वा परमेशाणं देवानामपि दुर्लभम् देवतायत
नं वापि ग्रामाश्रमासन्नतः विलिख्य विधिवद्देवि
गुरुः कुर्यात्कृताह्निकः वेदिमीशानदिग्भागे वा

श्री
दे॰ र॰
३

3

त्वष्कोणंमनोहराम् तत्रदेविपरादेव्याःश्रीचक्रं
त्तविभावयेत् सिन्दूरेणाभिवेयन्त्रंमूलमन्त्रंसमु
च्चरन् त्रिकोणंबिन्दुसंयुक्तंषट्कोणंवृत्तमण्डलम्
वसुपत्रंत्रिवृत्ताढ्यंभूगृहेणोपशोभितम् दीक्षाया
न्त्विमंदेविदीक्षाकालेप्रपूजयेत् गणेशायमेव
कणाञ्जवीरसहिताःप्रिये विदिक्षुविदिशीशानाः
पूजनीयायथाक्रमम् तारमायारमाबीजैर्धूपदी
पप्रसूनकैः मायांचमोहिनीमेतांमङ्गलांसर्वमङ्ग
लाम् महाविद्यांचदेवेशिषट्कोणेषुप्रपूजयेत् ता
रमायारमाबीजैर्गन्धाक्षतप्रसूनकैः गङ्गांचयमु
नांदेवितदग्रेपिसरस्वतीम् त्रिकोणेपूजयेदीमा
नीशानाग्नेयपूर्वकम् बिन्दौश्रीमूलमन्त्रेणपरांदे
वींप्रपूजयेत् सदाशिवंमहारौद्रंकमेशंकमनेश्वर
म् गन्धाक्षतप्रसूनाद्यैर्दीपधूपादितर्पणैः नैवेद्या
वमनीयाद्यैस्ताम्बूलैस्सुवासितैः अष्टपत्रेषुदेवे
शिसंपूज्याअष्टमातरः ब्राह्म्याद्यादेविमन्त्रेणअष्ट

भैरवपूर्वकम् ब्राह्मीनारायणीचैवकौमारीचापरा
राजिता माहेश्वरीचचामुण्डावाराहीनारसिंहिका
वामावर्तक्रमेणैवपूजनीयाविशेषतः तत्रैवंपूजा
येद्देवि भैरवान्भैरवीश्वरि महाकालंचकालाग्निक
रालंविकरालकम् संहारंरुरुमीशानिक्षेमशुन्मत
भैरवम् समपूज्यविधिवत्तत्रगन्धाक्षतप्रसूनकैः
यन्त्रमभ्यर्च्यदेवेशिगुरुंसंपूजयेत्ततः पूर्वंततःखने
त्कुण्डंयोनिरूपंत्रिकोणकम् तत्रारणिःप्रपूज्यादौ
वह्निमावाहयेच्छिवे तारवह्निद्वयंचाग्निवैश्वानरपदं
वदेत् प्रज्वलेतिद्वयंप्रोच्य चेहागच्छेतिसंवदेत् इ
हसन्निधिमाधत्स्ववंमेदेहिद्वयमकम् पञ्चद्विजा
यांप्रोच्यार्यन्त्येनाभ्यर्चयेत्ततः परादेव्यास्तमन्त्रा
णाहूतमाज्यंचरेच्छिवे मूलेनाष्टौशिवेदद्यादाहुती
नांशतंपरम् हुत्वावाणादिषट्दीकावर्त्तुतास्तुजा
पायसैः तत्रदेवीसमावाह्यपरांध्यात्वाविशेषतः
प्राङ्मुखोवासनासीनउत्तराभिमुखंप्रियम् संध्या

श्री॰
दे॰ र॰
४
५

यथाविधिवद्देवि ज्ञात्वा विघ्नशोधनम् भूतशुद्धिक्र
मोपेतं प्राणार्द्दनविधिं चरेत् प्राणायामत्रयं कृत्वा
विद्यायाचमनत्रयम् तत्र मूलेन देवेशि दिशो वद्धा
परां स्मरेत् गुरुः शिष्याय शान्ताय पराश्रीत्यै महे
श्वरि वक्ष्ये समन्त्रं यत्नाद्दीक्षां परमदुर्लभम् क
र्णे मूले महाविद्यां श्रीविद्यां मायकेश्वरः आनन्दा
मन्नाहि दयः पाने श्रिश्रिः समर्पयेत्+ ततो देव्याश्च गा
यत्रीं ततो मूलं महेश्वरि एवं समर्प्य देवेशि कृत्वा हो
मं यथाविधि शिष्यादीनां तु समन्याय्य गुरुं समभ्या
र्च्य शक्तितः तोषयित्वा प्रणामैश्च दक्षिणाभिः स्तुभा
स्वैः तदा तां महा सादायजपाय परमेश्वरि यन्त्रमा
न्त्रं च मालां च तन्त्रं पञ्चाङ्गमीश्वरि उक्तौ न शिवेषि
ष्याणुत्र व पिनदर्शयेत् ततो होमं च संप्राप्य वटुकं
योगिनीनाम् भूतानां तर्प्य बलिना देवी देवं विस
र्जयेत् श्रीदेवी भगवन् देवदेवेश भक्त्या तव गृहकार
क गणेशं चैव गायत्रीं मूलविद्यां जपेत्पराम् श्रीदेवा

प्रथमं तत्र गणेशस्य मंत्रं सांगं समर्पयेत्+

मन्त्रं जपेन्नो वा वैलक्ष्वं साधकेश्वरः कांकां विद्यां
समादृणीयाच्छिन्न्द्यान्तत्सर्वं यंमम श्रीभैरवः प्र
थमेदृनि देवेशि साधकोऽनुक्रमभक्तितः गणेशं दे
विगायत्रीं मूलविद्यां जपेत्पराम् मूहूर्ते शुभदे देवेशि
शैवं मन्त्रं जपेत्ततः गुरोः पादप्रसादेन लब्ध्वा कति
पयैर्दिनैः ततोऽनुक्रं शिवे भक्त्या वन्दनैः पूजनैः सदा
प्रार्थनाभ्यस्समन्त्रौघश्रीविद्यां प्रार्थयेत्ततः विना
श्रीविद्यया देवि साधको दीक्षितः स्मृतः अदीक्षितः
पशुप्रोक्तः पशुत्वान्निरयी भवेत् स्वजन्मनि शिवे तत्
स्माद्गुरुक्रमभ्यर्च्य भक्तितः श्रीविद्यां प्रार्थयित्वा दीगृ
ह्णीयात्सर्वसिद्धये महात्रिपुरसुन्दर्याः श्रीविद्यां
प्राप्य दुर्लभाम् मशिवाणि विज्ञेसां तां प्रार्थयेद्दक्षि
णां ततः विना पणार्पणान्न सिद्धिः स्यान्मम सापि परमेश्व
रि द्वाविंशान्यत्र श्रीविद्यां प्रजपेत्साधकोत्तमः पप
मा विद्यां जपेतास्तु श्रीविद्यासिद्धिमेष्यति नामसी
कालिकाप्रोक्ता नानासी धोऽह पात्तरी साविकी वप

श्री
वस्त्रसंर्द्दे॰ र॰ शृंदेयंनदे
५
5

रादेवी महाश्रीषोडशान्तरी राज्यं देयं शिरो देयं देयासंतनिरर्थिनी
यं षोडशान्तरी विद्यां शिवस्कन्दर्यो लब्धा गुरुप्रसा
दतः मनसापीति नोच्चूयाच्छ्रीविद्योपासको स्य
दम् यथा मां भजेत्यं तां विद्यां श्रीविद्याभेदकल्पितीम्
तेन सिद्धिर्भवेदाशु देवानामपि दुर्लभा यत्नहस्तापि
वैदूर्याद्रुकमत्त्रुसमाचरेत् गुरुरेव परादेवी गुरु
रेव परागतिः गुरुमुल्लङ्घ्य यः कर्या किंचित्सनरके
व्रजेत् एवं देवीपराभक्तो दीक्षितो गुरुपूजकः गुरु
पदेशतः कुर्याज्जपं पूजां महर्निशाम् स्वयं दीक्षां गुरो
लब्ध्वा दीक्षितः सुरपभाजनः गुरुमभ्यर्च्य सम्प्रार्थ्य शा
क्तिदीक्षार्थमीश्वरि दीक्षितायस्यनो शाक्तिस्तस्य दीक्षा
तु निष्फला जन्मकोटिशतस्यापि तस्य विद्या न सिध्य
ति ततः शिवोगुरुः शिष्यं संपूज्य परमार्थवित् शिष्य
कियं परारूपां देवीरूपां विचिंतयेत् अभ्यर्च्य परमा
शक्तिं परावाग्वन्दनेन तैः श्राह्मणमान्त्र्वदे विको
न्यावदीनयेनदा परावस्तुनोविना दोनतोदीक्षां स

मर्पयेत् उपविश्य गुरुस्तत्र पश्चिमाभिमुखो शि
वे दीक्षायै शास्त्रवीक्षत्वा पूजयेद्यन्त्रराजवत् त
तः सम्पूज्य देवेशि यन्त्राग्रे देवतात्मके शिवोभूत्वा
परां विद्यां कर्णमूले समर्पयेत् सम्प्राप्य सशिवो वि
द्यां गुरुं पितृवद्दर्चयेत् गत्वा ततश्च मूलाद्यैः दक्षि
णाम्बरपूर्वकैः तदाज्ञां शिवमादाय जपं कुर्यात्तस
वेदा शाक्तिश्चदीक्षिताभूत्वादीक्षितोपि स्वयं शिवे ।
मन्त्रोपि सशिवे जन्तुरमरत्वमवाप्नुयात् गुरोः प्रा
दप्रसादेन श्रीविद्यायदि लभ्यते सपपामास शिवा
देवीवशंपतस्सजगत्त्रयम् इदं रहस्यं परमं भक्त्यात
व मयीरितम् दीक्षाविधिर्मया देवि गोपनीयं प्रय
त्नतः इति श्रीदेवीरहस्ये दीक्षाविधिर्नाम प्रथमः
पटलः ॥ १ ॥

श्री॰ दे॰ नं॰ ६

6

ॐ नमः परादेव्यै ॐ श्रीभैरवः अधुनाकथयि
ष्यामिमन्त्रान्मन्त्रान्महेश्वरि देवीनांवैसर्वासांशाक्ता
नांचैवतांश्शृणुपार्वति त्रिपुरासुन्दरीबालातारा
त्रिपुरभैरवी कालिकाभद्रकालीचमातङ्गीभुवने
श्वरी उग्रताराछिन्नशीर्षाधूम्रस्त्रीचसरस्वती अ
न्नपूर्णामहालक्ष्मीःशारिकाशारदाततः इन्द्राक्षी
बगलातुर्याराज्ञीज्वालामुखीततः भीडाचकाल
रात्रिश्चभवानीवज्रयोगिनी वाराहीसिद्धलक्ष्मीच
कुलवागीश्वरीततः पद्मावतीकुब्जिकाचगौरीश्री
खेचरीततः नीलसरस्वतीदेवीपराशक्तिस्ततःस्मृ
ता एतासांदेविसाङ्गानांशक्तीनांवच्म्यहंमनून्
शैवान्मन्त्रांस्ततोवक्ष्येयथावच्छृणुपार्वति रुद्रस्त्रा
योम्हतेशानोवटुकोपिमहेश्वरः शिवःसदाशिवो
रुद्रोमहादेवःकरालकः विकरालोनीलकण्ठः
शर्वःपशुपतिस्रुद्रः पिनाकीगिरिशोभीमोगणे
शःप्रमथाधिपः उग्रःक्रोधनघोराघोरःकपाली

संहारईश्वरोभर्गोरुद्रःकालाग्निभैरवः

रु कालभैरवः अघोरश्च महाकालः कामेश्वर इति स्मृ-
तः वैष्णवाञ्छृणु देवेशि मन्त्रान्तन्त्रेषु गोपितान्
येन श्रवणमात्रेण मन्त्री विष्णुपदं व्रजेत् लक्ष्मीना-
रायणो नारायणो हंसो विष्णुर्नृसिंहकः वाराहो जाम-
दग्न्यश्च सीतारामो जनार्दनः विष्वक्सेनो वासुदेव
इत्येते दश वैष्णवाः मन्त्रा अत्र नमो देवि जगत्यः स्माय
कसन्नैमैः पतेषां शाक्तिशैवानां वैष्णवानां महेश्वरि
उद्धारांश्च मन्त्राणां क्रमाद्गोपयतस्ततः ॐ नमो
बालात्रिपुरसुन्दर्यै ॐ वाग्भवं कामराजश्च शाक्ति
मध्यभिधं न्यसेत् नमोन्ते देवि बालाया मन्त्रोयं वा-
ञ्छितार्थकः इत्युद्धारः अथ प्रकाशः ऐं क्लीं सौः बा-
लायै नमः इति मूलं ॐ नमस्त्रिपुरभैरव्यै वेदो बीज
मध्योध्वर्णीमध्यो विष्णुसमः परा स्फविः शक्तिः शिवः
कान्तिस्तमो माया च वले देव्या मन्त्रः पञ्चदशाक्षरः
इत्युद्धारः प्रकाशः क्एईल्ह्रीं ह्स्क्ह्ल्ह्रीं स्क्ल्ह्रीं इति मूलम् ॐ
नमस्त्रिपुरसुन्दर्यै लक्ष्मीपरामह्म

श्री॰
दे॰ र॰
७

वाग्भवशक्तिस्तुकामान्तारंचभूतिकमन्त्रोकथिता
चविद्या शाम्भवादिकंनविपरीततयाचशोभतःश्री
षोडशाक्षरविधिःशिवसम्पत्सूत्तैः इत्युद्धारप्र
काशः श्रींह्रींक्लींऐंसौंःॐह्रींश्रींकएईलह्रींहसक
हलह्रींसकलह्रींसौंःऐंक्लींह्रींश्रीं इतिमूलम् ॥
ॐश्रीभैरवः देविवक्ष्याम्यहंतत्त्वंत्रिपुरार्यरहस्यक
म् नित्यायाःशक्तयःसृष्ट्यावाग्भवीकामशक्तयः
तारामायारमाबीजैर्नामसम्येचलेश्वरी मन्त्रोयं
सर्वशाक्तानांसर्वसाधारणोमतः त्रिपुरासुन्दरीदे
विसृष्टयज्ञाप्येसृष्टमन्त्रः ॐनमोभगवत्येकालिका
यै कालीत्रयंकूर्चयुग्मंलज्जायुग्मंसमाचरेत् दा
क्षिणेकालिकेचत्रिधनबीजानिपूर्ववत् तद्वत्स्वा
म्नेनान्तेमन्त्रोयोभुवनेसु हाविशान्यत्तरीविद्यावि
द्यावतीप्रकीर्तिता इत्युद्धारःप्रकाशः क्रींक्रींक्रीं
हूंहूंह्रींह्रींदक्षिणेकालिकेक्रींक्रींक्रींहूंहूंह्रींह्रीं
स्वाहा काल्याशाक्तयःसृष्ट्याःकालीबीजेनकेवलं

ग्रन्थ्यासिद्धिर्ह्यातिःस्यात्कालिकापूजनेपरम् ॐन
मोभद्रकाल्यै कालीमंत्रेयंकूर्चयुग्मंलज्जायुग्मंचभ
द्रिका भद्रकालिपदंद्वयाद्बीजानिप्रतिलोमतः ८।
द्वयेनमयाप्रोक्तोभद्रकालीमहामनुः इत्युद्धारप्र
काशः क्रींक्रींक्रींहूंहूंह्रींह्रींभद्रकालिह्रींह्रींहूंहूं।
क्रींक्रींक्रींस्वाहा २२ इतिमूलम् कालीकूर्चपराबी
जैःपरिवारादिपात्मकयः पूजनीयामहादेविभद्रका
लेसमर्चिते ॐनमोमातङ्गे तारापरांसमुद्धृत्यना
नमातङ्गिनीतिच ममसर्वार्थसिद्धिंचदेहियुग्मं
समुच्चरेत् नवयाठद्वयंयावेमन्त्रोयंराजवल्लभः।
इत्युद्धारप्रकाशः ॐह्रींराजमातङ्गिममसर्वार्थ।
सिद्धिंदेहिदेहिफट्स्वाहा इतिमूलम् तारेणपूज्या
देवीपात्मकयःपरिवारगाः ॐनमोभुवनेश्वर्यै।
मायाबीजेनामसश्चेनमोमन्त्रोचलेवदेत् एकाक्ष
रीयंविधिनाभुवनेभुवनेश्वरी इत्युद्धारःप्रकाशः
ह्रींभुवनेश्वर्यैनमः इतिमूलम् मायाबीजेनसंपू

श्री॰ दे॰ र॰ ८

ज्याः सूत्र्याकालेत्रशाक्तयः ॐ नमउग्रतारायै नरोप
रोवधूंकूर्चंत्वरगेसकलांचले मायांपंचान्तकीतारा
भवसागरतारिणी इत्युद्धारप्रकारः ॐ ह्रीं स्त्रीं हुं
फट् इति मूलम् तारकान्तान्तैः सूत्र्यः शाक्तयस्त्वक
मण्डगाः ॐ नमश्छिन्नमस्तायै ॐ लक्ष्मीलज्जांतथामा
यांमायांद्वादशाक्षीमथ वज्रवैरोचनीयेदेमायेस्मा
स्वाद्द्याध्युगो इत्युद्धारःप्रकारः ॐ ह्रीं ह्रीं ऐं वज्रवैरो
चनीयेफट्स्वाहा इति मूलम् मायाक्रमेण संसूत्र्यः
शाक्तयःपरिवारगाः ॐ नमः सत्रावै वाग्भवंकाम
राजंचतथाशिष्टपदंवदेत् चाण्डालिनीतिप्रोच्यार्थस
मुखी [illegible] देविवोहरेत् महापिशाचिनीचेतिमाया
ऽग्निपकुजत्रयम् वह्निजायांवलेमन्त्रोगोपनीयमहे
श्वरि इत्युद्धारःप्रकारः ऐं क्लीं उच्छिष्टचाण्डालिनिसु
मुखिमहापिशाचिनि ह्रीं ठः ठः ठः स्वाहा इति मूला
म् वाक्कामबीजं संसूत्र्यः शाक्तयोन्यः परस्परम् ॐ
नमः सरस्वत्यै ॐ तारांमायांचवाग्बीजंपरतारंमहे

श्वरि सरस्वत्यै जगात्मनः प्रसिद्धं यं शिवात्मरः इत्यु
द्धारः प्रकाशम् ओं ह्रीं ऐं ह्रीं सरस्वत्यै नमः इतिमूल
म् तारं मायान्तैः पूज्या देव्या देवीसमीपगाः ओं ना
मोऽन्नपूर्णायै तारं परापिकमलाकामं विंशत्ततोव
देत् भगवति माहेश्वरि चान्नपूर्णेऽपि हृदयम् इत्यु
द्धारः प्रकाशं ओं ह्रीं श्रीं क्लीं नमो भगवति माहेश्वरि
अन्नपूर्णे स्वाहा इतिमूलम् आदिबीजद्वयेनैव पू
ज्या देव्याः समीपगाः ओं नमो महालक्ष्म्यै ओं तारं परं
रमां कामं वाग्भवं शक्तिबीजकम् महालक्ष्मि प्रसी
देति प्रणमामि पङ्कजत्रयम् स्वाहान्तेयं महामन्त्रो म
हालक्ष्मीपदप्रदः इत्युद्धारः प्रकाशं ओं ह्रीं श्रीं क्लीं
ऐं सौः महालक्ष्मि प्रसीद प्रसीद श्रीं ठः ठः ठः स्वाहा इ
ति मूलम् आदिबीजत्रयेनैव पूज्याः परमशक्तयः
ओं नमो शारिकायै ओं तारं मायां श्रियं कूर्चं सिन्धुं शा
मं प्रोद्धरेत् नामाश्रमवीमनोरन्ते मन्त्रोयं भुविदुर्ल
भः इत्युद्धारः प्रकाशम् ओं ह्रीं श्रीं हूं फ्रों क्रों शां शा

श्री दे र ५

9

रिकायै नमः इति मूलम् मायया पूजयेद्देवि परि-
वारगताः शिवे ॐ नमः शारदायै ॐ तारं माया रमा
शक्तिर्वाग्भवी नाम संवदेत् भगवत्यै शारदायै मा-
लार्के पदावनम् इत्युद्धारः प्रकाशः ॐ ह्रीं क्लीं सः
नमो भगवत्यै शारदायै ह्रीं स्वाहा इति मूलम् ना-
दकामैः शिवे पूज्याः शान्तयः परमार्थदाः ॐ नमः र-
त्रायै प्रणवं कमला माया वाग्भवं शक्तिमन्मथौ
इन्द्राक्षि वज्रहस्ते च हरमन्त्रोऽग्निवल्लभा इत्युद्धारः प्र-
काशः ॐ श्रीं ह्रीं ऐं सौं क्लीं इन्द्राक्षि वज्रहस्ते फट् स्वा-
हा इति मूलम् आदिबीजत्रयेणैताः पूज्याः श्रीचक्र-
देवताः ॐ नमो बगलामुख्यै नारं स्तम्भाच देवेशि ब-
गलामुखि सर्वदा दुष्टानां वाचमास्यकं पदं स्तम्भय
पुगमकम् जिह्वां कीलय बुद्धिं च नाशय तारं ठद्वयमन्तः
इत्युद्धारः प्रकाशः ॐ ह्लीं बगलामुखि सर्वदुष्टानां वा-
चं मुखं स्तम्भय २ जिह्वां कीलय २ ह्लीं स्वाहा इति मू-
ले बीजद्वयेन संपूज्याः परिवारगताः पराः ॐ नमो-

महात्वर्यायै प्रणवेनारकाज्योतिस्तारामथोभियं
न्यसेत् अन्ते भ्रमरीमहादेवि मन्त्रायै शत्रुसूदनः ३
महारः प्रकाशः ॐ हूं ग्रां ग्रौं महात्वर्यायै नमः इति।
मूलम् प्रणवेनार्चयेद्देवि परिवारान्यथाक्रमम्
ॐ नमः श्रीवाग्नीदेव्यै तारं परं रमावह्निः कामः श्री
क्लिं षडक्षराः भगवत्यै स्वरान्ते च मायाठद्वयमञ्च
ले इत्युद्धारः प्रकाशः ॐ ह्रीं श्रीं रं क्लीं सौं भगवत्यै
रात्रै ह्रीं स्वाहा इति मूलम् तारादिभ्यां शिवे देवि पा
रिवारान्समर्चयेत् ॐ नमो ज्वालाम्बिकायै तारं लज्जा
श्रियं चैव ज्वालाम्बिके ममेति च सर्वशत्रून्भक्षयद्वि
रन्ते वर्णे दंपयः इत्युद्धारः अथ प्रकाशनम् ॐ ह्रीं
श्रीं ज्वालाम्बिके मम सर्वशत्रून्भक्षय २ हुं फट् स्वाहा
इति मूलम् तारेण पूजयेद्देवि परिवारगतान्स्वकः १
ॐ नमो भीडायै तारं परां रमां देवि चन्द्रमन्मथशक्ति
यः भीडा भगवती त्ये वं दं सकृपाणि ठद्वयम् इत्युद्धा
रः प्रकाशः ॐ ह्रीं श्रीं ह्सें ऐं क्लीं सौः भीडा भगवति दं

श्री॰ दे॰ र॰ ९॰

10

सरूपिणि स्वाहा इतिमूलम् पवारमार्गे देवेशि
परिवाराश्च पूजयेत् ॐनमः कालरात्र्यै प्रणवं वा
सना मायां मन्मथां कमलां तथा मध्ये नामो चले
सर्ववशंकरहृदयं वदेत् वीर्यं देहि ततो नाम गणे
श्वर्याश्च सरीस्तता इत्युद्धारः प्रकाशम् ॐऐंह्रींक्लीं
श्रींकालरात्रि सर्ववशंकर २ वीर्यं देहि २ गणेश्वर्यै
नम इतिमूलम् तारवर्णेण संपूज्य परिवारांस्ततो
यजेत् ॐनमो भवान्यै तारं रमाद्यां मातां वेतारं मा
या रमा रमा हूं फडन्तः समाख्यातो मन्त्रः सर्वार्थसा
धकः इत्युद्धारः प्रकाशः ॐश्रींश्रींश्रीं ॐह्रींश्रींश्रींहूं
फट्स्वाहा इतिमूलम् माबीजे पूजयेद्देवि परिवार
गताः परः ॐनमो वज्रयोगिन्यै प्रणवं वज्रयोगिन्यै
हृदयं प्रणवादितः मन्त्रोयं सर्वसिद्धीशः साधका
नां जयप्रदा इत्युद्धारः प्रकाशः ॐह्रींवज्रयोगिन्यै
स्वाहा इतिमूलम् मायाबीजेन देवेशि परिवारान्
समर्चयेत् ॐनमो भूप्रवारायै वन्द्रवाराहीकमो

ह्रार्णीचन्द्रमध्येभिषंन्यसेत् चन्द्रमण्डपमध्यगंमे।
हरंनीलमयंमन्त्रः वामनामोहबीजेनपूजये।
त्परिवारगान् इत्युद्धारःप्रकाशं ऐंक्लींलेपैंनमो
भगवतिवार्तालिवाराहिदेवतेवाराहिस्वर्गिणिऐं।
ग्लौं [illegible] ठःठःफट्स्वाहा इतिमूलम् ओंनमःसि
द्धलक्ष्म्यै तारंरमाद्यंमायाद्यवितेचन्द्रमन्मथाः
शाकिनीमाधवीमन्त्रःसिद्धलक्ष्म्याउदाहृतः इत्यु
द्धारःप्रकाशः ओंश्रींह्रींह्रींक्लीःऐंक्लींसौःसिद्धल
क्ष्म्यैनमइतिमूलम् रमयापूजयेदस्याःपरिवारग
णःशिवे ओंनमःकुलवागीश्वर्यै तारंकामोडिम्बा
लक्ष्मीर्वाग्भवंकलाभिर्यंततः चन्द्रपमास्सहाप्रमो
वेषणाप्रमोवनेमन्त्रः इत्युद्धारःप्रकाशं ओंक्लींह्रां
श्रींहूंफेंफाषहस्क्लेंकुलवागीश्वरिपैंठःफेंठःश्रींठः।
स्वाहा इतिमूलम् कामेनपूजयेद्देविपरिवारान्य
थाक्रमम् ओंनमःपद्मावत्यै तारंपरापरमाकामा
वीवीपद्मावतीतिच ममवंदेहिप्रमंहरंनीलम

श्रीः
दे॰र॰
११

यंमन्त्रः परयापूजयेद्देवीपरिवारसंयुताःयतः प्र
काशाम् ओंह्रींश्रींक्लींहुं पद्मावतिममवरंदेहि ठ
फट्स्वाहा इतिमूलम् ओंनमःजम्भिकायै तारं
रमावाग्भवाणीनामसंयुततःपरा पद्मावरमयंम
न्त्रःसर्वसिद्धिफलप्रदः वाग्भवाणीनदेवीपूजये
त्परिवारगाः इन्द्रहारःप्रकाशां ओंह्रींश्रींजम्भिके
देविक्लींठःस्वाहा इतिमूलम् ओंनमोगौर्यै प्रणवं
कमलामायावाग्लक्ष्मीकंचर्षिवेनततः गौरिपार्वैवरं
देहिमन्त्रःसर्वार्थसिद्धिदः इन्द्रहारःप्रकाशाम् ओं
श्रींह्रींश्लींगंगौगौरिगीस्वाहा इतिमूलम् रमयापरि
वारांश्चपूजयेत्साधकोत्तमः ओंनमःखेचर्यै भैरवी
तमःपराशक्तिःखेचर्यैचापमरीततः मन्त्रोयंखेच
बीनामखेचरत्वप्रदायकः परयापूजयेद्देवीपरिवा
रगताशिये इन्द्रहारःप्रकाशाः स्त्रींक्रींसःखेचर्यैनमः
ओंनमोनीलसरस्वत्यै तारंबीजंवाग्भवंचक्रूंबीनी
लसरस्वती ह्रंनीलेमनोरन्ते मन्त्रोयंवाक्प्रदायकः

ध्योधेण पूजयेद्देविपरिवारान्यथाविधिः इत्यु
द्धारःप्रकाशः ॐह्रांऐंह्रुंनीलसरस्वतिफट्स्वा
हा ॐनमःपराशक्त्यै ॐतारेवमापराकामःश
क्तिवर्ह्नितत्तोभिधम् वाग्भवंहृदयेदेविमन्त्ररा
जोयमीरितः इत्युद्धारःप्रकाशः ॐह्रींश्रींक्लींसौ
पराशक्त्यैऐंस्वाहा इतिमूलम् मूलेनपूजयेदा
द्यादेवीन्तत्परिवारगाः इत्येषशाक्तमन्त्राख्यःप
टलोदेवदुर्लभः अधुनातेमहेशैवावक्ष्यामिशृ
णुपार्वति इदंरहस्यंपरमंतवभक्त्याप्रकाशि
तम् गुह्याद्गुह्यतरंचगोपनीयंस्वयोनिवत्
इतिश्रीरुद्रयामलेतन्त्रेपरादेवीरहस्येशाक्तम
न्त्रोद्धारविधिर्द्वितीयःपटलः २ ॥

श्री॰
दे॰ र॰
१२

ॐ श्रीभैरवः ॐ यो देवदेवो देवेशि महामन्त्रजा।
यः स्मृतः मन्त्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि तस्मात् शृणु पार्व।
ति ॐ अनन्तस्य ज्ञेशक्तिशोभिपिंशाकामांतस्माद्दे
पालयद्विमल्येव तस्मात्शक्तिवेषारहजतारं म।
न्त्रोद्धारो देवि मन्त्रजयस्य श्रमन्ते शास्य वक्ष्यामि म
न्त्रोद्धारं महेश्वरि येन विज्ञानमात्रेण दीक्षाफलम
वाप्नुयात् तारं हृज्जे शारज्ञाममध्ये विशेत यांचा।
ले मन्त्रायं सर्वसिद्धीशः सम्यग्वीधिशिववल्लभः २
प्रणवं भूतिबीजं च बहुकायसमुद्धरेत् आपद्गुद्धा
रणायेति क्रकशुभंसमुच्चरेत् वहुकायपराबी
जे मन्त्रायं देववल्लभः ३ तारं श्रीं सं महादेवितता।
महेश्वरायच विश्वमन्ते मनोर्दयान्मन्त्रायं मन्त्रा
सिद्धिदः ४ तारं श्रीं सं शिवायेति मन्त्रायं भोगमो
क्षदः तारं श्रीं सं शिवायेति नमोन्ते मपरो मन्त्र।
इति शिवस्य ५ तारं वाणी शारकामः सदाशिवा।
यप्रोद्धरेत् विश्वमन्ते मन्त्रोमन्त्रो मालिमणि

परः इति सदाशिवस्य ६ नमो रुद्राय तारं वो
वे शिवो रुद्र असीदेति भृगो वदेत् अन्ते ठद्वयमी
शानि मन्त्रोयं देव दुर्लभः ७ नमो महादेवाय
तारं परा शिवो देवि महादेवाय ठद्वयम् मन्त्रः
शिवं प्रदो देवि शैवानां परमार्थदः ८ तारं का
ली शिवो नाम नत्री ह्रूं पंच ठद्वयम् मन्त्रो भैरव
विख्यातः कलौ भोगापवर्गदः इति करालस्य
तारं वाग्भव मायाया विकराला लविन्यसेत् अ
न्ते ठद्वयस्त्वस्यायं मन्त्रराजोयमीरितः इति विक
रालस्य १० प्रणवेन्दुरिति डिंबं नीलकंठाय चाश्म
री उर्वैशानीलकंठस्य मन्त्रो द्वादशाक्षरः ११
तारं परा रमा बीजं पार्वत्यै इति पदं वदेत् अन्ते शम
रीमंतो देवि मन्त्रोयं भोगदा स्मृतः १२ प्रणवो वा
ग्भवो मारः शक्तिः पशुपतेर्वनम् मन्त्रोयं देवदे
वस्य वल्लभो मुक्तिसाधनम् १३ तारं परा मृडाये
ति विद्या मन्त्रेमत्र स्मृतः तारं त्र्यंबकलक्ष्मीमा

श्री॰
दे॰ रं॰
१३

13

येहूयात्पिनाकिने अन्तेघमरीसंनोदेविमन्त्रो
यंवैविघ्नसूदनः १५ तारंशिवोमहंदेविशिरिघाया
घमरीमन्त्रः १६ तारंपरंभद्रिकाचभीमायान्तेघम
रीमन्त्रः १७ मायाशिवाद्वरंमायामहानाणपघ्रा
हवेत् तयेघमरीमनोन्तेमन्त्रोयंविघ्नहारकः १८
तारंपराचवाह्लीकंघयघ्नापिपस्रुहवेत् प्रसीद
द्वयमायोन्तेमन्त्रोयंदेवदुर्लभः १९ ह्रूंविःजमा
ताय मनोन्तेविश्वमत्रपरः सर्वदेवेन्द्रपददो
भोगदोमोक्षदास्मृतः २० तारंकालीशिवोदेवि
क्रोधमीशानचाघमरी मन्त्रोयंसर्वसिद्धीशोवैरि
वर्गनिवर्हणः २१ तारंपराघमालक्ष्मीरीघायो
त्रिवर्तमन्त्रः २२ तारंशिवःकामराजःकपालेघा
यमंवदेत् अन्तेद्वयस्रुहृत्यमन्त्रोयंसपादघाता
ः २३ तारंकालीभुवंमायाक्रोधभैरवस्रुहवेत्
प्रसीदद्वयमायोन्तेमन्त्रोयंसर्वसिद्धिदः २४ तारं
वाणीघावकामःसंहारायेच्चलेवनम् मन्त्रोयंदे

वदेवस्य वाणीति तस्मै दशाक्षरः २५ तारं रमा भुवि मा
लक्ष्मीरीश्वरार्यश्मरी मन्त्रः २६ तारं च भास्वती मा
याभर्गीयाक्षीश्मरी मन्त्रः २७ तारं वाग्भिः परा बीजेन
रवेद्याश्मरी मन्त्रः २८ प्रणवं कमला माया कालाग्ने
यपदं ततः विद्यामन्त्रे मनो देवि मन्त्रराजोऽयमीरि
तः २९ तारं श्रीं शिवो देवि मध्ये ज्ञाताय चाश्मरी
उद्यतारा शिवस्याय मध्ये यस्य मन्त्रस्ततः ३० माया
द्विषड्भिन्नवह्निज्वालिखा स्मृता हिलमावर्णा हृत्का
वक्त्रकर्णेति मा निरूगलं ताम्रा भिवक्त्रा किंते शाङ्को
वीचतमीशुभौ वक्त्रतोषामैषा च वस्त्राश्मकाराख्य
बीन्दुनामिन्दुमन्त्रज्वालिखा मन्त्रोऽयमाधोविकः ३१
हूर्वं हं हं महाकालश्मशानेति पदद्वयम् मायाहंहं
वह्निजायां राजराज्ञीश्वरी मन्त्रः ३२ वाग्भवं मदना
शाक्तितारकाख्यपरामकलवियद्योचिता तारस्व
कविपरीतबीजकः षोडशाक्षरविधिः शिवः स्मृ
तः ३३ इतीदं मन्त्रसर्वस्वं रहस्यं परमात्परम् तव

श्री॰
दे॰ र॰
१४

भक्त्या मया ख्यातं न वाच्येयं दुरात्मने ॥ इति श्री
देवीरहस्ये मन्त्रोद्धारविधि[धि]स्तृतीयः पटलः ३ ॥

14

ॐ श्रीभैरवः अधुना कथयिष्यामि वैलवांस्त
त्वत्तो मन्त्रान् येनस्मरणमात्रेणादीक्षितोदीक्षितो
भवेत् मन्त्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि लक्ष्मीनारायणस्य
ते अष्टसिद्धिप्रदं मयः साधकानां खडलेभं तारं
पराचह्रतिं परालक्ष्मीं ततोभिधम् लक्ष्मीना
रायणायेति विष्णमन्त्रो मन्त्रः स्मृतः १ तारं रमावा
गभवकामशक्तिमायाग्निरायेति पदं देवदेश ह्रा
मायह्रां चैं द्रवह्न्यं स्या ह्रीं क्रमन्त्रो मन्त्रराजो
मौलिः २ तारं पराभूततारं विलवे विष्णव ज्वले
देवदेवस्य मन्त्रायं विलोल्लवसमीरितः ३ तारं र
माभूतिजवाक्स्मरां स्वशक्तिर्दबीजं नरसिंहदेव
म् तर्याद्भिर्तं वाज्रटफडन्तेश्रयं [illegible] दिमन्त्रो नर
सिंहमन्त्रम् ४ तारं रमालां सकलां स्मरास्वल
क्ष्मीवरद्वायपदेवदेश अन्ते धमरीं वैलवयामदा
यीलक्ष्मीवराद्रायमन्त्रः स्मृतस्ते ५ तारं पराभू
ति रमाज्रचार्णं श्रीं ज्ञामदघायमरोजपुंगमम्

श्री॰
दे॰र॰
२५

15

आपस्तथान्तेवादितोयमीऔयथेसुदोभार्गवाम
मन्त्रः ८ तारंपरांरमालक्ष्मीःसीतारामेतिसंवदे
त् श्रीदशुगमायोलेमन्त्रोयंश्रुतिकारणाम् ता
रंमाश्रुतिमाख्येयंवदेज्जनार्दनायच विष्णुमलेम
नोदेविमन्त्रोयंरिपुसूदनः ८ तारंपराश्रुतंलक्ष्मी
विष्वक्सेनायसंवदेत् हार्दंपद्मत्रयंनीरंवैष्णवानां
मण्डलेमः ९ तारंपरांरमावाणीकामंलक्ष्मीपदंव
देत् वासुदेवायविश्वस्यात्मन्त्रोयंभोगमोक्षदः १०
इदंतत्वतमंगुह्यंरहस्यंपरमाद्भुतम् वैष्णवानांग
वसर्वस्वंगोपनीयंस्वयोनिवत् ॥ इतिश्रीदेवीर
हस्येवैष्णवमन्त्रोद्धारविधिर्नामचतुर्थःपटलः ४

ॐ श्रीभैरवः ॥ अथ वक्ष्ये महातत्त्वं मन्त्राणां परमार्थ
दम् । येन विज्ञानमात्रेण विद्या सिद्ध्यति सत्वरम् १
कीलनं विविधं वक्ष्ये सर्वमन्त्रादिरूपकम् । अदातव्यम
भक्तेभ्यो नास्तिकेभ्यो यस्य कस्यचित् । शाक्तानां देवि म
न्त्राणां वैष्णवानां विशेषतः । वैष्णवानां मनूनां तु वा
न्तस्य कीलनं परम् । प्रथमं देवि बालायास्त्र्यक्षर्याः
शृणु पार्वति । वाग्मी मन्त्री त्रिकस्यार्थं भवेत्कीलनं म
नोः २ अल्पकूटं वदेदादौ ह्रीं देवि जपसिद्धये भवेत्त्रि
पुरभैरव्या मनोः कीलनं परम् ३ कूटत्रयाणां प्रथ
मं वर्णं वर्णान् समुद्धरेत् । जपेच्छ्रीषोडशार्णायाः भवेत्त
त्कीलनं मनोः ४ अथ वक्ष्ये रहस्यं ते कालिकायां महे
श्वरि । निष्कीलितास्या हि ये ये द्वाविंशार्णस्य तु दीपका भ
द्रिका प्रथमं दद्यात् दक्षकालीचयं वदेत् । भद्रकालीम
नोर्देवि भवेत्कीलनं तथा ५ ठद्वयान्ते पदं दद्याज्जा
पेत्साधकसत्तमः । भवेत्कीलनं देवि राजमातङ्गि
नी मनोः ६ विद्यान्ते सकलं दद्याज्जपेत्पार्वति जापक ::

श्री॰
दे॰ र॰
१९

16

मनोः श्रीभुवनीश्वर्याः स्यादुत्कीलनमुत्तमम् ७
वह्निमादौ पठेदन्ते तारं जप्याच्च पार्वति अथ सूत्कील
नो मन्त्रः तारायास्समुदाहृतः ८ मायां ह्रादशाकीमा
दौ जपेन्मन्त्रस्य पार्वति छिन्नशीर्षामनोरेवस्यादुत्
कीलनकः परः ९ मायामादौ वनान्ते च वाग्भवं साथ
को जपेत् सप्तकोटिमन्त्रराजस्य भवेदुत्कीलनं तथा १०
वाग्भवं प्रथमं दद्याद्धि शान्ते शक्तिं जपेत् सरस्वती
मनोर्देवि मन्त्रोऽस्युत्कीलनाभिधः ११ विषमादौ जपे
द्देवि वनान्ते मदनं पठेत् अन्नपूर्णामनोरेवस्यादुत्का
कीलनको मन्त्रः १२ रमामादौ मनोर्दद्यात् पश्चात्त्र यम
योर्वले महालक्ष्मीमनोर्दद्यान्मन्त्रोऽस्युत्कीलनाभि
धः १३ सिन्धुरं संजपेदादौ मायामन्ते महेश्वरि शारि
कामन्त्रराजस्य स्यादुत्कीलनको मन्त्रः १४ वनमादौ
वनान्ते स्मरं दद्याज्जपेच्छिवे शारदामन्त्रराजस्य
मन्त्रोऽस्त्युत्कीलनाभिधः १५ शक्तिबीजं पठेदादौ
दद्यादन्ते च मन्मथम् इन्द्राणीमन्त्रराजस्य स्यादुत्की

लनको मतः १६ स्वद्वीजं च मनोरादौ वनान्ते श्मशा
णेवं जपेत् मन्त्रायं बगलामुख्या मन्त्रा कीलनसि
द्धिदः १७ त्रिःपठेद्दक्षमन्त्री श्मशाने श्मशाणे वं साधकोत्तमः
वतीमन्त्रस्य मन्त्रायस्तु कीलनफलप्रदः १८ वह्नि
मादौ नयान्ते चतारं दत्वा महेश्वरि जपेन्मन्त्रं महा
राज्ञीमन्त्राकीलनसिद्धये १९ रमा मादौ जपेद्दे
वि मन्त्रान्ते सकलं जपेत् ज्वालामुखीमनोर्देवम
न्त्राकीलनको मतः २० वेदबीजं पठेदादौ नामा
न्ते श्मशाणे वं जपेत् भीडामन्त्रस्य मन्त्रायस्तु कीलन
फलप्रदः २१ विद्यान्ते वाग्भवं दद्यात् काममादौ जपे
न्निये कालरात्रिर्मनोर्देवि स्यादुत्कीलनको मतः २२
तालत्रयं पठेदन्ते मात्रयं प्रथमं जपेत् भवानीम
न्त्रराजस्य मन्त्रायं कीलदोषहृत् २३ पद्मामन्ते जपे
द्देवि वज्रयोगेश्वरीमनोः उत्कीलनाख्यो मन्त्रोयं
मन्त्रसिद्धिफलप्रदः २४ मदमादौ जपेद्देवि वेदहा
यान्ते हुं तथा बाबादी मन्त्रराजस्य मन्त्रोस्य की

श्री॰
दे॰ र॰
९२

लनाभिधः २५ हरितं प्रथमं देवि विद्यान्ते वाग्भवं
जपेत् सिद्धलक्ष्मीर्मनोर्देवि मन्त्रोऽस्य कीलनाभिधः
वेषणमादौ वनान्ते च डिम्बबीजं जपेच्छिवे उत्कीला
नाख्यो मन्त्रोऽयं ज्वालवागीश्वरीमनोः २७ वीचिबीजं
जपेदादौ ठद्वयान्ते पितारकम् पद्मावतीमनोर्देवि
मन्त्रोऽस्य कीलनाभिधः २८ वाग्भवं मं जपेदादौ वना
न्ते सकलं जपेत् जम्भिकामन्त्रराजस्य मन्त्रोऽयं की
लदोषहृत् २९ मठमादौ मनोर्देवि प्रणवं ठद्वयाञ्च
ले मन्त्रं जपेदयं मन्त्रो गौरीमन्त्रस्य कीलहृत् ३० शा
न्तिमन्ते जपेद्दिव्यं प्रथमं परमेश्वरि खेचरीमन्त्रराज
स्यास्य स्यादुत्कीलनको मनुः ३१ कूर्चमादौ मनोरन्ते
ऽप्यंदवाजपेच्छिवे मनोर्नीलसरस्वत्याः स्यादुत्की
लनको मनुः ३२ शान्तिमादौ मनोर्देवि वासनामं च
ले जपेत् पराप्रासादमनोर्देवि कीलदोषापहो मनुः ३ ३
श्रीभैरवः श्रृणु नाथैव मन्त्राणां केचिद्देवि मनूत्तमाः
मः निष्कीलता मया ख्याताः केचिन्मा वन्ति कीलिताः

महेश्वरः शिवो रुद्रो महादेवः करालकः विकरा
लः शिवो शर्वो रुद्रः पशुपतिस्तथा पिनाकी गिरि
शो भीम उग्रमारः प्रथमाधिपः क्रोधेशा ईशा ईशा
नि कपाली उग्र भैरवः एते मन्त्रा महादेवि कीलदोष
विवर्जितः श्रवणमात्रेण फलं दास्यन्ति सत्वरम्
अथवा देवदेवेशि वक्ष्ये तत्त्वं परात्परम् एतेषां शैवमं
त्राणां ज्ञात्वा गोप्यतमं ज्ञात्वा मन्त्रादिबीजं देवेशि श्रु
तिमन्त्रं जपेत्सुधीः त्रिवारं साधको येन भवेत्कील
नं मनोः मृत्युंजय रुद्र ईशानो वक्त्रो नीलकंठकः ।
सद्योजातो वामो घोरश्च देवेशो घोरो भैरवः महाकालो
महादेवि कामेश्वर इति प्रिये एते मन्त्रा मया देवि की
लिता मन्त्रसिद्धये एतेषां स्मरणं मन्त्राणां देवेशि की
लनं परम् येनोच्चारणमात्रेण मन्त्रसिद्धिः प्रजायते
शिवबीजं जपेदादौ अन्ते शक्तिं जपेत्प्रिये श्रीमृत्युंज
यमन्त्रस्य मन्त्रोऽस्य कीलनाभिधः तारमन्त्रं जपेदा
दौ शाक्तिमन्त्रस्य भावेति अन्तेश्वरमन्त्रस्य सम्पादयेत्की

श्री॰
दे॰र॰
१८

18

लदोषहृत् २ परमादौ जपेदन्ते प्रणवं साधकोत्तमः
मन्त्रो वटुकमन्त्रस्य स्यादयं कीलनाघ्नः ३ हरितं
प्रथमं दत्वा मन्त्रान्ते च शिवे जपेत् दुर्गाशिवस्य मंत्रो
यं नीलकंठस्य कीलहृत् ४ शिवमादौ जपेदन्ते तारं
पार्वति साधकः उग्रताराशिवस्यायं मन्त्रो मन्त्रस्य
कीलहृत् ५ मायां मन्ते जपेद्देवि शिवमादौ च साधकः
महागणपतेर्मन्त्रो मनोरुत्कीलनाभिधः ६ विष्णु
मादौ मनोर्देवि मायाद्यादिं वा बले जपेत् अघोरभैरव
स्यायं मनोरुत्कीलनो मतः ७ एषामपि महाकाले
निष्कीलित इति स्मृतः अस्य मन्त्रप्रसादेन सर्वे निष्की
लिताः शिवे ८ कामे शाक्तं दत्वा यतः प्रथमार्णत्रयं
जपेत् श्रीविद्याशिवमन्त्रस्य स्यादुत्कीलनको मतः
अयं देवि सर्वानां ते मन्त्राणां वा शिवपार्वति उत्कील
नमन्त्रेणैवाजपमात्रात्सिद्धिदो भवेत् हरितं प्रथमं द
त्वादन्ते प्रणवमीश्वरि लक्ष्मीनारायणस्यायं स्यादु
त्कीलनको मतः ९ शक्तिमादौ मनोरन्ते वाग्भवं सा

यकोभवेत् श्रीरामाष्टाक्षरमन्त्रस्यमन्त्रार्थंकीलदो
षहृत् २ पराश्रियंजपेद्देवविष्णुमादौजपेन्मनोः
विष्णुमन्त्रस्यमन्त्रार्थंस्यादुत्कीलनकाभिधः ३ स
रमादौजपेद्देवेन्द्रबीजंसाधकोत्तमः लक्ष्मीनृसिं
हमन्त्रस्यमन्त्रार्थंकीलदोषहृत् ४ तारमन्तेर
मामादौजपेत्साधकसत्तमः लक्ष्मीवराहमन्त्रस्य
भवेदुत्कीलनंपरम् ५ कूर्चबीजंजपेदादौमन्त्रा
न्तेपञ्चशुक्लकम् मनोर्भार्गवरामस्यभवेदुत्कील
नंशिवे ६ परामन्तेरमामादौजपेत्पार्वतिसिद्धये ।
श्रीसीतारामभद्रस्यमनोर्मन्त्रार्थकीलहृत् ७ ।
मामन्तेप्रथमंसौचजपेत्पार्वतिसाधकः जनार्द
नमनोर्मन्त्रःस्यादुत्कीलनकाभिधः ८ लक्ष्मीमादौ
परामन्तेमहादुःस्वापयेत्सुधीः विष्वक्सेनमनोर्दा
विस्यादुत्कीलनकोमनुः ९ काममादौचमन्त्रान्ते
तारंदेविजपेत्सुधीः वामदेवमनोर्मन्त्रस्यादुत्की
लनकोमनुः १० इतितत्त्वमहादेविमन्त्राणांपरमा

श्री· दे· र· २२

र्ध्वम् तवस्तं देवि कथितं नाख्येयं ब्रह्मवादिभिः ११
इति श्रीदेवीरहस्ये मन्त्रोत्कीलनविधिर्नाम पंचमः पटलः ५ ॥

19

ॐ श्रीभैरवः अथातेवर्णयिष्यामिसंजीवनमन्त्रसि
द्धये एषांश्रवणमात्रेणमन्त्रसिद्धिप्रदोभवेत् बाला
यादेविअन्त्यवर्णंचसाक्षिमादौपठेत्सुधीः संजीवना
ख्योमन्त्रोयंदेवियोमन्त्रस्यसिद्धये १ पदत्रयंपठेदा
दौजीवनेभैरवीमनोः २ कूटत्रयाणांदेवेशिविक्ष
टायन्तपेत्सुधीः द्वितीयाणांत्रयंदेविभवेत्संजीवने
मनोः ३ सिद्धविद्यामहाश्यामासर्वदोषविवर्जिता
जप्यासिद्धैःसदासद्भिःब्रह्मविष्णुमहेश्वरैः ४ भद्रि
काञ्चबालेदेविदद्यादन्तेमनोःशिवे महाकालीमनो
रेषस्यात्संजीवनकोमनुः ५ तारंपरापठेदन्तेतया
यौमायकेश्वरि राजमातंगिनीदेव्याभवेत्संजीवनो
मनोः ६ वारत्रयंपठेदादौमूलमन्त्रस्यवैपराम् म
न्त्रस्यश्रवणेसम्यग्भवेत्संजीवनंपरम् ७ कालीत्रयं
पठेदन्तेमन्त्रस्यास्यमहेश्वरि उग्रतारामनोरेषस्या
त्संजीवनकोमनुः ८ वासनांमूलमन्त्रस्यान्तपठेदन्ते
महेश्वरि छिन्नमस्तामनोरेषस्यात्संजीवनकोमनुः ९

श्री॰
दे॰ र॰
२॰

परामादौ जपेद्देवि कामाख्ये च तथैव च हस्त्रौम-
न्त्रराजस्य भवेत्संजीवनं प्रिये १० तारद्वयं जपेन्मन्त्री
मन्त्रान्ते मातृकेश्वरि सरस्वतीमनोरेषस्यात्संजीव-
नकामदः ११ विश्वमन्त्रे जपेदादौ ठद्वयं कालिकेश्वरि
अन्नपूर्णामनोरेष भवेत्संजीवनं परम् १२ वाणीमन्त्रे
जपेदादौ कामराजं च साधकः महालक्ष्मीमनोर्देवि
भवेत्संजीवनं परम् १३ ह्रंचमादौ भवेदन्ते जपेत्सा-
धकसत्तमः शारिकामूलमन्त्रस्य भवेत्संजीवनं प्रि-
ये १४ कामराजं जपेदादौ मायाबीजं तथांचले शार-
दामन्त्रराजस्य संजीवनमनुस्मृतः १५ मन्मथं शक्ति-
बीजं च जपेदादौ च साधकः इन्द्राक्षीमूलमन्त्रस्य सं-
जीवनमनुः परः १६ रत्नाबीजं जपेद्देवि प्रणवं च व-
नोचले भगलामन्त्रराजस्य भवेत्संजीवनं परम् १७
तारकं मूलमन्त्रान्ते त्रिकस्थाद्यं जपेत्प्रिये तथा मन्त्रा-
स्यान्नित्यातः संजीवनमनुः परः १८ वह्निबीजं जपेदा-
ले शक्तिमादौ महेश्वरि राज्ञीमन्त्रस्य मन्त्राद्यं संजीवा-

नकरः स्मृतः १९ हूं चेमादौ वन्हिरंगं जपेदन्ते मदे
श्वरि ज्वालामुखीमनोरेष मन्त्रः संजीवनाभिधः २०
वाग्भवं प्रणवादौ च ठद्वयान्ते जपेत्प्रिये एष संजी
वनो मन्त्रो भीडाभगवतीमनोः २१ तारमन्त्रो रम
मामादौ जपेत्साधकसत्तमः गणेश्वरीकालरा
त्र्याः स्यात्संजीवनको मन्त्रः २२ हूं चेमादौ दरान्ते
च जपेत्साधकसत्तमः भवानीमूलमन्त्रस्य भवे
त्संजीवनं परम् २३ मायाभुवन्वार्यदेवेशि त्रिरादौ प्र
स्यथो बले संजीवनमन्त्रं देवि स्याद्धन्त्रयोगिनीम
नोः २४ मठमन्ते मठमादौ जपेत्पार्वति कालिकः
मन्त्रो यं भूभुवाराहामनोः संजीवनाभिधः २५ द
रितं मूलमन्त्रान्ते जपेदादौ च मन्मथम् सिद्धल
क्ष्मीमनोरेष स्यात्संजीवनको मन्त्रः २६ कां रामा
दौ रमामन्ते जपेत्साधकसत्तमः भवेत्संजीवनं दे
वि कमलवागीश्वरीमनोः २७ काममादौ मदादेवि
जपेदन्ते रमां शिवे पद्मावतीमनोरेष स्मृतः संजी

श्री दे॰ र॰ २९

वनोमन्त्रः २८ वाग्भवं पंकजाल्ले च प्रणवादौ पदं
जपेत् कुब्जिकामूलमन्त्रस्य मन्त्रोयं जीवनाभिधः २९
वारुणीकं प्रणवादौ च मूलान्ते शिवं जपेत् गौरीम
न्त्रस्य मन्त्रोयं स्यात्संजीवनकाभिधः ३० कूटमन्त्रो
विद्यमादौ जपेत्तावेति साधकः खेचरीमन्त्रराजस्य
भवेत्संजीवनं शिवे ३१ वाणीमादौ पदान्ते जपे
न्मात्रिकमन्त्रमः भवेत्संजीवने देवि नीलसरस्वति
मनोः ३२ वाग्भवं प्रणवादौ च काममन्ते जपेत्सु
धीः एषसंजीवनो मन्त्रः पराशक्ति मनोस्मृतः ३३
प्रभृताशैवमन्त्राणां निष्कीलानां महेश्वरि वक्ष्ये
तत्वं रहस्यं ते संजीवनकरं परम् ३४ मूलमंत्रांच
ले मन्त्रीजपेन्मारं सृष्टक्रमस्थक सर्वेषां शैवमन्त्रा
णां भवेत्संजीवने शिवे तथापि कीलितानां तु संजी
वनमन्त्रः ३५ येषां साधनमात्रेण मूलविद्या ।
शुभिक्षति कार्यनामंत्ररहं जपेदादौ च साधकः
मृत्युंजयमनोरेष मन्त्रः संजीवने प्रियः १ विष्णुना

दौविघ्नमन्त्रेजपेन्मान्त्रिकनायकः अस्त्येतेष्वरा
मन्त्रस्यभवेत्संजीवनंपरम् २ वटुकंयेतितारादौ
जपेत्पार्वतिसाधकः संजीवनमनुःप्रोक्तोवटुक
स्यैवदुर्लभः ३ शिवंचप्रणवादौतुजपेत्साधकव
न्दिते श्रीनीलकंठमन्त्रस्य संज्ञासंजीवनाभिधः
परमादौत्रिसंख्यार्यंजपादौमंत्रं जपेत्सुधीः सद्यो
जातमनोरेषस्मृतःसंजीवनोमन्त्रः ५ शिवमन्त्रे
द्विसंख्यार्यंजपेद्देविजपादितः महागणपतेर्मन्त्रो
मनोःसंजीवनाभिधः ६ वज्रबीजंनिमूलादौजपे
त्पार्वतिसाधकः अघोरदेवमन्त्रस्यमत्रसंजीवनः
स्मृतः ७ निर्दोषोमन्त्रराजोयंमहाकालस्यपार्व
ति अस्योच्चारणमात्रेणमन्त्रःसिद्ध्यतिसर्वदा ॥
कूटत्रयेभ्योदेवेशिद्वितीयाक्षरसंपरेत् जपेत्का
मेषामन्त्रस्यभवेत्संजीवनंशिवे ८ अथाहंदैवैभवा
नांतेमन्त्रूनांवाचिसंजीवनं यंजप्त्वासाधकोदेविभ
वेद्देवसमोविभः ९ इतितेमूलमन्त्रांतेजपेत्पार्वति

श्री॰
दे॰र॰
२२

साधकः लक्ष्मीनारायणमनोर्भवेत्संजीवनंपरं १
शक्तिमन्त्रे मनोरादौ वाग्भवं साधको जपेत् श्रीरा
यात्मकस्य मन्त्रस्य संजीवनमनुः स्मृतः २ विष्णोन्ते प्रण
वं दे विजपेत्साधकसत्तमः विष्णुमन्त्रस्य मन्त्रोयं स्मृ
तः संजीवनाभिधः ३ नृबीजं प्रथमं देवि प्रणवं चा
वले जपेत् लक्ष्मीनृसिंहमन्त्रस्य मन्त्रः संजीवनाभि
धः ४ रमामन्त्रे त्रिकस्यादौ जपेदानन्दनिर्भरे लक्ष्मी
वराहमन्त्रस्य संजीवनमनुः स्मृतः ५ पराङ्गं जपे
दादौ मन्त्रराजस्य पार्वति मन्त्रो भार्गवरामस्य म
नोः संजीवनः स्मृतः ६ मन्त्रान्ते प्रणवं देवि तारादौ
सकलं जपेत् श्रीसीताराममन्त्रस्य मनोः संजीवा
नो मन्त्रः ७ विष्णुमादौ परामन्ते जपेत्पार्वति मात्रिक :
जनार्दनमनोरेष मन्त्रः संजीवनः स्मृतः ८ परमादौ
परामन्ते मातरं साधको जपेत् विष्वक्सेनमनोरेष
स्यात्संजीवनको मनुः ९ रमामादौ रमामन्ते जप
दौ मंत्रं पेत्सुधीः श्रीलक्ष्मीवासुदेवस्य मनोः संजीवा

तोमन्त्रः १ इतीदंमन्त्रसर्वस्वंरहस्यंपरमाद्भुतम्
तवभक्त्यामयाख्यातंगोपनीयंस्वयोनिवत् इति
श्रीदेवीरहस्येमन्त्रसंजीवनविधिर्नामषष्ठःपटलः
॥ ६ ॥

श्री
दे·१·
२३

23

ॐ श्रीभैरवः अधुनाकथयिष्यामिविद्याशापहा
रीशिवे सर्वेषामेवमन्त्राणांकलौनिस्तेजसांप्रिये या
बालाभैरवीसैवसैवत्रिपुरसुन्दरि त्रिपुरायास्मिताका
लीप्रपामासैवपरास्मृता तारंपरात्मावालेशिवशा
पंविमोचय विमोचयद्वंद्वंनीबालाशापहरीस्मृ
ता १ वाग्गीश्वरात्मनोमद्ध्यशापंमोचयमोचय तंत्रं
गंठद्वयंदेविभैरवीशापमोचनम् २ बालाबीजत्रयं
कूटमायंतारंपरांत्मर्मम् सदाशिवस्यशापंचमोच
यद्वयस्तुद्वेत् ३ शारकूटंपदेदंनेविद्येयेशापहावि
णी प्रणामायरमविद्येयेद्वाविंशान्यतरीपरा महा
श्रीषोडशीविद्यासर्वदोषविवर्जिता तथापिदुर्लभां
विद्यांवत्सेदंशापहारिणीम् द्वाविंशान्यतरीदेव्याय
थामन्त्रोहिसिद्धिदः कालीकूर्चंपरंनामदक्षिणेका
लिकेतथा वसिष्ठशापंघोरार्यमोचयद्वयमीश्वरि
कालीकूर्चंपरानीवमेघाप्याकापहारिणी कालीभी
मांतटांमद्दकालीभीमांशिववल्लभे शापंमोचयद्वयम

ध्येविद्येयेशापहारिणीम् तारंपरंचमातङ्गिःकाल
शापंविमोचय त्वंगीनीरमन्त्रेनविद्येयेशापहारि
णी मायांभैरवशापंचमोचयहृदयमंचले मायास्म
ङ्कुवनीस्वर्याविद्येयेशापहारिणी प्रणवंकामिनीमा
यांत्रस्त्रशापं विमोचय विमोचयापःतारायाविद्ये
येशापहारिणी वाग्भनांकमलामायांरुद्रशापं वि
मोचय मोचयायोमयाख्यातेछिन्नमस्तांकमोचनम्
वाग्भवंकामराजंचाशिवशापंविमोचय यंरानीवमि
येविद्यांहस्तख्यामाशापहारिणी प्रणवंवाग्मनातारं
मरक्तंनीवदेनन्नः उर्वीमशापंसुचास्तुठहंयेशापमो
चनम् तारंपरामन्त्रहंसौंशिवशापंविमोचय ह्लींवं
हंरंवनेदेविविद्येयेंशापहारिणी तारंरमामहाला
क्ष्मिविस्तशापंविमोचय त्वरंगनीरमीशानिविद्येयं
शापहारिणी तारंवसिन्धुंदेविशारिकेत्रस्त्रलांश्चा
नम् मोचयहृदयमायश्वविद्येयेशापहारिणी तारंमा
याशारदेवविस्तशापंविमोचय शाकिनीरंमहादेवि

श्री. दे. र. २४

तारंकंठहृदयंदेविविद्येयंशा
पहारिणी तारंवह्निशाग्ङा
जिव्रह्मशापंविमोचय +

विद्येयंशापहारिणी तारंवाणीशारत्कामसिन्द्राति
ब्रह्मलोकनम् मोचयहृदयमापस्वविद्येयंशापहा
रिणी तारंस्त्वाचभगलेरुद्रशापंविमोचय तारं
स्दंदवनंदेविविद्येयंशापहारिणी तारंतारंचत्वये
त्वशिवशापंविमोचय+ विमोचयवनंदेविविद्येयं
शापहारिणी तारंरमांपरंभ्रालाशुविभैरवलोका
नम् कृचैनींरंमहादेविविद्येयंशापहारिणी तारंप
रंरमांभीडेश्वशापंविमोचय मोचयाचामहादेवि
विद्येयंशापहारिणी तारंवाणीचडिमेचकालरात्रिशि
वस्यच शापंमोचयनींरंचविद्येयंशापहारिणीम्
तारंरमांरमांतारंरुद्रशापंविमोचय कृचेंदरंवनंदे
विविद्येयंशापहारिणी तारंपरंपरंतारंवज्रयोगि
निश्रोहरेन् शिवशापंमोचयायोविद्येयंशापहारि
णी तारंरमांववाताह्रितारंदोकंविमोचय महेतारं
महादेविविद्येयंशापहारिणी तारंरमांसिद्धलक्ष्मि
सिद्धशापंविमोचय वाणीशारत्स्मरोनींरंविद्येयंशा

पहारिणी तारं ओं ऐं रमोंकां तेजलवागीश्वरी स्फ
टम् शिवशापं वज्रं चापोविधेयं शापहारिणी ता
रं मायोच्चयमं चयमावतिहदेस्लथा शापं स्रं चक्रुगे
नीं रं विधेयं शापहारिणी तारं मायोऽङ्क्रिके वज्रङ्
शापं विमोचय नीरमल्ले महादेवि विधेयं शापहा
रिणी तारं शिवं गौरि भृगोः शापं मोचय मोचय प
रां नीरं महादेवि विधेयं शापहारिणी तारं वाणी
चनीलीतिमरम्वति विमोचय मोचयापोमनोरले
विधेयं शापहारिणी तारं शाक्तिपरं शाक्तिः ``` शा
पं विमोचय विमोचय शारमीरं विधेयं शापहारिणी
श्रभनाशैव मन्त्राणां कीलितानां महेश्वरि सर्वेषा
यावणीविधा वस्पेदं शापहारिणी निष्कीलितानां
मन्त्राणां विधेयं शापहरी स्तुता यस्याऽभ्यासमात्रेणाऽ
पुमन्त्रोऽपि सिद्ध्यति तारं परं रसां वाणी कामं शाक्तिः
सदाशिवं शिवशापं मोचयापो विधेयं शापहारि
णी तारं ह्रूं जं शिरदुह शापं मोचय मेचय + श्रुगलं तं

शारहूं अं चतारां वविधेयं शापहारिणी
तारं ततो मरनेशानाः शिवशापं विमोचय +

श्री॰
दे॰र॰
२५
25

नघातारं विद्येयं शापहारिणी तारं परं च वक्रकव
ल शापं विमोचय इयं च देवी प्रणवो विद्येयं शाप
हारिणी तारं च नीलकण्ठेति देवीसंकं विमोचय मोच
याघो महादेवि विद्येयं शापहारिणी तारं स्त्रीं विप्रताना
रम येजाताविस्फुलम् मोचयस्व हयं देवि विद्येयं शा
पहारिणी तारं शिवगतो ईशान रुद्र शापं विमोचय व
नमस्ते महादेवि विद्येयं शापहारिणी तारं मायतारद
विदेव स्वच्छन्दनायक शिवशापं मोचयाघो विद्येयं
शापहारिणी तारं क्रूं चं परादेवि महाकालविपिस्फु
लम् मोचयहयमापश्च विद्येयं शापहारिणीम् वा
ग्भवं कामराजिसभैरवांकं विमोचय तारं परामायया
जे विद्येयं शापहारिणी अथ वै सर्वमन्त्राणां शुषणपार्व
तिसंदरम् विद्या शापहरी मयो मंत्रसिद्धिर्भवेयतः ता
रं मां वल्लभीति नाराद्यन्ता शिवस्फुलम् मोचयहया
मापस्व विद्येयं शापहारिणी तारं शाक्तिप्रवालः धेनाया
हृस्वविपिस्फुलम् मोचयाघो महादेवि विद्येयं शाप

हारिणीम् तारं परं रमां विस्मोकद्धशापं विमोचय
तारं ठ हृदयमन्त्रे च विद्ये यं शापहारिणी + तारं रमां

> तारं परां नवीनं च
> नरसिंह शिववल्लभं
> मोचय हृदयमापन्न
> विद्ये यं शापहारिणी +

वलक्ष्मीनिवरादद्दरिलोक्लनम् मोचय हृदयमापन्ने
विद्ये यं शापहारिणि तारं हां वं भार्गवेति शुक्रशापं
विमोचय हरं गं हृदये देवि विद्ये यं शापहारिणीम्
तारं रमां राममहेन्द्रकशापं विमोचय हं हं हृदयमा
न्ते च विद्ये यं शापहारिणी तारं रमां रमां तारं विश्वा
केनमङ्गलम् मोचय हृदयमापन्ने विद्ये यं शापहा
रिणीम् तारं रमां रमां लक्ष्मी वासुदेव शिववल्लभम् ।
मोचय हृदयमापन्ने विद्ये यं शापहारिणीम् इतीदं प
रमं तत्त्वं रहस्यं सारसुत्तमम् गुह्यं सर्वस्वमीशानि
गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीदेवीरहस्ये शापह
रीविद्यातारविधिर्नाम सप्तमः पटलः ७ ॥

श्री.
दे.रं.
२९
70

ॐश्रीभैरवः ॐअधुनाकथयिष्यामिजपसाधनमुत्त
मम् येनसाधितमात्रेणमन्त्रसिद्धिःप्रजायते गुरु
पादप्रसादेनश्रीविद्यायदिलभ्यते स्वराक्षियाजपेनै।
वचेन्नंसाधयित्वेनमः वाग्मीधनीजयीसूरश्चभोगी
सभूपतिः परत्रसाधकोदेविभवेद्भैरवसन्निभः ह्रा
दिनेशुभनक्षत्रेप्रातःकृत्यंविधायच स्वगृहेस्वगुरुं
नीत्वानत्वापादौमहेश्वरि प्रातात्मप्रज्ञायतनेश्री
चक्रंप्रपूजयेच्छिवे सिन्दूरेणालिखेद्यन्त्रंगुरुंतत्रनिवेश
येत् तारंविधावत्रयंदेविगुरवेपदस्वरेत् विद्यमन्त्रे
महादेविगुरुकमवाक्यतनमः अनेनमूलमन्त्रेणगुरुं
संपूजयेत्सुधीः मातृकाभिस्समंदेवियथास्थाने
पार्वति गंधाक्षतप्रसूनाद्यैर्द्दीपैर्द्देविशुभासवैः गुरुं
मन्त्रोद्भवेनपदक्षिणाभिःसतलाम्भतैः तदस्तोषियसा
दायज्जपायसाधकोनमः ग्वौप्रणत महादेविगुरुंकेन
त्वाचसाधकः प्राप्स्यलाप्रणतोभूत्वाजपेदष्टोत्तरंशा
तम् शिवपादौप्रणम्यदेविजपंसमाचरेत्साधकः षडं

गेमूलमन्त्रस्यदशांशेनजपेत्ततः ततोदेविजपेन्म
न्त्रीसंख्यांदोषुनिमन्त्रंततः ततोदेविजयेजस्वाहोमंत
द्दशांशतः तर्पयित्वादशांशेनमार्जयेत्तद्दशांश
तः भोजयित्वादशांशेनजपेत्सिद्धिर्भवेत्ततः जपात्सि
द्धिर्जपात्सिद्धिर्जपात्सिद्धिर्महेश्वरि नात्रवाच्याविचा
रणात्सिद्धिर्भवतिनान्यथा पारायणजपैर्नापिक्रिया
दर्शीमन्त्रिणांशिवे श्रीदेव्युवाच भगवन्परमेशान
साधकानांहितेच्छया पारायणजपंब्रूहियद्यहंतव
वल्लभा श्रीभैरवः देविपारायणंवक्ष्येविद्याजपफला
श्रये येनसिद्धिर्यतोमन्त्रीभवेद्भैरवसन्निभः असंख्या
तास्तुविख्याताःपारायणजपाःप्रिये तेषांतत्त्वपरंवा
म्ये येनब्रह्ममयोभवेत् पारायणात्मकस्तुजपः द्विविधो
यंजपेद्देविमनुजेणानिर्येणालक्ष्या सिद्धिःसाध्यइतिस्व
ल्पाजपेत्पारायणंमन्त्रम् कलेर्युगारंभदिनेदिनेसो
ल्लासेवीज्ञेपुलितोवसुव तदादितिसंख्यादिकैका
सानामालत्तंयांतिदिनेदिनेकाः तदाशीमन्त्रावलि

श्री:
दे.र.
२७

मेतिमूलोमध्येदिनेसायमध्यप्रभाते त्रिभागमाश्र
न्तरयोस्तथान्तेविद्यायमन्त्रमाजपेन्मन्त्रतः पकादि
पंचाशतिवर्णपेन्मध्ये योजमात्रमपनवाक्षराणि या
टीप्रमाणाःकुलमातृकायांभवंतिवर्णामन्त्रराजसि
द्धैः आईविभूषितांकृत्वामातृकांहंसभूषितां मूल
विद्यांजपेन्मन्त्रीशिवशक्तिमयींशिवे पंचाना[illegible]म ग्गा
विन्यस्ययोजयेत्षोडशाक्षरीम् पंचषष्ठ्यक्षरीमूलात्
पंच नादात्मकोभवेत् आदिनादेविविद्यादौविद्याम
ध्येतदथतः विद्यांतेपित्यजेद्विद्यांशिवरूपांशिवाभ
वेत् मन्त्रकोविश्वरूपोपिसर्वैकावेतदोदितः तदाप्र
भतिलोकेस्मिन्मातृकामाचरेद्बुधः वामनावासन
ध्यैवावह्नितेजोमयोभवेत् लक्ष्मीमायाशिवोमन्त्री
मोभाग्यपालेयथाक्रमात् पयोदविद्ययाविद्यामाई
पल्लवितांक्रमात् हंसांतामजपेद्देविमन्त्रीमातृकया
मदा श्रयंपारयणोनामजपःसिद्धिप्रदाकलौ मदा
श्रीषोडशीविद्यामसंभूतिमयीपराम् वेदादिभूतांप्र

जपेन्मातृकाभिंजलाश्रयः इदं रहस्यं परमं पारा
यणाज्जपात्मकम् ब्रह्मविद्यालयोध्यानेनाख्येयंयत्र
लवादिभिः ॥ इतिश्रीदेवीरहस्ये पारायणाज्जपवि
धिर्नामाष्टमःपटलः ८ ॥

श्री॰
दे॰ र॰
२८

78

ॐ श्रीभैरवः ॐ अथाहं सर्वमन्त्राणां वक्ष्ये संपुटसंक्र
मम् यं विज्ञाय भवेद्देवि सर्वसौख्यमयः सुधीः बा
लाया शक्तिबीजं तद्यादादौ महेश्वरि बालात्रिपु
रसुंदर्याः संपुटाख्योऽस्य यं मन्त्रः मायाद्वयं पठेद्दे
त्रिकूटायां महेश्वरि सा त्रिपुरभैरव्याः संपुटा
ख्योऽस्य यं मन्त्रः शक्त्यादिकूटं मन्त्रस्य यादादौ जपे
न्मन्त्रम् महात्रिपुरसुन्दर्या मन्त्रोयं संपुटाभिधः
यथा मासिद्दक्षिणाकाली द्वाविंशत्यक्षरी शिवे स
र्वदोषविनिर्मुक्ता पुरापि कथितं मया भद्रिकामंच
ले दत्वा जपेन्मूलं महेश्वरि भद्रकाल्या अयं मन्त्रः सं
पुटाख्योऽस्ति सुंदरि तारमंत्रं जपेद्देवि त्रिवारं प्रोच्चरे
त्सुधीः राजमातंगिनीदेव्याः संपुटाख्योऽस्य यं मन्त्रः
विद्यान्ते च परं बीजं दशवारं पठेच्छिवे मन्त्रोयं भुव
नेश्वर्याः संपुटाख्यः सुसिद्धिदः तारत्रयं मूलमन्त्रादौ
जपेत्प्रार्थेति साधकः उग्रतारामन्त्रो रेष मन्त्रः श्रीसं
पुटाभिधः मायाद्वयं जपेदन्ते साधकः साधकेश्वा

ति मन्त्रो ऽयं छिन्नमस्तायाः संप्रदायो ऽतिदुर्लभः प
श्चयं पदे दद्दीं मायामन्ते महेश्वरि देव्या उच्छिष्टमा
तंग्याः संप्रदायो ऽस्यायं मन्त्रः वाग्भवं च मनो ऽन्ते पदे
स्वाधकमनमः सरस्वत्या मनो दैवि मन्त्रो ऽयं संप्रदा
भिधः तारं कामं मनो ऽन्ते दद्यान्मार्वति स्वाधकः अत्र
पूर्णा मनो ऽन्तेयमन्त्रः स्यात्संप्रदाभिधः वाग्भवं प्रथ
मं दद्यादन्ते दद्याच्च मन्मथम् देवतायामहालक्ष्म्या
संप्रदायो ऽस्यायं मन्त्रः सिन्धुरं स्वाधको दद्यान्मनो ऽ
न्ते महेश्वरि शारिकामूलस्य मन्त्रः संप्रदकाभिधः
तारं कामं मनो ऽन्ते पदे स्वाधकमनमः शारदायाः
सरस्वत्या मन्त्रो ऽयं संप्रदाभिधः शान्तिमादौ पदे स्म
त्वीवाणी मन्ते महेश्वरि इन्द्राक्ष्या वज्रहस्ताया मन्त्रो
ऽयं संप्रदाभिधः रमानां स्मृतिका बीजं मनो ऽन्ते पदे
स्वधीः श्रीदेव्या भगलामुख्या मन्त्रः संप्रदकाभिधः
तारं दद्यान्मनो ऽन्ते तु पेन्यावीति स्वाधकः महाकृष्णा
मनो ऽन्ते स्व संप्रदायो ऽस्ति निश्चितः वह्निं वाणीं पदे दत्वे

श्री॰
दे॰ र॰
२९

२९

जपेत्पार्वति साधकः महाराज्ञीमनोरेष मन्त्रस्यात्सं
पुटाभिधः क्लींवर्ममादौ हूंवान्ते जपेन्मूलं महेश्वरि ।
ज्वालामुख्यास्त्वयं मन्त्रः संपुटाख्योऽस्ति पार्वति तारं
शक्तिर्मनोरन्ते ठद्वयं प्रथमं पठेत् संपुटाख्योऽस्त्ययं
मन्त्रो भीडायादेवदुर्लभः कमबीजं जपेदादौ विघ्नान्ते
प्रणवं पठेत् कालरात्रिमनोरेष मन्त्रः संपुटकारणं
रमा तारं पठेदन्ते ह्रीं वर्ममादौ महेश्वरि + कामराजं ज
पेदादौ विघ्नान्ते वाग्भवं जपेत् सिद्धलक्ष्मीमनोरेष
संपुटो वर्णितो मया स्हां मादौ जपेद्दिवनान्तेपं
कं जपेत् मन्त्रोऽयं संपुटाख्योऽस्ति जलवागीश्वरी
मनोः कामराजं जपेदादौ वनान्ते सकलं जपेत् प
द्मावती मनोरेष मन्त्रः स्यात्संपुटाभिधः वाग्भवं प्र
णवादौ च वनान्ते पंकजं जपेत् जम्भिकामूलमन्त्रस्य
मन्त्रः स्यात्संपुटाभिधः मदमादौ मदाहेविहठया
नोपिवं जपेत् गौरीमन्त्रस्य मन्त्रोऽयं संपुटं वर्णितो
मया विघ्नान्ते मं जपेत्क्रूं ह्रादौ पादं जपेत् खेच

भवानीमूलमंत्रस्य संपुटोऽयं महेश्वरि +

शिखलमन्त्रस्यमन्त्रोयंस्फुटाभिधः कूर्चंजपेन्मा
नोवादैवतान्तेवरंजपेत् मनोनीलमत्रस्थप्याके
उदीवार्णितोमया वाग्भवंप्रथमंदेविप्रणवंद्वयो
र्वले पराशक्तिमनोरेषमंत्रः संपुटकारणम् नी
कीलितानांमन्त्राणांशैवानांऊक्रमूक्तिते सर्वमा
याराणांवह्नेसंपुटंस्वरमूक्तिते तारद्वयंजपेदादौम
ध्येनामांचलेपरम् सर्वेषांशैवमन्त्राणांसंपुटा
ख्योमयंमन्त्रः तारंयुञ्जेपठेन्मध्येपातालद्वयमा
दितः स्वंजयमनोरेषसंपुटोवार्णितोमया वि
श्वमादौमहादेविशक्तिमन्त्रंजपेत्सुधीः अनन्तेश्व
रमन्त्रस्यसंपुटाख्योस्ययंमन्त्रः ऊकारद्वयादौप्रणवं
परान्तेविजमद्वयम् संपुटाख्योमन्त्रप्रोक्तोवङ्क
स्यमयाप्रिये द्विरितिद्विः सत्यश्चार्धमध्येनामन्ततः
परम् मंत्रोयंनीलकंठस्यसंपुटाख्योमयेरितः ता
रसंतेपरामादौजपेन्मायकमन्मथः सद्योजाता
स्यमंत्रस्यमंत्रोयंसंपुटाभिधः पराद्वयंभावान्ते

श्री·
दे·र·
१·

30

वश्यणावान्ते शिवस्यथम् महागणपतेरेष मन्त्रः।
सम्पुटकारकः विद्याबीजं जपेदादौ विद्यामन्त्रे जप
स्थिये मन्त्रोस्य घोरदेवस्य वर्णितः स्फुटाभिधः ह्रूट
मादौ महादेवि स्फुटान्ते वाग्भवं जपेत् श्रीकामेश्वर
मन्त्रस्य मन्त्रोयं स्फुटाभिधः एतेषामपि मन्त्राणां
शैवानां ज्वलनाग्निकी निष्कीलितो महाकालमन्त्रो
दोषविवर्जितः अधुनावैष्णवानां ते मन्त्राणां परमे
श्वरि वक्ष्ये स्फुटमन्त्रं च साधकानां हितेच्छया ना
मान्ते कमलां देवि विद्यान्ते प्रणवं जपेत् लक्ष्मीनारा
यणमन्तोर्मन्त्रो यं स्फुटाभिधः हरमादौ महादेवि
हृदयान्ते रमां जपेत् श्रीराधाकृष्णमन्त्रस्य मन्त्रोयं
स्फुटाभिधः तारमन्ते जपेदादौ विद्याविद्यस्य मर्चिते
श्रीकृष्णमूलमन्त्रस्य मन्त्रो यं स्फुटाभिधः स्मरमा
दौ जपेद्देवि रमां बीजं तथाचले लक्ष्मीनृसिंहमन्त्रा
स्य मन्त्रोयं स्फुटाभिधः विष्णुमादौ मनोर्देवि नाम्ना
ये कमलं जपेत् लक्ष्मीवराहमन्त्रस्य मन्त्रोयं स्फु

ष्टाभिधः रमेशं प्रथमं देवि वनान्ते चरमं जपेत् जा
मदग्न्यमन्त्रो रेखमन्त्रसंपुटकारकः ताराम्नन्ते वनौ
वादौ जपेत्साधकसत्तमः श्रीसीताराममन्त्रस्य मन्त्रोऽयं
संपुटाभिधः विद्यान्ते नाम देवेशि मातृगं प्रथमं ज
पेत् श्रीजनार्दनमन्त्रस्य मन्त्रोऽयं संपुटाभिधः परमा
दौ परामन्ते जपेत्साधकसत्तमः विश्वकेतमन्त्रो रेख
मन्त्रः संपुटकारकः वाणीमादौ जपेद्देवि लक्ष्मीमा
न्ते महेश्वरि श्रीवासुदेवमन्त्रस्य मन्त्रोऽयं संपुटाभिधः
इतीदं परमं तत्त्वं रहस्यं देवदुर्लभम् तव स्नेहेन नि
र्णीतं गोपनीयं मुमुक्षुभिः इति श्रीदेवीरहस्ये मन्त्र
ष्टविधिर्नाम नवमः पटलः ९ ॥

श्री·
दे·र·
३१

31

ओं श्रीभैरवः ओं अधुना देवि वक्ष्यामि पुरश्चरणसाधनं
येन साधितमात्रेण मन्त्रः सिद्धिप्रदो भवेत् जीवहीनो
यथा देवि सर्वकर्मसु न क्षमः पुरश्चरणहीनोऽपि न मन्त्रः
सिद्धिकारकः वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं तदर्धं वा महेश्वरि
एकलक्षं यथाविधिं जप्यो मन्त्रो न कदाचन वदेश्वये।
श्मशाने च शून्यागारे चतुष्पथे अर्धरात्रेऽपि मध्याह्ने
पुरश्चरणमारभेत् सुदिने शुभनक्षत्रे सुमुहूर्ते महे
श्वरि स्वगुरुं पूजयित्वादौ पुरश्चरणमारभेत् गुरोरा।
देशमादाय स्नात्वा वेदीं चरेत्सुधीः चतुष्कोणां समीचा।
देशे स्वहस्तपरिविस्तृताम् तत्र लिखेन्महादेवि सिन्दू
रेणाष्टगन्धकैः लिखेद्बिन्दुत्रिकोणादौ षडस्रं वृत्तमंड
लम् वसुपत्रारसमायुक्तं भूपुरद्वारशोभितम् पुर
श्चर्यायन्त्रमेतत्कथितं किल विज्ञे मया सर्वसाधारणं इदं
साधकैः सर्वदार्थिभिः इदानीं यमसामान्यचक्रं शृणु प्रिये
लेखनेदाः सेश्वरालग्रचत्वारयमहेबीजमंडिताः ष
ज्यामहेतयो देवि पराभवनमंडले श्रालीवचैसवी।

रौद्रीकौमारीनारसिंहका वाराहीचंडिकादेवीइन्द्र
णेयापराजिता सभैरवावसदलेवामाद्याश्चदल
भिः पार्वतीकालिकाउग्रीचामुण्डानीलतारिणी का
त्यायिनीहंसनीयाश्चउस्सेषुमदनान्तरैः गंगाचयमुना
चैवहृत्पद्मेसमहेश्वरि शून्याश्चसशिवाबिन्दौसाध
कैरिष्टदेवता मूलमन्त्रेणगंधार्घ्यैश्चधूपादिदी
पकैः तत्रबिन्दौन्यसेयन्त्रंस्वेष्टदेव्यामहेश्वरि वेदीवि
दिक्षुसंस्थाप्यमन्त्रीस्तुतयन्त्रमयम् मूलेनसाधकोदे
वियवान्समन्त्रवापयेत् वह्निनिन्द्रतिवानेशाक्रमेणौ
वमसमर्चयेत् गणेशंभारतींदुर्गांक्षेत्रपालंचवटेश्च
स्वस्वमूलेनदेवेशितन्त्रपूजांयथाह्निकीम् जयोत्त
रयतोदेविपुश्चरणमारभेत् श्रीचक्रेपूजयित्वादौ
ततःकुर्याज्जपंसुधीः शान्तोदान्तनयालोलंत्यजेन्म
त्रेम्पमिहरये ब्रह्मचर्यपरोमन्त्रीध्यायन्देवींवरप्रदाम्
जपेन्मूलवर्णीलक्षंनियमेनसमाहितः हविष्याशी
महादेवितत:सिद्धिरुत्तमाः जप्त्वामंत्रीमन्त्रराजंद्वा

श्री·
दे·र·
११

त्वादद्विदशांशान्ः भोजयेत्तद्दशांशेन मन्त्रसिद्धि
र्भवेद्ध्रुवम् अथवान्यप्रकारेणापुरश्चरणमभिधास्यते
रात्रौ परस्त्रियं बालं स्वपन्तीं भावयन्मदनातुराम् आनी
य प्रजयेन्मन्त्री यथोक्तविधिना शिवे नग्नो प्रमत्तकवी
यीरो मद्यपानपरायणः शक्तिवक्त्रः समाश्लिष्टो ज
पेन्मूलं यथाविधि लक्षमेकं दशांशेन संस्कृतोहो
मतर्पणैः मन्त्रसिद्धिर्भवेत्तस्य देवानामपि दुर्लभा
अथवान्यप्रकारेणापुरश्चरणमभिधास्यते सुतजन्मोत्स
वदिने सूतिकागृहमन्दिरे मातृकोत्थमूलमन्त्रं संज
पेद्दशादिनावधि दशांशं संस्कृतो मन्त्रं कुर्यात्सिद्धो
भवेन्मन्त्रः अथवान्यप्रकारेणापुरश्चरणमभिधास्यते मृ
तकाशौचदिवसे प्रथमे साधको जपेत् मन्त्रवर्णादि
नेरात्रौ वीरो भूत्वा यथार्थतः एकादशाहतिथौ कु
र्यान्मन्त्रेण संस्कृतम् कर्मणा मनसा वाचा मन्त्रः क
ल्पद्रुमो भवेत् अथवान्यप्रकारेणापुरश्चरणमभिधास्य
ते सूर्योदयात्समारभ्य यावत्सूर्योदयान्तरम् तावा

जप्त्वा निशान्ते मेरुकल्पद्रुमो भवेत् अथवान्यप्र
कारेण पुरश्चरणमिष्यते सूर्योपरागवेलायां ज
पेन्मंत्रं महेश्वरि जपाद्धोमादिकं कृत्वा मन्त्रसिद्धि
र्भवेद्ध्रुवम् अथवान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते
चंद्रोपरागे देवेशि जपेन्मूलं यथाविधि दशांशमे
व कृते मन्त्रो भवेच्चिन्तामणिर्गणात् यस्य नाम्नि जा
पेच्छक्तिः पंचरत्नेश्वरीं जपेत् वर्णलक्षपुरश्चर्यः फ
लमाप्नोति साधकः इदं तत्त्वं हि मन्त्राणां सारात्सारं
परात्परम् अवाच्यं गुह्यमीशानि गोपनीयं मुमुक्षु
भिः इति श्रीदेवीरहस्ये पुरश्चर्याविधिर्नाम दशम :
पटलः १०॥

श्री॰
दे॰
११
33

ॐ श्रीभैरवः अथातो देवि वक्ष्येऽहं ब्रह्मास्त्रयोगफलं परम्
यं लब्ध्वा साधको देवि मर्त्योऽप्यमरतां लभेत् श्रीदेवी
भगवंस्तत्त्वमेव त्वं सकलागमपारगः ब्रह्मास्त्रसाधनं दे
मम वद मे यथाविधि प्रभो श्रीभैरवः जप्त्वा मन्त्रं लक्ष्य
संख्यं साधको मन्त्रसाधकः गत्वा रहःस्थले देवि हो
मं कुर्याद्धर्षसंपातः सुदिने शुभनक्षत्रे साधको भैरवा
र्चने गृहीत्वा होमसंभारं व्रजेत्प्रयतमानसः तत्रैक
तः समस्थाने तत्र स्थित्वा मन्त्रविमृष्टयोः पश्चात्पां दिशि दे
वेशि लिखेच्छ्रीचक्रमुत्तमं तत्र समभ्यर्च्य विधिना श्रीच
क्रं मूलविद्यया ततो मन्त्रं जपेत्सिद्धमष्टोत्तरशतानावि
पि पूर्वस्यां दिशि तत्र यन्त्राग्रे विलिखेत्कुण्डं त्रिकोणकं हस्तैक
कविस्तरं चापोदृष्टैकपरिमाणतः कुण्डेऽस्मिन्विलि
खेद्यन्त्रं त्र्यस्रं बिन्दुविराजितम् षट्कोणमष्टपत्रं च त्रिवृ
त्तं भूपुरांकितम् ततः स्नात्वा चेत्कुण्डं कुर्याच्चक्रस्य पार्श्व
तः यथोक्तविधिना येन साधको दीक्षितो भवेत् ततो
पयं मंवक्तृणां उच्चारयेद्धितास्त वृत्तं होमं च मंत्रजपः

चक्रोद्धारपालकाः मायाचमोहिनीमातीमाधवी
वह्निवल्लभा वर्तलीवीरसूर्य्यासापूज्या अष्टदलेस्थि
तैः अम्बालिकाम्बाभगमालाक्लिन्नघीषीम्बिकाभगा ब
ह्वोलामध्यगाः पूज्याः ॐ उ चक्रेमहेश्वरि वह्निवैश्वानरं
वाग्धित्रिकोणेपूजयेच्छिवे स्वाहाभगवतीविन्दोजा।
नवेदममर्चयेत् अग्निमूलेनदेवेशिवह्नेर्दशाकलाम
नः तारंवह्निशिवोर्ध्विस्वस्तिज्ञे शक्तिर्महेश्वरि अग्नेर्वै
श्वानरंरूप्यावज्जटाभागेतिसंवदेत् भावरेतिस्त्रिनेत्रेतिज्वा
लाम्वरवपदंवदेत् प्रज्वलेतिपरंरूप्या जातवेदसिसंवा
देत् ठठ्वयंसंवदेदन्तेमन्त्रोयंवह्निवल्लभः अनेनमूल
मन्त्रेणवह्निचक्रंप्रपूजयेत् गंधाक्षतप्रसूनैश्चधूपदी
पादिनैवेद्यैः नैवेद्याचमनीयाद्यैस्ताम्बूलैश्चसुवासि
नैः नवसंपूज्यदेवेशिश्रीचक्रेनवयोनिकम् ततोदिव्यै
रेवामृतान्नर्चयेत्क्रमस्मैः परम् ततोदेविसमुत्थाप्यं
ऐं चक्रेज्वलेश्वरि विन्दौवह्निसमावाह्य मूलेनोज्व
लयेच्छिवे अग्निमन्त्रीयमूलेनप्रणामेद्वह्निस्वरूपा।

श्री· दे·र· ३४ मूलेनाहुतिभिर्वह्निं हुनेत्षोडशभिस्ततः अष्टोत्तर
शतेनाहुत्या दद्यादाज्येन पार्वति आहुतीः पायसैर्देवि
34 मृद्वीकागुडशर्कैः मत्स्यामांसैः कराचन्द्रैः कस्तूरी
श्री दधादंकितैः ततोऽज्ञ[illegible] महाविद्यां साधकान्पूजयेत्प्रि
ये पंचवा नववा चेति तथैकादशवा शिवे ज्ञानिनां
धार्मिकांश्छुद्धान्दीक्षितान्वाप्यदीक्षितान् हवनांश्च
भावाराधे विभक्तिरतांस्तथा वैष्णवान्गिरिजे शैवान्यु
कभक्तिपरायणान् तत्र संपूज्य विधिवज्ज्ञात्वा भैरवा
सन्निभान् पाद्यार्घ्यमधुपर्कार्घैर्गंधाद्यैस्तत मत्स्यमांसकैः ।
तान्संपूज्य महादेवि दद्यां शाहोममाचरेत् श्रीदेवी भ
गवन्देवदेवेश तव परमेश्वर जलसाधनपूजायां
संशयं छेत्तुमर्हसि तत्र पूजाविधौ नाथ सर्वे पूज्या द्वि
जोत्तमः अथवा त्रियो वैष्णवाः शूद्रा वा वद विस्तरात्
श्रीभैरवः शृणु त्वं भैरवे तत्वेन सर्वे वर्णा द्विजातयः निष्ठ
ते भैरवे तत्त्वे सर्वे वर्णाः पृ[illegible]क् सर्वदा शिवचक्रे
स्मिन्संपदा यो यमीरितः न शूद्रा ब्राह्मणाद्या यां तत्र सर्वे

द्विजोत्तमाः एकस्तत्क्षत्रियः शूद्रोऽपि दाता वैश्यसमन्वि
तः दृढव्रतः शुभाचारः कुलीनः शिवपूजकः शाक्त

परमभक्तश्च कुलचक्रे निगद्यते तत्र होमं च संपाद्य
दद्यान्नैवेद्यमादरात् कुलचक्रगतान्देवि ब्राह्मणान्सा
धकोत्तमान् पूजयेत्क्षत्रियो वीरो भक्तिश्रद्धासमन्वि
तः गन्धाक्षतवस्त्रैश्च धूपदीपादिभिः शिवे नैवेद्या
द्यमनीयाद्यैर्भक्ष्यैर्भोज्यैश्च लेह्यकैः सन्तर्प्य साधका
न्देवि परमानन्दसेवितः साधकः क्षत्रियो वीरं दानाद्देवी
रसेवकम् पूर्णाभिर्वर्धयेद्देवि ब्राह्मणमेत्रियास्त्रिकाम्
कुलचक्रगतो वीरः कुलचक्रप्रपूजकः सर्वेन्ते कुलदे
वस्ते यान्ति शीघ्रं कुलालयम् क्षत्रियोऽपि महादेवि
कुलसेवाकुलार्थवित् सर्वपापविनिर्मुक्तः सर्वाभि
द्धिसमन्वितः इहलोके श्रियं प्राप्य भुक्त्वा भोगान्यथे
प्सितान् परत्र परमेशानि स्वलोदेवपदं व्रजेत् एवं
विधायमन्त्रं तो होमं ... कुलामध्ये शुद्रश्चयोपका
ले देवि वर्णेतस्त्रं सोऽश्नुते वर्णेलतत्... पस्यैवं फला

श्री: दे: र: ३५

मामेतिकौलिकः सर्वैतत्रस्थितानन्ताश्मशानम्
स्थं च भैरवम् संहारमुद्रया देवी विसृज्य सशिवां शि
वे सर्वैत्तसायकश्रेष्ठाभवेयुः जलभागिनः इदं रह
स्यं देवेशि मन्त्यानवमयोदितम् अप्रकाश्यमदात
व्यमित्याज्ञा परमेश्वरी इति श्रीदेवीरहस्ये पुरश्चर्या
होमविधिर्नामैकादशः पटलः ११ ॥

55

ओंश्रीभैरवः शृणुदेविप्रवक्ष्यामिरहस्यंसर्वरक्षना
मम् श्रीचक्रंनिर्णयंनामपटलंदेवदुर्लभम् देवी
नांपरमप्रीत्यायन्त्रोद्धारंब्रवीम्यहम् यस्यकस्यन
वक्तव्यंगोपनीयंविशेषतः त्रयस्त्रिंशतिदेवानांभ
कोटयःसुरमहेश्वरि देवीनांचतथादेवित्रयस्त्रिं
शतिकोटयः तासांमध्येप्रधानास्तुत्रयस्त्रिंशति
देवताः पूर्वाम्नायांमहादेवितासांयन्त्रोत्तमंशृणु
अथवक्ष्येतवप्रीत्याबालायन्त्रंमहेश्वरि सर्वार्थसा
धकंदेविसर्वाशापरिपूरकम् विन्दुत्रिकोणरस
कोणकनागपत्रकृतत्रयार्चितमहीसदनंत्रयंच
बालादिचक्रमिदमार्तिहरंगिरीशबालेन्दुविलस
सितेनगदितंमयाते १ अथत्रिपुरभैरव्यायन्त्रोद्धारंब्र
वीम्यहम् सकलागमसारोद्धमापदुद्धारणंसा
मम् २ विन्दुत्र्यस्रनागकोणदशारयुग्मार्चितंवसु
पत्रंकरालम् हमवत्रयंभूनिकेतत्रयंचश्रीचक्रमेतद
सितंभैरवीयम् २ अथत्रिपुरसुन्दर्यागसंश्रीचक्रा

श्री·
दे·
२९

36

निगिपम् सर्वसंमोहनंदेविसर्वसिद्धिप्रवर्तकं सू।
न्यमध्यगतंत्रिकोणसहितंहिन्दम्रिकोणांकितंवि।
शारंमत्रमिश्रंतेकरिदलश्रीषोडशारान्वितं सहस्रा
रयसंश्रुतंचधरणीगेहांकितंश्रीश्रेष्ठंभजन्याभीष्टफल।
प्रदंकालिश्रुगेश्रीचक्रमुपोनतं १ विंदुत्रिकोणवसु
कोणदशारयुग्ममन्वश्रनागदलसंगतषोडशारम्
वृत्तत्रयंचधरणीसदनत्रयंचश्रीचक्रमेतदुदितंपरा।
देवतायाः ४ अथाहंकालिकायास्तेयन्त्रोद्धारंब्रवीम्य
हम् सर्वार्थसिद्धिदंलोकेसर्वकामप्रपूरकम् त्रिको
णस्यंस्रुत्वातदुपरिषट्कोणसहितं त्रिकोणंषट्को।
णंभगवतिवृत्तंवसुदलम् विवृत्ततद्बाह्येत्रिभु
वनपुरंचजयताम् सिदंपापामायवेमरणभयवर्गा
प्रमथनम् ४ अथाहंभद्रकाल्यास्तेयन्त्रोद्धारंसुप्रि।
यम् ब्रवीमिदययादेवीसर्वसारस्वतप्रियम् ब्रवी।
मिदययादेविसर्वसारस्वतप्रदम् मध्येत्र्यंचवंदेवसु
दलस्रुतंद्विःसमकारांकितंद्विसप्तांसयुग्मंचतुर्लुप्ता।

वत्नघण्टावलीशोभितम् सद्वृत्तत्रयमण्डिते वह्निरि
लागेहद्वयोद्भासिते त्रीयायन्त्रमिदं यथेष्टफलदं भैं
भद्रकालीप्रियम् ५ अथ वक्ष्यामि मातङ्ग्या यन्त्रं तत्व
विनिर्मितं देवदेवि तव प्रीत्या न चान्यत्र प्रकाशयेत् ।
बिंदुत्रिकोणं वसुकोणषट्कं वृत्तं ततो नागदले त्रि
वृत्तम् भूमन्दिरं पार्वति वह्निरेखं मातङ्गिनीयन्त्रमि
दं प्रदिष्टम् ९ अथाहं धूमवत्याश्च यन्त्रोद्धारं ब्रवीमि
ते येन्याभन्याम हेशानि न चाख्येयं महात्मभिः बिं
दु त्रिकोणं रसकोणं संवृतं वृत्ताञ्चितं नागदलेन मं
डितम् करालवृत्तत्रयभूगृहाङ्कितं श्रीवक्रमेतद्भव
नीश्वरीप्रियम् ७ अथ वक्ष्यामि तारायां यन्त्रोद्धारम
नुत्तमम् भोगमोक्षप्रदं देवि गोप्यं कुरु महेश्वरि बिं
दुत्रिकोणं च वसुपत्रकं वृत्तं तथाष्टारमलं त्रिवृत्तम्
सद्भूपुरं चैकजटाविलासगेहं म[illegible]यायन्त्रमिदं प्रदि
ष्टम् ८ अथाहं छिन्नमस्ताया यन्त्रोद्धारमनुत्तमम्
प्रवक्ष्यामि तव प्रीत्या न वक्तव्यं दुरात्मभिः बिंदुत्रि

श्रीं ट्टं क्ल

कोणं चवह्निस्त्रिकोणं त्रिकोणन्तु र्मेरुभूमहन्नविंभम्
वसुपत्रकं धरणीमण्डलस्याश्रीचक्रमेतत्परदेवतायाः १
अथ वक्ष्यामि ते देव्या यन्त्रोद्धारं महेश्वरि सृष्ट्याख्यास्य
सर्वस्वं नदेयं ब्रह्मवादिभिः बिन्दुश्चानलकोणं तं चवि
लिखेद्वारणाभ्रकोणांकितं हृत्तेनागदलेन मण्डितमथो
श्रीषोडशारांकितम् महत्त्वत्रयसंयुक्तं च धरणीगेहां
कितं पार्वति श्रीचक्रं मम सर्वोपाधियं विजयनाड्डाप
वर्गप्रदम् १ अथ वक्ष्यामि तत्त्वते यन्त्रोद्धारं महेश्वरि
सारसर्वस्वमाः कौलिकानाङ्क्षितिशक्तिफलप्रदम् त्रिकोणं
सबिन्दुं ततः षट्कोणं महद्भूतं ततो नागपत्रविभूषितम् ।
धरामन्दिरं वह्निलेखाङ्कं लेते मयोक्तं हि सारसर्वस्वतया
त्रमेतत् २ अथान्यद्मनहृत्तिर्या यन्त्रराजं ब्रवीम्यहम्
सर्वस्वं मोहनं देवि सर्वभोगैकसाधनम् त्रिकोणं ध
सालेत्रिकोणं त्रिकोणं त्रिकोणं त्रिकोणं त्रिकोणं त्रिकोणान्दिह
नम् ततो नागपत्राविंतं चाभिहृतं धरामन्दिरं चामह
लोपचक्रम् ३ अथ वक्ष्याम्यैवे यन्त्रं महालक्ष्म्याः परा।

स्मरम् यमभ्यर्च्य मयाप्यामेंडुर्लेभं परमं पदम् ।वे
षडर
वक्ष्यामि तं चक्रारसहितं वृत्तं बहिः शोभनं बाह्ये
नागदलं करालविलसद्वृत्तत्रयोद्भासितं भूगेहत्र
यशोभितेन च मया निर्मितमेतत्स्वयं श्रीचक्रं परमा
र्थदायक महालक्ष्मीप्रियं सिद्धिदम् २३ यंत्रोद्धारं
प्रवक्ष्यामि साधकानां हितावहम् शारिकाया महा
देविलीलालयवलयोज्ज्वलम् रवित्रिकोणवसुकोणा
स्वष्टकोणोद्योतननागदलवृत्तमंडलम् भूगृहेशिखवावी
तु भाविंतं यंत्रमेतदुदितं शिवालयम् २४ यंत्रोद्धारं
महादेवि शारदाया ब्रवीम्यहम् सर्वार्थसाधकं चक्रं
सर्वकामप्रपूरकम् मध्ये विंदुस्ततो बहिः स्यात्त्रिकोणं
षट्कोणं स्याद्वृत्तवसुश्रयनकम् हेनाकारं षोडशारं त्रि
वृत्तं भूगेहं स्याच्छारदायंत्रमेतत् २५ अथाहं तं प्रवक्ष्या
मि यंत्रोद्धारं सुदुर्लभम् इंद्राक्ष्यास्तव सर्वस्वं विश्वलो
के सुगोपितम् विंदुत्रिकोणनषडश्रवसुश्रनषट्कोण
वृत्तवसुपत्रकलाश्रमिश्रम् भूगेहविभ्रमनलेनश

श्री॰
दे॰ र॰
३८

38

शिवभामिन्द्रांतरगीधिपतनेजयचक्रमेतत् १९
अथातेऽभयालामुख्या यन्त्रोद्धारं ब्रवीम्यहं सर्वसिद्धि
प्रदं देवि गोपनीयं प्रयत्नतः विन्दुस्त्रिकोणं चरसाष्ट
नवस्वश्रवृत्ताग्निनेत्राडवारम् वृत्तत्रयं भूसदनत्रयं
च श्रीचक्रमेतद्वगलावशीयम् २० अथातोऽनेकरात
यीयन्त्रोद्धारमनुत्तमम् ब्रवीमि परमप्रीत्या सकला
भीष्टसाधनम् विन्दुस्त्रिकोणं नवयोनिवृत्तं वृत्ताग्नि
नेत्रागदलेत्रिकोणम् पाराम्वहं वह्निदरीभिरीशं च
यां लयं चक्रमिदं प्रदिष्टम् २१ यंत्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि स
र्वाघापरिहारकम् सर्वार्थसाधकं चक्रं सर्वसंमोहा
नं तथा विन्दुस्त्र्यश्रषडश्रं च वृत्ताष्टदलमंडितम् वृ
त्तत्रयं यथा सम्यग् श्रीचक्रमीरितम् २२ अथ पंचव
रं वक्ष्ये ज्वालामुख्या महेश्वरि सर्वतन्त्रैकनिलयं सर्वा
वांछितदायिकम् मध्ये वृत्तं तु परितो वह्निकोणमालि
ख्य देवि ततो पद्मत्रिकमथ वहिरष्टदलं वृत्तमेकम्
व स्वश्रं वहिःकादजलमयारवृत्तभूगेहयुक्तं ज्वालामुख्याः

जगतिजयतां स्वक्रमेतन्महेशि २८ अथ वक्ष्यामि देवे
शि श्रीडामरं मनुत्तमम् सर्वागमरहस्याढ्यं सर्वसा
रस्वतप्रदम् बिन्दुस्थश्रीकामिश्रेण्हृदं नवसत्रेस्या
मेहहिखोडशारम् हूं नत्रयं भूमिगेहत्रयाढ्यं श्रीडाय
त्रं सर्वसिद्धिप्रदं स्यात् २९ अथ वक्ष्यामि देवेशि कालरा
त्र्याश्च मनुमम् यंत्रोद्धारं परानंदसाधकरसायनम् ।
बिन्दुस्त्रिकोणरसकोणस्वसूत्रनागयंत्रंकरालविल
समस्तनोरुहूनमम् भूमन्दिरं त्रयमिदं गिरित्रयवं
श्रीकालरात्रिनिलयं परमार्थदं स्यात् ३० अथातो देवि
वक्ष्यामि भवानीयंत्रमुत्तमम् मूलमंत्ररहस्याढ्यं स
र्वसिद्धिफलप्रदम् बिन्दुस्त्रिकोणं च षडस्रवृत्तं रसमे।
चनागारकलादलाढ्यम् हूं नत्रयं भूमैदन त्रयं च श्रीचा
कमानन्दपदं भवान्याः ३१ अथ वक्ष्ये महादेवि यंत्रशा
जेस्वडलेभम् श्रीवज्रयोगिनीदेव्याः सर्वसौभाग्यवर्ध
नम् बिन्दुस्त्रिकोणं च वह्निषडस्रं वृत्तैकवसुस्वरं वृत्त
त्रयम् धारेन्द्रहंयंत्रमिदं महेशि श्रीवज्रयोगिनीकित।

श्री·
दे·३·
३४

39

योगिनीयम् २४ अथ वक्ष्यामि वाराह्या यन्त्रोद्धारमुत्त-
मम् सर्वमंगलमंगल्यं साधकानां शुभावहम् त्रि-
कोणं सबिन्दुं पुनः स्यात्त्रिकोणं ततः समवारं त्रिकोणाश्र
कुर्वीत गजाश्रं करालेहि हसन्त्रयांके परासमयन्त्रं व
राहेश्वरीयम् २५ अथ वक्ष्ये महादेवि यन्त्रोद्धारं सुदुर्लभं
सर्ववैरिप्रशमनं सर्ववाञ्छितदायकम् बिन्दुस्त्रिकोण
षट्कोणाष्टनागदलमण्डितम् त्रिवृत्तं भूपुरद्वन्द्वं यन्त्रं सिद्धि-
लक्ष्म्या मयोदितम् २६ अथ यन्त्रं वदे वक्ष्ये कुलवागी-
श्वरीप्रियम् साधकेष्टप्रदं दिव्यं परं पदरसालयम् त्रि-
कोणं सबिन्दु षाराश्रं सवृत्तं तेनागपत्राञ्चितं षोड-
शारम् त्रिवृत्तं पराख्यमपमास्पदं तेन यन्त्रं प्रदिष्टं सवा-
गीश्वरीयम् २७ अथ वक्ष्यामि देवेशि यन्त्रं पद्मावतीप्रि-
यम् सर्वार्थसाधकं देवि सर्वाशापरिपूरकम् बिन्दु-
स्त्रिकोणवसुकोणास्त्रवृत्तनागपत्रादिषोडशदला-
नलवर्तं व भूमन्दिरं त्र यस्मिं दे सकलार्थदं स्यात्पद्मा-
वतीप्रियतरं त्वयवक्र मेतत् २८ अथ वक्ष्ये महादेवि कु

त्रिकायन्त्रमुत्तमम् सर्वदेवरहस्यंच गोपनीयंविशे
षतः बिन्दुस्त्रिकोणंरसकोणाष्टकंवृत्तंततोनागद
लावृत्तम् धरागृहेसर्वरहस्यगर्भंश्रीकुब्जिकायंत्र
मिदंमयोक्तम् ११ अथवक्ष्येमहादेविगौरीयन्त्रमुत्त
मम् सर्वैश्वर्यप्रदंदेवि विघ्नप्रशमनंशिवे मध्ये
त्रिकोणंवसुपत्रंषडस्रंवृत्तंतथानागदलाश्रितम्
भूमेहद्वयंकौलज्ञेलेशानखवृत्तंस्वचक्रंकथितंहिगौ
र्याः १२ अथवक्ष्येमहादेविखेचरीयन्त्रमुत्तमम् यो
गिनीकुलसंयोगसाधनानन्दकारकम् बिन्दुस्त्रिको
णंवृत्तंवसुपत्राभिवृत्तकम् धरागृहेमयाख्या
तंखेचरीयन्त्रमुत्तमम् १३ अथनीलसरस्वत्यायन्त्रो
द्धारंब्रवीम्यहम् महाचीनपदस्थानंसिद्धिदंभोगदे
शिवे बिन्दुस्ततोत्र्यस्रषडस्राष्टकंवृत्तंततोनागदला
श्रितम् धरागृहंवह्निवीथीभिर्ज्ञेयंयन्त्रंपरंनीला
सरस्वतीयम् १४ अथदेव्याःपराबालायन्त्रोद्धारंब्रवी
म्यहम् सर्वसम्पत्करंदेवि सर्वैश्वर्यप्रदायकम् बिन्दु

श्री
दे॰ रं॰
४

40

त्रिकोणाष्टदलाष्टवसुपत्राग्निवृत्तकम् भूगृहेणा
वृमेतन्मे परा शाक्तेर्मयाख्यातम् ३३ अथाहं यन्त्रमैशा
निशिवस्य परमं श्रुवे सर्वसाधारणं सर्ववांछितैक
प्रदायकम् विन्दुत्रिकोणवसुकोणदशारद्वन्द्वना
गाष्टषोडशदलानलवृत्तभूगृहम् भूमन्दिरं यन्त्रमिदं प
रमार्थदं स्यात्साधारणं जगति यन्त्रमनादिशैवम्
अथाहं वैष्णवं देवि यन्त्रराजं ब्रवीम्यहम् सर्वसाधा
रणं लोके वैष्णवानां शुभप्रदम् विन्दुत्रिकोणव
सुकोणषड्दलनागपत्राष्टषोडशदलार्चितवृत्त
त्रिवृत्तम् भूमन्दिरं जगति यन्त्रमिदं भवानि साधार
णं परमवैष्णवधामसत्यम् सर्वेषामेव मन्त्राणां शै
वानां परमेश्वरि गुरुरघोरवत्संदं तस्य यन्त्रमुत्तमे
त्रिकोणं सविन्दुशाराष्टवसुश्रंनतोनागपत्रं स्ववृत्तं
करालम् चतुर्भूगृहेद्वारशासितं वह्निरेखैव सदेवमध्यातः
तोघोरदेवस्य यन्त्रम् सर्वेषामेव मन्त्राणां वैष्णवानां प
रमेश्वरि लक्ष्मीनारायणाःश्रेष्ठस्य यन्त्रं ब्रवीम्यहं

म् विंदुत्रिकोणवस्वश्रं च नागदलमंडितम् षो
डशारं वृत्तं च भूगृहेनोपशोभितम् लक्ष्मीनारा
यणस्यैतच्छ्रीचक्रं परमार्थदम् इतीदं सर्वदेवानां
रहस्यं परमाद्भुतम् तत्त्वेन च मयाख्यातं गोपनी
यं स्वयोनिवत् इति श्रीदेवीरहस्ये पंचोद्धारविधि
र्नाम द्वादशः पटलः १२ ॥:

श्री॰
दे॰ र॰
४१

41

ॐ श्रीभैरवः शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यं सर्वकाः
मिकाम् यन्त्रधारणमुद्राणां विधिं साधारणं परम्
विना वर्म विना नाम्नां सहस्रकं महेश्वरि नासिद्धिः
साधकस्यास्ति भैरवस्यास्ति पार्वति यः साधको जपे
द्विद्यां यन्त्रधारणवर्जितः सा विद्या कोटिजप्तापि त
स्य निष्फलतां व्रजेत् ह्युभे क्षिप्रभनत्तत्रेशुभवा देमहे
श्वरि प्रालेख्य मूलं तु अस्य यन्त्रानाध्यात्वा गुरुं निजम्
साधिवां देवतां ध्यात्वा रहस्याने सम्पूजिते गंधाष्टके
न विलिख्य यन्त्रं मूलेन वेष्टयेत् तदास्यैकवचादिवे
तथा नामसहस्रकम् लिखेत्कनकलेखिन्या भूर्जप
त्रे शुभे शोभने गंधाष्टकं प्रवक्ष्यामि रहस्यं परमप्रिये ।
शृणुष्वं देवमन्त्राय प्रकाशिख्याय पार्वति स्वयंभूकुसु
मं कुंकुमं गोलोर्चं रोचनागुरु कर्पूरं मृगनाभिश्च चं
वमलयोद्भवम् श्रपरं ते प्रवक्ष्यामि सिद्धिदं गंधपसा
यनम् शाक्तानां वैष्णवानां शैवानां चक्र[illegible] वरम्
काश्मीरं गोरोचनं मृ[illegible]कारिकां गनो वीर्य समहद्दह

वीः हत्वा सकं चन्दनेमिश्रमेतद्वन्ध्याष्टकं भैरवभैरवी
ष्टम् गंधाष्टकं समूलेन नियोज्य कुलसाधकः न्यास
मुद्रादिकं कृत्वा ध्यायेद्देवीं शिवांकगाम् लिखेद्यन्त्रं वि
ने दिव्ये तत्काले मूलमन्त्रतः मातृकां विलिखेत्सम्यक् तद्बा
ह्ये कवचं लिखेत् तथा नामसहस्रं च लिखित्वा भूर्जप
त्रके वेष्टयेच्छ्वेतसूत्रेण पीतनीलरक्तमेण च निक्षिप्य दे
वीध्यानाभवर्तिन परमेश्वरि लाक्षया परिवेष्ट्याथ स्वव
र्णेनापि वेष्टयेत् ततः परां गुटीं दिव्यां देवीरूपां विचिन्त्य
च यन्त्रधारणायन्त्रे तां विन्दौ संस्थापयेच्छिवे यन्त्रधार
णायन्त्रं तत्र तस्मै साधकपूजिते कौलिकानां हितार्थाय
गोपनीयं विशेषतः विन्दुत्रिकोणं षट्कोणं षडस्रं च वसु
पत्रकम् त्रिवृत्तं च धरासद्म यन्त्रधारणयन्त्रकम् सि
न्दूरेणालिखेद्देवि लयांगं पूजयेच्छिवे यस्य पूजनमात्रे
रेण मन्त्री भैरवतां व्रजेत् गणेशं धर्मराजं च वरुणं
च कुबेरकम् वटुकं दीप्तिसंयुक्तं साध्वनारोद्वारपालकः
अनिलं सौम्यं कालाग्निं संहारं रुद्रभैरवम् करालवि

श्री॰
दे॰र॰
८२

कपालेश्वरस्तथैवोन्मत्तभैरवौ अष्टपञ्चेषुसंयुक्तभैर।
वानष्टपार्वति दुर्गेचण्डीचसर्वविंशिवदूतीशिवाजा।
यम् वह्निवक्त्रागतैःपुष्पाद्यैर्नाममूलेनसाधकैः नार्चं
नारिणीदुर्याबगलाविजयांनथा छिन्नमस्ताबटुश्चेत्र
पूजयेत्साधकोत्तमः भवानीजृम्भिकागौरीयक्षेश्वरीपूज्या
महेश्वरि विंदौसदेवतामिष्टांसाधिवांकौलिकोत्तमः
गन्धाक्षतप्रसूनाद्यैर्धूपदीपादितर्पणैः नैवेद्याचमनी
याद्यैस्ताम्बूलस्रग्वासितैः तत्रविंदौमहादेवि यथावि
भवमात्मनः सौवर्णरजतंसत्तामाणिमानाग्रपूर्वां
कम् देवताप्रीतयेद्यार्द्धतिंताग्रवेपिच तत्रस्वयत्र
दीदिव्यांदेवीमूर्त्तिंजलेश्वरि पंचामृतैःपंचगव्यैःस्नाप
येत्साधकोत्तमः संस्थाप्यगुटिकांमन्त्रीविंदौसंस्थाप
मुद्रासंज्ञीपदर्शयेत् पाद्यार्घ्यमधुपर्कादि येत्ततः प्राणान्स्थावाहनादिसर्वंतत्रनिवेदयेत् चि
न्तयेद्देवतारूपांपूजयेद्यन्त्रराजवत् संपूज्यगुटिकांदि
व्यांतदग्रेसाधकोत्तमःजपेत् मूलमन्त्रंयथाशक्त्यामाला
याकर्ममालया परेमन्त्रैवकवचंमन्त्रनामसहस्रकं

लोत्रे मंत्रमयं देवि मंत्रि चक्रं प्रपूजयेत् नैस्तमंत्रमा
धर्कं कुर्यात्पात्र वन्दनमीश्वरि नान्मन्त्रमयं स्वधीर्मन्त्रा
धारयेद्देवतां हृदि विसृज्य साधिशिवां देवीन मेत्तं मन्त्रा
सृष्ट्या धारयेन्मन्त्रं शिवां वा हेमपट्टिकां वरदायिनीम्
यः संधारयेद्यन्त्रं जपेन्मंत्रं स साधकः सोत्ताड्वा
भयोन्मुक्तो भवेद्देव वस्तुनिभः जपसिद्धिर्भवेत्तस्य
यः पटं धारयेद्भुटीम् बहुनोक्तेन किं देवि स भवेद्भैर
वः स्वयम् इदं तत्त्वतमं दिव्यं सर्वस्वं परमार्थदम् मा
र्तस्मारत्नं गोप्यं गोपनीयं स्वसूत्रभिः इति श्रीदेवी
रहस्ये यन्त्रधारणविधिर्नाम त्रयोदशः पटलः १३ ॥

श्री· दे·र· ५२

43

ॐश्रीभैरवी भगवञ्छ्रोतुमिच्छामिछन्दोऋषिविनि
र्णयम् तथादेवीश्वरादीनांदेवताबीजनिर्णयम् शा
क्तिकीलकदिग्बन्धनिर्णयंपरमेश्वर वक्तुमर्हसिमे
देवियद्यस्तिममतेदया श्रीभैरवः एतद्गुह्यतमंदेवि
देवानांसारमुत्तमम् देवानामादिदेवानांमंत्राणा
मेरहस्यकम् वक्ष्यामितवभक्त्यादऋषिछन्दोविनि
र्णयं देवानांमन्त्रराजस्यदेवीनांवातथैवच ऋषिक
ल्पसहस्राणियेनैवविदितोजपः तथावृषष्टिलक्षा
णिवृष्टिजन्मान्तरेषुच ब्रह्मण्योकारोदेविसर्विंद्रत्या
भिधीयते ऋषिदीनांभवेन्मंत्रोजन्मोजन्मान्तरेषुच
श्रद्धावायकरोदेविसाधकानांमहेश्वरि यदामन्त्रोम
यावक्तामदादेवदिक्षतः वेष्टितोयेनतेजस्वीतच्छ
दस्तिगीयते छंदासिविविधान्येषांमंत्राणांपरमेश्व
रि छंदोदीनांभवेन्मंत्रोनतथामन्त्रइवप्रिये यदातमा
मन्त्रदेविमदापरमभक्तितः प्रादुर्भूवमेसयोयाग
मायोक्तातिदेवता मंत्रराजस्यदेवीनांयेनोभ्यतिर्मं

यं कृता तद्बीजमिति मन्त्राणां वरारोहे परमेश्वरि वी
जहीनो भवेन्मन्त्रः सिद्धिहानिकरः शिवे बीजहीनेऽज
गद्धीने जलहीनो नदोयथा जपान्ते जगदुत्पत्तिस्थिति
संहारकीर्तितः ज्ञानामेयेन देवेशि साशक्तिरतिवी
यते शक्तिहीनो महादेवि मन्त्रो विघ्नकरो मतः महा
मंगलदो मन्त्रो देवीनां शक्तिबीजतः जप्यात्तवामह
देवि ज्ञनयेन समापितः निर्लज्जस्कः प्रवर्तीताकील
केन उदाहृतम् निष्कीलितं जपान्ते च मन्त्रमनश्रद्धया
शिवे न्यकासाधकराज्यसिद्धिं ददाति भैरवः जपा
काले महादेवि रात्तस्तः भूतयेनकाः दिशोदशापला
यन्ते येन दिग्बन्धनं चरेत् दिग्बन्धेन विना देवि जपः सा
दोपि वा ततः निष्फलं विघ्नतिस्येनेन दिग्बन्धनं चरेत्
पतैर्विहीनो मन्त्रो हि निष्फलो विघ्नकारकः ममापि
देवि किं वक्ष्ये भुनः त्वदेशजन्मत्र इत्येवपरलोभत्वः हं
शंसि परमेश्वरि गोपनीयो महावीरो निग्रहात्तापारमे
श्वरी इति देवीरहस्ये कृषिलंदो निर्णयनाम चतुर्दशः पाट
लः १४

श्री·
दे·र·
४४

ॐ श्रीभैरवः शृणु देवि प्रवक्ष्यामि श्मशानस्याथ सा
धनम् येन साधनमात्रेण साधको भैरवो भवेत् श्रीदे
वी भगवन्भवता भक्त्या प्रसादोयं महान्कृतः विस्त
रेणायं विधिर्ब्रूहि श्मशानस्यार्चनाकृतः सर्वतन्त्रेषु
विख्यातः स्मारितो मे त्वया परः श्रीभैरवः त्रयस्त्रिंशत्
तिकोटीनां देवतानां हि शाश्वतः नामभिर्विख्याता दे
वि भवत्या मे परं कृतः तासां च स्थापना देवि श्मशाना
र्चा यथाविधिः साधका येन जायन्ते सर्वसिद्धिभुजा
शिवे विना श्मशानविधिना पूजये मन्त्रिणादयः न
सिद्ध्यति वरारोहे कलौ भैरवशासनः त्रिस्त्रिंशत्कोट्य
यो देव्याः सर्वाः श्मशानालयस्थिताः तत्र गत्वार्चयेद्यस्तु
स भवेद्भैरवोपमः तत्र सोऽवतारवै देवि महाकालः स्वगा
लकैः सारमेयैश्च यक्षैर्नृत्यैः सोरगैः सपिशाचकैः वे
तालैर्भूतप्रेतैश्च श्मशानार्चां करोति हि तत्र भूत्वा म
हाघोरा वेतालरोविचकारकाः स्थितिदित्तत्र मन्त्रेण ते
तेष्वैश्च भूतभैरवाः तेषु मातृगणाः क्रूराः श्रुता कांवं

त्तिविघियम् भैरवः विघ्नकर्त्तारः शिवं कुर्वन्तु मे ।
सुरवे तेषां विधिं प्रवक्ष्यामि यद्धे सारोत्तमोत्तमं ।
अथ कामा समदानं श्मशानार्चनमुत्तमं रवौ वा
देवजने सोमे गुरौ शुक्रे शनौ तथा पुनः सूर्य्ये श्मशाने
नैरृत्यादिदिक्स्थभैरवाः पूर्वे श्मशानसमीरणा
ग्निकेनाघारसोवकमणादिदिक्षु महोग्रविज्ञांगट
ण्डभास्वज्ज्वालालासपूर्णे शाकरालभीमः एतेश्मशा
नेसनतेश्मशानेदिग्भैरवाःपूजनपूजामहेशि प
तन्त्रमध्येयश्चैव श्मशाने स्याद्दन्याथीश्मशा
विघ्ननि इतिश्रीदेवीरहस्ये श्मशानार्चनविधि
नीमपंचदशः पटलः १५ ॥

श्री॰
दे॰र॰
४५

45

ॐ श्रीभैरवः अथाहं पूजनस्यास्य वक्ष्ये पद्धतिमादरात् गद्यपद्यमयीं देवि मंत्रसिद्धिप्रदायिनीम् रात्रिशेषे समुत्थाय स्नात्वाथ कोविदिताह्निकः श्मशानार्चनसंभारं समादाय समाहितः सवीरो वीरभूमिं व्रजेद्रात्रिशेषे वीथिथे तत्र देवविधिं वक्ष्ये शृणु पार्वति सादरम् गोप्यं सारतमं गोप्यं नाख्येयं सिद्धिवांछकैः तत्र रात्रिशेषे सवीरः श्मशाने गत्वा समपदां तां भूमिस्तत्स्य श्मशानवेलां नोल्लंघयेत् तत्र संभारं संस्थाप्य सरलपादौ ब्रह्मपालं विरचय्य प्राणायामत्रयं मूलेन विधाय पूर्ववदाचम्य स्वमूलऋषिच्छंदोन्यासं कृत्वा मूलमष्टोत्तरं शतं जपेत् यथाशक्ति जप्त्वा देवीं समर्पितां स्वगृहं ध्यात्वा कवचसहस्रनामस्तवान्पठेत् वेलायां समपदमाश्रित्य श्मशानमंडले प्रदक्षिणीकृत्य शवविप्रणविलासमामेत् ज्वालाकरालवदने कल्पान्तदहनप्रिये प्राणिग्रामालयोद्तेचिने मे तत्र दें हुं फट् इति नत्वा यथाचारं प्रणाल्या मू

तभैरवाणां च स्वरूपयोर्न्नत्वा पूजामारभेत् श्रीदेवी
भगवान्भैरवाः भूतेशाः पाद्यग्रहणात्समान् कथं स
मारयेत्तं चीनत्वमस्य स्वरूपयोः श्रीभैरवः एतद्दे
वि परं गुह्यं भूतभैरवसाधनम् वक्ष्यामि तव भक्त्या
हं नत्वा चैयं डरात्मने भूतेश्वरौ पूर्वदिशि महोग्रवि
ग्रंगद्दाक्षुनरमोहिमांधा चंडरूपवेशानगतोमा
हीजेभामानुपेभैरवपववायौ लोलालकेवक्रिग
नःस्वरैजेभूतेश्वरोदक्षिणाग्नौ महेजे करालकोनिर
तिमोपि मन्देरवौऽग्नः पश्चिमगोपि भीमः एवं श्रमे
तेसनतं महेशादिभैरवा भूतगणाश्च मध्याने स्वयं
गुह्यैश्चापि हीनः एतेतद्देपरीस्तानाशिवेश्वमते १
श्रीदेवी देवेशकरुणामाद्दमायकेराजगामते १
जायतेभीमकर्मैर्दृढादिमाथ कमलमाः महेश
स्तनां एतयो एतयो भीमसौम्ययो कथं देवकारि
ष्यंति हयो भास्करवारयोः श्रीभैरवः पौर्णमास्या
शिवेदक्षाग्रवारं ततो व्यया रविवारं च संग्राप्य

श्री॰
हे॰ र॰
४९

46

घर्मं वा द्वितीयकम् प्रथमे रविवारे तु महोग्रे पूर्वा
गं यजेत् द्वितीये पश्चिमे भौमे पूजयेत् कृष्णपक्षके शु
क्लपक्षे चैव ये पूजा विपरीतं क्रमेण तु अथ नैषां प्रवक्ष्या
मि पूजासारं महेश्वरि अवाङ्मपरशिष्याय यज्ञचैलाय
दुरात्मने श्मशानपूजामन्त्रस्य महाकाल ऋषिः स्मृ
तः उस्निक्छंद इति ख्याते देवी श्मशानकालिका परा
बीजं तट्शक्तिः काली कीलकमीरितम् धर्मार्थका
ममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तितः ॥ अस्य श्री श्मशान
पूजामन्त्रस्य महाकालभैरव ऋषिः उस्निक्छंदः श्री
श्मशानकालिका देवता क्लीं बीजं हूं शक्तिः क्रीं की
लकम् श्री धर्मार्थकाममोक्षार्थे पूजायां विनियोगः
ॐ महाकालभैरव ऋषये नमः शिरसि उस्निक्छंद
से नमः मुखे श्मशानकालिकायै नमो हृदि क्लीं बी
जाय नमो नाभौ हूं शक्तये नमः गुह्ये क्रीं कीलका
य नमः पादयोः जपे विनियोगः सर्वांगेषु ॐ क्रां हृ
दयाय नमः ॐ क्रीं शिरसे स्वाहा ॐ क्रूं शिखायै वौष

हूं ॐ ह्रैं कवचाय हुं ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ह्रः अस्त्रा
य फट् एवं करन्यासः इति षडङ्गं विधाय तत्र आसनं
शोधयेत् ॐ ह्रां आसनशुद्धिमन्त्रस्य मेरुपृष्ठऋषिः
सुतलं छन्दः कूर्म्मो देवता आसनशोधने विनियोगः
ह्रीं आधारशक्त्यै नमः पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णु
ना धृता त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॐ
कूं आधारशक्तिकमलासनाय नमः ॐ अनन्ताय
नमः पद्माय नमः तत्रोपविश्य पतं तालत्रयं दद्यात् अ
पसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ये भूता विघ्नक
र्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया इति तालत्रयं दत्वा नाराच
मुद्रां प्रदर्शयेत् इत्यासनशुद्धिं विधाय भूतशुद्धिं कुर्या
त् ॐ हूं हं इत्यनेन सुषुम्नावर्त्मना प्रदीपकलिकाका
रं ब्रह्मपद्यान्नीत्वा स्वजीवं तत्र सदाशिवे लीनं ध्यात्वा
आदौ यं वायुबीजेन षोडशवारजप्तेन पापपुरुषं वामना
सातिसंशोषयेत् रमिति वह्निबीजेन चतुःषष्टिवारं
जप्तेन दाहयेत् वमिति वरुणबीजेन द्वात्रिंशद्वारजा

श्री·
दे·र·
४०
47

मेन प्लावयेत् लमिति भूतबीजेन दस्याधाजमेन शरी
रं पिंडीभूतं विभाव्य स्वजीवं हृदि संस्थाप्य प्राणानर्पये
त् इति भूतशुद्धिः ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं सो हं
हंसः मम प्राणा इह प्राणा मम जीव इह स्थितः मम स
र्वेन्द्रियाणि मम वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रजिह्वाघ्राणप्राणा
इहैवागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा इति प्राणान्स्था
प्य मातृकान्यासं विधाय पूर्ववत्करांगन्यासौ कृत्वा ।
तत्र विघ्नायां ईशाने चतुरस्रां वेदीं विधाय तत्र श्रीच
क्रं विभाव्य यथोक्तविधिनाभ्यर्च्य तत्र नवग्रहान्संस्था
प्य पूर्ववदंकं सम्पूज्य भूतभैरवान्संपूजयेत् ॐ श्रीम
होग्रदाय नमः पूर्वे ॐ श्रीमदालसाय नमः ॐ श्रीवि
श्वंगदाय नमः ॐ विचित्रिणे नमः उत्तरे ॐ ड्रीं वेद्राय न
मः ॐ ह्रीं चण्डसेन नमः ॐ ह्रौं भास्वते नमः ॐ ह्रौं प्रभायै न
मः वायौ ॐ लं लोलालोलाय नमः ॐ लं लोलालाय नमः
आग्नेये ॐ भैं भूतेशाय नमः ॐ भैं भूतधात्र्यै नमः दाति
ले ॐ क्रीं कपालाय नमः ॐ क्रीं कपालिन्यै नमः नैरृते

ॐ ह्रीं श्रीं भीमाय नमः ॐ ह्रीं श्रीं भीमरूपाय नमः
पश्चिमे इति यथाचारक्रमेण गंधैस्तत्र सर्वैरभ्यर्च्य
तत्र विन्यासे श्रीचक्रं नवयोनिचक्रं वा विभाव्य योगा
पीठसूत्रांसंकल्प्यात्र देवतावसरोहं वं सदाशिवं देवी
ंसंपूज्य यथाशास्त्रयाजनं पंचदेवैस्समभ्यर्च्य ततः कवचमा
हस्त्रनामस्तवपाठादिविधाय तदपिसमर्प्य चिता
नैर्दशांशं होमं कुर्यात् तत्र वटुकादीन्समभ्यर्च्य भूता
भैरवानपि सन्तर्प्य नवकन्याः संतर्प्य परस्परं नवपा
त्रावधियानं कुर्यात् श्रीदेवी देवदेव महादेव पार
णागमवत्सल स्नानपानविधिं ब्रूहि येन सिद्धिर्भवेद्ध्रु
वम् श्रीभैरवः शृणु देवि प्रवक्ष्यामि पानस्नानविधिं
परम् साधकायेन ज्ञायते कलौ भैरवसन्निभः यम
पाने चचरे स्याने निषीधे वा मकेश्वरि विना पानेन
सिद्धिः स्यात्साधकानां कलौ ध्रुवं स्नानं विहाय मणी
तिविधा पाने सदोत्सवम् ते श्रद्धया यो देवानिल्लो
नासम्यगोपारम् यामवामभ्रंमध्यं शीघ्रं चेति त्रयं

श्री
दे॰र॰
७८

परम् तत्र सर्वे स्थिता देवा वासवाद्या ग्रहर्निशम् से
वन्ते सशिवां देवीं प्रहृष्टे भैरवार्चने तत्र पाने ह्यहं दे
व्यामहाने दण्डदायिकम् विना पानेन सिद्धिः स्याद्वि
नाशक्तिसमर्चनम् नासिद्ध्यति शिवे मन्त्रः प्रथमपाना
द्वि विना ततः तस्मात्प्रथमपाने संपूज्य शक्तिमभ्यर्च्य
साधकः पाने भजेत्परां देव्याश्रीचक्रां गेयथाविधिः
संवित्पानं चरेद्धीमानौ दिवापाने च भीषणा अहोरात्रे ह
रापाने भोगदं मोक्षदं शिवे संविदासवयोर्मध्ये संवि
देव गरीयसी सर्वेलवः स्यात्पानात्समस्तौ वोयः प्रथमपा
नतः प्रथमपानमत्तनादौ रोमवेदैरवस्तानिभः पानेना
वहन्ते देवि यावन्ते विभ्रमे तामयी यदि तत्र विकारः स्या
त्पानेन तत्कुलस्य यातनावत् यावन्न चलते दृष्टिर्यावन्न चल
ते मनः तावत्पानं प्रकर्तव्यं पशुपानमतः परम् विना
भूतं चरेयस्तु पाने वा चर्वणादिकम् मकारपंचदेवेशि
जलज्ञा वापरत्रियम् संगीतनिन्दिते लोके परापिंडो
पजीवकः कुलवातवदीपानि पीत्वं मत्स्यस्व वर्ते

त. ग्राम्ये श्मशाने नदानवे पशोः श्मशाने न भवत्ययेत् यश्मा
श्मशाने वीरचक्रे कौलिको भवत्ययेश्मिवे सिद्धिहानिर्भवे
त्स्यैव योगिन्यो भवत्ययानिनम् पूजाकाले निशीथे च ध्या
त्वा देवी शिवो कीर्तनम् अभ्यर्च्य विधिना पानं कृत्वा चर्व
णपूर्वकम् मकारैः पंचभिर्देवि निर्वर्ष्य विधिना परामियम्
पानं पानं पिबे पानं समवारं समुच्चरेत् तेन देवी शिवा
वो को पावि स्त्री प्रादुर्भविष्यति इत्येषा पद्धतिर्गुप्ता श्म
शानार्चन संयुता मयपयमयी दिव्या नत्रमर्वस्वसंयु
ता नव त्वं देहि विख्यातान प्रकाश्या कदाचन इति रहस्य
न मे देवि रहस्य देवदुर्लभम् अप्रकाश्यामदातव्यं गो
पनीयं स्वयोनिवत् इति श्रीदेवीरहस्ये श्मशानार्चन
विधिर्नाम षोडशः पटलः १६ ॥

श्री॰
दे॰ र॰
५१

49

ॐ श्रीदेवी भगवन्सर्वतत्त्वज्ञ सर्वलोकनमस्कृत श्री
देव्या यन्त्रराजस्य मालाकंकथयाशु मे। शोधनं श्रोतुमि-
च्छामि त्वयैव शाङ्करं वदितम्। येन शुद्धिर्भवेद्देवद्व्यास्सा
साधकस्य हि। श्रीभैरवः। शृणु देवि वक्ष्यामि शोधनं स-
र्वकामदम्। सर्वसाधारणं लोके पटले गुह्यगुह्यमम्।
सुदिने देवि गत्वादौ श्मशाने साधकोत्तमः। कपालं नर-
दन्तानां मालां कंकणमीश्वरि। अष्टोत्तरशतं जप्त्वा मूले
यन्त्रं निधापयेत्। पुनरष्टोत्तरशतं जप्त्वा तेनैव तर्पये-
त्। देवान्पितॄन्नृषीन्देवि मायामाकामबीजकैः श्म-
शानभस्मलिप्तेन शुद्धेन स्वरवाह्निने ततो यन्त्रं लिखेद्दे-
वि कपाले साधकोत्तमः। मालां कुर्यान्नरदन्तानां सका-
लाभीष्टसिद्धये। वामाचारपरः श्रीमान्योनकुर्यान्महे-
श्वरि। यंत्रं मालां विना तस्य मन्त्रहानिर्भवेध्रुवम्। कपा-
लं नरकस्याग्रहीत्वा स्फटिकप्रभम्। श्मशानभस्म-
शुद्धं च कृत्वा साध[illegible]मः। स्वमंत्रं साधयेद्धीमानन्या-
न्नाभिविज्ञितादिः [illegible]लयन्त्रं देवेशि केवलं कामाश्रन

मम् न्त्वदन्नमालांड्ढ्येच श्रुत्वाचे महेश्वरि गोपयेत्
साधकोत्त्वन्नं देवीरूपं विचिन्तयेत् य एवं साधकश्रे
ष्ठोन्नस्यात्सिद्धिदायूवनः अन्यथा सिद्धिहानिः स्यान्ममा
पिपरमेश्वरि इतीदं पटलं दिव्यं गुह्यं सर्वस्वमुत्तमं
अप्रकाश्यं महादानं गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्री
देवीरहस्ये शोधनविधिर्नाम सप्तदशः पटलः १७

श्री॰ दे॰ र॰ ५ ॐ श्रीदेवी ॥ भगवन्देवदेवेश मालायन्त्रार्चनं परम्
शोधनं श्रोतुमिच्छामि विस्तरात्परमार्थदम् ॥ श्रीभैर
वः ॥ शृणु नादेवि वक्ष्यामि पद्धतिं गद्यरूपिणीम् ॥ शोध
नस्य रहस्यानां मालादीनां महेश्वरि ॥ तत्रादौ साध
को रात्रिशेषे उत्थाय बद्धपद्मासनः स्वशिरःस्थसहस्रद
लाराधोर्ध्वकर्णिकान्तर्गतं निजगुरुं ध्यात्वा देवीं
च हृदि विचिन्त्य ध्यात्वा मानसैरुपचारैरभ्यर्च्य आजपान्त
पं गुरवे देव्यै च समर्पयेत् ॥ ततो बहिरागत्य ना
द्यादौ गत्वा स्नानसंध्यादि विधाय यागगेहमेत्य नित्य
कर्म समाप्य यन्त्रशोधनमारभेत् ॥ तत्रेशानदिग्वि
षये चतुष्कोणं तादृक्कैकविहस्तं तावितानकलम्बकं यावे
दि विधाय ॥ विलिप्य विलिख्य सिन्दूरेणास्वदेवतायन्त्रं
विभाव्य ॥ पञ्चामृतपात्रत्रयसंस्कृतमद्यादीन्यानीय पञ्च
गव्यादीन्प्रोक्षयेत् ॥ क्लींकैशैश्चरैर्देविकेकणसाधको
नमः ॥ कंकणं रत्नमालां च पञ्चकपालिकोऽपि वै ॥ द्रव्यं
मधु च पानं मत्स्यं मांसं मुद्रां च मैथुनम् ॥ मकारपञ्चसंशु

५०

कं स्रजं येन्द्रैर्वेष्टयीत् तत्रैवानीयाः स्नात्वादिशुद्धिं कृ
त्वा समूलेन संकल्प्य पूर्वं स्वच्छादिना संज्ञयेत् त
तो मूलेनाचम्य प्राणायामत्रयं कृत्वा भूतशुद्ध्यादि
प्राणान् संस्थाप्य पंचगव्येनैव पंचमकेन शोधये
ज्जयेत् ततः शुक्लचारणालेन कुंकुमेन स्वयोनिजम्
पंचगव्यमिति प्रोक्तं जयेत् साधकसत्तमः काश्मी
रं रोचनं मृगं दिव्यं केसरं नाभिजं मध्यापि पूर्वां कृत्वा
का
समेवं मलयोद्भवं चन्दनं सम्प्रत्यग्रं दैवमद्दोषयादि प
भिसम्पन्नकायायत्रे मालां कंकणं संलिप्य स्वमूलवि
द्यया स्पर्शकृत्य छादयेत् जयेत् ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं देविय
चेष्टरि ह्रीं श्रीं ह्रीं ॐ यत्र शोधय २ ह्रः फ्रः क्लः ठः ठः
ठः स्वाहा इमां मे ज्ञात्मिकीं विद्यां मध्ये नरस्यातेजये
त् यत्रे देवी सम्मावास्य स्रजं येन साधकोत्तमः तत्रा
दौ यत्रं मूलविद्यया पंचगव्येन पं संशोध्य सिन्दूर
यंत्रं विलिख्य संस्थाप्य पूर्ववत्स्थापितं मालां प्रजये
त् ततो मालाभिमन्त्रितां मूलविद्यया शोधयेत् ॐ

श्रीः दे.र. ५१

51

ॐ ह्रां ह्रीं श्रीं श्रों क्लीं क्लं मालाकृपिणि सर्वेकृपभक्षिणि
हे नरदन्तमालां शोधय २ फट् ठः ठः ठः स्वाहा इत्येवा
मन्त्रेणाष्टोत्तरशतं जप्त्वा मूलविद्यापंचदशकेन शोधयेत्
ततः कंकालश्मशानवालानां स्त्रीकेशान् कृत्वा मूल
विद्यया शोधयेत् ॐ ह्रीं क्लीं ह्रं श्रीं क्रीं केशिनि निरा
केशिनि केशान् शोधय २ ह्रीं क्रों फट् ठः ठः ठः स्वाहा
इति मूलविद्ययाऽष्टोत्तरशतं जप्त्वा पंचगव्याख्यज
लेन संशोध्य वामहस्तदक्षहस्तयोर्निबध्य मूलेन न
दन्तमालया यथाशक्त्या जपेत् ततः कवचस्तोत्रस
हस्रनामादिपाठं विधाय मूलेन नैवेद्यं निवेद्य तद
शेषं ब्राह्मणं भोजयेत् माघकृष्णैकादश्यां क्रमेणाहमा
हात्म्ययागमेखलेऽपविश्य मध्ये त्रिकोणं तस्मिन् विन्दुं षट्
चक्रं हृन्नमध्यदले हृन्नयं भूपुरं देवि लिखित्वा रक्तपुष्पैः
पूजयेत् गं गणेशाय नमः पं पर्मेवराजाय नमः वं व
टुकाय नमः क्लीं जवेराय नमः इति संपूज्य ह्रीं श्रीं क
पालाय नमः १ विकरालाय नमः १ संहाराय नमः १

सरूंभैरवायनमः ऐं महाकालायनमः ऐं काला
ग्नयेनमः ऐं सम्मभैरवायनमः ऐं ॐकांख्यैनमः ॐ
रेत्यैनमः ॐश्रीम्यैनमः ॐमनोन्मनायैनमः इति
गोगेगायैनमः यंयक्षुनायैनमः संसरस्वत्यैनमः इ
त्यभ्यर्च्यमूलेमहामायायैनमः इतिविंदौ एवंसम्पू
ज्य तत्रश्रीदेवींज्योतिरूपांगोचूर्णेनविभाव्यअंधत्रवर्त्ती
चसृजयेत् तत्रभैरवंवीभैरवंचसृजयेत् तत्रवटुकंसा
मात्रिकंसृजयेत् प्रसूनेभैरवेतत्रसमवैवर्णाहिज्ञानपः
निसूनेभैरवेतत्रसमवैवर्णाःसृष्यकसृष्यक तत्रैवनवकं
न्याग्नमभ्यर्च्य वामेरामारमणाङ्कशालादत्तलोचालि
पानमग्रेसुद्धाख्यताकवटुकौसूकरखेपासमुद्धिः तो
गीवीणासरसमभुतःसद्गुरुःसत्कथाश्ववामःचाैरः
परमतद्दहनोयोगिनामग्रणस्सुधःपीत्वापीत्वापुनःपी
त्वायावत्तोविन्मनोमयी यदितत्रविकारःस्यात्पाने
तद्वलिजातकम् मद्यपानपरोमंत्रीमामिंमनोषये
इते रेतमानर्पयेदेवीपामिंपानेनतर्पयेत् पाका

श्री·
दे·र·
५२

श्चिहं पिबेन्मद्यं वीरश्चिहं तत्त्ववेदिनाम् मकारपंचकं सं·
पुरकं जयेच्छ्रीचक्रमंडलम् साधकान्साधकोभक्त्यात
त्तर्पयेत्पानभोजनैः सन्तर्प्य देवताभिष्टामिष्टान्नैश्च वैभ·
णाः शिवे स्वगुरुं पूजयेद्भक्त्या तर्पयेच्छक्तिनः परम्
सन्तोषयित्वा स्वगुरुं दक्षिणाभिश्च वन्दनैः ततात्ता
च्छिवप्रसादाय नित्यकर्माणि सिद्धिदम् नैवेद्यं चक्रे साध
कानभ्यर्च्याः नंदभैरवेश्वरात्मानं ध्यात्वा पूर्वानंदमयो
भूत्वा संहारमुद्रया देवीं मशिवां विसृज्य देवमात्मा·
मेत् इत्येवं पद्धतिः प्रोक्ता मम्यपर्यैकरूपिणीम् सा·
कलागमसाराढ्यां गोपयेत्साधकोत्तमः इति श्रीदे
वीरहस्ये शोधनपद्धतिवर्णनं नामाष्टादशः पटलः

१८ ॥

52

ॐ श्रीभैरवः अथातो देवि वक्ष्यामि स्तोत्रोत्पत्तिं महेश्व
रि यस्य श्रवणमात्रेण दीक्षाफलमवाप्नुयात् स
प्तद्वैमध्यमाने क्षीराब्धौ साधकैर्मम तत्रोत्पन्ना म
हादेवी कुमारीरूपधारिणी नमाकालाग्निसदृशी
कान्तदामोल्लसत्सरवी अष्टादशभुजा दिव्या नवकौ
भयदानघा नवपात्रधरानन्दमदिराकललोचना
नानाकुसुमभूषाढ्या अरुणकेशी त्रिलोचना नाना
रत्नांगदस्फुरत्तासुक्ष्मादारललनार्चिता रक्तांशुलीयशो
भाढ्या नेत्रपीनस्तनार्चिता विचित्ररत्नरचितको
चीप्रमानितमालिनी रत्नसिंहासनगता परमानन्दा
दायिनी तां दृष्ट्वा तु ते देवी ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः स
स्वरास्वरांपर्वाः सेश्वराः ससदाशिवाः तदा प्रसन्न
दना वरदानोद्यताभवत् आदौ पार्श्वे दौ दिव्यमानेद
रसस्थितम् सदाशिवाय देवेशि सनत्वापात्रमग्र
हीत् पात्राद्विन्दुः पपात ओं जं ब्रह्मकुण्डलिनामतः वि
न्दुपानान्कुलानानास्तेभ्यो नानामहेश्वराः इत्थं मे

श्री॰
दे॰ र॰
५३

53

दाशरथिर्दासत्वषना यामिनादयः क्रतुकानागवा
ल्लीवस्त्ववल्लीतिमहेश्वरि गौरीचैतद्घना प्रोक्ता स
र्वार्थफलदायिनी ततो दद्यात्परं पात्रमीश्वराय महा
शिवे पात्राद्विंदुः प्रपातो यों ततो जाता यदिवल्लरी
विंदुपातकतो भ्योपि ज्ञाता भेदाः सहस्रशः स्वर्ह्रीका
याः महादेवि ज्ञातः परमपावनः माधी प्रोक्ता महा
विद्यासाधको सर्वसिद्धिदा ततो दद्यात्परं पात्रं कन्ना
यास्तत्त्वरितम् पात्राद्विन्दुः प्रपातो यो ज्ञाता गोधू
मजातकः तत्कणेभ्यस्तदन्ते च जाता वै धान्यजातयः
पैष्टी प्रोक्ता कुरादेवि परमानंददायिनी ततो दद्यात्प
रं पात्रं विश्वेशे प्रभविश्वे पात्राद्विन्दुः प्रपातो यो म
विज्ञातः ततः प्रिये तत्कणेभ्योपि देवेशि नानेदाका
लाकादयः अन्ये च बहवो जाता भेदा मदनवर्धनाः
विजयेति मया प्रोक्ता वै सर्वा परमार्थदा संविदास
वयोर्मध्ये संविदेव गरीयसी ततो दद्यात्परं पात्रं श्री
सदापरमोक्षिनी पात्राद्विन्दुः प्रपातो यो जाता पीत्रं

तत्कोणेपि संज्ञाना
भेदाश्चामलकादयः+

पद्मपकः तत्कोणेभ्योपि संज्ञाना भेदास्तैद्दरसाद
यः पानकं श्रोत्कमीयानि सर्वसाधारणं परं ततो
द्दैपरं पात्रमिन्द्रायाम्रत स्थितम् पात्रादिन्दुःप
पात्रेऽभ्याज्ञाते ज्ञातीफलेनतः तत्कोणेभ्योपि संज्ञा
नाभेदाश्चामलकादयः पानकं नाम तद्दिव्यं रसा
यनमुद्राहृतम् ततो द्दैपरं पात्रं त्रवेणिरिजेस
रा पात्रादिन्दुःपपातो ऽभ्यो त्रकश्चैव ततः शिवे ज्ञा
नाल्वकतज्ञाभेदानारिकौ॑ फलादयः पानकं ना
म दैवेशि रसायनमिदं परम् ततो द्दैपरं पात्रं स्त्रा
कार्यमृत स्थिते पात्रादिन्दुःपपातो ऽभ्यो ज्ञातः स्वा
जूरपादपः+ पानकं तदपि श्रेष्ठं दिव्यं सतोपकार
णम् ततो द्दैपरं पात्रं स्त्र्यर्यचन्द्रमसे स्थक पात्रा
दिन्दुःपपातो ऽभ्यो ज्ञाना संजीवनो षधिः तत्कोणेभ्यो
पि संज्ञाना विविधौषधयः स्थक पानकं तदपि श्रे
ष्ठं सर्वसाधारणं स्थक सर्वार्थे कालदेवि सर्वो
मारस्वतप्रदम् इत्यादिकं यं देवी सर्वतत्त्वतिरोह

श्री॰
दे॰ र॰
५४

ये ते सर्वे परमेशानि सुरानन्दैकनिर्भराः सदाशि
वाद्या देवाः सुरायैव वरं ददुः ये पिबन्ति परं पानं पर
मानन्दकारणम् ते सर्वे यान्ति परमं पदं शाश्वतमव्य
यम् विना गौडीं विना माध्वीं सुरायाः पूजयेच्छिवा
म् शिवे नाराधयेद्यस्तु स भवेन्निरयास्पदम् अदीक्षि
तः पशुर्देवि दीक्षितोपि सुरः पशुः तस्मात्सुरां शिवेष्य
र्थे पूजायां वै सर्वोत्तमः शिवे ज्ञात्वैतथा माध्वी पैष्टी
मांसवस्त्रमम् पानके वस्तुभाः सर्वे पूर्वाभावे परः
परः इतीदं परमं तत्त्वं कालिकानां रहस्यकम् अग्ने
देश्वर सर्वस्वं गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्रीदेवीर
हस्ये सुरोत्पत्तिविधिर्नामैकोनविंशः पटलः १९॥

ॐ श्रीभैरवः अधुनादेवि वक्ष्येऽहं पात्रवन्दनमीश्व
रि तत्कालेयद्दानन्दपात्रं देवैश्च वन्दितम् सृष्टा
यां पात्रमानं दक्षिणे परमेश्वरि गुरुकणादलमध्य
ऽर्घप्रलमेधिरमानदा श्रीमद्भैरवघोरस्वरप्रविला
सघलाम्रतलाविते तत्रादीश्वरयोगिनीगणाम
हासिद्धैः समाप्रादितम् आनेदागमकं महात्मक
मिदं मात्रात्रिविडम्बतं वन्दे श्रीप्रथमेकरोद्धृत
गतं पात्रं विशुद्धिप्रदम् हैमे सिन्दुरमावहन्दायित
यादन्ने वपेयादिभिः किंविश्वे वलरक्तपंकजरश्मा
मानन्दगुह्रीतितम् वामेसाद्वविशुद्धस्थूहकवलं
पात्रौ विधायात्मके वन्दे पात्रमहं द्वितीयमधुना
नैवेद्यक संवर्धनम् सर्वाम्नायकलाकलापकलि
तं कौतहलेक्ष्यातितं वन्दे पेलूमहेन्द्रशोध्यवका
णबलादिभिः सेवितम् ध्याते देवगणैः परं स्तुति
गणैर्मोक्षार्थिभिः सर्वदा वन्दे पात्रमहं तृतीयमा
धमात्मात्मावबोधप्रदम् मध्ये मीनरसावहेर

श्री· दे· र· ५५ रिद्रब्रह्मादिभिः पूजितं मद्यामैथुनधर्मैककर्मैनि
रतं तान्त्रिकाश्रयम् आचार्याष्टकयामिभैर
वकलाभ्यासेन संपोषितं पायात्स्वचमत्कारतत्त्वनि
लयं पात्रं वन्दे नमः आधारभुजगाधिराजवलयं
पात्रं महीमेरुलेमथं समस्तमुद्रावाविपिशितेवा·
सौचदिग्दन्तिनः सोऽहं भैरवमर्चयन्प्रतिदिनं नारा
गणीवत्तनैवादित्यप्रभृतिभिः स्वरान्तरगणीराज्ञाकौबेरकि
कैः छत्रंचामरमद्यपीठपरमानंदाय यं दायकावा
लीदन्तिमनोहरं सुरवकं सामुज्यसाम्राज्यदम् ना
नाख्यासिभयान्यकारहरणाज्जन्मान्तरध्वंसनं श्रीम
द्भैरवभैरवीप्रियतरं पात्रंवयं संनमः नाद्यन्तममृ
तमिवोधपवनं वैमल्यमालिप्रदं विष्णुब्रह्मभास्करवह्नि
चन्द्रधराद्योत्पातिकलाव्यापितम् वामापिंगलम
ध्यगात्रिवलयासक्तोडलीबोधं गतापात्रं समस्तपु
रस्त्वनकणानन्दप्रदं पावमाम् स्वकृतं पातु कमेतु
लहतिलकंकं देहिनाम स्वतं प्राणेश्वरीभ्वल्लभौर्यः·

55

कार्यद्रवसां देहस्थितेकारणम् वचसिद्धिकरं मा
नःस्थितिकरंच यंपूजनयोषितो पात्रं चाष्टममहा
सिद्धिकरं तां षोडशपत्रं भजे सर्वानंदकरं सदाशि
वपदं सर्वार्थसम्पत्प्रदं साम्राज्यार्थकरं समस्तभुवप
देवात्तानविध्वंसनम् आयुःकांतियशोविवर्धनक
रं संसारमोहच्छिदं पात्रं लक्षगुणात्मकं चनवकं षो
डशभावं भजे ब्रह्माविष्णुमहेशानं देवानां च विशे
षतः दुर्लभं पावनं पात्रं दशानं सर्वकामदम् पा
पघ्नं शांतिशुभदं दिव्यं साधकवत्सलम् पात्रमेका
दशं वन्दे शुभं सेवासुखावातनम् पात्रं कृत्वा करेमेवी
सर्वकर्मेलभेत्सुवी इहलोकेश्रियं भुक्त्वा देहान्ते
भैरवोभवेत् देहस्याखिलदेवतानामत्र सुखाः तेत्रापि
पाभैरवायोगिन्यो वटुकाश्च यत्तापितरः पैशाचकः
क्षेत्रकः अन्येभूचरखेचराः प्रतिपद्यावेतालक्षेत्रगरु
डास्लमातृश्ञ्जलगत्वर्षैर्ज्ञपितरः पानं समं माहि
कम् वामे रामारमणं ज्ञपालादक्षिणे चालियान

श्री॰
दे॰ ३॰
५९

56

मद्येत्तद्वाक्षणाकवड्कौमलकारयोगस्सुद्धिः तन्वी॥
वीणामस्मरमधुरासङ्कुमः सत्कथ्यास्वकौलो मार्गः॥
परमगहनो योगिनामप्यगम्यः अलिपिशितपुर॥
ध्रीभोगसुज्ञापरोहं वस्त्रविथज्ञालमार्गरंभसंभा॥
वितेदम् पशुजनविमुखोहं भैरवीमांश्रितोहं गुरु
चरणरतोहं भैरवोहं शिवोहम् करे पात्रं मुखे ला
त्रं श्रानंदोत्स्वदयास्तरे भक्तिर्युक्तपदांभोजे शारणं॥
किमतः परम् एकेन शुष्कचणकेन चर्वं पिबामि॥
वा पीं पिबामि सरसालवणार्द्रकेन अस्वाद्य मांस
मलिनोदितसाउवं चेतं गोपिबामि यशुनांसरसा॥
गेण वा मेचंद्रशुखलीमुखेचमदिरापात्रेकरांभो
हे मूर्ध्नि श्रीगुरुचिन्तनं भगवतीध्यानासदेमानस
म् किंकार्यं जपसाधनैर्पविगतिः कौलक्रमाभ्या॥
सतेये मन्नानियतेपिवंति सस्तेभ्यक्तिशुमतोगो॥
तः पीत्वा पीत्वा पुनः पीत्वा यावत्पतति भूतले पुन
रुत्थाय वै पीत्वा पुनर्जन्म न विद्यते यमो यमेत्वि

दीमेस्वात्मामैत्रीमनसास्कृत्वा स्वभ्रमणवर्त्मना
नित्यमत्तहृन्नीत्वदेशमद्रम् प्रकाशाकाशाद
स्ताभ्यामवलम्बोर्मुनीस्कृत्वा यमोंथमेकलात्वे
द्दशौलैवशौछ्रदेशमद्रम् यावन्नचलतेहष्टियाव
न्नचलतेमनः तावन्मानंशकर्तव्यंयश्रुयानमतः
परम् इतिश्रीदेवीरहस्येपात्रवन्दनाविधिर्नाम
विंशःपटलः २० ॥

श्रीः
दे॰ र॰
५

57

ॐ श्रीभैरवः देवि वक्ष्यामि सूक्ष्मं ते शान्तिस्तोत्रम
त्तमम् वीरा येन पठनेन देवेशि साधयन्ति निस्पृहः
योगिनीचक्रमध्यस्थं मातृमण्डलवेष्टितम् नमा
मि शिरसा नाथं भैरवं भैरवीप्रियम् अनादिघोर
संसारव्याधिध्वंसैकहेतवे नमः श्रीनाथवैद्याय
कुलौघपददायिने आपदोद्रविनिरोगाः समया
चारलंघनात् ते सर्वे प्रयान्तु दिव्यचक्रस्य मे
लनात् आयुरारोग्यमैश्वर्यं कीर्तिलाभः सुखं जन
यः कान्तिर्मनोरथश्चास्तु यान्तु सर्वाश्च देवता सं
प्रदायकानां प्रतिपालकानां यतीन्द्रयोगीन्द्रतपो
धनानाम् देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य राज्ञः करोतु
शान्तिं भगवान्कुलेशः नन्दन्तु साधककुलान्यणि
दर्शाकायेत्स्थापनाम्यचनृत्समुमद्रान्वयाये न
दन्तु सर्वकुलकौलरताः परेऽस्मिन्नेव विशेषपदभे
दकर्षां भवाद्ये नन्दन्तु सिद्धगुरवः स्वगुरुक्रमोघा
स्येशानुगाः समयिनो बहुकाङ्क्षमायाः शमोति।

नीयवरवीरकुलप्रसूतानन्दन्तभूमिपतयोऽधि
जमाडुलोकाः नन्दन्तु नीतिनिपुणानिरवद्यवि
द्यानिर्मलाशयानिरुपमानिरपाइवाश्च नियाति
वलवरतात्रवेनिरीद्धाः श्यामकण्ठशांतमननमोद्य
तयोकयोकाः नन्दन्तु योगनिरताकुलयोगसूत्रा
न्तोप्याचार्यसामयिकसाधकपुत्रकाश्च गावोद्वि
जाश्चवनयोगयनयज्ञमार्गोपमैभवन्तुनिरताश्च
स्वभक्तिपुत्राः नन्दन्तु साधककुलान्यणिमादि
निष्ठाः श्यायापतेनद्विषतोकुलयोगिनीनाम् ३
मायांभवीस्फुरतकापि ममाप्यवस्थायसंग्रयो
स्ववणायंकजमेवलभ्यम् याश्चक्रक्रमभूमिकाव
सतयोनाडीभुयाःसंस्थिता याकाचकुमतोमरूप
निलयायासंस्थिताथाल्प उन्मनामसिंममकतरा
गनिलयानिश्यापवामाश्रयास्तादेव्यादिभभवत्वभ
वतापनात्मकप्रलकौलार्चिताः यादिक्रमक्रमपा
लिकाःतितिभातायारेवनात्सायगायानित्यंप्रादि

श्री॰
दे॰र
५८

58

नाःप्रभाशिखिगता या मातरिश्वाश्रयः याश्चोमाम्ब
तमंडलास्तनमया याः सर्वदा सर्वगास्तास्सर्वाः कुल
मार्गपालनपराः संतिष्ठ यच्छन्तु मे ॥ ऊर्ध्वब्रह्माण्डतो
वा दिवि भुवनतलेनिष्कले वा पाताले वा वने वा पव
भूतले
ने सलिलयोर्यत्र कुत्र स्थिता वा क्षेत्रे पीठोपपीठादि
षु च कृतपदा धूपदीपादिमांसैः प्रीत्या देवाः सदा
नः शुभबलिविधिना पान्तु वीरेन्द्रवर्याः ब्रह्मेशीशोध
रुगो गुह्यवटुकगणा भैरवाः क्षेत्रपाला वेतालादिश
क्रदुष्टवसमन्विता मातरोप्सरकाद्याः भूता गंधर्व
विद्याधरयक्षपिशाचरत्नाकरादिभूतायोगेशाख्या
रगाः किंपुरुषकिन्नराः सर्वनागाः पान्तु सर्वे सदा च
कृत्वा न्यासमेवं पितृदेवाः योषवयोगिनी पीतिस्सेव
रदेवतास्स्वयदि वेदेशमागम्याद्येन् शाक्तो यत्पदिद
मानं भवति वेदतो यमेवालिखेन्मन्त्रोत्रापि च कोलि
काश्च यदि वे स्यात्तेजनयः सर्वदा रक्षन्तु मातरः सा
वीसर्वदाः सर्वदानाशिनः योगिन्यः तेनपाताश्च मम

देहेष्ववस्थिताः शिवायवनिपर्यन्तेब्रह्मादिस्तम्ब
संक्रान्तम् सर्ववेदीयानमेदीयान्मन्त्रसिद्धिः प्रजायते ।
जगत्त्रयाभ्यर्चितशासनेभ्यः परार्थसंपादनकोवि
देभ्यः समस्तसत्त्वैकशरणमहोदयेभ्यो नमो नमः साध
कनायकेभ्यः प्रहीनसर्वार्थज्ञवासनेभ्यः सर्वार्थ
नवोदितवासनेभ्यः सर्वप्रज्ञाम्बुहरणोदितेभ्यो
नमो नमः साधनकायकेभ्यः निस्तीर्णसंसारमहा
र्णवेभ्यस्समस्तलवोन्मूलननन्त्यरेभ्यः जरारुजान्त
ऋनिवारकेभ्यो नमो नमः साधकनायकेभ्यः + सर्वत्र
सेन्द्रगणमनोरथेभ्यो नमो नमः साधनकायकेभ्यः
लोकात्रकम्पानुदितादरेभ्यः कारुण्यमैत्रीपरिभा
वितेभ्यः सर्वार्थचर्यापरकेभ्यो नमो नमः साध
नकायकेभ्यः विध्वस्तनिःशेषकवासनेभ्यो ज्ञाना
ग्निनादग्धमलेन्धनेभ्यः प्रज्ञाप्रतिज्ञापरिपूरकेभ्यो
नमो नमः साधकनायकेभ्यः सर्वार्थिनाथापरिपू
रकेभ्यो वैनेयपद्माकरबोधकेभ्यः विस्तीर्णसर्वार्थ

+ सद्धर्मरत्नाकरभाजनेभ्यो निर्वाणमार्गोत्तमदेशिकेभ्यः

श्री· दे·र· ५५

59

गुणागारकेभ्यो नमो नमः साधनकायकेभ्यः अनन्त
कर्मार्जितपापघ्नेभ्यो ब्रह्मेन्द्ररुद्रादिनमस्कृतेभ्यः
परस्परानुग्रहकारणेभ्यो नमो नमः साधककायके
भ्यः विमलमहत्तादिमहाभयेभ्यो मपंचकःचारपरा
यणेभ्यः समस्तसौभाग्यकलाकरेभ्यो नमो नमः
कारणनायकेभ्यः विमलगुरुकर्मजवासरेभ्यः सम
स्तोत्कृष्टमहाशयेभ्यः लक्ष्यामलज्ञानक्रान्ताक्ष
देभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः सर्वागमाभि
धिमहास्तवेभ्यः श्रीचक्रपूजार्घ्यपरायणेभ्यः श्रीवी
रचर्याचरणान्तमेभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः
श्रीमंत्रकोटिस्तुतिभूषणेभ्यो द्वाविंशाडक्षासदृशा
तिगेभ्यः अद्वैततत्त्वामृतभाजनेभ्यो नमो नमः शां
भविशांभवेभ्यः षड्विंशतालंततभूषितेभ्यः श्रोत्क
लपभाकरलोचनेभ्यः शान्तमचामीकरविग्रहेभ्यो
नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः संबोधसम्भारसुसं
स्थितेभ्यः संसारनिर्वाणविदर्शकेभ्यः महाकृपाब्धे

क्षितमानसेभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः पै
कविज्ञानरसाकुलेभ्यो वामाश्रिताचारभयानके
भ्यः स्वानन्दविधस्तजगत्तमेभ्यो नमो नमः शांभवि
शांभवेभ्यः श्मशानचर्यासमहाफलेभ्यो मोहात्य
कार्यपद्धतिलसेभ्यः परस्परात्तापविपालकेभ्यो
नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः विभूतकेशालिक
पालकेभ्यः सर्वस्वचारमविलोचनेभ्यः नवीनका
लारतनत्वरेभ्यः नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः वि
भूतिलिंगागदिशम्बेभ्यः चिन्ताग्निभूमालिभयाना
केभ्यः कपालसान्द्रामृतपानकेभ्यो नमो नमः भै
रवि भैरवेभ्यः सिद्धाष्टकादानमहाद्युतिभ्यः श्रीभै
रवाचारकृतादरेभ्यः स्वादीननानाक्रमनिर्जरेभ्यो
नमो नमः भैरवभैरवेभ्यः प्रशांतशास्त्रार्थविचा
रकेभ्यो निहतनानारसकौतुकेभ्यः निरस्तनिःशेषो
षविकल्पकेभ्यो नमो नमः भैरवभैरवेभ्यः स्वात्मै
कभावान्नतिःशायेभ्यः साम्राज्यमासाद्य स्वबोध

श्री
दे॰ र॰
६

60

रेभ्यः श्रीसच्चिदानंदितविश्वेभ्यो नमो नमो भैरवि
भैरवेभ्यः परापरमादास्पदमानसेभ्यो ब्रह्माद्वयज्ञा
नरसाकुलेभ्यः शिवोहमित्याश्रितचेतनेभ्यो नमो
नमो भैरवि भैरवेभ्यः सर्वं यासर्वदानन्दं सर्वं परचरा
दिमत् जगज्जनितविलासैश्चलेदमिति वेदूहम् आ
हमेवपरोहं साधिभावः परमकारणम् मत्स्यालोम
लपश्चात्मालीनः समरसीगतः सच्चिदानन्दनिल
यं परापरमकारणम् शिवाद्वयप्रकाशाद्धं परा
मलं धाम मधीमहि अनेन वीरस्तवकीर्तनेन सञ्जु॥
तेल्कं पापसवामनोहम् संसारकान्तारमहार्णवेस्मि
न्निमज्जितानां जगदुद्धरेयम् इति श्रीदेवीरहस्ये श्रा
न्तिस्तोत्रवीरवन्दनाख्यो नामैकविंशः पटलः २१
॥

ॐ श्रीभैरवः शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कलाशुद्धिवि
धिं परम् यं विधाय कलौ मन्त्री भविता मुक्तिभा
जनम् येनैव पातकी देवि सर्वपातकोद्भवसंकटैः शु
द्धैस्तैरेव मुच्यते यां भवेद्भोगापवर्गभाक् यदा प्रभृ
ति लोकेस्मिन्कलिराज्य उपस्थितः तदा सर्वे प्र
यादेवि ब्रह्मा विष्णुरुद्रादयः तन्त्रसमयोन्मत्तानन्द
निर्भरान्तरमानसाः ब्रह्मराक्षसयत्तायोगपर्वा
मानवादयः भजन्ति च सर्वादिव्यां मंत्रसंस्कारमे
वित्ते कालेन कलयास्याभून्सुरादेवी महेश्वरि का
लिना कालरूपेण बाधिते जगतीत्रये शापाशुक्रे
णादेवेभिः कचकारणादन्यथा शुक्रशापवशादे
वाब्रह्मविष्णुपिनाकादयः ब्रह्मर्षयः सुरादेवैश्चदयः
पायं यथाक्रमम् ब्रह्महत्यासुरापानं सर्वं तत्तेषां
महेश्वरि सुरा या माया यदा देवैस्तदा दैत्यास्तदेतद्गुः
सुरां पीत्वा तदिति तैर्देवाबलविवर्जिताः स्वर्गा
न्निराकृता देवि पुरन्दरपुरस्सराः तदाजिलंपुर

श्री
दे॰र॰
६१

स्कन्ददेवायत्तमनन्त सदाशिवादयोदेविश्व
रूपेणाश्रुत्वाममे वंह्मणउपयाभीष्टं देवनाया
कस्तोश्रुतम् तेनपाशुपतयस्त्वामेगमस्त्वामेनिलयं
स्वकम् तदाशुक्रोभवेदेविशरस्कन्दशक्तिशिवे त्व
त्वांप्रविन्दुमात्रेणासुरायाः प्राणितेनच यात्सम्जो
यनेस्माकंनसाह्नचरीशानैः संग्रामात्रलक्षणादे
विविस्वनाशंकरेणाव तोविनानिर्वलाजातापा
कायास्त्वपराजिताः तदासर्वैसुरादेवशिवमीश्वरा
मव्ययम् तस्थुः परयाभक्त्याप्रणिपत्यपुनःपुनः
ॐपकारनायतस्मापञ्चकारायात्मरूपिणे उकार
यादिदेवायविद्यादेहायवैनमः तृतीयायमकार
यशिवायपरमात्मने सूर्याग्निसोमवर्णाययजमा
नायवैनमः नमस्तेभगवन्रुद्रभास्करामिततेजसे
नमोभवायदेवायशर्वायचकपर्दिने शिवायत्रि
तिरूपायसदासर्वभयेनमः ईशानायनमस्तुभ्यं
सर्वपायनमोनमः पञ्चनायनयैचैवपावका

मिततेजसे भीमाय व्योमरूपाय घोरमात्रायतेन
मः महादेवाय सोमाय अनंताय नमो नमः उग्राय
यजमानाय नमस्ते कर्मरूपिणे इति ध्यात्वा परं देवो
भैरवं शिवमीश्वरम् प्रणेमुः सकला देवा ब्रह्मवि
ष्णुहरादयः तदा वायुर्देहसूक्ष्मोसः पंचव्योमशरीरि
णे हरेयं सर्वदा सेव्या सकलोक्तस्तुतिभिः स्तुत्या
नया प्रसंगेन यथावत्स्वरूपवेषाः चतुर्थो वेदरूपो द
ह्यगण्यस्साम रूपवान् अथर्वा देवमंत्रात्मा परमा
त्मा शिवो व्ययः वेदान्तालोऽपि वेदार्थं मंत्ररूपं विधाय
व ऊं हं ऊं ह्रीं महाविद्यां सदाशिवप्रकाशायम् आ
गमं नाम सर्वाख्यं तत्त्वज्ञानात्मकं परम् तस्मिंश्चा
दिसृष्टेतत्प्रकाशायमन्त्रनमैः इति वागीशिवाभू
ताविरामयदापरा सदाशिवे महेशानं तत्पुरुषः
प्रणताः सुरः ओंकाररूपिणो देव नमस्ते विश्वरूपि
णे नमो देवादिदेवाय महादेवाय वै नमः अर्यं ना
रीशरीराय सांख्ययोगप्रवर्तिने वेदशास्त्रार्थतत्त्वा

श्री॰ दे॰र॰ ६२

62

यथाश्रुतायनमोनमः दीनार्तत्राणकर्त्रे च नमस्तेदि
व्यवत्सये नमः सहस्रशीर्षायनमः सहस्रकोटिये न
मोमन्त्रायचिद्व्योमवासिनेपरमात्मने इतिस्तुत्वामहा
देवोमहात्माश्रीसदाशिवः प्रोवाचवामपार्श्वस्थमो
तमाङ्गंमहात्मनाम् देवदेवीतियादेवीयाभवानी
तिविश्रुता सदाशिवेशमाख्याप्रोवाचललितागि
रा वेदवेदान्तमेधावांश्चरहस्यंपरमाद्भुतम् यस्यैवा
रणमात्रेणपापहीनाभवेन्नरा श्रीशिवः शृणु
देविप्रवक्ष्यामिसर्वाशुद्धिंयथाक्रमम् सकाराणां
वसर्वेषांसाधनेसिद्धिवर्धनम् वेदोनिष्कलपादे
वैवेदान्तैर्व्याख्यानमः शिवे वेदानामार्थतत्वज्ञैःस्वरा
मेव्याससुखभिः नवेदंनमयोभेदाः सर्वेष्यतिविति
सवः पापात्मानंपरमेषानिर्भ्रान्तिः कार्यानकौलिके ः
मधुनाशृणुदेवेशिसर्वाशोधनसूत्रमम् येनयो
चितमात्रेणसर्वसिद्धिःप्रजायते ॐमण्डलेवामतः
कृत्वाजलेनसंज्ञाप्यविधा ॐक्रमेणाष्टगंधेनसर्वो

ग्यावीरभस्मना त्रिकोणं विन्दुसंयुक्तं वृत्तं च चतुर
स्रकम् सामान्यार्घोदकेनाथ संप्रोक्ष्य जलमन्दिरि
तत्र्यथार्घं च संस्थाप्य वह्निमण्डलमर्चयेत् वह्नेः कला
समभ्यर्च्य यथावत्कल्पिते मया रकारं बिन्दुसंयुक्तं व
ह्निबिम्बं च टेलकम् दशकलात्मने विश्वमिति मन्त्रे
णाहूजयेत् धूम्रा च नीलवर्णा च कपिला विस्फुलिङ्गि
नी ज्वाला हैमवती काव्यवाहिनी हव्यवाहिनी रौद्री
संकर्षणी चैव वैश्वानरकला दश पूजयेत्वा क्रमाद्वि
धिना संस्थाप्य तत्र वस्त्रनवैः कलशं संस्थले दिव्यैस्र
मालादिशोभितम् हैमं वा राजतं वापि स्थापयेद्धीमा
न्श्रद्धया शंभुना च यथा देवि विष्णुना च यथा सुरा त्व
ष्टा च यथा पूर्वं तथा त्वां स्थापयाम्यहम् इति सं
स्थाप्य कलशं तत्र सूर्यं संपूजयेत् सूर्यनाममरुद्धर्य
जीवमन्त्रे महेश्वरि सूर्यमण्डलदेवं च श्रीद्वादशक
लात्मने विश्वमन्ते धियो योऽस्मन्मन्त्रेणानेन पूजयेत्
कला द्वादश सूर्यस्य पूजयेदुच्यते मया तपिनी ता

पिनी चैव बोधनी चैव रोधिनी कलिनी शोषणी चैव
वरेण्याकर्षिणी तथा मायाविद्यावती द्वादश भास्कर
कला इमाः संपूज्य कलशी देवि कौलिकः कुलसिद्ध
ये स्वरया पूरयेत् कुम्भं विलोमैर्मातृकाक्षरैः तदिदं
वामस्ते मातृकाश्चन्द्ररूपं विचिन्तयेत् चन्द्रमण्डलमध्य
स्थमनेनामनेन पार्वति शाक्तिमन्त्रस्यार्यदेवेशि सोमम
ण्डलदेवताम् विद्याञ्चैवल यदेवेशि श्रीषोडशकला
त्मने इति संपूज्य चन्द्रस्य कला षोडश पूजयेत् अमृ
ता मानदा तुष्टिः पुष्टिः प्रीती रतिस्तथा श्रीश्च ह्रीश्च स्व
धा रात्रिर्ज्योत्स्ना हैमवती तथा छाया च पूर्णिमा नि
त्या चामावस्या च षोडशी एताः संपूज्य मन्त्रैस्तु यजेद्दे
वीं च भैरवीम् मूलेन तत्र कलशे त्रिकोणं च विभाव
येत् बिन्दुबिम्बपरं ध्यात्वा पूजयेदिष्टदेवताम् प्रण
वेनार्चयेद्देवि शिवं मंत्रेण वा पुनः तत्र तारं च माया
च परमस्वामि समुद्धरेत् चन्द्रार्काग्निमस्तणीति पात्रे
विभाव्यं वदेत् उदयान्तामिमां विद्यां जपेन्नरश्या

पाचवे तत्रैव मातृकान्ते च जपेद्दशाभिमां प्रिये श्रा
द्धेन रसेतिनाम्नीं परमपावनीम् दशाधेतां क्र
वे देवि मधुवातक्रमाभिधाम् तत्रानन्देशागाय
बीजं जपेत्तद्दशार्धं प्रिये वाग्मायामास्त्रश्वार्धतथा
नन्देश्वरायच विमर्देश्रीस्वरादेव्यै श्रीमद्धितितो
वदेत् तत्रोर्धनारीश्वरस्य श्रेवोदयान्तस्थहवेत् गा
यत्रीं दशधा जप्त्वा देवः शुचिविवर्धयेत् श्रीश्रीमौ
ष्टं हित्वा त्रिसंजप्येति कौलिकः वकारदीर्घषष्ठा
र्धो श्रेष्ठार्धतदनन्तरम् ब्रह्मचापमोचितार्धमेहा
देव्यै जगन्तान्तकम् दशधा प्रजपेद्विधामिषेत्यतिस
चेपठेत् नारं मायार्णीबद्धीवीन्त्रेश्वार्धे तिस्वधेता
तः शुक्रचापं मोचयद्धिवेनान्तेच मन्त्रं जपेत् श्रम
श्रायाहीति स्त्वं दशधा प्रजपेत्प्रिये शुक्रचापदा
रीविषं प्रजपेद्धयने यथा सूर्यमंडलसंभूते वरु
णालयसंभवे श्रमाबीजमये देवि शुक्रशापाद्वि
मुच्यताम् देवानां प्रणवैर्बीजैस्त्रालानंदमयं पादि·

श्री·
दे·र·
६४

64

तेन सतेनतेदेविब्रह्मरूपत्वांविपोद्दन एकमेवपरं
ब्रह्मस्थूलसूक्ष्ममयंपरम् कवोऽहंवोब्रह्मरूपत्वांतेन
तेनाशयाम्यहम् ब्रह्मशापविमुक्तात्वंत्वंशुक्रावि
लशापता विमुक्ताकरुशापेनपविज्ञाभवसांप्रतम्
एतेर्मंत्रैसमभ्यर्च्यत्रिवारंकौलिकाःशिवे यातोदे
वीवितिस्त्रवंदशधाप्रजपेद्बुधे ततोमायांरमांदेवि
पंचेष्टदीर्घंभाजितम् कालिकांविलख्यायेयोभिनी
तिततोवदेत् विकारानमस्कारंस्यदेशुभंचहृदय
म् कालिकांप्रजपेद्दिव्यांदशधाकलशोपरि यो
विमवत्तरितिचस्त्रवंवैदशधाप्रजपेत् गुरुंध्यात्वाम
हस्रारोरुपमेपीठदेवताम् प्रणम्यकौलिकेंध्याये
श्रीतिरस्करणीं जपेत् नीलतोयदसंकाशांनीलकु
न्तलशोभिताम् नीलांवरधरांदेवीनीलोत्पलविलो
चनाम् नीलपुष्पविभूषाढ्यांनीलालंकारभूषितां
नीलांगंतागसंकीर्णांनीलवैदूर्यमालिनीम् इन्द्रनी
लनिबद्धांशुमहार्घमणिभूषिताम् नीलवासिनम

स्फुरन्नीलतरङ्गरूपांभराम् निद्रापटलनीलेनख
वनानिचरन्देवा मोहयन्तींमहामायां इतिनिन्द
कभक्षिणीम् वीरपानरतान्वीरान्मालयन्तींसमा
नतः संकेतमंडलेद्रव्यैर्ह्लादयन्तींसुवासना परमा
नन्दवपुषींपरमानन्दभैरवीम् परमानन्दजननींश्र
णमामिपराम्बिकाम् इतिध्यात्वाजपंविधायंयथा
वदर्पितेमया वाक्काम्रदमायास्त्वतिरस्कारिणी
संवदेत् सकलजनैर्मोक्षार्थेवाग्वादिनिततोवदेत्
सकलजनंपशुजनंचवदेद्दानमनःपदम् चक्षुःश्रो
त्रजिह्वाघ्राणादीनिवेतितिरस्कृतितिरस्कृतवद्दय
मुद्देत् श्रीतिरस्कारिणीविद्यांसंजपेद्दशापापंवदे
पापमात्मःपरंब्रह्मश्च हंज्योतिःसनातनम् पिबन्त
स्नापयतिसंततिंतीरंसमपिमधुदृढैः स्वचमेतांजपेद्
देविवांछितंजपेननः पापमात्मःपरंब्रह्मपापमा
त्मःपरोसः पापमात्मपरंज्ञानेतेनत्वांपापवतांम
दम् इतितन्मात्रकंमन्त्रंजपेद्दृष्टंबीजकम् हंस
ण

श्री
दे॰र॰
६५
65

इत्येकमन्त्रेच देवीं कुंडलिनीं स्मरेत् प्रसन्नभुजगा-
कारं सार्धत्रिवलयां शुभाम् सूर्यकोटिकलाभां
चंद्रकोटिसुशीतलाम् वह्निकोटिदुरादर्षां विसत-
न्तुतनीयसीम् षट्चक्राणि विभिद्याशु सुषुम्णामार्गवर्त्म-
नानयेत् सहस्रारस्थितं देवं नत्वाधि शिवपदे लयेत्
शिवशक्त्योर्मेदज्योतिर्ध्यात्वा चन्द्रकलामृतम् अ-
स्तं वासनामायात्रिसार्धकलशोक्षिपेत् अस्तेक्ष-
यतद्बिंधपेत्रपुरां प्रदर्शयेत् मायां रमां कामकलां
मस्तेष्यस्तोऽद्वे अस्ते वार्णिपञ्चार्थअस्तं सा-
वयद्दयम् ग्रेंग्रां विस्वकलानेन च पदेन्यावर्तितैकालि-
कः विश्वास्तमस्तेर्वधैमन्त्रमेतं जपेद्बुधे ध्यात्वा म-
तमर्यद्धव्यं कर्पूरादिसुवासितम् ऐलालवंगकक्क-
लैचंदनोशीरमिश्रितम् विधाय मूलमंत्रेणानीर्था-
स्मारयेद्बुद्धे नारं शिवं शिवं भूर्तिं मूलमेनं समुद्ध-
रेत् गंगे च यमुने वै [illegible] दि नर्मदे सि-
न्धुकावेरि शोणसिन्धुश्रिविंजुष इत्यावाहयमहा

देविस्तद्वायांऊषात्स्वपया सर्वतीर्थमयंदध्येथा
येत्परमपावनम् इयमध्येविंदुयुतंत्रिकोणंच
विभावयेत् योनिमुद्रांनिबद्ध्वाथध्यायेदानन्द
भैरवम् सूर्यकोटिप्रतीकाशं चन्द्रकोटिसुशीत
लम् अष्टादशभुजंदेवंपंचवक्त्रंत्रिलोचनम् श्म
शानासनमध्यस्थंब्रह्मपद्मोपरिस्थितम् वृषारू
ढंनीलकंठंसर्वाभरणभूषितम् कपालखट्वां
गधरंघंटाडमरुवादिनम् पाशांकुशधरंदेवंग
दामुसलधारिणम् खड्गखेटकपट्टिशाक्षमुद्गरैर्यु
लक्षालिनम् विचित्रखेटकंखड्गंवरदाभयपाणि
कम् लोहितंदेवदेवेशंभावयेत्साधकोत्तमः द
त्वार्घ्यांजलिंअंभैरवपेदानंदभैरवम् हकारंचा
भरणदेवंसमुत्कर्षयेत्ततः वाग्भकेशांतथानंद
भैरवायततोबले विकृदेवमंत्रंतस्मादघाधामे
रंवीयजेत् आनंदभैरवीमार्घ्ययथाचवतर्पयेत्सि
वे सस्त्रेमध्यमानेतस्तीराभौमामगोनमे तेत्रा

श्री॰
दे॰ २॰
६६

सन्नासदादेवीकुमारीरूपधारिणी भावयेच्चसा
देवीचंद्रकोटिसमप्रभाम् हिमकुंदेंदुधवलं पंचव
क्त्रं त्रिलोचनम् अष्टादशभुजैर्युक्तं सर्वानंदकरो
द्यताम् प्रहसन्तं विशालाक्षीं देवदेवस्य सम्मु
खीम् शक्तिं शिवं निजं चैव भैरवीं भूबीजमेव च मेषं
वह्निं समीरणं वैकं पंचैव समुद्धरेत् सदादेव्यै ठं
चान्ते विन्यसेच्च दशधा जपेत् भैरवं भैरवीं चैव यष्ट्वा
पावंति कौलिकाः महासुंदर्यै च सुंदर्यै यातिसुंदरीम
दर्पयेत् ब्रह्मावलेलिहानाख्यो सद्योऽङ्कुलिनी शा
नः मूलाधारमध्याय सुषुम्णावर्त्मनाप्रिये द्वा
दशान्ते मध्याय हंसः सोऽहं इति स्मरेत् शिवेन सा
हं संयोज्य परानंदमयो भवेत् तदुद्भूतामृताह्वादि
स्वन्तर्जेद्वामनसा सया आणवेन च देवेशि परदक्षेति
योजयेत् सानंदमनसात्मानं ध्यायेत्कलशास्त्र
मम् वंकारं बीजमध्यार्थं मूलमंत्रं समुच्चरेत् दश
धा प्रजपेद्देवि तं धातनसमूलकैः पुष्पैर्नानाविधै

दिव्यैर्माल्यैर्विविधभूषणैः संपूज्यकलशादिकं चे-
दानि सम्पूर्वकम् धूपैर्दीपैर्महोत्साहैः परमैर्वि-
विधैर्वाद्यैः प्रपूज्य परया भक्त्या प्रणामैः स्तुतिपूर्व-
कैः सर्वदेवमयं कुंभं ध्यायेद्देवं शिवसाधकः या ब्रा-
ह्मी सा उमा देवी यो ब्रह्मा स महेश्वरः या गौरी या सा भवे-
द्ब्राह्मी या सा हि जनार्दनः सा देव संस्थितः सोमः
फेना या स मनल स्थितः इच्छा या मन्मथो देवो ह्येवा-
शक्तिः स भैरवः ह्यावेगंगा स्थिता देवि यत्र स्यात्सम-
मागमः सर्वतेजोमयं द्रव्यं परमानंदनिर्भरम् स-
र्वेषां पापविनिर्मुक्तं सर्वमन्त्रसमन्वितम् परमात्म-
तभावेन भैरवं भैरवीं यजेत् मांदेष्यैर्महावीरैर्म-
हावीरैर्वारिस्थितैः महाशक्तिमयैर्मांसैर्द्रव्यं द्र-
व्यमिदं प्रिये सन्तर्प्य देवतां सिद्धा योगिनीगणामी
श्वरम् वटुकं क्षेत्रपालं च त्रिशिखां न्कादिदेवताः
मातृमातृगणान्सर्वान्भूतप्रेतादिसंयुतान् सन्त-
र्प्य विधिवद्देवि पूरकं कुर्वन्ततः गुरुं ध्यात्वा परं ध्या-

श्री. दे. र. ८७

67

येन्वीरास्ते पूज्यशक्तितः शक्तियुक्तो जलेत्याशमित्या
त्मापारमेश्वरि शक्तिहीने वृथापाने शिवहीने वृथैव च
नम् शिवशक्तिसमायोगी वीरपूज्यो विमोक्षदा इती
देशाय नेदिकं सदायाः सस्तुलं भम् नवस्तेरेनानिशी
तेष्टाव श्वान्यदपिप्रिये मद्यं मांसं तथा मीना मुद्रा
मैथुनमेव च मकारपंचकं पूज्यं शिवशक्तिसमाग
मे पूजायां यदा नीतं मद्यं मांसं च लेख्यकम् पेयं
चोष्यं फलं तु भक्ष्यं सर्वं मंत्रेण मंत्रयेत् विनाभिमंत्रणे
नैतेषां मेदानुरतयोऽच्छिवे समंत्रिकोऽपि देवेशि मद्यमा
मानियेद्भवेत् चतुरङ्गुलिवद्धिम्बं तत्र मीनात्रिधा
पयेत् शोधयेद्दादयेद्देवि स्नावयेन्मत्तुना शिवे वायु
वीजेन वाक्शेन वारुणेन यथाक्रमम् पंचयोनि म
हामस्या ब्रह्मैव प्रदर्शयेत् दशधा प्रजपेन्मन्त्र
मानंदेश्वरभैरवम् प्रणम्य प्रपदेद्वियां यथोक्तां कौ
लिकेश्वरि कृत्वावतारोद्दारिणा कालिना पीडितं जग
त् वलिनानिगदीतं च कौलिकानंदितेच्छया भैर

वीयरितार्थ्यैस्त्वयंमीनोभवद्धरिः मायोवह्नरतेः
विश्वेज्जपेद्दंचमतःपरम् इत्थकेयज्ञामहीतिमा
न्वेत्रिःसंजपेत्सुधीः प्रहृष्टागंयश्चैलप्रणामेद्देवा
नायरम् चक्रस्थेमहादेविमांसंपात्रेनिधापयेत्
संशोध्यसंदत्वयपरमालाध्यजस्वमन्दरि मुद्रात्रयं
प्रदर्थ्याशुप्रपठेत्कौलिकोमतम् छागलाद्येनमत्स्या
र्थ्येक्षनकृपायविस्रवे बाहूल्याशिवयाम्कोसंत्प्रया
देविस्त्रमव्ययम् प्रतर्पयामिवलार्थ्यपविद्यीभवस्मां
प्रतम् त्रिःपठित्वास्त्वंदेविजपेत्कौलिकसत्तमः प्रा
नद्दिस्तुरितिस्मत्वाप्रणमेद्यानिसुद्धया मुद्रापात्रेस्त
मानीयस्थापयेस्त्वतरस्थके संशोधतांदाद्दनेवला
वनंस्वंवस्थरेत् मुद्राप्रयेस् न्द्यप्रपठेद्देदविहि
यिम् देवताहृज्जनेयानिसैरभेयानिसाप्रतम् व
लार्थ्यदेवदेवस्यजपेद्दचमतनमाम् नद्दिस्तुःपरमे
मन्त्रप्रजप्यैपरिकौलिकः प्रणाम्यभक्तिभावेनकुंड
गोलेचस्थापयेत् चक्रस्थेवसंस्थाप्यशोधयेद्दाद

श्री॰
दे॰ र॰
६८

68

येन्नयीः श्रीलावधेन्यैर्बीजैर्मुद्राभिरभि रयेत्
मूलेन दशधा जप्त्वा जपेदृचमथोपरि विसृष्टैर्नि
मितिस्तुत्वा प्रसन्नस्य शरणमेनया सर्वेष्वेव द्रव्येषु
समानीतेषु कौलिकैः ऋचमेतां जपेत्तस्य मंत्रमे
नेमस्तुहवेत् स्लुं क्लें स्लुं क्लुं देवेशि स्वाले वं काम
कालिके अमृते प्यामृतोद्भूते प्यमृतेश्वरवामृतम्
स्रावयद्रवयस्वहृन्दवयंचमस्तुहवेत् इयं श्रीपा
द्वरीवियामकाराणांमहेश्वरि पंचानांपंचकला
नांस्मरणीयार्चनाविधौ संशोध्यशिवद्रव्याणिसं
वैर्मुद्राभिरेवच ऋग्भिः क्रमेण मूलेन स्रावयेच्च
यथाक्रमम् आनंदरससंपूर्णैः कालशास्त्रविदु
भिः एवं संशोध्य द्रव्याणि परमाणि कुलेश्वरि भैर
वीभैरवं देवं यजेद्वीरसमागमे अथ यष्टा भैरवं देवा
मृतात्मा देवतार्चनम् पश्चात्तानविधौ पीत्वा वीरो
विमरकं व्रजेत् एवं संकल्प्य देवेशि गुरुभक्तिपरा
स्मरन् यः पिबेत्परमं पानं शिवसायुज्यमाप्नुयात्

इतीदं परमं गुह्यं रहस्यानां रहस्यकम् । अष्टसि-
द्धिमयं तत्त्वं गोपनीयं स्वयोनिवत् । इति श्रीदेवी-
रहस्ये कवचशोधनविधिर्नाम अष्टाविंशः पटलः ॥
॥ २८ ॥

श्री॰ दे॰ र॰ ६८

69

ॐश्रीभैरवः अधुनाशृणुदेवेशि शक्तिशोधनमुत्त
मम् येनश्रवणमात्रेणपापराशिः पदेलयेत् प्रदी
क्षितकुलान्मार्गान्सिद्धिहानिः प्रजायते तत्कथाश्रव
णंचेत्स्यान्ततल्पणामनं यदि श्रीदेवी कुलाचारक्र
माचार्यैः सिद्धिकामयते त्वयः सकुलीनः कथंदेव
सुतयेन्कुलयोषितम् श्रीभैरवः संशोधनमकृत्वा
वैन्वीश्वमयेश्च कौलिकः कृतेपिसिद्धिहानिः स्यात्कु
लाभवतिचेड्का अभिषेकाभवेत्सिद्धिमंत्रस्याश्वा
रगाश्रुभा रतिकालेमहेशानिदीक्षाकालेचकन्य
का बालाहायनत्तोडुशालावाये स्वयोषिताम्
सुतायारेतसावापिजलेनमधुनापिवा सम्भोगोभि
षिचनारीचेत्तावासंत्रवर्जिताम् स्वकीयांपरकीयां
वारूपयौवनगर्विताम् श्रीदेवी भगवन्देवदेवेश
कुलाचारैकसिद्धये कुलयोगीकथंकुर्यात्शोधनं
कुलयोषिताम् श्रीभैरवः कुलजोस्तुवतिंवीक्ष्यन
मस्कार्यात्कुलेश्वरः विधायमानसींपूजां मन्त्रीयो

गीमत्रश्चरेत् बालावायौवनोन्मत्ता वृद्धावासुं
दरीतथा कुत्सितावामहादुष्टांनमस्कृत्वाविभा
वयेत् तासांप्रहारंनिन्दांचकौटिल्यमप्रियंतथा
सर्वथानैवकर्तव्यमन्यथासिद्धिरोधकृत् स्त्रियो
देवाः स्त्रियःप्राणाःस्त्रियएवहिभूषणं विपरीतंर
तासाधिभवितान्हृदयोपरि साधकस्यभवेदाशु
कामयेत्तुविवाचया नाथमेजायतेतेननकाश्चि
द्दमेहाभवेत् नमस्यरतत्त्वीनांपरतत्त्वेप्रलीयते
नटीकापालिकावेश्यारजकीनापितांगना ब्रा
ह्मणीशूद्रकन्याचतथागोपालकन्यका मालाका
रस्यकन्यापिनवकन्याःप्रकीर्तिताः एतासुकांचि
दानीयसंशोधनमथाचरेत् पूजयेत्कालिकांदे
वियथाँद्वर्णितेमया शक्तिशोधनमंत्रस्यऋषिः
प्रोक्तःसदाशिवः त्रिष्टुप्छन्दइतिख्यातंदेवता
चपरांबिका वाग्बीजंबीजमित्युक्तंशक्तिःशक्तिरि
तीरिता कामेशःकीलकंदेवविनियोगोदरमीप्सि

श्री:
दे: र:
७

७०

भोगापवर्गसिद्ध्यर्थं विनियोगो महेश्वरि महावि
द्यायामानीयनवकन्याश्च भैरवान् एकादशान्
वाशैवाकौलिकाः कौलिकेश्वरि शोधयेन्नवसिर्द्ध
वै पूजयेत्कौलिकान्नमः साधकः संस्पर्शोदादौ कृ
त्वा विस्तरशोधनं भूतशुद्धिं विधायापि प्राणायामं
लविधिं चरेत् मंत्रसंकल्पकं कृत्वा ऋष्यादिन्यासमा
माचरेत् विधाय मातृकान्यासं करांगन्यासपूर्वकं
ल्पपीठार्च्चां विधायाथ श्रीचक्रार्चनमाचरेत् संशो
धयेद्देवद्रव्याणि कुंडगोलादिकं तथा वीरार्चनं वीर
कान्तासेवनं देवदुर्लभम् यथोक्तविधिना देवि संह
प्तश्रीपरांबिकां शक्तिं वा सेव्य संस्थाप्य पूजयेद्दत्पं
नेयथा त्रिकोणं वाथ षट्कोणं अष्टत्रयमथाष्टवि:
धिवेणश्रीकामबीजं देति आशां महेश्वरि ब्रह्मश्री
नवमंत्रं सिन्दूरेण विभावयेत् श्रीचक्रे शुद्धिनान्यादि
मालिं मंत्रे विचार्य च वामे वामं क्रमार्गेण कौलिक
त्वं समर्चयेत् नदीयं यत्नमालिखितं मंत्रमेव हस्ता।

येत् श्रीचक्रे स्थापयेद्दापिकेम्बां भैरववल्लभाम् स्वा
त्मके यंत्रीवेनलग्नां सर्वाभरणभूषिताम् सर्वशृंगारशो
भाढ्यां नानारूपमदगर्विताम् आनंदलीनहृदयां सौर
योनि मनोहराम् शोधयेत्कुंडिमंत्रेण परानंदामृताश्च
भिः बालाबीजत्रयं देवि शोषायैतदनन्तरम् त्रिपुरायै
नमो विसं विसृजेन्नामपूर्वकम् इमां शक्तिं पवित्रेति
ऊरुद्वयं समुद्धरेत् मम शक्तिं ऊरुद्वयं वह्निजायां
समुद्धरेत् मंत्रेणानेन देवेशि कामिनीमभिषिंचयेत्
अभिषिच्य कुमारीं तां न्यासजाले प्रविन्यसेत् मातृका
वन्महादेवि कामबाणांस्ततो न्यसेत् चंद्रबीजद्वयं दे
वि यथावद्विन्यसेत्प्रिये ललाटे वदने न्यस्य हृदये यो
निमंडले सर्वसंक्षोभणौ बाणौ सर्वविद्रावनं तथा स
र्वाकर्षणबाणं च सर्वसंमोहनं ततः वशीकरणबा
णं च पंचैवं पंचबाणकैः विन्यस्य बालमुख्यं पंचैता
देवि दर्शयेत् योनिबिम्बं जपेन्मंत्रान् मनवस्यान्वर्णेतो
मया तां च वंद्वं वाग्बीजं कामेशाक्तिं ततो वदेत् नादि

श्री·
दे·र·
७२
71

कीर्तिमहासिद्धिमम देहि युगं वदेत् ठद्वयं शोभ्य वेद
नो मन्त्रो यं नटिनी प्रियः १ काली कूर्चं परं शाक्तिं काम
मे कापालिनी प्रिये रेतो ग्रं वधूगं हू यादन्ते दहनवल्ल
भा देवि कापालिका मंत्रः कामदेव वशंकरः २ तार
हं हं वदरितं मे च षष्ठी दीर्घं बीजकम् वेषपे कामरुद्धे रे
तो ग्रं वधू श्मामि वल्लभा वेषपा शोधन मंत्रोयं सर्वकौ
लिक वल्लभाः वेदाद्यं वाग्भवं कामं शक्तिं लक्ष्मी परा
स्मरेत् रजकीर्तिमहासिद्धिं देहि मे द्वठद्वयम् राज
की शुद्धि मन्त्रोयं जलयोषिद्वशंकरः ४ तारं तारा त्रयं
वं बं प्रोच्चरे [illegible] नापितांगने इत्याद्यं च मे विघ्नं स्वं
गे द्वयं ततः नापितस्त्री शुद्धिमंत्रो महासौभाग्यदा
यकः ५ वेदाद्यं भूतिबीजं च तारं मायां पञ्चपंतः ब्रह्म
णि स्मर बीजं च महत्त्वेति सर्वदा सिद्धिं मे देहि देहि
वं दहन वल्लभा ब्राह्मणी शुद्धि मंत्रो यं महासिद्धिप्र
दायकः ६ तारं रमा रमा तारं सूद्रासिवरत प्रिये रे
तः स्वम्भय मे सिद्धिं देहि पूर्णं ततो वनम् सुद्राणी शु

हिमन्त्रोयंकामिनीजनमोहिनः ७ नारकेपिावद्य
ह्रींहँसंयुतेमष्टबीजकम् गोपालिमेसिद्धदेदेहा
वयद्वयस्तुहरेत् ठद्व यान्तोमहामंत्रोगोपीयोगधन
साधकः ८ नारद्वयेसंपुटितोंम्हीकेदीर्घसंयुतम्
उद्धृत्यमालिनिश्रेमजकरुणमेमायिसमरेत् नारगठ
द्वयेप्रान्ते मंत्रोयंमालिनीप्रियः ९ एतेयोगधनमंत्रा
स्तेवर्णितास्सद्द्यकाया येनाजपेत्कुमारीणांको
लिकःकरमालया संस्मदे नकौंचमूलमंत्रंवि
शुश्यरेत् यदीत्तिनापिदेवेपिादीतितैवभवेत्तदा १
दीतितंगपीयितांवीरोभजेत्सर्वार्थसिद्धये नारंस्या
स्वमोघ्मकेचशिवायेनिखयेस्तवम् संस्मृत्याशिवा
मन्त्रंचजपेत्संस्तुस्त्यपेधनम् जप्त्वानिमस्थानंदंडक
रीत्वाठ`` श्रुद्धया श्यानंदतर्पितोकाल्लांवीरःस्वात
दविग्रहः रेतसातर्पयेमग्रश्रीचक्रेवीरसंसदि पद
स्मरणावस्तुहृत्यमन्त्रराजंकुलेश्वरि यमीपमंदविा
दीमेस्वात्माभीमनमाकचा सवमणावत्संनानिस

श्री॰
दे॰ र॰
७२

72

मतङ्गिनीर्त्वंजुहोम्यहम् स्वाहालमन्त्रमुच्चार्यजपन्मू
लेस्मरन्परम् जयन्निभुवनेमंत्रीमंत्रसिद्धिमवा
प्नुयात् एतानिमंत्रयेन्मूलेपठेन्मंत्रमिमंपुनः तार
हृदयान्तरगतंपरमानंदकारणम् प्रकाशाकाशहृ
स्ताभ्यामवलम्ब्योन्मनीस्रुचम् धर्माधर्मकलास्ने
हपूर्णेवह्नौजुहोम्यहम् स्वाहानेनाष्टमंत्रेणाष्टक
मादायपार्वति श्रीचक्रंतर्पयेद्देवीततःसिद्धिमवा
प्नुयात् संहृत्यकान्तांमन्त्रपत्न्याभूत्वापरस्परम्
मंदारसुरयामंत्रीशक्तिवीरान्विसर्जयेत् इतीदं
परमंदिव्यंशक्तिशोधनमुत्तमम् तवक्लेदंतनि
र्गीतंगोपनीयंमुमुक्षुभिः ॥ इतिश्रीदेवीरहस्ये
शक्तिशोधनविधिर्नामत्रियोविंशःपटलः २२॥

ॐ श्रीभैरवः शृणुष्वावहितो भूत्वा मालाशोधनमु
त्तमम् येन शोधनमात्रेण मालासिद्धिः सफला ॥
श्रीदेवी मालाकीदृग्विधाना था क्रियते कौलिकोत्तमै :
किं यत्कलाकियत्संख्या सर्वमेवं वक्तुमर्हसि श्रीभैरवः
नवाल्लावर्णिता संख्या कालो येष्टादशावधि माला
जप्यस्य देवेशि रहस्यमिदमैश्वरम् कालात्मा सविता
प्रोक्तो वल्लभे जपदेवता द्वादशात्मा मम सविता नर
लाहुतिरी विना मालारवि फला प्रोक्ता संख्यया कौ
लिकेश्वरि आवर्तयेच्च नवधा तामेव जपसिद्धये अ
यात्मगुह्यमावर्तयेत्तु वर्त्तेदेन पार्वति मालारहस्य
सर्वस्वं नाख्येयं यस्य कस्यचित् रुद्राणां तु शतं चैके
भैरवाष्टकयोजितम् कृत्वा मेरुं महारुद्रं जपमा
लाविनिर्मिता न द्रष्टा भैरवाङ्कं द्वैरुद्रांश्च भैरवेत्त
या अन्यथा जपरुद्रानिस्या तु रुद्रस्य वचनं यथा अष्टो
त्तरशतं देवि गोलकानां शुभं शुभे पाशुपायौ ।
निबध्नीयात्सूत्रेमत्रमत्रस्मात्तु ऊर्ध्वे मेरुं महाको

श्री
दे. र.
७३

73

तनिबद्धजलसंदरी शंखशुक्ताप्रवालार्कस्फटिकव
रवीरुधाम् मणिकांचनपद्माक्षरुद्रदन्तानां यथाक्रम
म् सर्वेषां गो[illegible]लकानां च मेरुरुद्राक्षमाचरेत् नरदं
तविशेषाणां मेरुर्वाजिरदं चरेत् प्रत्यासेनाक्षसूत्रा
णां शोधयेत् साधकेश्वरेत् ततो जपेन्महाविद्यां कालि
कां जपमालया श्रीणिकिमिश्रितान्यषड्विधानन्वगो
लकान् तारं मेरुं विदध्यात् तत्र मालासु कौलिकः प्र
थोत्कृष्टमातङ्गीमाले ये देवि दुर्लभा प्रणवान्तरि
तां वर्णां देवि लोमाविलोमतः तारद्वयं च वर्णान्ते वा
णां यन्ते च तद्द्वयम् विधाय तारगं मेरुं जपेच्छङ्खकणा
मालया तारकामेरुसन्दिष्टामालेयं रुद्रवल्लभा दे
वदेवस्य देवेशि स्वतन्त्रस्य महेशितुः पञ्चाननोद्भवा
न्नाताः षट्पञ्चाशत्ययस्यकाः वर्णानां मातृकाणां च
षड्कं कवरवीरुधाम् रुद्राक्षाणां प्रकुर्वीत मालां सा
र्वार्थसिद्धिदाम् शुक्ताप्रवालसद्रत्नहेमपद्माक्षमा
लिनाम् पूर्वाम्नायादिभेदानां मालाज्ञं यथाक्रमं

लोमाव्रलोमवर्णानांहृयोत्कृष्टशितेशिवे नारा
कामेनसंयोज्यत्रलोत्कृष्टधातेभवेत् ततःक्रमेको
नियोज्यादौवर्णालोमाव्रलोमकैः सवर्णयशोला
न्नाम्नोजपेत्स्वरमेश्वरि श्रीशिवाक्षरमालेयंवर्णि
तास्तेदृतामया श्रीमदघोरसीविद्याग्रहणादाय
पार्वति षड्विंशतन्वमात्राभियोज्जपेत्ममभिर्यदैः।
शिवामालेयमाख्याताशिवासाव्रसिद्धये पंचा
शत्सतीवर्णाचत्वारिंशातिभैरवैः अधिकैर्योज्जपे
न्मालाभैरवीतत्रदाहृता अनामिकाद्वयंपर्वका
निष्ठादिक्रमेणतु तर्जनीमूलपर्यन्तंकरमालेयमा
हृता दशांशोसंजपेदेविकेवलेकरमालया अना
मिकाद्वयंपर्वकनिष्ठादिक्रमेणतु तर्जनीमूलपर्यं
तेजपेद्द्वादशपर्वसु कनिष्ठिकाचतुष्पर्वाणामापा
र्वत्रयेतथा मध्यमापर्वदेवेकंमंत्रीद्वादशपर्वसु
शाक्तिमालेयमाख्यातामध्यकापर्वचतुष्टयम् ३२
गीतिस्मारेदेविसहस्रावधवनावदि दिक्पालाश्च

श्री॰
दे॰ र॰
७४

74

ग्रहाख्याष्टौ संति षोडशापर्वस्य प्रलम्बपर्वत्रितयो
त्रयो देवास्समाहिताः क्रूरग्रहौ च मंदरौद्रिकालौ
यमनिन्दने ऊलिकाख्येति विख्याता त्रपद्मानिकरो
मतः ऊलिकं सत्यजे देवि मंत्रीकरजपे सदा कनि
ष्ठामूलपूर्वादिक्रमेण करमालास्थिताः नोकाराद्यमा
द्यादेवि यथावद्दर्पने मया ईशानोग्निर्निऋतिश्च वा
युरिन्द्रो यमस्तथा वरुणश्च कुबेरश्च सूर्यः सोमोद्य
योत्रकः सितमन्दारसंभौत्र ब्रह्मा विष्णुर्महेश्वरः ज
पसिद्धिकरा देवि सकलाः करदेवताः ऊलिके सत्य
जे देवि जपस्य ... सिद्धये ऊलिको मध्यगो ज्ञेया मध्य
देशमदृहयम् मध्यो लंघने यानि मंद्राकस्य के
वलम् ऊलिकं ... मदाके वमेकं रूपं न लंघयेत् ग्र
न्यथा देवि मंत्री च देवताशापमाप्नुयात् प्रथर्वद्म्मा
सिकोष्ठ हिं मालानां ते च वीम्यहं येन सिद्धिर्भवेद्देवि
देवानामपि दुर्लभा मालाशोधनकाले तु गणनायेत
लयं सुधीः विधाय भस्मना स्नानं तन्त्रेण मंत्रितेन वा

तत्र स्नात्वैव विधायाथ कृत्वा विघ्नशोधनम् भूतशु
द्धिक्रमोपेतं प्राणायामविधिं ततः देहशुद्धिं विधा
याथ मंत्रसंकल्पमाचरेत् मालाशोधनमंत्रस्य
ऋषिः कालाग्निरुद्रकः छंदोऽनुष्टुप् महादेवि देवी
श्मशानभैरवी कालरात्रीति विख्याता मंत्र माला
विलासिनी ह्रींते बीजमाख्यातं नालिनी शक्तिरी
रिता स्वधाख्यं कीलकं मालाशुद्धये विनियोगतः ऋ
षिछंदो देवतादिन्यासं कुर्यात् कलार्थवित् अंगन्यासं
विधायाथ करन्यासादि पूर्वकम् विधाय मंत्रशुद्धिं
च भूतशुद्धिक्रमं चरेत् प्राणान्देवि प्रतिष्ठाप्य श्रीच
क्रार्चनमाचरेत् योगपीठार्चनं कृत्वा दद्यादीनि
विशोधयेत् ततो योगिनीवृन्दं मन्त्रार्घ्यं कलशं द
रि लयं तेभ्यः तद्ये हे विसृजान्ते संजपेत्परम् माला
यादेवदेवेशि यथाशास्त्रं यथाविधि श्रीचक्रोपरि
संस्थाप्य शोधयेत् [illegible]तैः माला मूलेन देवे
शि यथाशास्त्रं यथाविधि श्रीचक्रोपरि संस्थाप्य

श्री॰ दे॰ र॰ ७५

75

शोधयेत्कलशाम्भसैः मालामूलेन देवेशि मूल
मंत्रेण साधकः मालामन्त्रान्प्रवक्ष्येहं शृणुष्वावहि
ताशिवे तारंरमारमातारंशोषिनी पदंवदेत् ता
रमातारमन्त्रोयंमन्त्रोयंशोषमालिकः १ तारंलज्जा
युगंतारंअक्षमालिनिमाशुगम् ठद्वयंमन्त्रराजो
यंअक्षमालाविशोधनः २ तारंवधूंचवेदाद्यंग्लौं
चग्लौंअक्षमालिनि भूमिबीजंठद्वयंचमन्त्रोयंग्लौंअक्षमा
लिकः ३ तारंमायाद्वयंस्वार्यंस्तुर्यांब्रबीजमुत्तम
कम् अर्कमालेह्रांनीरंमंत्रस्फटिकशुद्धिकृत् ४
तारंमायारमामायाग्निंरुद्राक्षमालिनि शुद्धाभ
वठठंमंत्रोदेविरुद्राक्षशोधनः ५ तारंतारत्रयं
तारंवधूंतुलसिवैष्णवि वौषड्नमःमंत्रस्तुलसी
शोधनाभिधः ६ तारंतारंचमन्द्रीकोंमणिमाले
मनोहरे ठद्वयंमंत्रराजोयंमणिमालाविशोधन
म् ७ वेदाद्यंकमलांडंमांवाग्बीजंकामपाशिकम्
स्ववर्णमालेपाशाद्यामंत्रोवैस्ववर्णशोधनः ८ तारं

ववाग्रुस्त्रोचतारं यमात्तमालिनि इतितं दहये
मंत्रो देवि यमात्तशोधनः ४ तावत्रयं मात्रयं चका
मवाज्ञ त्रयं शिवे शिवः शाक्तिर्देत्त (मा) ले खंडमालेच
वाग्रता ९ वभूवलं वतं मंत्रो न यदत्तविशुद्धिकृत्
स्थकस्थकमहामंत्रैः श्रीचक्रस्या महेश्वरि मा
लां संशोध्य संपूज्य मूलेन स्वादशांशतः गंधाक्ष
तयक्तैः सम्पूज्य येन्कालिकामम: ॐ माले मालेम
हामले पर शक्तिस्वरूपिणि चतुर्वर्गस्त्वयिन्य
स्तस्तस्मान्मे सिद्धिदाभव स्वाहान्तोयं महामंत्रः स
र्वमालाविशोधनः शार्वबीजं समस्याद्यैर्नतोवि
मेत्रकस्मरेत् मठहृदयं महामंत्रः सदा मालावि
शोधनः एवं संशोध्य संस्कृत्य संपूज्य जलसंदरि
माला मादाय देवेशि संजपेदर्पगात्रके श्रीदेवी क
रमालास्त्वयाप्रोक्ता वाक्यस्तासां च शोधनम् वद
देवकथंत्रुक्यंर्न्कालिकाः सर्वसिद्धये श्रीभैरवः का
लीकामः कृतांशनीकरमालेहयेवनम् मंत्रोयक

श्री॰
दे॰ र॰
७९

76

रमालायांशुद्धिदःसर्वसिद्धिदः षण्मासेनैवमाला
नांशोधयेत्साधकेश्वरेन् ततोजपेन्महाविद्यांसर्वा
विद्येश्वरोभवेत् इदंतत्वंरहस्यानांसर्वस्वंसारदेव
नम् नवभक्त्यामयाख्यातेनाख्येयंब्रह्मवादिभिः ॥
इतिश्रीदेवीरहस्येमालाशोधनविधिर्नामचतुर्वि
शःपटलः २४ ॥ २४ ॥

ॐ श्रीभैरवः शृणुनादेवदेवेशियन्त्रशोधनमुत्तम
मम् वक्ष्यामितवभक्त्याहंकौलिकानांहिताय
च सौवर्णंराजतंताम्रंस्फाटिकंशैथिकंतथा कापा
लिकंचपाषाणंस्त्रीचक्रंवैल्ववाधिमकम् एतेषुसर्व
दिव्येषुयोगपीठेषुपार्वति चिन्तावयेन्महायन्त्रंदे
वैभौमेचभाविकम् ऊर्ध्वरेखमधोरेखन्तीयंगाथ
चित्रितम् त्रिविधंयंत्रमीशानिसर्वसिद्धंसिद्धसाधिक
म् सहस्राभंचपाषाणंशोधयेऽनरायने पंचमेप
चमेदेवितनःसिद्धिप्रदंभवेत् शातांकुशंवैल्ववाश्मं
शोधयेद्दक्षिणायने चतुर्थेचचतुर्थेचततःसिद्धिम
वाप्नुयात् सौवर्णंस्फाटिकंयन्त्रंवर्षान्तेशोधयेन्न
धीः राजकंताम्रिकंयन्त्रंषण्मासान्तेचशोधयेत् ए
वेमयोक्तकालेषुशोधयेयन्त्रमीश्वरि सिद्धयेकौ
लिकोदेवियथावदर्प्यतेमया यन्त्रशोधनमन्त्र
स्यऋषिःशंभोकामपाशावः त्रिष्टुछंदइतिख्यातंप
राशक्तिःदेवता रमाबीजंपराशक्तिःकामकील

श्री.
टे.र.
७७

77

कमलेश्वरि श्रीचक्रशुद्धिसिद्ध्यर्थं विनियोगः प्रकी
र्तितः शुन्यादिनाचरेन्न्यासं करन्यासं षडङ्गकम् त
तो विघ्नशुद्धिं च प्राणार्पणविधिं चरेत् ऋष्यादिदेव
तान्यासं कंठेन्यासमाचरेत् विधाय मातृकान्या
सं लयांगन्यासं संयुतम् अर्धनारीश्वरं न्यासं षोडा
न्यासमतः परम् मूलत्रिखंडिकं न्यासं कृत्वा प्रणा
वं यं शिवे पीठपूजां चाहृदये कृत्वा षडङ्गदीपनम्
स्वर्णसिंहासने स्थाप्य श्रीचक्रे स्वेष्टदेवताम् शोधये
न्मधुना देवि ऊएडगोतोड्र वेन वा अष्टगन्धेन वा देवि
पीयूषेण रसेन वा इत्याज्ञेन महादेवि संस्थाप्य ऊ
लपूजिते श्रीचक्रं मूलमन्त्रेण पूजयेन्न च कौलिकः
वाग्बीजं शक्तिबीजं वा ह्लुं क्लिं श्रीचक्रेश्वरि प्रिये यन्त्रा
सौवर्णमुद्धृत्य शोधयद्धृदयमुद्धरेत् दृढं यं स्वर्णाया
श्वसमन्त्रं शोधनकारकः १ तारं सिंहं च तारं च र
जतं यन्त्रमुद्धरेत् शोधयद्धृदयं सौपर्ण्यं यन्त्रशोधनका
मनुः २ तारं तारा च तारं च वधूं तारं च तारका ता

मेश्वरीति यन्त्रं मे शोधय यायो महामन्त्रः ३ वेदाद्यं
कमले मायां तारं यन्त्रं कुलाम्बिके शोधय यद्विवंते
मंत्रः स्फाटिकाक्षमविशोधनः ४ प्रणवं हुं वरेबीजं
मामायावाग्भूत्तिता महेश्वरि पराय यन्त्रं शोधय यायो
मन्त्रस्मृतः ५ तारं वाक्कामसमाजञ्च शक्तिः कपालमा
लिनी यन्त्रं शोधय यठद्यन्तं कपालशोधने मन्त्रः ६ ता
रं गौरी चतानीं यं वाक्काम चिन्तामने यन्त्रं शोधय
ठठन्तं मन्त्रः पापामशोधनः ७ वेदाद्यं हरितं वाग्भी
शक्तिः कामो रमा रमा नित्यविलुषिला यंत्रं शोधय
यायो मन्त्रः स्मृतः इत्येवं यन्त्रमेशानि रत्नसिंहास
नास्थितम् मूलमंत्रेण संस्थाप्य पूर्वकौषधवारि
णा मंत्रैरेभिर्यजनेस्थपूजयेद्गन्धपुष्पकैः संपूज्य
देवि संशोध्य ततः सुरां शिवोदिताम् यथोक्तां सा
धकः कुर्याद्ब्रह्मशोधनपूर्वकम् ब्रह्मणो गरूजां निमां
यनि शोधयेत्तत्पमाचरेत् श्रीभैरवी भगावत्कलकौ
लेशाभैरवाष्टकमधाग्रा निषेध्यकालं मे श्रुहि ॥ मं

श्री॰ दे॰ र॰ ७८

78

योयंमहात्मम श्रीभैरवः अर्धरात्रस्तथिविधोय
न्मुहूर्तंचतुष्टयम् निशीथोवार्धरात्रस्तत्तृतीयेवम
हानिशा द्वितीयेचतृतीयेचयामयामलभैरवः मु
हूर्तेद्वेसमाख्यातयाद्देवमहेश्वरि द्वेमुहूर्तेनिशीथ
स्तपरतोद्वेमुहूर्तके अर्धरात्रेमुहूर्तेद्वेहजाद्दःपर
मेश्वरि मुहूर्तेकंसमाख्यातंपरतस्त्वेकमेश्वरि याम
द्वयादर्धरात्रोवर्णितःकौलसिद्धये शिवेमध्यमयो
मेर्यियोर्दयायामहानिशा तस्यांपरात्परेयस्तुसम
वेष्टिवसाविभः निशीथेहूजयेयस्तुमर्धरात्रेजपेन्म
नुम् महानिशायांयोजपेत्परांकौलिकसत्तमः किं
किंनसाधयेल्लोकेयन्मयापिहिदुर्लभम् रक्तांशुका
म्बरांदेविमांसंमीनंचमैथुनम् सर्वेषांशोधयेद्देवि
मूलमन्त्रेणमान्त्रिकः पिबेन्मद्यंभजेद्रामांस्मरेद्भैर
विभैरवम् नमेत्कुर्वञ्जपेद्विद्यामितिकौलमतंपरा
म् प्रातःकालेशिवेमन्त्रीचक्रंपूजयेत्ततः परांज
पेन्महासन्ध्यांततोयातिपरंपदम् महापदिमहेशान

येमहाशोकेमहाभये महामोहेमहासौख्येम
हादारिद्र्यसंकटे महारण्येमहाशोकेमहात्ताने
महारणे दुःखापदिदुःखशोकेदुर्भिक्षेदुर्निवर्त्तके सा
मस्तक्लेशसंघातेस्मरेद्देवींपरांबिकाम् वक्रेसरस्व
तीनमण्डलस्मीस्तस्माद्देहेमहा पल्लवजननीतस्ये
नदेवीसमर्चिता इदंसारंहितन्त्राणांमन्त्राणांतत्त्वा
मुत्तमम् मयोदितंतवस्नेहान्नाख्येयंब्रह्मवादिभिः
इतिश्रीरुद्रयामलेतन्त्रेदेवीरहस्येपरमार्थप्रदीपि
कायांयन्त्रशोधनविधिर्नामपंचविंशःपटलः २५
इतिरहस्यंसमाप्तम् ॥ ॥ शुभम् ॐॐॐ

ॐअथउत्तरार्थम्लिख्यते ॐश्रीभैरवी ॐभगवा
न्भवभूतेशसकलधर्मप्रकाशक ज्ञातेशास्त्रानमि
च्छामितन्त्रस्यास्योत्तरार्धकम् श्रीभैरवः शृणुनादेवि
कौलेशिकौलिकानंदितेच्छया तन्त्रोत्तरार्धंवक्ष्या
मिरहस्यंविजयाभिधम् दुर्गादेवीपरादेवीपराशा
क्तिपराम्बिका देवदेवीतियाख्यातागायत्रीतिकौ
स्तुता तेजोमयीमहारूपामायामहात्रिपुरसुन्दरी पं
चात्मिकापंचमीश्रीपंचव्योमप्रकाशिनी उग्रदुर्गाप
रायाश्रीश्लज्योतिपरमंपदम् परादेवीतियादुर्गासा
शिवःसाहरिस्स्मृतः सासूर्यःसवितासैवमहागणा॰
पतिःस्मृता पंचमीपंचिकादेवीपंचमाचारवर्तिनी ।
पंचान्तरीतिगायत्रीपरमात्मेतिकीर्तिते पंचवयमः
यीदेवीसर्वदेवीमयीशिवा गणेशार्कहरीशानदु॰
र्गारूपासरस्वती महारूपामहाविद्याह्रतीया
यथाक्रमम् नवयांसेदमेतेषांकौलिकोविश्लवोष्ठा
वा गणेशार्कहरीशानदुर्गाणांपरमार्थिनम् सूत

श्री· दे· र·
प८

यैदैक्यभावेनदेवीभक्तैर्वभक्तिमान् देवीचक्रेवा
येत्सर्वांशिवलिङ्गेऽथवाप्रिये सालिग्रामशिलायांवा
सूर्यपीठेथवाप्रिये श्रीगणेश्वरचक्रेचनभेदंकारये
द्बुधः भेदंवैजनतेयस्तुसशैवःशिवहाभवेत् इत्थ
कृत्याक्रिवेकर्यादर्शिनंकौलिकोत्तमः गणेशस्य
चसूर्यस्यविष्णोर्देविशिवस्यच श्रीदेव्याउग्रदुर्गाया
मन्त्रीदेवीरहस्यवत् यथाहंतवदेवेशिप्रेमाणावत्स्या
ज्ञालात्मकम् रहस्यविजयंनामतन्त्रंतन्त्रोत्तरार्थक
म् पंचांगात् मेतेषांसर्वमन्त्राणांनामयम् गणेश
स्यचपंचांगंपंचांगंसवितुस्तथा लक्ष्मीनारायणस्या
पिपंचांगंश्रीशिवस्यच दुर्गादेव्याश्चपंचांगंदुर्गादेवी
रहस्यकम् उत्तरार्थमितिप्रोक्तंतन्त्रस्यास्यमहेश्वरि
सर्वस्वमेतद्देवेशितन्त्रंदेवीरहस्यकम् श्रवणस्मम
भक्तेभ्योगोपयेत्कुलनायकः प्रथमंदेविपंचांगंम
हागणपतेश्शृणु येनश्रवणमात्रेणविघ्ननाशोभ
वेत्क्षणात् श्रीभैरवी मेरुपृष्ठेमहादेवंसुखासीनंत्रि

लोचनम् सुरासुरगणैर्युक्तं ब्रह्माद्यैश्च नमस्कृत
म् सिद्धकिन्नरगन्धर्वैर्यक्षभूतपिशाचकैः तोषि
तं स्तुतिभिस्तोत्रैः पार्वतीसहितं शिवम् सस्मितं भा
षमाणं च ब्रह्मणा हरिणा सह पार्वती प्रणता भू
त्वा वचनं समभाषित श्रीदेवी भगवन्सर्वतत्त्वज्ञ
सर्वधर्मप्रकाशक कार्यस्य देवतानां च मन्त्राणा
णां तथैव च विघ्नाकेन भवेद्देव संशयं छिन्धि शां
कर श्रीभैरवः देवि वक्ष्ये रहस्यं ते प्रश्नोत्तरमिदं म
हत् श्रवणं मम भक्तेभ्यो भक्तेभ्यो मुक्तिसाधनम्
ॐ विनायको गणाध्यक्षो गणेश इति यः प्रभुः वि
घ्नानां जगतां नाथो विघ्नहर्तेति यः स्मृतः तस्य भक्त
स्य देवस्य मन्त्रस्यापि महेश्वरि विघ्नान बाधते जाव
यस्तं संपूजयेत्सदा यो जपेद्देवि तन्मन्त्रं कवचं तस्य
धारयेत् पदेशानां महत्त्वस्य स्तोत्रं स्यैकसाधनं ।
श्रीदेवी देवदेव महादेव गणेशस्य जगत्प्रभो स
र्वं यन्त्रं तं वं मे नाम्नां सहस्रं प्रसन्नमम् पूजाप्राव

श्री° दे° ८२

महं त्वत्तो वाञ्छामि परमेश्वर श्रीभैरवः यो देवदे
वो वरदो गणेशो विघ्ननायकः गजाननो गणाध्य
क्षो विनायक इति श्रुतः पंचांगमाखिलं तस्य वक्ष्या
मि तव प्रीतये तत्रादौ ते प्रवक्ष्यामि मन्त्रोद्धारं सुरे
श्वरि यन्त्रोद्धारं लयांगं च महागणपतेः शिवे अथ
मन्त्रोद्धारः तारं सकलाश्वरो मटशिवो नाक्षो वरेति
हृयं स्वर्पः सर्वमतो जनं ङ ललिते जीमूतशामोहव
म् ते कीलं वनं समीरसहितं मन्त्राचले ठद्वयं हय
ष्टाविंशतिवर्णको निगदितो वैनायकोयं मनुः इ
ति मन्त्रोद्धारः अथ प्रकाशम् ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं
गणपते वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा इति
मूलम् तत्र लत्तां शावेदांके ३ वष्टर्या प्रकीर्तिता
वटे च तत्र ध्यथ्ये सून्ये गर्दे प्रेतालये च वेत् तस्य विघ्नो
न वा शैवेन वा मन्त्रविपर्ययः न क्लेशो न च नाशो ह्युदि
ते मोहो न च शोकता सर्वथा सिद्ध मन्त्रोयं महागा
णपतेः शिवे यन्त्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि सर्वाशापरिपू

रिकम् सर्वसंमोहनं वक्ष्येगणेशस्यजगत्प्रभो
शृणुयन्त्रोद्धारः त्रिकोणंलेखयेद्दशारंमध्येषि
सद्वृत्तेनतथानागपत्रैकराले सद्वृत्तेनवेष्टनतथा
षोडशारंचतद्बाह्येभूगृहंगजेस्यस्ययन्त्रम् इतिय
न्त्रोद्धारः शृणुध्यानंप्रवक्ष्यामि सर्वसिद्धिप्रदाय
कम् येनश्रवणमात्रेणसर्वविघ्नाःपलायते ॐ
उद्यत्कोटिदिवाकरांशुसदृशंशंखंकिरीटोज्व
लंपाशंमोदकहस्तमीप्सकलशंपद्मातमत्त्रैश्च
जैः बिभ्राणंत्रुविनागसंभवबलसत्कायंसुजेयो
ज्वलेध्यायेत्सिंदूरगात्रसंगणपतिंत्रिलोकवि
नामाशिम् इतिध्यानम् गामित्यादिकवर्ण्यासं
हृदयादिषडंगकम् षड्वर्गबीजभागेनकल्पन्या
संचरेन्मन्त्रः लयोगमपुनावत्संयन्त्रस्यपरमे
श्वरि पूजनेसर्वतन्त्रेषुगोपितंशाश्वजन्मतः इत्र
यमेंशावकमाणेःक्रवेरमर्दितस्तथा हर्वपाश्चा
मयोस्त्रस्मादनिलोनेरयोस्तथा इतिद्वारपालः

श्री॰
दे॰ र॰
८३

नन्दिवीरघासौभाग्यंघंटागिरीटोविराटकः श्रुघ
दन्तविकर्तायचित्तलोहितंमेदः नृपुत्रादिचिवा
रीचन्द्रपवामविनर्मेकाः गणाःषोडशसंपूज्याः
षोडशारेषुसुन्दरि करालोविकरालश्चमंहाबोक
मरेवच महाकालश्चकालाग्निसिताख्यमापनात्म
कम् अष्टपत्रेषुदेवेशिपूजयेदष्टभैरवम् विना
यकंविघ्नराजंगणाध्यक्षंगजाननम् हेरंबंमोद
कादाश्चैहैमातुरमनिन्दनम् एकदन्तंवक्रतुंडंद
शारेष्वचपूजयेत् कुमारंवज्ज नेचषष्ठंस्वस्व
दरि त्रिकोणेपूजयेद्विन्दौ महागणपतिंप्रभुम्
गणेशंचैववगंगेयेसिंहासनमतःपरम् विघात
काघुवाहोचत्रिशूलंलकमेवरि उपउपरिसंपू
ज्यपूजयेदाग्रुधंस्ततः शानपत्रंसहस्रारंदन्तमा
लांमदेवरि मोदकांकितपत्रंचकलशंपरशुंतना
तः प्राहैसंपूजयेद्विन्दौलयांगमिदमुच्यते सा
न्नस्यास्यगणेशस्यश्वरापिवैलाप्तकीर्तितः श्रुणु

यज्जपेन्मूलंहुत्वासर्पिर्यवाङ्कुरम् त्रैलोक्यविजये
देविविनियोगःप्रकीर्तितः अयुतंवजपेन्मूलंहु
त्वासर्पिर्यवांगारम् मोहयेन्परमेशानेमारयेद्रि
पुमण्डलम् अयुतंवजपेन्मूलंवटेहुत्वाचितानले
स्तम्भयेद्देविलोकांल्लोकान्वादिनश्चजलानिच नयो
साधकप्रवाश्चजपेदयुतसंख्यया ज्वहुयाद्दिभिवि
न्मांसंरिपुरुच्चाटयेद्ध्रुवम् विद्वेषयेच्चब्रह्माणं ।
गिरिजेनात्रसंशयः वनेनिम्बरसंहुत्वाजम्बामूल
मध्याश्रुतम् वशयेदपिराजानमकर्षयतियोषि
तः इतीदंपटलंगुह्यंमहागणपतेःशिवे सर्वतन्त्रै
कसर्वस्वंगोपनीयंविशेषतः इतिश्रीदेवीरहस्ये
महागणपतिमन्त्रोद्धारविधिर्नामषड्विंशःपटा
लः २६ ॥

श्री: दे. र. ८४

ॐ श्रीभैरवः अथाहं पद्धतिं वक्ष्ये महागणपतेः
परम् गो[illegible]कसारं सर्वस्वं मानन्दैकतरङ्गिणीम्
गं स्नायकोऽ[illegible]विशेषेण [illegible]पद्मासनं ब[illegible]मू
लेन त्रिराचम्य [illegible]शिरसि सहस्रारपद्मके सरोज्ज्व
लकर्णिकान्तर्गते निजगुरुं शुक्लालङ्कारं ध्यात्वा त
स्मात् मनामादाय बहिरागत्य मलापकर्षणं विधा
य वसीतिकेशौचमा[illegible]य नद्यादौ गत्वा वा[illegible]बी
जेन दन्तान्विशोध्य शिवबीजेन गण्डूषाणि कृत्वा
श्रीं ह्रीं क्लीं इति मलापकर्षणं स्नानं विधाय मूलेनां
गुष्ठाद्यानत्र त्रिकोणं विलिख्य गङ्गे च यमुने चै
व गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिन्धुकावेरि जलेऽस्मि
न्सन्निधिं कुरु इति तीर्थमावाह्य देवं सशिवं मूले
नावाह्य मूलेन सुवर्णैः प्रोक्ष्य त्रिरात्मानं पयसि
प्रोक्ष्य ह्रीं हंसः श्रीसूर्याय पद्मपते ह्रौं नमः इत्यर्का
र्घ्यत्रयं दत्वा जलादवकल्प्य वैरिक्लीं स्तम्भानि र्वत्य
तान्त्रिकी त्रयीन् ततो वामकरे जलं धृत्वा वर्मणाव

गृह्य मूलेन सप्तधाभिमन्त्र्य तत्सलिलोदका
बिन्दुभिः स्वशिरः सप्तधा प्रोक्ष्य तज्जलमिडया
नीत्वा वामनासया विरेच्य स्वपापमात्ममार्गेणादा
शिरस्के निक्षिप्य शुक्लाय फडिति मन्त्रेण वामभा
कालिपा गस्थशिलायामास्फालयेदित्यघमर्षणं विधाय
प्राणायामत्रयं चरेत् पूरकः १६ कुम्भक ः ३२
रेचकः ३४ एवं विधाय गायत्रीं जपेत् ॐ ह्रीं वक्र
तुण्डाय विद्महे श्रीं ह्लीं एकदन्ताय धीमहि ह्रैं तन्नो
गणपतिस्त्वं नः प्रचोदयात् ३ इति पञ्चधा गायत्र्यान्त
स्वा देवीदेवयोरर्घ्यत्रयं दद्यात् मूले १ समस्तभुवना
लयाय हरगौरीसुत गण गन्धर्वसिद्धवन्दिता
प्रकटविकटाननाय परापररूपं गणाध्यक्षं गजा
ननं महागणपतिं वरदं गणेशं तर्पयामि नमः इति
त्रि सन्तर्प्य मूलं दिक्षोतसिस्थमानवीं च पङ्क्ति
गतानन्ताङ्गं तर्पयामि नमः मूलेनैकैकाञ्जलिना
परिवारान्सन्तर्प्य संहारमुद्रया मनसा देवदेवौ

श्री: दे: र:
८५

विसृज्य यागमण्डपमागच्छेत् इति सन्ध्याविधिः
यागमण्डपमेत्य ह्रीं श्रीं क्लीं गं गङ्गायै नमः पूर्वे
यं यमुनायै नमः उत्तरे सं सरस्वत्यै नमः दक्षिणे
यं योगिनीभ्यो नमः पश्चिमे क्षं क्षेत्रपालाय नमः
मध्ये इति द्वारदेवतां सम्पूज्य गृहान्तः प्रविश्य ह्
स्पर्श्री ह्रां आसनशोधनमन्त्रस्य मेरुपृष्ठ ऋषिः सुतलं
छन्दः कूर्मो देवता आसनशोधने विनियोगः पृं
पृथिव्यै नमः आं अनन्ताय नमः वं वसुन्धराय न-
मः मूले १ पृथ्वि त्वयेति ध्यात्वा ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं पद्मास-
नाय नमः धं सिंहासनाय नमः धं भद्रासनाय न-
मः धं अपसर्पन्तु इति तालत्रयं दत्वा नाराचमु- लत्र
द्रां प्रदर्श्य गुरुं ध्यायेत् अज्ञानतिमिरेति सौः आत्मा- र्रे
तत्त्वं शोधयामि नमः विद्यातत्त्वं शोधयामि नमः
शिवतत्त्वं शोधयामि नमः इत्याचम्य पूर्वोक्तं प्रा-
णायामत्रयं विधाय भूतशुद्धिं कुर्यात् ह्रीं कुण्ड-
लिनीं ध्यात्वा श्रीं सुषुम्नावर्त्मना वाङ्गं शोध्य ह्लीं

तत्राग्निस्थानमानीय स्वशरीरं भस्मीभूतं विचिन्त्य
यं रं वं ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं जीवात्मानं विचिन्त्य तद्देहं तथा
लं यात्
मानीय तेन स्वात्मानं संस्नाप्य विगतकल्मषं देहं वि
भाव्य स्वस्थानदेहमानीय प्राणान्प्रतिष्ठापयेदिति भू
तशुद्धिः ॐ ह्रीं मम प्राणा इह प्राणाः १ मम जीव इ
ह स्थितः १ मम सर्वेन्द्रियाणि वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्र
जिह्वाघ्राणप्राणा इहैवागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहे
ति प्राणप्रतिष्ठाक्रमः ततः पुनराचम्य प्राणायामं
विधाय न्यासपूर्वं संकल्पं चरेत् अस्य श्रीवरदगणेश
मन्त्रस्य श्रीब्रह्माऋषिः गायत्रीछन्दः श्रीमहागणप
तिर्देवता गं बीजं ह्रीं शक्तिः ॐ कः २ कीलकम् श्रीम
हागणपतिर्देवताप्रीत्यर्थं त्रैलोक्यविजये विनियोगः
ब्रह्मऋषये नमः शिरसि गायत्रीछन्दसे नमो मुखे
श्रीमहागणपतिर्देवतायै नमो हृदि गं बीजाय नः
गुह्ये मो नाभौ ह्रीं शक्तये नमः पादयोः ॐ कः २ कीलकाय न
मः पादयोः त्रैलोक्यविजये विनियोगः सर्वाङ्गे इति
नाभौ

श्रीं
दे० र०
प
8[illegible]

त्रष्यादिन्यासः गां अङ्गुष्ठाभ्यां नमः गीं तर्जनीभ्यां
स्वाहा गूं मध्यमाभ्यां वषट् गैं अनामिकाभ्यां हुम्
गौं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् गः अस्त्राय फट् इति हृदया
दिषडङ्गन्यासः ॐ आत्मतत्त्वहृदयाय नमः ॐ विद्या
तत्त्व शिरसे स्वाहा ॐ शिवतत्त्वशिखायै वषट् ॐ प्रा
रा क्षतत्त्वं कवचाय हुं योगतत्त्वनेत्रत्रयाय वौषट् ॐ सर्व
तत्त्वमस्त्राय फट् इति तत्त्वन्यासः ॐ कं खं गं घं ङं आं
हृदय इं चं ५ ईं शिरसे उं टं ५ ऊं शिखायै एं तं ५ ऐं क
व ओं पं ५ औं नेत्रे अं यं ५ अः अस्त्राय फट् एवं करन्यास
सः ॐ गं कामरूपपीठाय नमो हृदये ॐ गं ॐ कामपी
ठाय नमः शिरसि ॐ गं मत्स्यपुरीपीठशिखा ॐ गं उड्डि
ठय यानपीठकवचे ॐ अयोध्यापीठ नेत्रयोः गं जालन्धरपी ठाय
ठास्त्रे इति पीठन्यासः ऐं हृदयाय नमः ह्रीं कामप्रद
ये शिरसे स्वाहा श्रीं वरवरदशिखायै वषट् क्लीं सर्व
जनं मे कवचाय हुम् सौं वशमानय नेत्रेभ्यां वषट्
गं स्वाहा अस्त्राय फट् एवं करन्यासः इति मन्त्रन्यासः

एवंन्यासं विधाय श्रीचक्रं ध्यात्वा चतुरस्रषोडशद
लाष्टदलदशारत्रिकोणबिन्दुविचित्रभद्रपी
ठोपरि मूलेन संस्थाप्य योगपीठपूजां कुर्यात् ॐ
मण्डूकाय नमः ह्रीं कालाग्निरुद्राय नमः एवं मू
लप्रकृत्यै आधारशक्त्यै कूर्माय नमः अनन्ताय न
मः वराहाय पृथिव्यै उपर्युपरि संपूज्य तन्मध्ये ।
ह्रीं सुधार्णवाय नमः तन्मध्ये नवरत्नविराजितन
वखण्डमयरत्नद्वीपाय नमः तत्रेशानादिषु पूर्व
पादविलेपेन नवरत्नखण्डेभ्यो नमः एवं तन्मध्ये
पद्मरागखण्डाय नमः मध्ये सुवर्णपर्वताय नमः ।
उपरि १ नन्दनोद्यानाय नमः मध्ये १ कल्पवनाय
नमः १ विचित्ररत्नखचितभूमिकायै नमः मध्ये १
सहस्रस्तम्भान्वितमध्यस्तम्भविवर्जितचतुर्द्वा
रादिस्तीर्णनानारत्नखचितचिन्तामणिमण्डपा
य नमः मध्ये नवरत्नखचितरत्नमयवेदिकायै न
मः उपरि १ रत्नसिंहासनाय नमः उपरि १ उच्चैः

श्री॰
दे॰ र॰
८

षेतच्छत्राय नमः पीठस्य कल्पिताग्निकोणादिषु १
धर्माय नम इति कल्पितपूर्वादिषु १ अधर्माय नम
इति सिंहासनमध्ये १ आनंदकन्दाय नमः संविन्ना
लाय नमः १ सहस्रदलकमलाय नमः १ प्रकृतिम
यपत्रेभ्यो नमः १ विकृतमयकेसरेभ्यो नमः पञ्चा
शद्वर्णबीजाढ्यसर्वतत्त्वरूपायै कर्णिकायै नमः १
सं^ उपरिष्टेऽर्कमंडलाय नमः १ सोममंडलाय नमः
रं वह्निमंडलाय नमः १ तं तमसे नमः १ रं रजसे न
मः १ सं सत्त्वाय नमः ह्रीं ४ ह्रीं १ सर्वमन्त्रासनाय
नमः ॐ अं इत्यादिक्षान्तशुद्धार्थशिवशक्तिसदाशि
वेश्वरमहागणपतिसकलात्मने ह्रीं योगपीठा
य नमः इति योगपीठपूजां विधाय पात्राणि स्थापा
येत् स्ववामभागे त्रिकोणषट्कोणवृत्तचतुरस्रयन्त्रं
विलिख्य शंखमुद्रां विलिख्य गां इत्यादिषडंगमन्त्रैः
संपूज्य अस्त्राय फडिति त्रिपादिकां प्रक्षाल्य मूलेन
संस्थाप्य वह्निमण्डलाय दशकलात्मने नमः श्री

पृ३५६३

महागणपतिपात्रासनायनमः इतिगंधाक्षतैर
भ्यर्च्य तदुपरि पात्रं संस्थाप्य ॐ सूर्यमंडलाय द्वाद
शकलात्मने नमः श्रीमहागणपत्यर्घ्यपात्राय नमः
मः इतिगंधाक्षतैरभ्यर्च्य तत्रोङ्कुशमुद्रया गंगाद्ये
वयमुनेतितीर्थमावाह्य मूलेनाभिमन्त्र्य षडंगैः सं
पूज्य मत्स्यमुद्रयाच्छाद्य फडिति छोटिकाभिः संर
क्ष्य हूं इत्यवगुण्ठ्य वमित्यमृतीकृत्य धेनुशंखचक्रमुस
लयोनिमुद्राः प्रदर्श्य तेनैव जलेन यागवस्तूनि प्रोक्ष
येत् मूलं पठंस्तेन महागणपतिचन्द्रमंडलाति
वासाय चन्द्रामृतेन प्लावय २ द्रावय पवित्रीकुरु २ ॐ
ह्रौं जूं स्वाहा अनेन सर्वं प्रोक्षयेत् तदग्रे पाद्याच
मनीयमधुपर्कपात्राणि संस्थाप्य स्वात्मानं तन्मयं
विभाव्य ॐ नमो भगवते सकलगुणात्मशक्तियु
क्ताय योगपीठात्मनेनन्तायनमः इति संपूज्य सशक्ति
कं देवं मूलेनावाह्य मूलेन षण्मुद्राः प्रदर्श्य मूलष
डंगं विधाय प्राणान्प्रतिष्ठाप्य स्वागतमित्यादीयं मा

श्री॰
दे॰र॰
८८

88

लेनपाद्यार्घ्यंदद्यात् एवंपाद्यार्घ्याचमनीयमधुप
र्कस्नानंविधाय मातृकाद्यैरभ्यर्च्यतैर्धूपदीपनैवे
द्याचमनीयादीनिवेद्य पुष्पांजलित्रयंदत्वादेवस्याव
रदेवताःपूजयेत् ॐह्रींश्रींसर्वोपाहरकचक्रायन
मः इतिपुष्पांजलिंदत्वा ॐह्रींश्रींइन्द्रायनमः पूर्वे ३
वरुणायनमःपश्चिमे ३ धर्मराजायनमःदक्षिणे ३
कुबेरायनमःउत्तरे इतिपञ्चाद्यैस्तैरभ्यर्च्य इतिप्रथ
मावरणम् मूलेनपुष्पांजलिंदत्वा ॐह्रींश्रींनन्दि
नेनमः ३ वीरभद्रायनमः ३ सौभाग्यायनमः ३ भृ
ङ्गिरीटिनेनमः ३ विराटकायनमः ३ शुभ्रदन्तायन
मः ३ विकर्तायनमः ३ अन्यराणायनमः ३ विना
गणायनमः ३ उग्ररूपायनमः ३ ब्रह्मायनमः ३
लोहितायनमः ३ स्कन्दायनमः ३ वृषभायनमः ३
विघ्नरायनमः ३ विनतैकायनमः ३ इतिपञ्चाद्य
तैर्दक्षिणावर्तैनाभ्यर्च्य इतिद्वितीयावरणम् मूले
नपुष्पांजलिंदत्वा ॐह्रींश्रींकरालायनमः ३ विक

कालायनमः ॐ संहारायनमः ॐ रुरवेनमः ॐ म
हाकालायनमः ॐ कालाग्नयेनमः ॐ सितस्याय
नमः ॐ असितात्मनेनमः ॐ इतिगन्धाक्षतदूर्वाभि
रभ्यर्च्य दक्षिणावर्तेन इतितृतीयावरणम् मूले
नपुष्पांजलिंदत्वा ॐह्रींश्रींविनायकायनमः ॐ
विघ्नराजायनमः ॐ गणाध्यक्षायनमः ॐ गजान
नायनमः ॐ हेरम्बायनमः ॐ मोदकाहारायनमः
ॐ द्वैमातुरायनमः ॐ अविन्दमायनमः ॐ एकदन्ता
यनमः ॐ वक्रतुण्डायनमः इतिगन्धाक्षतदूर्वाभि
रभ्यर्च्य दक्षावर्तेन इतिचतुर्थावरणम् दशावपू
जाम्मूलेनपुष्पांजलिंदत्वा ॐह्रींश्रींक्षशामतायन
मः अग्रेजयन्तायनमःदक्षे ॐ प्रचण्डायनमःवामे
इतिगन्धाक्षतदूर्वाभिस्त्रिकोणंसम्पूज्य पञ्चमा
वरणम् मूलेनपुष्पांजलिंदत्वा वियाम्रुस्वार्य ह्रीं
सर्वशक्तिसहितायमहागणपतयेनमः इतिसम
पासंपूज्य षष्ठावरणम् मूलेगणेशायनमः ह्रीं

श्री: हे. र. ८१

२१

गांगेयायनमः ऐं सिंहासनायनमः ऐं विघ्नान्तका
यनमः ऐं आखुवाहायनमः ऐं त्रिपुरान्तकायनमः ऐं
इत्युपरि गन्धाक्षतैर्दूर्वाभिरभ्यर्च्य सप्तमावरणम् उ
परि मूलपातपत्रायनमः ह्रीं मदस्रावायनमः ह्रीं
दन्तमालायनमः ह्रीं मोदकपात्रायनमः ह्रीं सुधा
कलशायनमः ह्रीं परशवेनमः ह्रीं शंखायनमः
पंकजन्मायनमः इति दर्शनेनापि शंखस्य किं पुनः
स्पर्शनेनच विलयं यान्ति पापानि हिमवद्भास्करोद
ये इति सप्तपात्रमष्टमावरणम् मूलमुच्चार्य
गन्धाक्षतदूर्वाधूपदीपनैवेद्याचमनीयता
म्बूलछत्रचामरादीन्समर्प्य देवाग्रे षडंगन्यासं वि
धाय देवं ध्यात्वा मूलेन मालामभ्यर्च्य यथाशक्त्या मू
लं जपेत् ततो मूलमुच्चार्य देवाय जपं समर्प्य कवचस
हस्रनामस्तवपाठं देवाग्रे कृत्वा मूलं १ प्रातः प्रभृति
सायाह्नं सायाह्नादि प्रातरन्ततः यत्करोमि गणाध्यक्ष
तदस्तु तव पूजनम् इति नत्वा संहारमुद्रया समाप्ति

कंदेवंविसर्जयेत् इतिश्रीनित्यपूजायाःपद्धतिगयस्त
पिणीम् महागणपतेर्दिव्यांसर्वेषांदेविगोपयेत् ॥
इतिश्रीदेवीरहस्येतन्त्रेमहागणपतिवरदगणेशाः
पूजापद्धतिवर्णनेनामसप्तविंशाःपटलः २७ ॥:

श्री·
दे·र·
५·
९०

ॐश्रीभैरवः महादेविगणेशस्य वरदस्य महात्मनः
कवचं ते प्रवक्ष्यामि वज्रपं[illegible]जरकाभिधम् अस्य श्रीमा
हागणपतिवज्रपंजरकवचस्य श्रीभैरवऋषिः गाय
त्रंछन्दः गंबीजं ह्रींशक्तिः कुरुकुरु कीलकम् वज्र
विद्यासिद्ध्यर्थे महागणपतिवज्रपंजरकवचपाठे वि
नियोगः ध्यानम् विघ्नेशं विश्ववन्द्यं सुविपुलयशसं
लोकरक्षाप्रदक्षं साक्षात्सर्वापदासु प्रशमनसुमतिं
पार्वतीप्राणसूनुम् प्रायः सर्वासुरेन्द्रैः ससुरमुनिगणैः
साधकैः पूज्यमानं कारुण्येनान्तरायामितभयशम
नं विघ्नराजं नमामि ॐ ह्रीं श्रीं गं शिरः पातु महागणप
तिः प्रभुः विनायको ललाटं मे विघ्नराजोक्षिणी मम पा
तु नेत्रे गणाध्यक्षो नासिकां मे गजाननः श्रुती मेवतु हे
रम्भो गण्डौ मे मोदकाशनः द्वैमातुरो मुखं पातु चाध
रौ पात्वरिन्दमः दन्तान्ममैकदन्तोव्याद्वक्रतुण्डोवता
द्रसाम् गांगेयो मे गलं पातु स्कन्धौ सिंहासनोवतु वि
घ्नान्तको भुजौ पातु हस्तौ मूषकवाहनः ऊरू ममावा

नाभिं मे देवस्त्रिपुरघातकः हृदयं मे कुमारो व्याज
घन्तः पार्श्वं पुग्मकम् प्रद्युम्नो मेवतात्पृष्ठे नाभिं घो
रनन्दः कटिं नन्दिगणः पातु शिश्नं वीरेश्वरोवतु ।
मेढ्रं मेवतु मैनाभाग्यो बस्तिं गिरीटी च गुह्यकम् विराट
कोवतु नाहूरूजानू मे ऊष्मदन्तकः जंघे मम विकर्तो
व्यात् गुल्फवन्ध्याघणोवतु पादौ चित्रगणः पातु पादा
घौ लोहितोवतु पादपृष्ठं स्कन्दरोमाङ्गुष्ठवाद्योवतुः
मम विचारो जठरं पातु भूतानि चैवायक्षरूपकः शिरसा
पादपर्यन्तं वत्रसम्भगणोवतु पादादि मूलपर्यन्तं व
पुः पातु विनायकः विस्मारितं तु यत्स्थानं गणो घाषश्च ।
सदावतु पूर्वे मां ह्रीं करालो व्याद्दाग्नेये विकरालकः
दक्षिणे पातु संहारो नैरृते तीक्ष्णभैरवः उत्तरे मां सि
ताङ्गो व्यादैशान्यां मासितात्मकः प्रभाते पातपञ्चो
ऽव्यात्महरूस्पार्वत्समध्यगे दन्तमालादिनाले व्यात्रि
शिपाङ्गे मदावतु कालयो मां निशीथे व्याति घोरक्षेप
क्षकालया सर्वत्र सर्वदा पातु शंकर श्रुमं च महेशः ॐ

श्री:
दे॰र॰
५५
९१

ॐ रात्रकालेदंष्ट्रे रणभये ह्रींह्रींहुं भद्रेवना क्ष्रींक्ष्रीं
शत्रुभद्रे शांशौं जलभये ल्रींल्रीं वनान्तेवत स्रौं
स्रौं स्रैं स्रैं स्रूं सत्वभीतिषु महाव्याध्यार्तिषु ग्लौं गं गौं
नित्यं यक्षपिशाचभूतफणिषु ग्लौं गं गणेशोवतु इ
तीदं कवचं गुह्यं सर्वतन्त्रेषु गोपितम् वज्रपंजरनामा
नं गणेशस्य महात्मनः अंगभूतं मनुमयं सर्वाचारै
कसाधनम् विनानेन न सिद्धिःस्यात्पूजनस्य जपस्य च
तस्मात्तु कवचं पुण्यं पठेद्वा धारयेत्सदा तस्य सिद्धि
र्महादेवि करस्था पारलौकिकी यं यं कामयते का
मं तं तं प्राप्नोति पाठकः अर्धरात्रे पठेन्नित्यं सर्वाभीष्टा
फलं भवेत् इति गुह्यं सुकवचं महागणपतेः प्रियम्
सर्वसिद्धिमयं दिव्यं गोपयेत्परमेश्वरि इति श्रीदेवी
रहस्ये महागणपतिकवचाख्यानं नामाष्टाविंशः
पटलः २८ ॥:

ॐ श्रीभैरव उवाच शृणु देवि रहस्यं मे यत्पुरा सूचितं म
या तव भक्त्या गणेशस्य वक्ष्ये नामसहस्रकम् श्री
देवी भगवन्गणनाथस्य वरदस्य महात्मनः श्रो
तुं नामसहस्रं मे हृदये प्रोत्कण्ठायते श्रीभैरव उवाच प्रा
ङ्मे त्रिपुरनाशे तु जाता विघ्नकुला शिवे मोहेन
मुह्यते तेन तत्सर्वे बलदर्पिताः तदा प्रभुं गणाध्य
क्षं स्तुत्वा नामसहस्रकैः विघ्नाः पराः पलायन्ते का
लरुद्रादिव प्रजाः तस्मादयं हतो देवि जातो दैत्य
पुरान्तकः तमद्यापि गणेशानं + साधकानां हिता
यच महागणपतेर्वक्ष्ये दिव्यं नामसहस्रकम् ॥
अस्य श्रीवरदगणेशसहस्रनामस्तोत्रस्य भैरव
ऋषिः गायत्रीच्छन्दः श्रीमहागणपतिर्देवता गं
बीजं ह्रीं शक्तिः ॐ कुरु २ कीलकम् श्रीधर्मार्थका
ममोक्षार्थे सहस्रनामस्तवपाठे विनियोगः ॐ ह्रीं
श्रीं क्लीं गणाध्यक्षो ग्लौं गं गणपतिर्गुणी गुणाढ्यो
निर्गुणो गोमा गजवक्त्रो विभावसुः विश्वेश्वरो विभा

+ स्तोमि नामसहस्रकैः तमद्य तव भक्त्याहं

श्री॰
दे॰र॰
९२

९२

दीप्तोदीपनोधीवरोधनी सदाशान्तोजगत्त्रातावि
श्वकेतोविभाकरः विस्रम्भीविजयीवैद्योवारांनि
धिरनुत्तमः अणीयान्विभवीश्रेष्ठोज्येष्ठोबाधाप्रशि
थोत्सुकः सृष्टिकर्ताजगद्धर्ताविश्वकर्ताजगन्निधिः
पतिःपीतविभूषणोरक्ताक्षोलोहिताम्बरः विरूपा
क्षोविमानस्थोविनयःसनयःसखी सरूपःसात्विकः
सत्यःशुद्धःशंकरनन्दनः नंदीश्वरोजयानन्दीवि
रिक्तसेव्योविचक्षणः दैत्यमर्दीमदाक्षीबोमदिरारु
णलोचनः सारात्माविश्वसारश्चविश्वचारीविलेप
नः परंब्रह्मपरंज्योतिःसाक्षीत्र्यक्षोविकत्थनः वीरे
श्वरोवीरहर्तासौभाग्योभाग्यवर्धनः भृंगिरिटीभृं
गमालीभृंगकूजितनादितः विकर्तनोविनीतापि
विनतानंदनार्चितः वैनतेयोविनम्राङ्गोविश्वनाय
कनायकः विराटकोविराटश्चविदग्धोविधिरात्मभूः
शुभ्रदन्तःशुभ्रहारीशुभ्रमालाविभूषणः शुभ्रोशु
मनस्कःशुद्धोविकर्ताकर्तानीकरः भ्रमोनपा[illegible]

तगणाक्षितचिन्तापहारकः अचिन्त्योचिन्त्यरूपः
श्चन्दनाञ्जलमण्डकः लिपितोलोहितोलम्भोलो
हितोविलोमकः लोभदोलम्बायवलोभदोले
ख्यर्गवकः स्कन्दःस्कंदरीरुद्रःसमस्ताखरयातनः
हृदयाक्षोविभवतोनरनारायणोरविः+ समोद्भा विचारीवांतदोवाग्मी वितर्कीविजयेश्वरः+
द्भ्मदारूपःसावदःसवसेवितः विकर्तनोविया
ख्यारीवितनोनटनर्तकः नटोनाम्यप्रियोनादोना
दोनन्तगुणात्मकः विश्वसर्विश्वयानीचविनता
स्योविनर्तकः करालःकामदःकांतःकामनीयःक
लानिधिः कालरूपःकाटिलःकलाचारीकलेश
रः विकरालोगणश्रेष्ठःसंहारोहारभूषणः कह
वसातुखोवक्त्रोरेवतेदयितोरमः महाकालोमहा
दंष्ट्रोमहोरगभयानकः उन्मत्तरूपकालाग्निरवि
सूर्येन्दुलोचनः सितास्यःसितमाल्यश्चसितदन्ता
सितांशुमान् असितात्माभैरवेशोभाग्यवान्भग
वान्भगः भगोत्पत्तिर्भगावासोभगदोभगवर्धनः

श्रीः
देवः
ध्य
९३

शुभंकरः शुचिप्रशांतः श्रेष्ठः श्रव्यः शचीपतिः वेदा
द्यो वेदकर्त्ता च वेदवेद्यः सनातनः विद्याप्रदो वेदरसो
वैदिको वेदपारगः वेदध्वनिरतो वीरो वरो वेदागमा
र्थवित् तत्वज्ञः सर्वगः साधुस्सदयः सदसन्मयः नि
रामयो निराकारो निर्भयो नित्यरूपभृत् निर्वैरो वै
रिविध्वंसी मत्तवारणसन्निभः शिवंकरः शिवद्धा
नः शिवानन्दविवर्धनः शौण्डः श्वेतः सितश्चेक्षुपयो
मोदकभाजनः देवदेवो दिनकरो धृतिमान्द्युतिमा
न्वः सुहात्मा शुद्धिमतिमांशुद्धदीप्तिः शुचिव्रतः ।
शरण्यः शौनकाश्वः शारदंभोजधारकः दारकः शि
खिवाहेष्टः शीतः शंकरवल्लभः शंकरो निर्भयो नि
त्यो लयकृल्लासतत्परः ल्लतो नीलाम्बरोल्लासी विला
सी विभ्रमो भ्रमः भ्रमणः शशाभृत्सूर्यः शनिर्धरणि
नन्दनः बुधो विबुधसेव्यश्च वपरान्तो वलन्धरः जीवो
जीवप्रदो जैत्रः क्ष्वेयो नित्यो रतिप्रियः जनको जिना
मार्गतो जैनमार्गनिहन्तकः गौरीसुतो गुरुरवो गौ

रंगो गणाग्रजितः पारंपदं परंधाम परमात्मा कवि
ज्ञातः+ पर्जन्यः पीवरो पद्मी पीनवक्षा पराजितः वनेच
रो वनपतिर्वनवासो स्मरोपमः पुण्यश्रुतः पवित्रंच
परात्मा पूर्णविग्रहः पूर्णेन्दुश्च कलाकारो मन्त्रः पू
र्णो मनोरथः शुद्धात्मा योगगम्यश्च ज्ञार्यज्ञको यज्ञवा
त्सलः यज्ञाश्रीयजमानेशो वज्रभृद्वज्रपंजरः मणि
प्रभो मणिमयो मान्यो मीनध्वजाश्रितः मीनध्वजो म
नोहारी योगिनां योगवर्धनः इष्टास्वेष्टातपस्वी च वि
ग्रहीतापस्त्रप्रियः तपोमयस्तपोमूर्तिस्तापनश्चता
पोधनः कचको मेचको कृष्णः कृष्णलोमरथारकः दे
डीचंडंश्रुवस्वनः कमण्डलुधरो नचः कामी कर्मरतः
कालः कोलः क्रान्तितदिताटः धर्मको जातिभृप्रभजा
प्रहाजडमृदनः जालन्धरो जगद्धासी हासकृच्छवनो
हविः हविष्मान्हविवाहा लोहो हारको हारको गदः स
मेकः हिमवान्हेला हलभृद्धो हलेकल्पः हलाप्रियो
प्रदाशान्तः कालीष्टदयपूर्णमाः भोगाभानःक्षेमानःक्षु

राह्वर्दैन्याशिरश्छेदी
केतुः कनककुण्डलः
ग्रहेन्द्रो ग्राहिनो ग्राहो
ग्रणीर्वुन्दवनादितः +

श्रीः
दे·रं·
२४
९५

ःकठोराकठिनाकृतिः कूवरो धीमयो धीनाध्येयो
धीमान्दयानिधिः दविष्ठो दमनोद्युक्त्यो दानाशानासि
नःसमः निर्गतो नैगमो भोगम्यो निर्जयो जटिलो जरः ज
नजीवो जितारातिर्जगद्व्यापी जगन्मयः चामीकर
निभो नाथो नालिनायतलोचनः रोचनो मोचनो मा
त्रीमन्त्रकोटिसमाश्रितः पंचभूतात्मकः पंचमाया
कः पंचवक्त्रकः पंचमः पश्चिमः पूर्वः पूर्णः कीर्णालक
कृतिः कठोरहृदयो ग्रीवालंकृतो ललिताशयः लो
लचित्तो हृद्गनासो मामसपत्नरूपवान् ऋवोद्भुतगा
तिर्वैध्यो धर्मी नाकिश्रेयो नलः श्रगल्पग्रस्तभवनोद्भ
वैकमलापहः सागरः सर्वगतिः सवृतः सानन्दः सा
धुपूजितः सखीपतिसमरमः सनकः सरलस्वरः वा
राशियोऽब्समतिर्वीतशोकोऽवसृष्टितः विनदो वितना
यक्षपतिनाथो धनदाधिकः राजीवाजीवनयनः सुकृति
दासुकृतिकार्यरः अश्विनोऽश्वरवः शुभ्रो भरणोऽभराली
प्रियः कान्तिकामनकः कोलो रोही बोदरणापहरकः स्म

भवोघोरो विमर्दी च योद्धिणी मोद्धिनोऽस्तु तम स्तगा
ज्ञोऽस्तगाधीरो माथवो मधुरधतिः शर्द्धानन्तो महाब
द्धिर्मर्दैरगविभूषणः भूतेपदन्ता विभवो भूकरा
लः स्वनमेयः प्रनर्दैवः स्वनजैता स्वनजीवा स्वनर्वेसः
तितिरक्षि मिवेत स्वामितिधामरयाततः तिष्यत्त
लाधरो ज्ञभो विश्लेषो श्लेषपनराट् मानदो माथवो
माघो वाचालो मधवो धनः मध्यो मध्वाप्रियो मयो
महाशृङ्गो महाभुजः पूर्वफालगुणिकः स्फीतस्फला
स्तवरफलगुणः फेनदो बलदो बलाससमतन्त्रसमा
श्रयः योगाद्रस्य स्वतर्दलो दन्तिवक्त्रो दलाश्रयः वि
श्राम्यरोर्चितपदः स्वादितः स्वातिविग्रहः विशाखः शि
खिसेव्यः शशिशिखिध्वजसद्योदरः प्राणशेणकलास्फा
रोन्नतरै एसुतेनवरः श्रद्धावायः प्रियोगाथः श्रीमांप्रा
ज्ञः शुचिस्मितः ज्येष्ठः श्रेष्ठार्चितपदो मूलं विजयगतो
सः प्रविः पूर्वलयापाढ्यः उत्तरापाढ्यश्वरः श्रवणो
भिजरत्नं तामाश्रवो वीषितदानवः प्रावणः श्रवणः

श्री
दे. र.
९५
95

श्रोतायनीयश्चायनिष्टकः शातातपः शान्तजंभः
शान्तज्योतिः शान्तभिषेत् पूर्वाभाद्रपदो भद्रश्चोत्तराभद्र
पादगः रेवत्कान्तनयो रामो रेवतीरमनोरमी अश्व
युक्कार्तिकीयेशो मार्गशीर्षी मृगोत्तमः पुष्यशौर्यः
फाल्गुणात्मा वसन्तश्चित्रकोमधुः राजदेवो विजनाल्मी
यज्ञावेशाल्यावकश्रुतिः प्रनीतः प्राज्ञ तः प्रीतः परमा
परमोदितः परहापंचभूपंचवायुसूक्ष्मः परंमहः श्रु
ताणगणसविधोयष्योमादिदेवो रामभोगगः ग्रहो मेषो
वृषोमन्दोमन्त्वष्ठोमिथुनार्चितः वाल्कभक्रोटको
दीपोमर्कटः कटकोमहती अक्षदोवनजो हेमः परः
हंसस्त्रगालकः सिंहः सिंहासनो मृष्णो मृदीमृषक
वाहनः पुत्रदो नरकात्राताकन्या प्रीतः जलोदरः अ
नल्पदूपो बलदस्तुलाभ्रत्नल्पमासिकः अलिश्चाप
धरोधन्वीकश्चपो मकरो मणिः कुंभभक्लशोा
[illegible]जी मीनमो मत्स्यनर्थितः रात्रिनाथः ग्रहमया
सिस्थिरूपो जनार्दिभः प्रतापी प्रतिपत्वेयोहितीयो द्वे

तनिश्चितः द्विरूपस्तृतीयाग्निस्त्रयीरूपस्त्रयीत
नुः चतुर्थीवल्लभो देवैः परागः पंचमीश्वरः षष्ठ्यामा
स्वादको ज्ञानः षष्ठीषष्ठिकवत्सरः सप्तार्चिर्वनातिःसा
रः सप्तमीश्वर ईडितः अष्टमीनन्दनोनन्तोनवमीभ
क्तिभावितः दशादिकातिरूपश्च दशमीडुहितोडुतः
एकादशात्मात्रणपोद्वादशीभ्रमचर्चितः त्रयोदशा
मतिस्तत्वश्चतुर्दशाक्षरप्रियः चतुर्दशीन्दुसंतत्यः
पूर्णिमानन्दविग्रहः दशादर्शोनदर्शोनश्चवानप्रस्थो
महेश्वरः वातिमधुरवावकूलेमूर्तिमान्मेघवाहनः
महायज्ञोजितक्रोधोजितशत्रुजेयाश्रयः रौद्रोकद्रः
प्रियोमकमोकडत्रोवतापनः भक्तिप्रियोभवानीशो
भावभृद्भूतभावनः गंधर्वेज्ञपालःकुंठोवैकुंठोविश्व
सेवितः सूत्रद्वाविश्वहासीवः समस्तडोतितापहः सं
सारोमोजसोमव्रोडर्मोथ्रवोडरालसः अनन्तविन्मदा
तावीवीरवीर्येकसाधकः भस्मत्क्रटमातिकाया
नाकिंकिणिजालकः मुंडधारीलंडलेशःकौडलीसं

श्री॰
दे॰ रु॰
९६

उमालकः पद्मास्तःपद्महस्तीचपद्मनाभसमर्चितः
उद्गीतोनरदस्ताखोमालाभूषितभूषितः नारदो
वाकरणोलोलश्रवणःसर्पकश्रवः हृदबलासनासा
क्षेमामत्रैलोक्यमंडलः इलामलविलसंश्चान्तहृताउ
यहजीवकः हृदकारणोचलोद्भूतवाद्यजीवितदिङ्मटः
हृदहासपरवाक्रांतभीमब्रह्मांडभांडकः हृदमादस
माक्रांतेमसपातालदीपितः हृदहलकृतानाग्रयरा
गानंदरमालसः हृदहस्तलग्नाघोषाग्रपनिर्जितदा
नवः स्फुरत्सिंहस्वदनःसद्भुतेजोमिलोचनः उद्दीपि
तमणिमकुटः विश्वधनिनादितः चलतोयप्रवाहाढ्य
नदीजलकणाकरः भ्रमत्कोकनदसंघातवेदितांघ्रिम
रोरुहः वलाभुत महावीरश्वरः सरलराचितः अघो
घघोषघीभेतिप्रालक्तालोपसेवितः शूर्जन्यचानना
गवपीनाकाशायपाञ्चला हाहाहूहूकृतान्यग्रहर्ष
प्रोतमानसः पंचाशदक्षरोबीजाक्षमालिसंयितविग्र
हः वेदांतशास्त्रपीयूषपरावितसुरालः शौवध

निमग्नाक्रान्तपातालदिनमण्डलः विलासमणिम
हामन्त्रावलदन्तावलिःकविः ख्यातत्रेतायुगोत्साम
भासमानजगत्रयः द्वापरापवलोवैककर्मधान्ता
सुधाकरः सुधासिक्तवसुधामन्त्रसादादिकटाटक :
अकारादिलकारान्तवर्णपंक्तिमण्डलः अकारा
कारप्रोक्तीतनारनादनिनादितः इकारोकारमन्त्रा
ह्व मालाश्रमनलालसः उकारोकारप्रोद्गीतिघोर
नागोपवीतिकः ऋवर्णाङ्कितटाकारपमदयमग्र
ज्वलः लृकारश्रुतलृकारघोरवर्णादिगन्तरः एका
रैकारगिरिजास्तनापानविचक्षणः ओंकारवकारवि
ष्वादिक्षन्तस्थक्षिक्रमालसः अंअः वर्णावलीश्यामपा
दादिपीठसंडलः कालीनालक्षतानाम्बपैवाग्वीजित
निर्जरः खगेशाध्वजरत्नाद्यकिरीटाक्रमापादकः गा
वितः दोषगन्धर्वगीततत्त्वस्त्रोत्रकः चनवादनवा
मीमाश्रुत्वःक्षरसगाविंतः टवर्णास्तपाराश्वशोभा
मानैकदलकः वेदकंजमजन्मालालिमसंदरविग्रा

श्री॰ दे॰ र॰ ९७

दः छत्रचामररत्नाढ्यमुकुटालंकृताननः जटाब
द्धमहानर्घ्यमणिपंक्तिविराजितः झंकारिमञ्जुयञ्जा
न्तगाननादनिनादितः ञवर्णाह्वानसंहारदैत्याहं
कारशुक्रदः टंकारककफलास्वादवीपिताङ्गेषवक्र
र्यतः ठकाराइककारांकढक्कारवानन्दनोत्थितः ण
वर्णामृतपीयूषधाराधरसुधाधरः ताम्रसिन्दूरपुं
जाढ्यललाटफलकच्छविः थकाररथनप[illegible]न्द्रस
न्तोषितद्विजव्रजः दयामयहृदंभोजधृतत्रैलोक्यम
ण्डलः धनदादिमहायक्षसंसेवितपदांबुजः नमि
ताशेषदेवौघकिरीटमणिरंजितः परवर्गापवर्गादि
मार्गोच्छेदनदक्षकः फणिचक्रसमाक्रान्तगलमंडल
मंडितः बद्धभ्रूगभीमोग्रसंतर्जितसुरासुरः भवा
नीहृदयानंदवर्धनैकनिशाकरः मंदिराकलशास्फी
तनवमालैककवरांबुजः यज्ञालराग्रसंव्यानव्यानसंजी
कृताश्रयः रत्नाकरसुताकांतकांतिकीर्तिविवर्धनः
लम्बोदरमहाभीमवपुर्दीनिकृताम्बरः वरुणादिदि

गीशानरचितारणार्चितः शंकरैकप्रियप्रेमन
यनानन्दवर्धनः षोडशस्वरितालापगीतगानावि
चक्षणः समस्तदुर्गतिसरिन्नाथोत्तारणकोडुपः
हृतादिब्रह्मवैकुंठब्रह्मगीतादिपाठकः समाहृवि
नाजनमसंरतनतचराचरः नायकमंत्रवैलोक्यवि
ग्रहोज्ज्वलविग्रहः अकारादिक्षकारान्तविद्याभू
षितविग्रहः ॐ ह्रीं विनायको ॐ ह्रीं विघ्नाध्यक्षोग
णाधिपः हेरंभो मोदकाहारो वक्रतुंडो विधिस्मृतः
वेदांतगीतो विद्यार्थी शुद्धमन्त्रः षडक्षरः गणेशो
वरदो देवो द्वादशाक्षरमंत्रितः सप्तकोटिमहामं
त्रमंत्रितः शोभाविग्रहः गांगेयो गणसेव्यश्च ॐ श्रीं
वैमातरः शिवः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ग्लौं गं देवो महागणप
प्रभुः इदं नाम्नां सहस्रं ते महागणपतेः
तेः स्मृतम् गुह्यं गोप्यतमं गुप्तं सर्वतन्त्रेषु गोपित
म् सर्वमन्त्रविधिदिव्यं सर्वविघ्नविनाशनम् स
हृतारामवराधिवर्तापंक्तिसमन्वितं सर्वविद्या
मयं ब्रह्मसाधनं साधकप्रियम् गणेशस्य च मा

श्री. गं. स.
१८
98

र्वेश्वरहस्यं त्रिदिवौकसाम् यथेष्टफलदं लोके मनो
रथसहस्रकम् ग्रहसिद्धिमयं साध्यं साधकानां जय
प्रदम् विनार्चनं विना होमं विना न्यासं विना जपम्
अणिमाद्यष्टसिद्धीनां साधनं स्मृतिमात्रतः चतुर्थ्या
मर्धरात्रे तु पठेन्मन्त्री चतुष्पथे लिखेद्भूर्जे महादेवि
प्राणंप नामसहस्रकम् धारयेत्तु चतुर्दश्यां मध्याह्ने
मूर्ध्नि वा भुजे योषिद्वामकरे बद्धा पुरुषो दक्षिणे भु
जे स्तंभयेदपि ब्रह्माणं मोहयेदपि शंकरम् वशये
दपि त्रैलोक्यं मारयेदखिलान् रिपून् उच्चाटयेत्सुरगी
र्वाणान् शमयेत्स्वपनं जयम् वंध्या पुत्रं लभेत्क्षिप्रं नि
र्धनो धनमाप्नुयात् त्रिवारं यः पठेन्नित्यं गणेशस्य पु
रः शिवे प्रत्यक्षं वरदं पश्येद्गणेशं साधकोत्तमः य
पनं पठते नाम्नां सहस्रं भक्तिपूर्वकम् तस्य विनादि
विभवो दासाप्नुसम्पदा स्मदा गोराजभयगातेपा
देनाम्नां सहस्रकम् सर्वत्र जयमाप्नोति गणेशस्य
प्रसादतः इतीदं गणपसर्वस्वं मन्त्रनाम्नां सहस्रकम्

महागणपतेर्गुह्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्री
देवीरहस्ये महागणपतेर्मन्त्रनामसहस्राख्यं नामै
कोनविंशः पटलः १९ ॥

श्री॰
दे॰ र॰
११

99

ॐश्रीदेवी भगवन्परमेशान महागणपतेर्विभोः
स्तोत्रमेतन्मे ब्रूहि मूलमन्त्रसमन्वतः श्रीभैरवः
महागणपतेर्देवि स्तोत्रं तत्त्वनिरूपणम् जीवस्या
गे कलौ घोरे जीवन्मुक्तिप्रदायकम् अस्य श्रीमहा
गणपतेः स्तोत्रस्य भैरवऋषिः गायत्रं छंदः श्रीम
हागणपतिर्देवता गं बीजं ह्रीं शक्तिः क्रूंह्रूंक्रूंकी
लकम् जीवन्मुक्तिकामनार्थे महागणपतिस्तव
राजपाठे विनियोगः ॐ द्विचत्वर्दशावर्णाभूषिता
ङ्गेशाभिस्त्रयोभिर्विरोचनं नरेशाम् अद्रिभूषितकं
टमत्तस्तंभ्रमयन्तं हृदये स्मरे गणेशाम् २ ॐ ता
रे नारदगीतमादिमनिघं यस्मायकेन्द्रो जयेद्वात्रा
वह्निनिशास्तु वैशिवरटे शून्यालये वा प्रभोः त
स्मन्ने स्तवं वा भक्तः प्रतिदिने लावण्यदर्पोज्वलाः स्व
वैश्यापाश्ववशीभवन्ति त्रिदिवे भूमौ समस्तान्टयाः र
सकलां सकलां जयेद्यदानातानायप्रियमन्त्रमेवयः
सकलक्ष्मापति सर्वस्वस्याश्चरणाग्नाभुवि शोभा

नेवमः ३ कमलाकमलास्तहीवयोहृदये ध्यायति
देवमध्यमाम् नवमन्त्रप्रभावतस्तदा कमलासम्भ
नितस्यानिश्चला ४ कामराजमनिशं स्मरन्ति ये ये जपे
ह्यदिनातेघानावकम् उर्वशीवदनपद्मषडुदीयी
यतेयपरागकामतम् ५ महेन्द्रपेयोनिशिसून्य
गेहेविश्वकेघोगगनाथमन्या यगोरिशूतिलम
मान्विजित्यश्रामोन्यवाजन्तपचक्रवर्ती ६ शिवार्णा
मेत्रोयदिस्मायकोजपेदरणपद्मशिवसानिधाविभः
चराचरवावचराद्दमानजगन्मघोषाम्बचक्रवर्ती ७
गणपतयेऽतिमूलमन्त्रं यो जपते भजते स्थगतेपद
ते गणगणाकिन्नरसिद्धसुरान्ध्ववनामितालभनेगा
णपतंमः ८ वरवरदेतिचमन्त्रमिमं यो भजते निशि
वादिवसेष्यनित्यशाम् वदनेवसते मदनेवसते ह्यदि
वाकमलाप्रवभानिरयि ९ सर्वजनं मे [illegible] चराजे
जयतिये भोजनकावमाने भक्तिनितेनन्दनवेदनादि
हृते स्वलीलां कमनन्दसीमिः १० वशामानयेत्भगा

श्री: दे: र:
१०
100

वतिभगवन्यदिजपतिस्मरतमहृदयस्थ वधपमो
तिकिमस्मतानास्तुर्वयीसततेस्मरतस्मादस्ता १२
स्वादेतिमन्त्रात्तरस्तुमसेतज्जपेद्दिनांतेप्पधानादि
काले रोगानघोघाखिलयेप्रयान्तिनमांसिसूर्येष्व
दिनेयथाश्च १३ यमष्टलममष्टतांस्तुसानिभंघांरवेश्व
ममपरंवदयानम् प्रतमानिसदृशांस्मरन्तियेतेप्र
यान्तित्रिदिवंविमानगाः १४ बिन्दुत्रयस्वदघारवा
मवकलावेदाश्रमध्येविभो येध्यायन्तिभवंतमी
उयवस्तुषंत्रैलोक्यरक्षापरम् जिह्वाभूमिमनल्पका
व्यनिवद्यान्मकाव्यवोयोदनाःप्रस्तायान्तिगणेश
तावकपदंदेवासैदुर्लभम् १५ इतिगणपतेःस्तो
त्रंमन्त्रात्मकंपरमंजपेत्पठतिस्तुणयाइन्नयानित्यो
समस्तरदृसाकम् इदृधनपतिलंब्लीमाश्वःसतो
भतेविरंव्रजतित्रिदिवंजीवन्मुक्तःप्रवरसमसाधकः १६
इतिस्तवोत्तमंदेविमहागणपतेःपरम् गुह्यंगोप्य
महागोप्यंपंचांगेहरसन्दी पंचांगंवगणेशस्य

ह्रंसंममपार्वति विनाशिष्यान्नोदद्यान्मात्साथ
कायविनातथा विनादानेनदातव्यंविनादानेन
शावयेत् अन्यथासिद्धिहानिःस्यात्सर्वथादानमा
चरेत् पटलंपद्धतिवर्ममन्त्रनाममहस्रकम् स्तो
त्रंपंचाङ्गमतिशंगोपनीयंस्वयोनिवत् इतिश्रीदे
वीरहस्येमहागमगापतिसंवाद्याख्यानेनामत्रिंशः
पटलः ३० ॥ इतिवरदागमेपंचांगसमाप
म् ॥:

श्री॰
दे॰र॰
९१

10

ॐ नमो लक्ष्मीनारायणाय ॐ श्रीभैरवः ॐ कैला-
सोत्तुंगशिखरे रत्नराजिविराजिते कल्पद्रुमवना-
कीर्णे स्व[illegible]र्णपाषाणमंडिते पद्मरागशिलास्त्रका-
मणिमालिकाभूषिते वसन्तकुसुमामोदगंधर्वा-
दैकवादिनि नवरत्नशिलावद्धपीठस्थं परमेश्व-
रम् देवदेवं जगन्नाथं पार्वतीसहितं विभुम् वस-
न्तं वज्रपल्यंकं च ध्यायन्तं ब्रह्मशाश्वतम् पन्नगाभ-
रणोपेतं जटामुकुटमण्डितम् कपालखट्वांगधा-
रिणं वराभयपरं हरम् देवदानवयक्षेन्द्रपिशाचोर-
गसेवितम् गणगंधर्वसिद्धौघनारदार्चितमव्य-
यम् प्रसन्नवदनं देवं देवी दृष्ट्वा महेश्वरम् प्रणम्यो-
त्थाय सद्भावबद्धांजलिपुटं परा उवाच पार्वती दे-
वी शिवं त्रैलोक्यनायकम् श्रीदेवी भगवन्देवदेव
महादेवासुरनमस्कृत त्वं शिवः सर्वलोकेशः सर्वः
साक्षी त्वं ब्रह्मरूपकः अनन्तः परमात्मेति त्रिजगत्कारणं
प्रभुः उत्पत्तिस्थितिसंहृतिप्रलयकृद्भवतेश्वरः ब्रह्मा

दितियनोदेवास्त्रिगुणात्मानि ॥ ईश्वरः किंतत्पंचमद
नंवयज्ञपरस्यपमव्ययम् तमहंश्रोतुमिच्छामित्वत्तो
भक्तास्मिकिंकरी श्रीभैरवः लत्तवारमहृशाणिवारि
तास्मिश्रुनःशृनुः स्त्रीस्वभावान्महादेविश्रुतमेपरिह
स्मसि भक्तपालयाश्रमत्रोदंतवपार्वतिनत्वतः पत्तः
हस्यंपरमंवक्ष्येगुह्यंदिवौकसाम् श्रव्यमाख्यामिदंत
त्वमहात्तव्यमहेश्वरि तवस्नेहेनवक्ष्यामिनचाख्येयं
महात्मभिः योदेवदेवोवरदोलक्ष्मीनारायणःप्रभुः
सर्गस्थितिकरोलोकेप्रलयान्तकरोलये सएवप
रमेशानिदेवपन्नगारतसाम् दैत्यकिन्नरयक्षेन्द्रम
नुजानलपाद्यसाम् ब्रह्मादिकीटपर्यन्तेजगत्त्रिता
यकारणम् प्रधानः सात्विकःसर्वभूतात्मापरमेश्वर
तस्यदेवस्यपंचांगंपटलंपद्धतिंशिवे तवचंतनवश्रु
तंचमन्त्रनामसहस्रकम् सोऽहंजपामिदेवेशिस्वा
रामिमनसासदा पद्मनस्मरन्निशंयोगतःपरमात्म
रकारणम् श्रीदेवी पंचांगंदेवदेवस्यलक्ष्मीनाराय

श्री॰
दे॰र॰
१०२

102

णस्यैव श्रोतुमिच्छाम्यहं नाथ वक्तुमर्हसि सांप्रतम्
श्रीभैरवः परमार्थप्रदं देवि पंचांगं सर्वसिद्धिदम् व
क्ष्यामि परमेशान्यलक्ष्मीनारायणस्य ते तत्रादौ पट
लं वक्ष्ये मूलविद्यारहस्यकम् मन्त्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि ल
क्ष्मीनारायणस्य ते अष्टसिद्धिप्रदं सद्यः साधकानां सु
दुर्लभम् नारं पराचहरिं ते परां लक्ष्मीलतोभियम्
लक्ष्मीनारायणायेति विद्यमन्त्रे मनुस्ततः नास्य वि
घ्नो न वा दोषो न भीतिर्नो विपर्ययः सात्त्वान्मोक्षप्रदो
मन्त्रः सर्वार्थफलदायिकः वर्णालक्षपुरश्चर्यां विना
यं नास्ति दोषभाक् जीवहीनो यथा देही सर्वधर्मेषु न
क्षमः पुरश्चरणहीनोऽपि न मन्त्रः फलदायिकः वर्णाल
क्षपुरश्चर्यां विनायं नास्ति दोषभाक् वटेश्मेषमशाने
चत्वरागारचतुष्पथे शर्वरीचसमध्याह्ने पुरश्चरणमा
दिशेत् वर्णालक्षं पुरश्चर्यां नदर्पं वा महेश्वरि पकल
स्यावधिं कुर्याज्जातीसुनेकदावन प्रथमं तु कहल्ले
नसाधकस्य काणिवा ततः सर्वं वरे दकीः पुरस्थयी

विधानतः जपाद्दशांशतो होमो होमाद्दशांशेन तर्प
णम् मार्जनं तद्दशांशेन तद्दशांशेन भोजनम् वि
ना दशांशहोमेन न ततः फलमवाप्नुयात् पंचरत्नेश्व
रे विद्यां लक्ष्मीनारायणस्य हि जपेत्तं पंचभिः मारेश्व
रस्त्रयीं फलं लभेत् अथ मन्त्रस्य देवेशि संस्कारं वि
धिमाचरेत् विधिना येन मन्त्रस्य साधकः सिद्धिभा
ग्भवेत् उत्कीलयेन्मन्त्रं देवि ततः संजीवनेस्तुनः विद्या
शापहरीं देवि जपेन्मन्त्रं कवचं ततः सिद्धमन्त्रं जपेदन्ते
पुनःसंपुटितं चरेत् एष योगवरो मन्त्रो योगिनोऽकुले
मःकलौ अथोत्कीलनमाचरेन्मन्त्रस्यास्य महेश्वरि
पराणीहरितं भूतिमानाम सकलं पठेत् विद्यांतेश्व
रणावादेवि सप्ताडस्मारयेत्सुधीः मन्त्रोत्कीलनमेतत्
स्यान्मर्दनं त्वमयं शिवे मन्त्रसंजीवनं वक्ष्ये श्रृणु पा
र्वति सादरम् पराविभूतिमालां नाम्नीं तेविद्यामीति
तम् संजीवनाख्यो गदितो मंत्रराजो महेश्वरि शिवे
नवार्णिनां विद्यो पिवेशापहरीं जपेत् वक्ष्यामि तव

श्री·
दे·र·
१३
103

भक्त्याहंतत्तेसर्वार्थदायिनीम् नारायणाविदेवेशि
ब्रह्मशापंततःपठेत् मोचयद्यस्तुहृत्पद्मपरापाठा
द्वयंपठेत् विधेयंदुर्लभाल्लोकेलक्ष्मीनारायणाधि
या सिद्धंमन्त्रंजपेन्मन्त्रीततःसंपुटितंचरेत् सम्पुटा
मन्त्रेर्देवेसर्वागमसमन्वितम् विष्णुमादौस्तुतेप
स्थानामचान्तेजपेत्प्रिये संपुटाख्यामन्त्रदेविवर्णितो
यंदलामये मन्त्रस्यास्यमहादेविवर्णितोत्रशिवऋ
षिः त्रिष्टुप्छंदोमयाख्यातंदेवतापिसमीरिता लक्ष्मी
नारायणोदेविबीजंलक्ष्मीकदाहृता शक्तिःपरातथा
नारंकीलकंसमुदाहृतम् भोगापवर्गसिद्ध्यर्थंवि
नियोगःप्रकीर्तितः ध्यानमस्यप्रवक्ष्यामिलक्ष्मीनारा
यणस्यते येनैवध्यानमात्रेणलक्ष्मीःसन्निधिमेष्यति
शरोन्नुवदनंपीतवसनंकमलासनं लक्ष्म्याश्रितंच
तुर्बाहुंलक्ष्मीनारायणंभजे तारमाभृतिबीजैर्लक्ष
ह्रीवाल्लैर्मदेशपि मांसंकुर्यान्नंत्रादिकरशुद्ध्यादि
हवेकम् यन्त्रोद्धारंप्रवक्ष्यामिसर्वोद्दामसिद्धिदंपरम्

सर्वसंमोहनं यन्त्रं वाञ्छितैकप्रदायिकम् । विन्दु विको
स्व णंवस्रवृत्ताष्टदलमण्डितम् । षोडशारं वृत्तं च भूपु त्रि
रेणोपशोभितम् । लक्ष्मीनारायणस्येतच्छ्रीचक्रं परमा
द्भुतम् । लयांगं देवि वक्ष्यामि भोगमोक्षफलप्रदम् । वेदा
गमरहस्याढ्यं पूजाकोटिफलप्रदम् । वज्रशक्तिशरा
ङ्कुशपाशाद्यष्टिज्ञजालतः । मूलं पूज्य शिवे चैतेबाह्य
द्वार्थे च समर्चेत् इन्द्राग्नियमरक्षादवरुणानिलविना
दाः । मेश्वराः साधकैः पूज्या बलानन्तादयस्ततः । केशा
वं माधवं कृष्णं गोविन्दं मधुसूदनम् । गंगाधरं शार्ङ्गधरं
चक्रपाणिं चतुर्भुजम् । पद्मायुधं कैटभारिं घोरदंष्ट्रं ज
नार्दनम् । वैकुण्ठं वामनं चैव पूजयेद्गरुडध्वजम् । षोड
शारेषु देवेशि शिवं सावर्तेन साधकः । तत्रार्चयेन्महादे
वि मत्स्यीशुक्रवत्सचयम् । असितांगं हंसकेन वशीपा
णिं च पूजयेत् । पत्रवरेषु देवेशि साधकोऽग्रपश्चिमा
कैः संहारं रुरुकं चण्डं भूतेशं कालभैरवम् । कपाले
भीषणं चैव तथा श्मशानभैरवम् । पूजयेत्साधका

श्री॰
दे॰
९४

104

सिद्ध्यैः वक्ष्यपञ्चमहेश्वरि विघ्नं च वामदेवं च देवि हा
मोदरं तथा नृसिंहं च महादेवं देवं संकर्षणं तथा त्रि
विक्रमं चानिरुद्धं विष्वक्सेनं च साधकः लक्ष्मीचाङ्कि
तं देवि वह्निकोणेषु पूजयेत् गंगां च यमुनां चैव
मध्ये सरस्वतीं तथा पूजयेदग्रवक्षे शाङ्कमयोगेनया
वेति लक्ष्मीनारायणं देवं पूजयेद्बिन्दुमण्डले गंधा
स्तत्प्रसूनादिप्रकमाल्यविभूषणैः संपूज्याम्रतक्रे
मस्यैर्बिन्दुभिर्मन्त्रपूजितैः तर्पयेत्साधको देवमका
रैः पंचभिः परम् लयागमेनदाख्यातं प्रयोगांतच्छृया
वेति वक्ष्येयेन भवेत्सिद्धिर्मंत्रस्यास्य विशेषतः स्त
म्भनं मोहनं चैव मारणाकर्षणं ततः वशीकारे
तथोच्चाटे शांतिके पौष्टिके तथा एतेषां साधनं व
क्ष्ये प्रयोगानां महेश्वरि एषां साधनमात्रेण मन्त्रसि
द्धिः प्रजायते रवौ स्नात्वा महादेवि गत्वा श्मशानतोस्त
ल[illegible]देश[illegible]लीया[illegible]ने कृत्वैव च[illegible]दक्षिणां यानतः चूतम
ल्पाइत्यरण्याजास्थियोरानं दशांगुलैः सम्यक्जायते स

योवादिवातार्कपाद्यस्याम् चंद्रेर्धरात्रवेलायां
गत्वाशृंगाटकेसुधीः दिग्वोवद्धासनंयोध्यस्या।
यामेविधायच जपेन्मूलंदशसिंध्याद्वाद्वांदेविद
शांशतः हुतनागरद्रवागकांजैकसमानिच त
र्पयित्वादशांशेनमार्जयित्वामहेश्वरि तद्दश्चना
चरेद्धालेतिलकंमायकोनमः त्रैलोक्यंसहमाद
श्वामोहमेष्यतिनसंशयम् भौमेगत्वाश्मशानेवा
जपेदयुतसंख्यया हुनेदशांशतोदेविसर्पिःशोधु
मपायितम् दूर्वापत्रंसामवेचमत्स्यश्वापियतेहता
न् शुचेगत्वाटवीहृदंजपेत्क्रायमानदेशिवे अयुतंम्
लमंत्रंचहुनेत्सर्पिर्यवाकरणाः दूर्वाहुतासपमान्त
पमानिकुसमानिच रंभापिड्वनसस्यसयः आद
र्भविष्यति शुचौगत्वानदीतीरंजपेत्लदशांशतः।
हुनेदाज्येनमधुनासहीचन्द्रकणीरकान् तद्दस्मा
नासादितंतै[illegible]वशमेष्यति श्रुं[illegible]कन्या
कंगत्वाजपे[illegible]तसंख्यया हुनेत्सर्पिनागपुष्पंधा।

श्री
दे.र.
९५

105

लिङ्गं तीर्थजलम् तर्पयेदासवात्मेश्वरसैर्भ्रा
माद्दशांशतः श्रीशंभुसमानस्सभवेद्भाटतो
ध्रुवम् शातैर्गत्वा नदीतीरं जपेद् शतसंख्यया द्वा
मोदशांशतो कार्यो हुतपायसकं कुशैः सौरणा
लैर्जंबुफलैः शांतिकं जायते ततः ततः शुभंशुभा
वाद्वा गत्वोपवनमंडलम् सोमलं सकलं साङ्गो
त्तवभक्त्यामयोदितम् लक्ष्मीनारायणस्येदं सर्वो
स्वपरमार्थदम् अदातव्यमभक्तेभ्यो भोगदं मोक्षा
दं कलौ गोप्यं गुह्यतमं तत्त्वं गुह्याद्गुह्यतमं शिवे आ
नंदकारणं मोक्षं गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्रीदे
वीरहस्ये लक्ष्मीनारायणपटलाख्यानं नाम षड्विं
शः पटलः २६ ॥

ड्रष्टेभ्यो वीरवंदिते महाचीनपदस्थेभ्यो +

ॐ श्रीभैरवः ॥ श्रुणु नादेवि वक्ष्येहं गणपत्यैककल्पा
चिन्तीम् पद्धतिं नित्यपूजायां लक्ष्मीनारायणात्मा
ने ॐ ब्रां ब्लिं स्त्रूं नैं अथ्यायवह्न पद्मासनास्वशिरःस्थ
सहस्रारयोस्त्रत्यकमलकर्णिकान्तर्गतं निजगुरो
रूपं श्रीनाथेकारालेहृतं ध्यात्वा मानसैः पचारैर
भ्यर्च्य तदग्रे मूलेन वाममध्यात्त्वा तत्र जपं पराचे सम
र्प्य तदाज्ञामादाय तदादौ गत्वा ॐ क्लीं सर्वजन
प्रियाय कामदेवाय नमः इति दन्तान्विशोध्य स्ना
नशुद्धिं कृत्वा मन्त्रयं मूलेन संशोध्य मलापकर्ष
णं कृत्वा मन्त्रस्नानं चरेत् तत्र मन्त्रः ॐ गं गं गं गंगे च य
मुने चैव गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिन्धुकावेरि ज
लेस्मिन्सन्निधिं कुरु इत्यंकुशमुद्रयावाहय सदापू
ले देवेशभक्तिस्वलभेपरिवारसमन्विते यावत्वां
पूजयिष्यामि तावद्देव इहावह इत्यावाह्य तत्र मुद्राप्रदर्श 115
मर्दयन्तो विलिप्य जलेष्वत्रैविभागमध्ये मूलं वि
लिख्य तन्मूलमुग्रमंहितमुच्चरेत् तत्र सद्यो या

श्री
दे.र.
९९

106

र्घ्यत्रयं दत्वा ॐ ह्रीं हंसः श्रीसूर्याय यज्ञपतये नमः इत्य
र्घ्यत्रयं दत्वा जलादाकृष्य वासांसि परिधाय देहशुद्धिं
विधाय मूलेन षिन्यासादि विधाय मूलं यथाशक्त्या
जप्त्वा मलापकर्षणं कुर्यात् वामहस्ते जलं धृत्वा दक्ष
हस्तेनाच्छाद्य हंयंरंलंवं इति सप्तधाभिमन्त्र्य तज्जलो
नोदकविन्दुभिः मूलमुच्चरन् स्वं दशधाभिरः प्रोक्ष्या
वशिष्टजलं दक्षहस्ते धृत्वेडयाकृष्य नीत्वा पापं प्रक्षाल्य
तज्जलं सकलं कृष्णवर्णं नासापुटेन वहिः रेचयित्वा वाम
भागस्थशिलायामास्फालयेदित्यघमर्षणं ततः सू
र्येवन्यासं विधाय गायत्रीं जपेत् ॐ ह्रीं लक्ष्मीनारायणा
विद्महे ह्सौः परंब्रह्माय धीमहि ह्रीं श्रीं तन्नः परमात्मा
प्रचोदयात् ३ इति गायत्रीं जप्त्वा श्रीगायत्र्या सं
गाय सर्ववादनाय सर्पविच्छेदाय महाकालिकाय श्रील
क्ष्मीनारायणाय यज्ञपतये नमः इत्यर्घ्यत्रयं दत्वा प्रा
णायामत्रयं कृत्वा इडयापिबेत्षोडशमात्राभिः पवनं चतु
रष्टितनोः कुम्भयितम् त्यजेत् पिङ्गलया प्राणं द्वेः प्राणं

दशाभिर्दशाभिर्व्यापिकैः इति प्राणायामत्रयं कृत्वा ।
ॐ ह्रीं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॐ ह्रीं विद्यातत्त्वं
शोधयामि स्वाहा ॐ ह्रीं शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ३
आचम्य पूर्ववत्पाद्याद्यर्घ्यं दत्वा देवताकवचं प
ठित्वा यथाशक्त्या तर्पणं कुर्यात् श्रीमूलगुर्वाय श्री
सांगं सवाहनं सपरिवारं सदेवीकं नारायणं तर्पया
मि इति त्रिः सन्तर्प्य मूलविद्यया ततः स्वस्वार्थैकैकाञ्जलि
ना परिवारान्सन्तर्प्य देवर्षिपितॄन्सन्तर्प्य पूर्ववत्पा
द्यार्घ्यं दत्वा संहारमुद्रया देवतां प्रणम्य पूर्ववत्पाद्या
र्घ्यं दत्वा ध्यानमंडपे प्रविशेदिति संध्याविधिः तत्र या
दौ प्रज्वाल्य द्वारमध्ये स्वदेहस्य प्रतश्चतरश्रद्धनमंड
लं विलिख्य तत्र त्रितालिताधारं संस्थाप्य अस्त्राय फ
डिति साधारं पात्रं संस्थाप्य ॐ हृदयाय नम इति त्वन्मा
द्रेणापूर्य ॐ लक्ष्मीनारायण सामान्यार्घ्यो भवेदिति
सामान्यार्घ्यविधिः पूर्वे गणपतये नमः दं वटुका
य नमः द्वले क्षां क्षेत्रपालाय नमः पश्चिमे यों योगिनी

श्री॰ दे॰ १०३

107

नीभ्यो नमः उत्तरे गां गंगायै नमः दक्षे यां यमुनायै
नमः वामे सें सरस्वत्यै नमः ऊर्ध्वे अधो दिक्ष्वस्त्राय अस्त्राय
फडिति मंत्रास्त्रं हृत्तामेदंपसंस्थापितं कृत्वा विघ्नसंशुद्धिं
कुर्यात् ॐ अस्य आसनशोधनमंत्रस्य मेरुपृष्ठ ऋषिः ।
सुतलं छंदः कूर्मो देवता आसनशोधने विनियोगः
ह्रीं पृथिव्यै नमः ॐ महि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णु
ना धृता त्वं च धारय मां लोके पवित्रं कुरु चासनम् ॐ
आधारशक्ति कमलासनाय नमः अनन्ताय नमः प
द्माय नमः पद्मनालाय नमः तत्रोपविश्य तालत्रयं
दत्वा अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भूमिसंस्थिताः ये भू
ता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया वामपार्ष्णिघा
तत्रयेन विघ्नानुत्सार्य नाराचमुद्राप्रदर्शनेन आसनं संशो
ध्य गुरुं प्रणमेत् अखण्डमण्डलाकारं इत्यादि गुरुभ्यो नमः प
रमगुरुभ्यो नमः परात्परगुरुभ्यो नमः परमेष्ठिगुरु
भ्यो नमः इति शिरसि संपूज्य देवं प्रणमेत् ॐ ह्रीं मित्या
द्योन मम समातास्मिन् प्रदीपकलिकाकारं प्रसरया

त्मनीत्वापरमशिवेनसंयोजयेत्तयोरैक्यंविभाव्य।
तदुद्भूतामृतधारयापाद्रहृत्संतर्प्य पुनस्तेनैवमार्गे
णडाकिन्यादिशक्तीःश्रीलायन्तीकुंडलिनीधृत्वा
रोगंध्यात्वा यंरंलंवंहमितिशोषणदहनप्लावना
न्यासनानिकुर्यात् यंवायुबीजेनषोडशवारजपेन
चतुःषष्टिवारजपेन
शोषयेत् रंवह्निबीजेनषोडशवारजपेनदाहयेत्
वंवरुणबीजेनद्वात्रिंशद्वारजपेनप्लावयेत् लमि
तिबीजेनदशवारजपेनशरीरंपिंडीभूतंविधायप्रा
णप्रतिष्ठांकुर्यादितिभूतशुद्धिः ॐह्रींक्रोंयंरंलंवं
शंषंसंहंसोहंहंसःहंसःप्राणाइहप्राणाः १ ममजी
वइहस्थितः १ ममसर्वेन्द्रियाणि १ ममवाङ्मन
श्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणप्राणा इहैवागत्यसुखंचि
रंतिष्ठन्तुस्वाहा इतिप्राणप्रतिष्ठाक्रमः प्राणासन्त
र्यप्राणायामत्रयंविधायपूर्ववदाचम्य संकल्प्यपू
र्वंन्यासंकुर्यात् अस्यश्रीलक्ष्मीनारायणहृदयमंत्र
स्य श्रीभार्गवऋषिः त्रिष्टुप्छंदः लक्ष्मीनारायणोदेव

श्री·
दे·र·
९४

104/2

ना श्रीं बीजं ह्रीं शक्तिः ऐं कीलकम् श्रीभोगापव
र्गसिद्ध्यर्थे लक्ष्मीनारायणप्रीत्यर्थे विनियोगः शि
वऋषये नमः शिरसि त्रिष्टुप्छंदसे नमो मुखे ला
क्ष्मीनारायणो देवतायै नमो हृदि श्रीं बीजाय नमो
गुह्ये ह्रीं शक्तये नमः पादयोः ऐं कीलकाय नमः स
र्वांगेषु इति विन्यस्य षडंगादि कुर्यात् ॐ ह्रां श्रां अंगु
ष्ठाभ्यां नमः ॐ ह्रीं श्रीं तर्जनीभ्यां नमः ॐ ह्रूं श्रूं मध्य
माभ्यां नमः ॐ ह्रैं श्रैं अनामिकाभ्यां नमः ॐ ह्रौं श्रौं
कनिष्ठकाभ्यां नमः ॐ ह्रः श्रः करतलकरपृष्ठाभ्यां
नमः एवं षडंगन्यासः अथ करशुद्धिः ॐ कामपीठा
य नमः अंगुष्ठद्वययोः श्रीं जालंधरपीठाय नमः
तर्जनीशिरसोः ॐ ल्लौं पूर्णपीठाय नमः मध्यमाशि
खयोः ॐ श्रीं वाराणसीपीठाय नमोऽस्त्राय फट् करा
नलपृष्ठयोः ॐ ह्रीं समस्तपीठाय नमो नेत्रभ्यो वौष
ट् कनिष्ठयोः ॐ ह्लौः अवन्तीपीठाय नमः कवचा
य हुं अनामिकयोः इति करशुद्धिः अं आं इं ईं उं ऊं

लें लृं पें फें ॐ औं श्रं श्रः दक्षपादादिगुल्फान्ते कें खें गें घें
ङें गुल्फादिवामपादमूलान्ते चें छें जें झें ञें गुल्फादिद
क्षपादमूलान्तम् टें ठें डें ढें णें नाभ्यादिवामबाहुमू
लान्तम् तें थें दें धें नें नाभ्यादिदक्षबाहुमूलान्तम् पें फें
बें भें में कक्षादिककुभान्ते यें रें लें वें स्कन्दादिवामक
र्णान्ते शें षें सें हें क्षें दक्षकर्णान्तम् लें क्षः शिरमाया
दपर्यन्तम् इति व्यापकेन श्रं कें खें गें घें ङें श्रां श्रं अङ्गुष्ठाभ्यां
नमः ईं चें छें जें झें ञें ईं तर्जनीभ्यां नमः ऊं टें ठें डें ढें णें ऊं
मध्यमाभ्यां नमः ऐं तें थें दें धें नें ऐं अनामिकाभ्यां नमः
औं पें फें बें भें में औं कनिष्ठिकाभ्यां नमः श्रं यें रें लें वें शें षें
सें हें लें क्षः श्रः करतलपृष्ठाभ्यां नमः इति करन्यासः
एवं षडङ्गादिन्यासः अथ न्यासः श्रं नमः शिरसि श्रां न
मो मुखे इं नमो दक्षनेत्रे ईं नमो वामे उं नमो दक्षकर्णे
ऊं नमो वामे ऋं नमो दक्षनासापुटे ॠं नमो वामे लृं
नमो दक्षगण्डे लॄं नमो वामे एं नमः ऊर्ध्वोष्ठे ऐं नमो अधो
ष्ठे ओं नमः ऊर्ध्वदन्तपङ्क्तौ औं नमः अधोदन्तपङ्क्तौ अं न

श्री
दे॰ र॰
१०५

109

मः शिरसि ञां नमो मुखे कं खं गं घं ङं दक्षबाहुसन्धिषु
चं छं जं झं ञं नमो वामबाहुसन्धिषु टं ठं डं ढं णं नमो दा
क्षिपादसन्धिषु तं थं दं धं नं नमो वामपादसन्धिषु पं न
मो दक्षपार्श्वे फं नमो वामे बं नमो पृष्ठे भं नमो नाभौ
मं नमो जठरे यं नमो हृदि रं नमो दक्षांसे लं नमः ककुदि
वं नमो वामांसे शं नमो हृदादिदक्षहस्तान्ते षं नमो
हृदादिवामपादान्तम् सं नमो हृदादिदक्षपादान्
ते हं नमो हृदादिवामपादान्तम् लं क्षं नमः शिरसः
पादपर्यन्तम् इति लिपिन्यासविधिः २८ ॐ ऐं श्रः इति सांतेन्य
सेन ॐ ह्रीं श्रीमिति सानेमातृकान्यासे मूलं न्यसेदि
ति श्रीकान्यासं विधाय मूलेन स्वस्वदेहशुद्धिं कृत्वा षट्
ष्टंगं कृत्वा तत्र सामान्यार्घं स्ववामे विन्दुषट्कोणाष्टद
लवृत्तचतुरस्रं विलिख्य तत्पीठेभ्यो नमः इत्यभ्यर्च्य तत्र तालि
ताधारं संस्थाप्य रं वह्निमंडलाय दशकलात्मने नमः
इत्येतैः संपूज्य तत्र श्रीवृत्तं संस्थाप्य ग्रं भुनाय यथ्यादे
विविसनाय यथ्यापरा ब्रलाणाय यथ्या सर्वंतथ्या स्वा।

स्थापयाम्यहमिति संस्थाप्य अं अर्कमंडलाय द्वादश
कलात्मने नमः इति गंधाद्युपचारैरभ्यर्च्य मूलविलोम
ममान्त्यकायपरमस्तेनार्घ्यं सौः सोममंडलाय
षोडशकलात्मने नमः इति संपूज्य अस्त्राय फडिति क्षा
ले इदं स्थंसेनाज्य मूलमुच्चरन्नामयाविशंपंरत्या तत्र
त्रिकोणं विलिख्य मूलेन त्रिरिष्ठा मूलेन संपूज्य ओं ह्रां
ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः स्वधे शुक्रशापं मोचय २ अमृतं स्रा
वय २ स्वाहा इति दृष्ट्वा परिदक्षिणां संजप्य ओं सूर्यमं
डलसंभूते वरुणालयसंभवे अमावीजमये देवि
शुक्रशापाद्विमुच्यताम् ओं देवानां प्रणवो बीजं ब्र
ह्मानंदमयं यदि तेन सत्येन ते देवि ब्रह्महत्यां व्यपो
हतु ओं पावमान्या परानंदः पावमानः परो रसः ।
पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पावयाम्यहम् इति वि
जप्य अं आं ई अमृते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि ।
अमृतं स्रावय २ ऐं ह्रीं अमृते श्वेत्यै नमः इति द्वा
दशधा जप्त्वा आनन्दभैरवभैरवीं ध्यात्वा हस

श्री॰
दे॰ र॰
११॰

110

रक्तमलवयऊं आनंदभैरवाय वौषट् दशधाधांजपे
त् १ स्वधादेव्यै वौषट् इतिद्रव्योपरिदशधाजप्त्वा
नत्रत्रिकोणंविलिख्य ऐंवाङ्मेति तीर्थमावाह्यका
रादिषोडशाक्षकारादि हंलंसंविलिख्यमूलेदश
धाजप्त्वागंधपुष्पाद्यमातनैःसम्पूज्य मीनशुद्ध्यादि
नाधेनापयेदितिद्रव्यशुद्धिः मीनोपरिषेवत्रयोनिम
न्त्रपूजाप्रदर्श्य ओंत्र्यम्बकंयजामहेसुगंधिंपु
ष्टिवर्धनम् उर्वारुकमिवबन्धनान्मृत्योर्मुक्षीयमा
मृतात् इतिमूलेनजप्त्वामीनधेनापयेत् इतिमीन
शुद्धिः धांसोपरिशुद्धांत्रयंप्रदर्श्य ओंप्रतद्विष्णुस्त
वतेवीर्येणमृगोनभीमःकुचरोगिरिष्ठः यस्यो
रुषुत्रिषुविक्रमणेष्वधिक्षियन्तिभुवनानिविश्वा१
तंत्रिजप्त्वा इतिमांसंधेनापयेदितिमांसशुद्धिः मुद्रो
परिशुद्धांत्रयंप्रदर्श्य ओंतद्विष्णोःपरमंपदंसदापा
श्यन्तिसूरयः दिवीवचक्षुराततं तद्विप्रासोविपन्य
वोजागृवांसःसमिन्धते विष्णोर्यत्परमंपदमितिमु

लेखितमथवा मुद्रांवडमीनमामादौवेदेनिक्षिप्य च
तुरस्त्रं विलिख्य स्ववामे मादरं पात्रं संस्थाप्य जलान्
तेनार्घ्यं मूलेन पूजयेत् ततः स्वभोगपात्रे योगिनी
वीरमधुपर्कपात्राणि संस्थाप्य कलशाम्भतेनार्घ्यं
हूतमधुशर्करादिमधुपर्कपात्रे प्रपूरयेत् योगपी
ठपूजां कुर्यात् ॐ बिंदुविभूषणत्रिकोणविराजितनव
युक्कोणमंडितनवयुदलविराजितषोडशदलखचि
तमूलत्रयसंभूषितचतुरस्त्रं श्रीयंत्रराजं विलिख्य प्रा
ग्मालक्ष्मीस्वर्णपीठादीन् निवेश्य तदिमं देवीकं देवं प्र
मानमैकपचारैरभ्यर्च्यवाह्यपूजां कुर्यात् ॐ ह्रीं मंडू
कायनमः रं कालाग्निरुद्रायनमः रं मूलप्रकृत्यैनमः
मः रं आधारशक्त्यैनमः रं कूर्मायनमः रं अनंताय
नमः रं वराहायनमः रं पृथिव्यैनमः रं स्वधाणीवा
यनमः रं मणिमयमंडपायनमः रं अष्टदिक्तनबेवा
न्नखंडेभ्योनमः रं स्वर्णपर्वतायनमः रं नंदनोद्
यानायनमः रं कल्पवनायनमः रं पद्मवनायनमः

श्री॰
दे॰र॰
१११

मः २ चित्ररत्नखचितभूमिकायैनमः २ चिन्तामः
णिमंडपायनमः २ नवरत्नवेदिकायैनमः २ रत्ना
सिंहासनायनमः २ उच्चैःश्वेतछत्रायनमः दिक्षु २ ध
र्मज्ञानवैराग्यैश्वर्येभ्योनमः विदिक्षु २ अधर्माज्ञा
नावैराग्यानैश्वर्येभ्योनमः २ संसत्वायनमः २ रजसे
नमः २ तमसेनमः २ तत्वेभ्योनमः २ ॐह्रींह्सौः अ
न्तवर्णाभूषितकर्णिकायैनमः २ प्रकृतिमयपा
त्रेभ्योनमः २ विकृतिमयकेसरेभ्योनमः २ नाकडा
यनमः २ पंचाशद्वर्णविभूषितपद्मासनायनमः २
मूलं सर्वतत्वात्मकायनमः २ श्रीयोगपीठायनमः
इत्यावाह्य देवंध्यात्वा चिदंवंडंकृत्यगर्भितावहा ॐ
देवेशभक्तिसुलभपरिवारसमन्वित यावत्वांपूज
यिष्यामितावद्देवइहावहेतिपुष्पांजलिंदत्वा आवा
हनादिकाःमुद्राःप्रदर्श्य मूलसांगसदेवीकश्रीलक्ष्मी
नारायणदेवइहागच्छ २ इहसंतिष्ठ २ इहसन्निधत्स्व
मूलं ॐह्रींह्सौः आंह्रींक्रोंहंसः लक्ष्मीनारायणासर्वां

न्द्रियाणि वाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रघ्राणप्राणा इहैवा
गत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा इति लीलिहानमुद्रया
प्राणान् दत्वा मूलेन सदेवीकलक्ष्मीनारायणाः इदमा
सनमास्यतां मूलविद्यान्तीपाद्याचमनीयमधुप
कांचमनीयार्घ्यंगंधाक्षतस्नानालंकारवस्त्रपीठमे
यज्ञ्यातन्धूपदीपनैवेद्याचमनीयताम्बूलछत्र
चामरारात्रिकानैवेद्यादीनि वेद्य प्रणामं मूलेन क
लशान्तेन मुद्रया सांगं सवाहनं साङ्गं सपरिच्छ
दं लक्ष्मीनारायणं पूजयामि नमः तर्पयामि नमः इ
ति त्रिः सन्तर्प्य देवाज्ञामादाय परिवारदेवताः पूजये
त् पुष्पांजलिं दत्वा मूलं महालक्ष्मीश्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः मूलं राज्यलक्ष्मीश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः मूलं सिद्धलक्ष्मीश्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः इति बिन्दौ प्रथमाव
रणम् ॐ ह्रीं श्रीं ग्लौः गंगं गां श्रीपादुकां पूजयामि तर्प
यामि नमः ई यं पद्मना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पया

श्री· दे·र· ११२

मिनमः ॐ ऐं सरस्वतीश्रीपादुकांपूजयामितर्पया·
मिनमः इतिद्वितीयावरणम् ॐ ह्रीं स्त्रौंः शंख
श्रीपादुकां ई चक्रश्रीपा· ई गदाश्रीपा· ई पद्मश्रीपा· ई
इतितृतीयावरणम् ३ मूले लक्ष्मीविष्णुश्रीपा· मूले
लक्ष्मीवासुदेवश्रीपा· मूलेलक्ष्मीदामोदरश्रीपा· मू
लेलक्ष्मीसंकर्षणश्रीपा· मूलेलक्ष्मीनृसिंहश्रीपा· ।
मूलेलक्ष्मीसंकर्षणश्रीपा· मूलेलक्ष्मीत्रिविक्रमश्रीपा·
मूलेलक्ष्मीअनिरुद्धश्रीपा· लक्ष्मीशाङ्केप्रथमेषोडशा
र्धवक्रकोणेचतुर्थावरणम् ४ ॐ ह्रीं स्त्रौंः महाभैर
वश्रीपा· ई रुद्रभैरवश्रीपा· ई चण्डभैरवश्रीपा· ई
भूतेशभैरवश्रीपा· ई कालभैरवश्रीपा· ई कपाल
भैरवश्रीपा· ई भीषणभैरवश्रीपा· ई श्मशानभैर
वश्रीपा· इत्यष्टदलेपञ्चमावरणम् ५ ॐ ह्रीं स्त्रौंः अ
सितांगश्रीपा· ई हंसकेतुश्रीपा· ई वंशीपाणिश्रीपा·
ई गुरुश्रीपा· ई परमगुरुश्रीपा· ई परापरगुरुश्री
पा· ई परमेष्ठिगुरुश्रीपा· इतिवायव्यादिईशानान्त

ईनत्रयेसमाचरणम् ९ ॐ ह्रीं स्रोंः केशवश्रीपा. ईं।
माधवश्रीपा. ईं कृष्णश्रीपा. ईं गोविन्दश्रीपा. ईं म
धुसूदनश्रीपा. ईं गदाधरश्रीपा. ईं शंखपाणिश्री
पा. ईं चक्रपाणिश्रीपा. ईं चतुर्भुजश्रीपा. ईं पद्माक्ष
श्रीपा. ईं कौस्तुभाविश्रीपा. ईं श्रीवत्सश्रीपा. ईं जग
न्नार्दनश्रीपा. ईं वैकुंठश्रीपा. ईं वामनश्रीपा. ईं गरु
डध्वजश्रीपा. ईं इतिषोडशदलेषुसमभ्यर्च्यावरणम् १
ईं इन्द्रश्रीपा. ईं रंवह्निश्रीपा. ईं यंयमश्रीपा. ईं
निरृतिश्रीपा. ईं वंवरुणश्रीपा. ईं यंवायुश्रीपा. ईं सं
सोमश्रीपा. ईं हंईशानश्रीपा. ईं ह्रीं अनन्तश्रीपा. ईं अ
नन्तश्रीपा. ईं ह्रीं ब्रह्मश्रीपा. इत्यभ्यर्च्य चतुरश्रेसमा
चरणम् ८ ईं वज्रश्री. ईं शक्तिश्रीपा. ईं दंडश्रीपा. ईं
खड्गश्रीपा. ईं पाशश्रीपा. ईं यष्टिश्रीपा. ईं ध्वजश्रीपा.
ईं शूलश्रीपा. ईं इत्यवाह्यद्वारचक्रेष्वनसमाचरणम् ४
मूलंत्रिः श्वार्यसांगंसवाहनंसायुधंसपरिच्छदंसल्ला
क्ष्मीकंलक्ष्मीनारायणंदेवंपूजयामितर्पयामिनमः

श्री· दे· १· ११३

इति सम्पूज्याग्निः सन्तर्प्य योनिमुद्रया प्रणमेत् इति
दशमावरणम् १० ततः पुनर्नैवेद्याद्यमानीय पूर्ववत्ता
म्बूलादीनि निवेद्य देवाग्रे मालां मूलेन संपूज्य यथाश
क्त्या मूलं जप्त्वा गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं चेति देवाय जपं
समर्प्य तदग्रे कवचसहस्रनामस्तवपाठं कृत्वा तद
पि देवी देवयोः समर्प्य साधकैः सह साधकः पात्रवंद
नं कुर्यात् यावन्न चलते दृष्टिर्यावन्न चलते मनः ता
वत्पानं प्रकर्तव्यं पशुपानमतः परम् इति स्तुत्वा पा
त्रं कृत्वा शान्तिस्तोत्रं पठित्वा पुष्पाञ्जलिं दत्वा नाम
या पुष्पमाघ्राय करस्थे सदेवीकं देवं प्रापयित्वा हृ
त्कमलमानीय स्वयमपि लक्ष्मीनारायणाविष्टि
तविग्रहो भूत्वा बालतो वै सर्वाचारपारायणस्त्वं
विहरेत् इति संहारमुद्रया प्रणमेत् इति श्रीदेवदेवा
य लक्ष्मीनारायणस्यान्ते पद्धतिर्नित्यपूजायां वर्णिता
गोपितां कुरु गुह्यं गोप्यमिदं तत्वं पूजासारं महेश्वरि
गोपयेद्दैवतः सत्यमित्याज्ञा परमेश्वरी इति श्रीदे

113

वीरहस्ये तंत्रे लक्ष्मीनारायणनित्यपूजापद्धति
वर्णनेनाम सप्तविंशः पटलः ३ ॥

श्री
दे०र०
११४

114

ॐ श्रीभैरवः शृणु नादेवि वक्ष्यामि लक्ष्मीनाराय
णस्य ते कवचं मेत्रगर्भं च वज्रपंजरकाख्यया श्री
वज्रपंजरनामकं कवचं परमाद्भुतम् रहस्यं सर्वदेवा
नां साधकानां विशेषतः यं धृत्वा भगवान्देवः प्रसी
दति परः पुमान् यस्य धारणमात्रेण ब्रह्मा लोकपि
तामहः ईश्वरोऽपि शिवो भीमो वासवोऽपि दिवस्पतिः
सूर्यस्तेजोनिधिर्देवि चन्द्रमास्तारकेश्वरः वायुश्च ब
लवांल्लोके वरुणो यादसां पतिः कुबेरोऽपि धनाध्य
क्षो धर्मराजो यमः स्मृतः यं धृत्वा सहसा विष्णुः संह
रिष्यति दानवान् जघान रावणादींश्च किं वक्ष्येऽहम
तः परम् कवचस्यास्य सुभगे कथितोऽयं मुनिः शिवः
त्रिष्टुप्छन्दो देवता च लक्ष्मीनारायणो मतः रमा बीजं
परा शक्तिस्तारं कीलकमीश्वरि भोगापवर्गसिद्ध्या
र्थं विनियोग इति स्मृतः ॐ पूर्णेन्दुवदनं पीतवसनं
कमलासनम् लक्ष्म्याश्रितं चतुर्बाहुं लक्ष्मीनाराय
णं भजे ॐ वासुदेवोऽवतु मे मस्तकं चा[illegible]रम ह्रीं

ललाटंसदापातुलक्ष्मीविष्णुस्सनातनः ह्लौःनेत्रेव
तालक्ष्मीगोविंदोजगतांपतिः ह्रींनासासर्वदापा
तुलक्ष्मीदामोदरःप्रभुः श्रींश्रवेसततंपातुदेवोल
क्ष्मीत्रिविक्रमः लक्ष्मीकंठंसदापातुदेवोलक्ष्मीज
नार्दनः श्रंश्रांईंईंपातुवक्षोऐंलक्ष्मीविश्वेश्वरः ऊंऊं
स्कंधेपातुकालिंह्रींलक्ष्मीगरुडध्वजः ह्लंह्लृंपंपंपातु
हृंहृंक्लौःलक्ष्मीनृसिंहकः ऊंऊंश्रंश्रः पातुनाभिंह्रीं
लक्ष्मीविष्टरश्रवः कंलंगंवंश्रुंदंपातुश्रींलक्ष्मीकैट
भान्तकः वंक्षंजंजंपातुशिश्नंलक्ष्मीलक्ष्मीश्वरःप्रभुः
टंठंडंढंकटिंपातुनारायणपरायणकः तंथंदंधंपा
तुचोरूलक्ष्मीनमोजगत्पतिः पंफंबंपातुजानुश्रींह्रीं
लक्ष्मीचतुर्भुजः यंरंलंवंपातुजंघेह्सौः लक्ष्मीगदा
धरः शंषंसंहंपातुगुल्फौह्रींश्रीं लक्ष्मीरथांगभृतले
तःपादौसदापातुवह्निर्वह्निःसदावतु यमोमांदक्षि
णेपातुनिर्ऋतिर्नैरृत्यांचमाम् वरुणःपश्चिमेप्यान्मे
वायव्येवतुमांमरुत उत्तरेधनदःपायादैशान्यामी

श्री॰ दे॰ र॰ ११५

शिरोवतु वज्रपाणिरिंद्रश्च खड्गपाणयश्चिधजोवितः स
शूलः सर्वदापातु दिगीशाः परमार्थदः अनन्तः पातु
धोनिस्त्र सर्वं ब्रह्मावतात्स्वमाम् दशादिक्षु सदापातु ल
क्ष्मीनारायणः प्रभुः प्रभाते पातुमांविष्णुर्मध्याह्ने वा
देवकः दामोदरोवतात्सायं निशादौ नरसिंहकः सं
कर्षणोर्धरात्रे व्यात्प्रभाते व्यात्त्रिविक्रमः अनिरुद्धः स
र्वकाले विश्वक्सेनश्च सर्वतः रणेराजकुले द्यूते विवा
देशत्रुसंकटे ॐह्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं मूलं लक्ष्मीनारायणो
वतु ॐॐॐ रणराजचौरारिभ्यतः पायाश्चमांकेशवः ह्रीं
ह्रींह्रीं दददशाक्लीं दमदशोवह्निर्वेतान्माधवः ह्रींह्रीं
ह्रींजलपर्वताग्रभयतः पायाज्जनार्दनो विभुः श्रींश्रींश्रीं
शाशाशालले प्रतिदिनं लक्ष्मीधवः पातुमाम् इतीदं क
वचं दिव्यं वज्रपंजरकाभिधम् लक्ष्मीनारायणस्येष्टं
चतुर्वर्गफलप्रदम् लक्ष्मीसंवर्धनं तत्त्वपरमार्थरसा
यनम् मंत्रगर्भं जगत्सारं रहस्यं त्रिदिवौकसाम् दशा
वारं पठेद्रात्रौ रतान्ते [illegible] शोमनसः सर्व [illegible] सदेपश्ये

लक्ष्मीनारायणांशु धीः त्रिसंध्यं यः पठेन्नित्यं का
वचं मन्त्रवोदितं स याति परमं धाम वैष्णवं वैष्ण
वोत्तमः महाचीनपदस्थोपि यः पठेदात्मचिन्तक
श्रुते दद्रुतलीनः स्तुतं लभेन्मोक्षं स साधकः गन्धाष्ट
केन विलिखेद्वा भूर्ज्जे यन्त्रम् पीतवस्त्रेण सं
वेष्टयेत्सौवर्णेनाथ वेष्टयेत् धारयेद्धृदि कण्ठे मूर्ध्नि
लक्ष्मीनारायणं स्मरेत् रणे रिपून्विजित्याशु कल्या
णी गृहमाविशेत् वंध्या वा काकवन्ध्या वा मृतव
त्सा च या नारी सा लभेद्यान्केनदेशे लभेत्सुतं चिरा
युषः गुरूपदेशतो धृत्वा यन्त्रं ध्यात्वा मन्त्रं स्मरन् व
र्णं लक्षप्रमाणं फलमाप्नोति साधकः वक्तुं नोक्तं
न किं देवि कवचस्यास्य पार्वति विनानेनासिद्धिः स्या
न्मन्त्रस्यास्य महेश्वरि सर्वागमरहस्याढ्यं तत्त्वात्तत्त्वं
परात्परम् अभक्ताय न दातव्यं ज्ञैवेलायतु रात्मने
दीक्षिताय कुलीनाय स्वामिध्याय महात्मने महा
चीनपदस्थाय दातव्यं कवचोत्तमम् गुह्यं गोप्यं

महादेविलक्ष्मीनारायणाप्रियम् वज्रपंजरकंव
मेंगोपनीयंसर्वयोनिवत् इतिश्रीदेवीरहस्येलक्ष्मी
नारायणकवचाख्यानेनामाष्टात्रिंशः पटलः ३८

116

ॐ श्रीभैरवः अधुनाकथयिष्यामि विद्यानामसह
स्रकोत्तमम् भोगदं मोक्षदं लोके लक्ष्मीनारायणा
त्मने भोगापवर्गदं दिव्यं वदनामसहस्रकम् सर्व
मन्त्रमयं नित्यं सर्वपूजाफलप्रदम् सर्वागमरहस्या
ढ्यं सर्वदेवैकवन्दितम् श्रीभैरवः एतद्रहस्यं परमं
मेऽद्य नामसहस्रकम् लक्ष्मीनारायणाख्यं सर्वस्वं
तन्त्रतो मम गुह्यं गोप्यतमं देवि सर्वदं धनसंवर्धन
म् लक्ष्मीसंवर्धनं लोके परत्र परमार्थदम् महापा
नपदस्यानां धामनं दसकारकम् सर्वतीर्थफलो
दकं सर्वयज्ञफलप्रदम् अवाच्यं मार्गहीनानाम
श्राव्यं दुष्टचेतसाम् वैष्णवकौलिकश्रेष्ठः पठेन्नाम
सहस्रकम् गुरूपदेशितं देवि सर्वसिद्धिमवाप्नुया
त् अस्य श्रीलक्ष्मीनारायणनामसहस्रस्य श्रीशि
वऋषिः त्रिष्टुप् छन्दः श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता
श्रीं बीजं ह्रीं शक्तिः ऐं कीलकम् धर्मार्थकाममो
क्षार्थे जपे विनियोगः ॐ लक्ष्मीविष्णुर्धामालो

श्री
दे॰
११७

117

लक्ष्मीकांतोविनायकः विश्वम्वरोविश्वनाथोवि
श्वसूर्विश्वसूदनः लक्ष्मीराज्ञोमहात्माचपरमात्मा
परात्परः अपारविभवोभव्योभवभूतिमयोभवः ल
क्ष्मीभक्तोमहालक्ष्मीदेवोलक्ष्मीभवोनमः लक्ष्मीप
रायणोलक्ष्मीधाराधरसमद्युतिः विक्रांतोविकरोव्य
योविलासीगीतवल्लभः विद्याधरप्रियोविद्यावादी
विद्याविशारदः पंचस्वर्णदलज्योतिः पीनपद्मधरो
भगः भाग्यवान्भोगदोभर्गोभव्यभावविवर्धनः ल
क्ष्मीकेलीश्वरोलक्ष्मीगुह्योलक्ष्मीविभावसुः लक्ष्मीवी
रेश्वरोलक्ष्मीधर्मोलक्ष्मीविभाकरः अचिन्त्योनित्यसं
योगीसंयमोयमभीतिहृत् यामिनीशप्रियकरो
राहुध्वंसीविधायकः धीरोधमहरोभीमोभीमास्यो
भीमवल्लभः हारीकंकणभूषाढ्योमौलिमान्कुण्ड
ली[illegible]ः किंकिणीरवमत्त[illegible]वेणीवादनतत्परः स्या
[illegible]रूप[illegible]रमतिश[illegible] [illegible]नय
वोश्लक्ष्मीजयवांछालता[illegible]
[illegible]नेत्रवतः

ह्रास्यवश्यो विनर्तकः नासप्रियो नदो नंदी सर्वभूतस्तवं
सारभूतः वासवो गोप्यमार्गेशो वेलवाचारतत्परः श्री
त्मापतिर्मात्मानात्मालोकदक्षःसुरेश्वरः सत्यःसत्यः।
शुचिर्नित्यो नित्यात्मा नित्यदर्पणः पंचनादमयोनंतः
पंचसाधारवल्लभः पंचतत्त्वरसंगीतःकीर्तिदो मार
नाशनः लक्ष्मीपरःश्रमो लक्ष्मीशाक्तिभृत्कृतिताधिनः
लक्ष्मीयोगीश्वरो लक्ष्मीयोगदो भोगनायकः लक्ष्मीलो
केश्वरो लक्ष्मीवत्सलक्ष्मीमनोहरः श्रुचिस्मरादिमा
चिम्नशिरिषाःशोरनिःस्वनः सखीसारवप्रदो दिव्यरूपो
देवोश्वरेश्वरः कामदेवो वैधवैद्यो वेदविद्वेदनायकः
मत्तरूपः संसगीतस्तोयत्त्वर्यन्तश्रंगोपतिः यास्तिको।
यमिनो यातात्रिलोकजनकोजरः कामप्रदः कामिव
रः कामिनीयः कृतिःकृतः लक्ष्मीदृश्वत्सप्रीतो ल
क्ष्मीश्रीदःश्रिवःपतिः [illegible] कामो लक्ष्मतो योगलक्ष्मी
रामो निरुद्रदः [illegible] रुद्रमो निर्भ [illegible] पद्
ः निरामया [illegible] नितैलेयानिरद्रकृतिः निरा

महाक्रतुर्यज्ञवपुर्वराहयज्ञनाशकः महारुद्रोमहादेवोमाधवोमधुसूदनः +

श्री॰ श्रेयोनिर्गुणाध्यक्षगुणातीतोगणेश्वरः ब्रह्मस्वरूपोब्र
दे॰ र॰ लक्ष्मोहृंदनोब्रह्मवर्धनः+ लक्ष्मीनिरंजनोलक्ष्मीसिद्धि
११८ दःसिद्धिवर्धनः लक्ष्मीश्रीवत्सवक्षाश्चलक्ष्मीकौस्तुभ
118 भूषितः सर्वलोकधरोदान्तोदातिदन्तायुधोदमी आ
प्रमेयगतिःशांतःस्वामीकामीहूतनाशनः महाकर्मा
महाचीनोमकारश्चिवहूतिनः वाममार्गरतोद्विजः
सर्वाचारैकमध्यगः मोसहा[illegible]रीनित्यसंगीमीना
सर्वरसाकुलः शुद्धाभिषेयरतानंदरतोरतिपतिप्रि
यः अघोरदेवोदैत्यारिर्जितदेवोदिवाकरः निषा
नाथोमृतमयोनवग्रहसमर्चितः सत्वरूपोविरू
पाख्योविभाकरघातनप्रभः निग्रहोविग्रहीवासोवा
रांनिधिनिवासकः पीनवाहुस्थूलपादोदीर्घवक्षा
लंभुजः पादाभनखमालीनःसत्यसंधःसनातनः
लक्ष्मीसनातनोलक्ष्मीधर्माध्यक्षोधनेश्वरः [illegible]
[illegible] लक्ष्मीधनप्रदो
लक्ष्मीधर्मसार्थीचधर्मवान् वीरहा[illegible]रीकांतःप

मनाभोजगत्प्रभुः पद्मासनोद्भवस्समयोविश्वयोधि
गतस्मयः समानःसमदृष्टिश्चविषमोविषमस्तुणाः
वत्वर्मूर्तिर्विश्वमूर्तिश्चाविचिंतिःचिंचिल्लीपतिः सहस्र
वाहुःसेवेयोग्रास्तणा वज्रांपतिः सर्वव्यापीसर्व
मुखःसर्वमध्यागतःसखा चक्रार्चितोनक्षपतिवा
कृताःपाकसोदरः दर्पदासर्पयायनःसर्पाशनवर
प्रदः श्रमानीमानदोमान्योमानवेन्द्रोमनुर्नमः म
नुवंशोग्रहरात्यसोलस्यालोकैकवत्सकः पाकरात्र
गैमैटमोवलिदाकालिनाशनः शुभांगोमदिरागी
वःशुभमूर्तोभवाकृतिः ग्रतिथ्यतिथिनायश्चना
त्वपरिवेशगः चक्रभागःचक्रश्रोत्रोविश्ववःविल
यप्रदः प्रलयांतकरःपाशोजननीजनकाग्रियः प
पास्त्रीश्रीधरःपानःपंकापानविनाशकः ग्रहोश
वरदःक्रूरःकीरवाक्नानायकः स्ववर्णशुकदेः
मारोमारसर्गमणिभूषणाः माल्यिकोमज्जलेसंवीमा
त्रिकेष्ठवरप्रदः लक्ष्मीवितर्ववोलक्ष्मीस्यंदरोवेष्ठा

श्री॰
दे॰र॰
११४

119

रोभयः सर्जितः सविनस्तानस्तानीयः कीर्तिवीर्यकः
लक्ष्मीपमधरो लक्ष्मीवन्दारो सोविकत्थनः लक्ष्मीगो-
वर्धनपरो लक्ष्मीकेमधरो विराट् स्कंधाश्रयो रिपुध्वं-
टिना
सी देवसेनाधिकः अजहत्लोमहलस्थमात्रमात्मोम
संदरः नामसः सात्विकः सत्यः सोमराजमरीचिमान्
श्रर्विषमालिकलः उलूपः कल्पः सजनपूजकः विरा
जोमानवो वेदवाम्बानरो वाग्विवादनः वाल्मीकिवदो
वन्दीवन्द्योवेधूकसन्निभः वर्णेश्वरो वर्णमालीवन
माल्येतिमन्दरः सगुर्भास्वदृष्टभोमायाकारोदृतीश्वा
नकृतः श्रुतत्वकोमलः कापीरमलामालिकुंडलः
लक्ष्मीकेयूरवाल्लक्ष्मीमालिदमविराजितः लक्ष्मीनू
पुरवाल्लक्ष्मीमुक्तमाला विभूषणः लक्ष्मीगोधावा
लिकाणा लक्ष्मीसौवर्णकंकणः लक्ष्मीविराजितोल
सौविविधाभरणोज्वलः ककारादिदलकारान्तविद्या
भूषणभूषितः अकारादिक्षकारान्तोऽक्षनिर्घोषसुन्दरमे
डितः वर्णमालोमहाविद्यामोऽस्काशतनवान्

लक्ष्मीकामेश्वरो लक्ष्मीकाङ्क्षको निर्जरेश्वरः का-
लावाल्कीर्तिमाक्रान्तः कुंभोद्भवाग्नद्दारकः केपाल-
कः कालसूत्रकारकः कलहाकदी श्रीनाकजः कला-
धारी कलाकलपदाधिनः कंजकः कर्णरीषः कनक-
कर्णरीकरः कलंकवाहिनः कोकः कोकशोकनिवर्द्द-
नः कपिलः कलशी कोलः कालिकाकलमानसः ल-
क्ष्मीकलाकलललक्ष्मीकलनः कर्मवर्धनः लक्ष्मीका-
मीश्वरो लक्ष्मीनववनाथविनायकः लक्ष्मीकान्तिसो-
निधिसे लक्ष्मीयोगेन्द्रयोगदः खपरः खेचरः खेटः
खगगामी खलान्तकः खरूपः खगरूपश्च खनित्रः
खेटनायकः खसाध्वयः खड्गधारी खंजनीलनाभेज-
नः खरध्वंसी खरावी खर्वविराकारविभीषणः घोख-
लोलः खगमतिः खेचरीश्वरपूजितः खचरीगणसे-
व्यश्च खेडवृक्षानियंत्रितः खड्गहस्तः खड्गपालः खेटः
खर्वगर्भसुबलः लक्ष्मीखेलः खेकस्रपो लक्ष्मीभास्व-
रद्युतिमान् लक्ष्मीखेंद्रोगाप्रलक्ष्मीखेचरः खर्वमरीचि

कम्बुधरः कलकंठः कन्तालकः
कलाध्यक्षः +

श्री
गो० स०
१२:

120

गीप्रियः लक्ष्मीस्तुतिप्रदो लक्ष्मीज्योतिष्मानत्तत्वाश्रि
तः लक्ष्मीगीतः स्वरालापी गोपतिर्गोकुलेश्वरः गोगा
यप्रियो गोष्ठी गोपालो गन्धवर्धनः गेयवाद्यप्रियो
गीतो गीतज्ञो गीतलालसः गुञ्जाहारप्रियो गुञ्जाप्रक
गीवाहनो गवः गाम्भीर्यवानुक्तनरो गुरुकृपाङ्कविवा
र्धनः गुरुभक्तिप्रियो गोली गोउ यौलनिवासकः ग
जेन्द्रो गोत्रपतिर्गोलमार्गप्रयोगवान् नित्यंगोग
जवक्रो गगनानाथकनायकः गन्धर्वनाथवरदो ग
गनेचरस्तुतिनुतः गर्भद्रोणो गर्भवादी गुणो योगुणाश्रा
गरः गुणातीतनवगुर्जरो योगमार्गप्रवर्तकः गुरुमा
मन्त्रप्रियो गोपको गुर्जरो गुर्जरकवल्लभः गोपितो गिरि
नाथस्वामी गिरिधारी जननिधिः लक्ष्मीप्रियः श्रियः श्री
तो लक्ष्मीगरुडवाहनः लक्ष्मीकपोलतिलको लक्ष्मीक
लडुमोरविः लक्ष्मीमन्त्रानकः सारो लक्ष्मीसारो ललना
पतिः लक्ष्मीशालाः सुलक्षणो वनलक्ष्मीसागरनन्दनः हृ
रीं हुणिमयो हृहोहुस्तनावर्णाईश्वरः हूणासयोगा

इतीव चूणिनाथवर्णाभाक् लक्ष्मीचिन्तामणिः
सत्वलक्ष्मीवीरेश्वरोनमः लक्ष्मीचक्रेश्वरो लक्ष्मी
विघ्ननाथो विनायकः ङवर्णाङ्गो ङान्तरूपश्च ङानन्दो
ङेशरूपवान् ङवर्णरूपो विशेषो ङकारात्मम
ण्डलः लक्ष्मीमेधानिधिर्लग्नात्मा लक्ष्मीध्यानःप्रि
यार्चितः चारुरूपश्चारुगतिश्चारुमूर्तिश्च सत्कृतिः
चारुनेत्रश्चारुश्रवश्चारुवाक्श्चतपुंजः चारुस्म
श्चारुनखश्चारुकेशश्चारुभूपतिः चिन्तावासीचरचो
लक्ष्मीनाम्बरपरोद्धृतः चारुहासश्चारुदन्तश्चावन
स्वर्द्धवासिनः चक्रचन्द्रकलानाथश्चारुपादश्चता
गतिः चक्रात्माचक्रयोन्यात्मा चक्रभूमिपयोधरः चा
तःसमुद्रशायनश्चक्रसागरलोचनः चक्रपंक्तिश्चक्र
शाख्याचक्रवीरवरोवरः चक्रवैदमयोवैरायश्चावंरा
श्चारुभूषणः चक्रवज्रचतुर्वज्रप्रजितः परमेश्वरः
चलच्चन्द्रकशोभाढ्यश्चलन्नूपुरकान्तिनः चलदंभो
दस्वरशाश्चलदंभोजशोभितः चलत्कनककेयूर

श्री॰
दे॰ र॰
१२।

शुभ्रांकोचनकुंडलः चलत्कनकसंगार्भचलत्कना
कर्णोत्वरः चकाररूपश्चारेशः चकारार्णविभूषितः
लक्ष्मीपांगोमदादत्तो लक्ष्मीपीतांबरः पविः छत्री
छत्रधरः छत्रः छिन्नमस्ताप्रियःपिता छत्रच्छेदी छिन्न
श्रवः छकारान्तररूपवान् लक्ष्मीकांतः कांतिभृतो
लक्ष्मीसाधकईश्वरः जगन्नाथो जगद्भर्ता जगत्कर्ता
जगत्स्थितिः जगत्त्रयकरो नेता जगतां पतिरुत्तमः
जगत्स्वामी जगद्धाता जगत्संहारकारकः जीवात्मा
परमात्मा च जगद्भूतिप्रदो भवः जगद्गुरुर्जगत्त्व
न्दो जगदानंददायकः जगन्मोहधृतात्मा जगत्को
पदयान्वितः जगद्दीप्तिकरो वेदो यामिनी जगदी
श्वरः जवीजवान्वितो ज्ञाता जगदाडम्बरप्रदः जग
त्सेव्यो जगत्प्रीतो जगदीशो जगन्मयः जम्भरो जग
दिलोनी वो जम्भतानिवरप्रदः जामाताजलये॰ ना
नदाशुजरमंडितः जितारिर्जयदो जेयो जयकृद्धीर
नायकः लक्ष्मीजपवतदासीनो लक्ष्मीनयनगोचरः

फलबीजोत्फलो फंडीफंडीशंढप्रलापनः जंकारो
जंज्ञानिजिज्ञीरवोझंकाविनूझरः लक्ष्मीवरो महा
लक्ष्मीसेवितोदेववन्दितः ञंकारोञवलेञ्चेशोञवर्णो
ऽनन्तरूपवान् लक्ष्मीसख्यः स्वर्गपतिर्लक्ष्मीदान्तकृ
पानिधिः टंकारोटंकहस्तश्चटान्तोटीत्कारकूजितः
लक्ष्मीदेवोदेवो लक्ष्मीदान्तःकृपानिधिः ठक्कुरोठाल
कोठास्योठवर्णास्सुषमानिधिः लक्ष्मीविडुविनर्को
तोवैनतेयध्वजोध्वजः डमरुडीमरीशानोडकारास्त
रंगेश्वनः लक्ष्मीपतिःपीवरांगो लक्ष्मीनायकनायक
ढकारवान्ढक्काभेयोढकास्वरनिसूदनः लक्ष्मीजेता
जयकरो लक्ष्मीशूरससूर्यजः लक्ष्मीजगत्स्थितिल
क्ष्मीपोषिर्लक्ष्मीगदाधरः णंणनोणणवर्णकोणशोण
वर्णाऽस्तमाधितः लक्ष्मीधामोधरो लक्ष्मीप्राणोल
क्ष्मीरथांगभृत् तस्थोतलोमहातल्पचितस्तातां
मंडितः तोतलतलक्ष्मीनाथतन्त्रज्ञोतमन्त्रनायकः त
पःफलप्रदस्तापकृपोतल्पपराक्रमः नरसिंहरूपस्त

श्री· दे·र· १२२

122

तिरतिस्त पस्वीनापसप्रियः नृहिनांशुनृहिनत्
त्विषाकरकरशोभितः नृरीसव्यस्त्वलाभष्यतकारान्त्र
मंडितः लक्ष्मीप्रोरवांशुर्योलक्ष्मीनंदकीरतिवर्णोऽक्षन्
स्थविरःस्थूलगात्रश्चस्थाणुस्थेयोऽणुस्थापाद्रक्षात् स्थालीर
सेपयोस्थूलःथकारेश्वरईश्वरः लक्ष्मीजीवेश्वरोलक्ष्मी
धरोलक्ष्मीनृसिंहकः दयावान्भूपतिर्दंतोयुनोदंभ
विवर्जितः दारिद्र्यदाऽःखहर्तादौर्भाग्यत्तयकृद्धी
दीनोहीनप्रभुर्दंभीदर्पितोदेववांछकः दानकृद्दान
फलदोदरुजेन्द्रस्तंथकारः दारप्रियोदीर्घमस्वाडष्टा
सुरनिसूदनः देवदेवयशोवेद्योदकारस्वरमंडितः ल
क्ष्मीदयाकरोलक्ष्मीदेवोलक्ष्मीदयानिधिः धनकृद्धना
कृद्धन्योधनदेशोधनप्रदः धृतिवान्धनवान्धर्मीधर्म
कर्मविचक्षणः धर्माध्यक्षो ..... धवलीधेन्रवान्धः
नी धीरोधैर्यकरोधर्मरक्षोधनदपूजितः लक्ष्मीधनी
महालक्ष्मीधवोलक्ष्मीमनोभवः नवीनोन्तनोना
थोनरोनानाकृत्याश्रितः नगोनागगनगाश्रेष्ठोन्दगस्य

नागमेरुगः नृसिंहो नन्दवरो नन्दो नरनारायणो ना-
वः नागराजो नागपतिर्नागान्तकरथो नलः ना-
गारूढो विश्वनाभिर्नन्दिसेव्यो नदेश्वरः नलिनाक्षो
न्नवन्द्योपि नायको नागनायकः नर्मदातीरक्रीड-
कृन्नलिनीपतिलोचनः नरोत्तमो नन्दपद्मनाभश्च नाग-
शायीनगोत्तमः नारायणो निष्कलंको नवर्णाकृ-
तिरात्मवान् लक्ष्मीना(गोन+)रायणो लक्ष्मीनाथो लक्ष्मीपवा-
न् शुभ्रप्रियः शुभ्रश्यामः श्यामाननः शुभ्रशोभवः शुभ्र-
पद्माक्षः स्वस्रः शुभ्रभो शुभ्रमूर्तिः शुभ्रः पवित्रंपर-
मेपरमेष्ठी पितामहः परंपदंपरंतत्वंपरमात्मप-
रात्परः पारावारसुताभर्ता परमेशः परंमहः शुद्धत-
ः शुद्धरूपः शुद्धात्मा पापहृन्नितः शुद्धात्मा शुद्धा-
भवः पीनो पीनवक्षा जितेन्द्रियः पीतवासः पीतव-
मालः पीतवर्णः परंज्योतिः पद्मगो विश्वात्मकः पात्मकः
पाश्चिकः पंचवक्त्रो भद्रः सर्वपौरजनेन्द्रः पवर्गेश्व-
रमेश्वरः लक्ष्मीपीतांबरो लक्ष्मीपीतो लक्ष्मीपरश्च

श्री. दे. २. १३३ मान् फलाकलिवरःस्फीतःफलहस्तःफलदःफली
फलितश्चाखारायानस्पृक्कारान्तनमंडलः बालको
ऽहिमांशोऽथबन्धुर्बान्धवईश्वरः लक्ष्मीवेश्मेद्वाल
क्षीबान्धवो लक्ष्मणाचिता भद्रपदो भास्वद्रंगो भा
स्करो भानुरव्ययः भानिधिर्भगवान्भीतो भीतिहा भ
यदायकः लक्ष्मीभयहरो लक्ष्मीभयदो भयवानन:
महेश्वरो महामान्यो महामान्यो महोरमः मनोहा
रीमहाशांतो महातेजः मनोजवः महोत्साही माध
वश्च मायाधारी मनोर्थनः मानदो मद्रयालीच मान
वेष्टफलप्रदः मदिरामोदसुदितो मारमोदविवर्जि
तः लक्ष्मीमोदहृदयो लक्ष्मीमान्यो लक्ष्मीमदालसः
यशोदानंदनो धान्यो यशस्वी योगसैनिकः यशोध
नो यशो योगी योगीन्द्रो योगमदायकः योगेन्द्रो योगा
श्रयश्च योगदो योगदेश्वरः यज्ञप्रीतो यज्ञनिधिर्यो
गेशो योगिकप्रियः यज्ञयज्ञयशो मान्नो यज्ञकामोऽच
रदृपवान् लक्ष्मीयज्ञकारो लक्ष्मीयज्ञिकोयज्ञसेवि

नः राजारमापतिर्देवो रामो राजारञ्जो रजः राजेशो
रविकृद्रामो रामानंदप्रदायकः रेवतीरमणो
राकापतिः सर्वकलाधरः लक्ष्मीरामो महालक्ष्मी
राजेलक्ष्मीत्रिविक्रमः लालाक्षणो लीनरतो लः
लक्ष्मिकेलिललनापतिः लंकेशो लाभिको लाभो लंबो
धरप्रियः परः लक्ष्मीलीनो लिवर्णो यलकारो वकार
ईश्वरः वान्तदेवो वशीनानी वराहविग्रहो विराट्
विश्वर्वेश्वरो नाथो वसुधो वसुधाधिपः वागीश्व
रो वेगुरुर्हंसो वेतालो विरसो विपत् विद्याविशालः
नयनो विकारो विकृतिः श्रीमान् विनर्की विनयी वि
द्याराजमान्यो विचारकः वाग्मी वानीरमूलस्थो वा
चटो वीरनायकः लक्ष्मीवराहो वीरेशो लक्ष्मीवीरो व
नेचरः शंकरः श्रीधरः श्रीलः श्रमी शीतांशुशीतलः
शशिमौलिः शार्ङ्गनामा शंभुः शांखनिषूदनः शाकः
शातूलयकरः शार्दूलकालकरः शिवः लक्ष्मीशिवः
श्रीपतिः श्रीवरो लक्ष्मीशिवप्रदः शोडशास्वरूपा

श्री· दे·र· १२४

124

षोडशार्णविभूषणः षडंगविद्यावेत्ता षडा-
कारस्वरूपितः लक्ष्मीषडंगधारी च लक्ष्मीषोड-
शार्णाभिष्टुतः सुन्दरः स्वर्णवसतिः सर्वेशः सर्वतोमु-
खः सप्तसप्तिः सदाचारः साधुः साधुजनप्रियः स-
रलः सरलस्वारः सुखीसत्वविवर्धनः सप्तद्वीपव-
तीनाथः सप्तसागरनायकः सप्तस्वरमयः सप्तपा-
तालतलवासकः सात्विकः सत्वसम्पन्नः सप्तलु-
रितापदः सप्तर्षिर्विधेसी सप्तस्तासुरचातनः
सप्तपातकध्वंसी सप्तस्वरवादिनः लक्ष्मीसना-
तनो लक्ष्मीसनकः साधुपूजितः हरिर्देवो हरिर्हरो
हाटकेशो हरदापहः हरिद्वर्णो हसितो हरीशो हरि-
णलोचनः लक्ष्मीहरिर्हृषीकेशो लक्ष्मीदारपदेन-
षः लक्ष्मीरमापतिः लनात्समेशान्तरवर्णाभाकृ-
तणाकृन्तलादानाथः रमावान्तभिनास्रवः लक्ष्मी-
समःस्वतो लक्ष्मीसनातनो लक्ष्मीसेवाभिष्टुत अनन्तानं-
दिरूपधा· दिवादित्यसन्निभः ॥रेशावल्लभो देवर्ं

सहस्रोयं रूपवान् कुम्भोज्ज्वलोपि स्फटिकाराभका
रोज्ज्वलमानकः लक्ष्मीवर्गोल्लकारपनवर्णो
समन्वितः पेशर्य्यं सहितस्येष्टानयोन्मनस्ववार्थि
मः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ह्रीं श्रीं देवीलक्ष्मीनारायणाः ऋषिः १...
इति मन्त्रमयं नाम्नां सहस्रं तनवउत्तमम् अका
गादिलकारान्तविद्यानिलयमीश्वरि सर्वतीर्थम
यं सर्वदेवदानवपूजितम् अश्वमेधसहस्राणि
वाजपेयस्य कोटयः ब्रह्मणा शुभं देवि महादाना
न्यनेकशः मन्त्रनामसहस्रस्य कलां नार्हन्ति षो
डशीम् अर्धरात्रे पठेद्धीरः शान्तिचित्तः स्थितमपानैः
स्वगेहे लक्ष्मीप्रियं देवं वरदं सोपि पश्यति महाची
नर्चनं कृत्वा पठेद्धीरो वार्चनेनसकृत् शतवर्षसहस्रा
णि पूजायाः फलमाप्नुयात् एकवारं पठेद्यस्तु सं
सुप्रकमलसन्निधौ स भवेत्साधकः श्रीमान्पद्मवेदि
वं व्रजेत् पुण्य[illegible] वरदे नित्यं तीर्थस्नायनउत्तमम् यो
गिनां योगिदं पुण्यं भोगिनां भोगवर्धनम् रोगि

श्री.
दे.र.
१२५

नांरोगशमनंसर्वदुष्कृतनाशनम् वैस्नवानां
प्रियतरंभक्तानांपरमार्थदम् अदातव्यमश्रोत
व्यमन्यशिष्यायपार्वति विनादानेनगृह्णीया
न्नदद्याद्दक्षिणांविना दत्वागुरुदक्षिणामुभयोःसिद्धि
हानिर्भवेद्ध्रुवम् इदंनामसहस्रंतुलक्ष्मीनाराय
णस्यते नवभक्त्यामयाख्यातंगोपनीयंस्वयोनि
वत् इतिश्रीदेवीरहस्येलक्ष्मीनारायणसहस्रना
माख्यानंनामैकोनचत्वारिंशः पटलः ३९ ॥ ॥

ॐ श्रीभैरव: अथाहं तव सर्वस्वं रहस्यं परमार्थद
म् मन्त्रस्तोत्रं प्रवक्ष्यामि लक्ष्मीनारायणस्य ते पा
वनं गोप्यं महादेवि परमार्थप्रकाशकम् चतुर्वेदाग
मस्वान्तं भोगमोक्षैककारकम् शृणुष्व मनतं तत्त्वम
न्त्रराजस्य पार्वति कौलिकानां सदा संविदानन्दका
सकारणम् अस्य श्रीलक्ष्मीनारायणस्तोत्रराजस्य
शिव ऋषि: त्रिष्टुप् छन्द: श्रीलक्ष्मीनारायणो दे
वता श्रीं बीजं ह्रीं शक्ति: ॐ कीलकम् श्रीभोगाप
वर्गसिद्ध्यर्थे पाठे विनियोग: ॐ हूर्णेन्दुवदनं पीता
वासं कमलासनम् लक्ष्म्याश्रितं चतुर्बाहुं लक्ष्मी
नारायणं भजे किरीटिनं कुण्डलहारमण्डितं पद्मास
नं भूषणभूषितं चतुर्भुजम् पीताम्बरं शंखगदाब्जपा
णिं श्रीरमामीशं श्रुकषं भजे विभुम् इति ध्यानम् प्र
णवं यदि मानवो जपेद्धरिपादाम्बुजसेवनाकुल: ।
द्रुतमाल्लकथा मयेति तं परमानन्दमयो भवत्य
य: परा बीजं तु तं यदि तत्पतिर्नन्तर्जपथ विस्मराक्षो

श्री॰
दे॰ र॰
१२९

126

नम्रतो गमकुटिलमार्गैर्विनमयः भवेत्कोनया
नःसकलरिपुदावाग्निजलदःसुरस्त्रीभिस्सार्थं सुरा
विटपवाटीश्वरमते विबीजेयो मद्रामंत्रंजपेदानंद
निर्भरः आनंदरूपो भविता लक्ष्मीनारायणप्रियः
विभूतिबीजेमत्रराजतत्वंजपेद्वा लोयदिकोलके
कःसयातिदेवासुरसन्निभांघ्रिःपरंपदंसर्वसुरैरला
भ्यम् मायाबीजमनःपरमार्थतत्वंभवेदरीणांसुक
दर्पहारी रमाबीजेनामालवपदमयं मन्त्रराजंज
पेद्योयन्त्राग्रेरतिवरणायमार्पितमनः भवेत्कूस्म्या
लिस्फुरि[illegible]तमणिमालानिबद्धतेप्रभा
भास्वत्पादसपर्यासिपरेन्द्रोविजयवान् नारायणा
येतिजपेन्मनुंयोरात्रौप्रभातेपरमार्थबीजम् सर्वारि
दावानलवारिवाहो भवेन्नगोभिर्जितकंदर्पहारी वि
भ्रंजपेद्यो हृदिविष्णुमात्रंविश्वम्भरध्यानपरःप्रभाते
मार्तण्डलक्ष्मीसविभूतिनिर्जितलोकोविश्वगोसताप
तनुः नवरत्नाहारनूपुरांगदरत्नपत्रांकितकाय

बिंदौकमलाश्रितमीश्वरंतिविहंपरमानंदमयं
भक्ताभ्यनन्तम् इतिमंत्रमयंपठेत्स्तवंयोप्यदि
नारायणवल्लभंप्रभाते कमलाविमलाशयस्य
तस्यश्चातिशीलस्यवशीभविष्यति इतिदंस्तोत्रमि
ष्टातिमूलमन्त्रमयंपरम् तवभक्त्यामयाख्याते
नचाख्येयंदुरात्मभिः पंचांगमिदमैश्वर्यंलक्ष्मी॰
नारायणस्यते वर्णितंगोप्यमवांछंगोपनीयं
स्वयोनिवत् श्रीदेवी भगवन्सर्वज्ञतत्वसर्वलोक
हितेरत श्रीनाथसिभवभावेनकथनेनास्यशंकर
लक्ष्मीनारायणस्यायश्रुत्वापंचांगस्तुतमं मयाऽ
मायरमानंदोदास्यांदतंब्रवीमिकिम् श्रीभैरवः।
एतद्रहस्यमखिलंसर्वतन्त्रेषुगोपितम् वेदान्तालो
डंतेप्राप्यदेवितेकथितंमया देवानांदुर्लभंतत्वंप
चांगवैलक्ष्मीविते रहस्यंसर्वलोकानांसर्वस्वंमम
पार्वति श्रृणुकाम्यमवत्सरमदानखेंदुवान्सने दे
वेशिक्षायशालापश्रूभक्तिरनायच दानशी।

लायभक्ताय वैलं मार्गरताय च महाचीनपद
स्थाय वैलं वायमहात्मने दत्वा सुकिंलभेद्देवि भ
क्तो सिद्धिदायिनीम् इतीदं परमं तत्वं तत्वात्तत्वं
परात्परम् गुह्यं गोप्यं गोपनीयं चेत्याज्ञा पारमेश्व
री इति श्रीदेवीरहस्ये लक्ष्मीनारायणस्तवाख्याने
नाम चत्वारिंशः पटलः ४० ॥ समाप्तश्चेदं ल
क्ष्मीनारायणपंचांगं चेति शिवम् ॥

ॐ श्रीभैरवः ॐ कैलासशिखरे रम्ये मणिमालाति
भास्वरे नानाद्रुमलताकीर्णे नानापक्ष्योपशोभिते
विचित्ररत्नखचितशिलामण्डपमण्डिते किन्नरीमधु
रालापमुखरीकृतदिङ्मुखे भगवन्तमुमानाथमु
पविष्टमुमाश्रितम् ब्रह्मोपेन्द्रचन्द्रार्कशक्रसुरग
समन्वितम् अमरर्षियक्षसिद्धोरगगणगन्धर्वसेवि
तम् चन्द्रार्कवज्रकोटोपेतं शूलखट्वाङ्गधारिणम् वरा
भयकरं शालेक्रकलबाणासिसंयुतम् खड्गखेटक
हस्तंच पाशान्तोमकरायुधम् भिण्डिपालाङ्कुशं प्रासप
रिघायुधधारिणम् गदाडमरुहस्तंचशान्तश्रीचक्र
संयुतम् अष्टादशभुजं देवं भूतिभूषितविग्रहम् ।
दिगम्बरं विशालाक्षं त्रिनेत्रं पंचवक्त्रकम् आनंदमु
दितं विश्वं विश्वनायकमीश्वरम् जपन्तं परमन्तो
य गौर्यालिंगितविग्रहम् पन्नगाभरणोपेतं महा
देवं महेश्वरम् वरदमभयं सन्तं पोभ्रुं शरणागतवत्स
लम् प्रसन्नवदनं [illegible] यावेनो गिरा

श्री॰ दे॰ २॰
१२८
128

मधुरया गौरीशो वाच परमेश्वरम् ॥ श्रीदेवी ॥ भगव
न्सः शिवो देवो महाभैरवजयः परः ॥ आदिनाथो जग
तां दीक्षानायक ईश्वरः ॥ आदिनाथो जगतां ज्ञानादीक्षा
नायक ईश्वरः ॥ वर्णितानां महादेवो ज्ञानातीतास्थिदी
श्वरः ॥ भवतानस्य देवस्य पंचबलस्वरूपिणः ॥ पंचां ग
श्रोतुमिच्छामि वक्त्रमद्यस्य मे प्रभो ॥ श्रीभैरवः ॥ परमे
श्वर देवस्य महाभैरवजयस्य ते ॥ भक्त्या वक्ष्यामि पंचां
गेनाख्येयं यस्य कस्यचित् ॥ पटलं पद्धतिं वर्म मंत्रना
मसहस्रकम् ॥ स्तोत्रं मन्त्रागमान्ते च गोपयेत्प्रियः ससा
धकः ॥ तत्रादौ पटलं वक्ष्ये दीक्षानायकवल्लभम् ॥ उ
ग्रं परमगुह्यं च गोप्यं वक्तुमुक्तभिः ॥ मन्त्रयन्त्रं मन्त्र
देविदीक्षाफलविधदयोः ॥ दिव्यं सर्वकरं सारं खे सिद्धि
वक्ष्यामि सिद्धये ॥ गोप्तारं स्यन्दवनान्तिके शिवस्य परमा
ए एकवीरं ततो वाच्यं पालयपालयेति च द्रुनः सा
मि: शिवः सात्विकम् ॥ रुद्रं मारकं भूषणानि गादि
न ललाटके देशे यादीक्षानायकवल्लभो मन्त्रमयं

त्रैलोक्यचिन्तामणिः नास्मान्नरायवाञ्छल्यंसिद्धसा
ध्यादिभूषणम् नंयत्क्लेशादीर्बल्येनाचारनियमः
का
श्रमः नपंचदोषशंकापिनोत्रमणीथमणीकौ के
वलेपरमानेदवर्धनोरिपुमर्दनः मंत्रोयंमंत्रराजे
स्तोदीक्षाफलसद्रुमः विनापुरश्चक्रियामेषमंत्ररा
जोनसिध्यति तस्मात्पुरश्चक्रियादेनोर्द्धंकंसेप्रार्थयेच्छि
वे ग्रकटस्लेनयः कुर्यान्मंत्रस्यास्यपुरश्चक्रियाम् तस्या
येमंत्रराजेन्द्रोभवेत्कल्पद्रुमोपमः वर्त्तिलक्षं विधिः
कुर्यान्नान्नोस्मृनेकदाचन तत्पादशांशहोतोदोमसत्रद
शांशेनतर्पणम् मार्जनंतद्दशांशेनतद्दशांशेना
भोजनम् एवंविधायमन्त्रस्यपुरश्चर्यांस्वसाधकः
गुरवेदक्षिणांदत्वायथाविभवमीश्वरि ततोजपेन्म
हादेविसर्वसिद्धिप्रदायकः अन्यथानभवेत्सिद्धी
नयासत्यमनोरथपि यन्त्रोद्धारविधिंवक्ष्येदेवदेवस्यपा
ष्ठ
र्वति सर्वसंमोहनंदिव्यंसर्वपापविकृन्तम् विंशत्रि
कोणषट्कोणमष्टनागदलमंडितम् वृत्तत्रयंपराम्

पुरश्चर्यांतदर्थवामकेश्वरि
एकलक्षा १

श्री॰
दे॰ र॰
१२५

129

यश्रीचक्रशिवमीविनम् लयांगमस्य वक्ष्यामि संचरा
नमस्यावंति यस्यश्रवणमात्रेणादीक्षाफलमवा
प्नुयात् ईशाद्याद्यादिकालाः सायुधाभूरुद्रेशिवे
दिव्यसिद्धौचमन्त्रौचायुरवोघ्यारणात्रये अमितांगे
रुरुश्चंडेक्रोधे योन्मत्तभैरवः कपालेशोभूषणा
ढ्यः संहारेघोरघस्मरः शिवे पूजनीयाववसुदलेसाधय
केसस्वस्तुतिभिः कालाग्निरुद्रनेत्रेशांविघ्ननाथंमहे
श्वरम् सद्योजातेवामदेवंपूजयेत्कामयोनिश्च काम
मेश्वरंमहाकालंदेवंस्वच्छंदभैरवम् त्रिकोणेपूज
येद्देविसत्वात्रेशानानाग्निभागतः बिंदौमन्त्रपूजयेद्देवंस्व
शक्त्यासहितंशिवे मध्येतेश्वर ` ` मीश्वरंभुवनेश्वरं
रिंदुतापाशामीशानिस्वयाकलशात्तनमम् सुना
लक्ष्म्यैदेवांगेपूजयेन्मायकोत्तमः संपूज्याविधिवद्दे
विंयथात्तनपुष्पनैकैः धूपदीपादिनैवेद्यैस्ताम्बूलैश्च
चामरैः लयांगमिदमाख्यातंसर्वतंत्रेषुगोपितम्
सर्वसिद्धिप्रदंदेविगोपनीयंविशेषतः मंत्रस्यास्य

ह्रादेवि पूज्जनीयं विशेषतः सर्वलोकेश्वरऋषिः छंदो
गायत्री देवता तथा महामृत्युंजयो रुद्रो महादेवो
ऽधिदेवता बीजं च प्रणवो देवि शक्तिस्त्र्यक्षरी बीज
कम् कीलकं शारमीशानि दिग्बंधोस्य ममीश्वरि॥
चतुर्वर्गेषु विद्यानां विनियोगः प्रकीर्तितः नारंस्य
जपादौ जे षडंगैः प्राणामाचरेत् कारयेन्मृदया
दीनां सांगानां साधकोत्तमः मूलादिबीजमात्रे
ण प्राणायाममाचरेत् तत्वत्रयेणाचमनमात्म
विद्याशिवादिना अथ ध्यानं प्रवक्ष्यामि देवदेवस्य
पार्वति येनैव ध्यानमात्रेण मंत्री शैवं पदं व्रजेत्
अथ ध्यानम् ॐ चन्द्रार्काग्निविलोचनं स्मितमुखं
पद्मद्वयान्तःस्थितं मुद्रापाशमृगाक्षसूत्रविलसा
त्पाणिं हिमांशुप्रभम् कोटिचन्द्रगलत्सुधाप्लुततनुं
हारादिभूषोज्वलं कान्त्या विश्वविमोहनं पशुप
तिं मृत्युंजयं भावयेत् ॐ चंद्रमंडलमध्यस्थे रुद्रमा
ले विचित्रिते तत्रस्थं चिन्तयेत्साध्यं मृत्युं प्राप्नोति।

श्री:
दे.र.
१३:

130

जीवति इति साध्यं परा बीजं मन्त्रावयवभूषित
म् कटबालस्य मीशानि गोपनीयं विशेषतः प्र
योगानष्टवक्ष्यामि दुर्लभान्परमार्थदान् यान्वि
धायशिवे मन्त्री भवेद्भैरवसन्निभः स्तम्भनं मोह
नं चैव मारणाकर्षणे तनः वशीकारं तथोच्चा
टं शान्तिकं पौष्टिकं तथा एतेषां साधनं वक्ष्ये सर्व
साध्यैककारणम् येन साधनमात्रेण सर्वसिद्धि
भवेत्कलौ रवौ स्नात्वा शिवे स्नात्वा नित्यकर्म समा
प्य च संकल्प सर्वं मन्त्रं च जपेदष्टुत्तरसंख्यया हो
मं दशांशतः सर्षपं वा कनकबीजकैः स्तंभनं
जायते वापि ब्रह्मादीनां विवस्वताम् चन्द्रे संपूज्य
देवेशं जपेदष्टुत्तरसंख्यया होमो हुतयवान्नालं
शाकपत्रैर्दशांशतः तन्दुलतिलकैर्नैव मोहनं
जगतां भवेत् मंगले साधकः स्नात्वा गत्वा श्मशा
नमंडलम् अष्टुत्तरं जपेन्मंत्री होमो हुतविषाल
या श्रीपर्णी मधुकैर्मिश्रैः श्रीफलैश्चिंचिनीफलैः

मत्संयांतिरिपुर्द्देवि दशांशाद्वा(धिम)र्व्वन्मः ऋषेस्त्वात्वा
वैयंज्ञीवंश्रीचक्राग्रेजपेन्मनुम् ब्रह्मतेनदशांशे
तद्गुवेन्सर्पिःप्रात्तांवरीम् त्रिकंटकेबिल्वकेचपो
गाम्माकर्षणंभवेत् शवैस्त्वात्वाजपेद्दियोपवाम
श्रुतसंख्यया होमोदशांशांनकार्योहुतपमात
चन्दनैः प्रातरावपेनकन्ययावरयास्तनयाथिवे
रिहवाजायतीवीरोजितश्रुदीसत्वमीश्वरि श्लेकोः
प्रमशानेवीरेशोजपेदश्रुतसंख्यया विज्ञाग्रेमल
वियांतनदशांशंफनेद्दुतम् समणुकेशांश्रुकेम
रिश्रुश्चारयेद्ववम् शनैस्त्वात्वाचरेद्दत्ताजपेदि
यांतयांश्रुतम् हुनेदाज्यंपयोमस्तत्वावातांकाम्ब
याद्रलाच् पत्रश्चसहितामर्वयांतिपत्तायते
सर्वदासर्ववारेश्रुजपेदश्रुतसंख्यया होमंदशां
शांनेकार्योहुतपायसपंकजैः छागेनहृम्मंवारा
हपलश्रुतैःसमकैः पितृणांदेवतानांबधू
तानेरोगिनांतथा दशांशांविधिवदत्वामदाश्रु

श्री॰ सिः प्रजायते इतीदं परमं तत्त्वं मंत्रस्यास्य मयेरिता
दे॰ र॰ म् अदातव्यमभक्तेभ्यो गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥
१३१ इति श्रीदेवीरहस्ये मन्त्रजयपटलाख्यानं नामैक
131 चत्वारिंशः पटलः ४१ ॥ ॥

ॐ श्रीभैरवः अधुनादेवि वक्ष्यामि पूजापद्धतिमुत्त
माम् गद्यपद्यमयीं दिव्यां कोटियज्ञफलप्रदाम् प्रा
तः कृत्यमकृत्वा तु यः शिवं भक्तितोर्चयेत् तस्य पू
जा तु विफला शौचहीना यथा क्रिया ॐ ब्राह्मे मुहू
र्ते उत्थाय बद्धपद्मासनः स्वशिरःस्थसहस्रदलाधोमु
खकमलकर्णिकान्तर्गतं निजगुरुं ध्यायेत् श्रीगु
रुं परमानन्दं वन्दे स्वानन्दविग्रहम् यस्य सान्निध्य
मात्रेण चिदानन्दायते परम् इति नत्वा श्रीगुरुं द्वि
भुजं प्रशान्तं वराभयकरं भजेतम् पूर्णेन्दुवदनं भोज्ञ
ह्मसत्वं प्राप्तिसंभ्रमाम् श्वेतवस्त्रपरीधानं नानाल
कारभूषितम् स्वानन्दमुदितं देवं ध्यायेत्सकलविग्र
हे इति ध्यात्वा देहस्थान्याम् हंस इति षट्शताधिका
मेकविंशतिसहस्रमजपाजपं मूलं च यथा शक्त्या
जप्त्वा गुरवे समर्प्य तदाज्ञां विधाय बहिर्यागमाला
दिसमस्तपवर्गान्तं शौचमाचमनं यथाविधि कृत्वा ॐ क्लीं
कामदेवाय सर्वजनमनोहराय नमः इति दन्तान्सं

श्री॰ शोधय गंगे सौदन्त शोधन शक्त्यै नमः इति गण्डूषत्रयं
दे॰र॰ विदाय मृदामानीय त्रिभागं कृत्वा ओं गंगे च या
१३२ यमुने चैव गोदावरीति इति सूर्यमण्डलादंकुशमुद्रया
तीर्थान्यावाह्य मृदं जले निक्षिप्य ततः देवेशभक्तिसुल
भे सपरिच्छेदमेव च यावत्त्वानयिष्यामि तावद्देवश
रीरके तिष्ठ जले त्रिकोणं विभाव्य तत्र मृदा देवमावा
ह्य मृद्भागद्वयं मूलेन प्राणायामं सूर्वं पदादि शिरः
पर्यन्तं त्रिकं मज्जेत् ततः सूर्यार्घ्यपात्रं दद्यात् ओं ह्रां
ह्रीं सः सूर्याय प्रकाशासहिताय सवित्रे नमः इत्य
र्घ्यत्रयं दत्वा ततो वासः परिधाय करे गत्वा सम्मु
खं प्राणायामत्रयं चरेत् इडयापिब षोडशभिः पव
नं च कृत्वा मवाहितनाभ्यधिकं त्यजेत् पिंगलया शा
नैः शनकैर्दशभिर्दशभिर्द्याधिकम् ॥ पू॰ १६ कुं॰ ६४
रे॰ ३२ इति त्रिः कृत्वा ओं ह्रं नमः आत्मतत्त्वं शोधयामि
स्वाहा १ २ ३ शिवतत्त्वं इत्याचम्य षडङ्गं विधाय ओं
वामहस्ते जलं धृत्वा तत्र षड्याम्नाय यं वं लं वं हं इति

पंचभूतमन्त्रेणात्ममवारान्नभ्यमन्त्र्यानामिकांगुष्ठा
ष्ठयोगेनउद्धृतोदकबिंदुभिः स्वशिरः मूलेनअ
रेचदशधाथाघमर्षणंवामहस्तेविधायेडयानीअ
त्वादेहान्तः पापंप्रक्षाल्यपिंगलयाउद्गतंसकल
वंदत्तदक्षहस्तेपृथग्वामभागस्यकल्पितवज्रशि
लायामस्फालयेदिति अघमर्षणांविधायसूर्यंवस
उंगृहकृत्वा ओंहंसःपरमहंसायविद्महे सोऽहंहंसः
स्तेजयायधीमहि तंओंतन्नःसूर्यस्तेजस्विःप्रचोदया
त् इतिदशधाप्रजप्य मूलेंचयथाशाम्भवात्मयाना
यद्यादेवदेवयोरर्घ्यत्रयंदद्यात् ओंसांगायसूर्यते
श्रीसहितायस्वतेजयायपषतोचीनमः तथाहू
र्ध्वंस्त्रीयायार्घ्यत्रयंदत्वाजलेचतन्त्रेसत्त्वात्मनिविभाव्ये
तिमूलस्त्रयस्वरेत् समयासदेवकंदेवंतर्पयेत् मू
ले सांगसवाहनसायुधसपरिच्छदसदेवीकस्व
तेजयभगवन्स्तर्पयामि इतिसप्तर्ष्यपरिवारानके
कोञ्जलिनासन्तर्प्य ब्रह्मादिकीटपर्यन्तंसन्तर्प्य

श्री·
दे·र·
१३३

पित्रादितर्पणं विधाय सर्वदेहे संहारमुद्रया स्व
हृदि समानीय शिवोऽहमिति भावयन्यागमण्डप
मागच्छेदिति संध्याविधिः फडिति द्वारे प्रक्षाल्य ॐ
धं गं गणेशाय नमः वामदक्षिणक्रमेण महाल
क्ष्म्यै नमः सरस्वत्यै नमः गंगायै नमः यमुनायै नमः
धात्रे नमः विधात्रे नमः नंदाय नमः सुनंदाय नमः
प्रचंडाय नमः चंडाय नमः लोकपालाय नमः वेता
लाय नमः अग्निवेतालाय नमः इति संपूज्य तत्रा
सने मन्त्रेणानेन दत्वा ॐ अनन्तासनाय नमः वि
मलासनाय नमः पद्मासनाय नमः ॐ पृथ्वि त्वया
धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वं च धारय मां
लोके पवित्रे कृत्वासने त्रिर्वामपार्ष्णिघातं दत्वा
अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ये भूता वि
घ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया इति विघ्नोत्सारणं हुं
अघोरास्त्राय फडिति दशदिशो बद्ध्वा भूतशुद्धिं कुर्यात् त
था हं भूतशुद्धिं करिष्ये इति संकल्प्य वामे पकण्यो·

नमः क्षेत्रपालाय नमः इति नमस्कृत्य शा
वेण प्राणायामत्रयं कृत्वा हूमिति मूलाधारात्कुं
डलिनीं सुषुम्णावर्त्मना हृदयस्थं जीवमा
नीय ब्रह्मरन्ध्रगतं विभाव्य हंसः इति ब्रह्मणि योज
येत् ततः पादादिजानुपर्यन्तं पृथिवीं जान्वादिना
भ्यपर्यन्तं जलं नाभ्यादिहृदयान्तं वह्निं हृदादि भ्रूम ध्यान्तं भ्रूम
ध्यादि ब्रह्मरन्ध्रान्तमाकाशं प्रविलाप्य आकाशम
हंकारे महत्तत्त्वे तदहं प्रकृतौ तां सच्चिदानन्दरूपे
ब्रह्मणि विलाप्य स्वात्मानं ब्रह्ममयं विभाव्य अहं
देवो न चान्योऽस्मि ब्रह्मैवाहं न शोकभाक् सच्चिद
ानन्दरूपोऽहं नित्यमुक्तः स्वभाववान् एवं विभाव्य
स्वशरीरदक्षकुक्षौ पापपुरुषं चिन्तयेत् ब्रह्मह
त्याशिरस्कं च स्वर्णस्तेयभुजद्वयम् सुरापानहृ
दायुक्तं गुरुतल्पकटिद्वयम् तत्संसर्गिपदद्वन्द्व
मंगप्रत्यंगपातकम् उपपातकलोमानं रक्ता
श्मश्रुविलोचनम् खड्गचर्मधरं कृष्णं कुक्षौ पापं

श्री॰
दे॰ र॰
१३४

विचिन्तयेत् इतिध्यात्वाशरीरंसकलुषमलिनं
विचिन्त्यप्राणायामसर्वकंपंचभूतमन्त्रैर्निष्पापं
कुर्यात् पादादिस्तनमध्यायंबीजेनषोडशधाजपे॰
नचतुःषष्टिवारजपेनसंशोष्यपापंनिर्दह्यज्वाला
रिताभ्यन्तेजलेवमितिवरुणबीजेनद्वात्रिंशद्वार
जपेनादायपापसंभस्मसात्कृत्व लमितिभूबीजेन
षोडशधाजपेनपादादिजानुपर्यन्तंपृथ्वीवि
चिन्त्यपिण्डीभूतंस्वात्मकंध्यात्वा हमित्याकाशबी
जेनमस्तकजपेनचैतन्यशुद्धाश्चिदानंदमयंस्वश
रीरंकृत्वाथप्राणान्धारयेदितिभूतशुद्धिः ॐहंसः
शिवायप्राणात्मनेनमः [illegible] ति [illegible] स्वहृदिस्थंदं॰
त्वा ओंह्रींक्रोंयंरंलंवंशंषंसंहंहंसःसोऽहंहंसःम
मप्राणाइहप्राणाः ॥ ममजीवइहस्थितः ॥ म
मसर्वेन्द्रियाणि ॥ ममवाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रघ्राण
प्राणाइहैवागत्यसुखंचिरंतिष्ठन्तुस्वाहा इतिप्रा
णान्न्यस्यमूलंस्वहृदिविनिवेश्यमशिवंसमस्त्याशि

वोऽहमिति विचिन्त्य मन्त्रसंकल्पं कुर्यात् अस्य श्री
महामृत्युंजयमन्त्रस्य महाचमसकोलहः ऋषिः
देवीगायत्री छंदः श्रीमृत्युंजयरुद्रो महादेवो देव
ता ॐ बीजं ह्रूं शक्तिः सः कीलकम् धर्मार्थकाम
मोक्षार्थे पूजायां विनियोगः अथ न्यासः श्रीमहा
चमसकोलहो ऋषये नमः शिरसि देवीगायत्री
छन्दसे नमो मुखे श्रीमृत्युंजयरुद्रो महादेवो देव
तायै नमो हृदि ॐ बीजाय नमो नाभौ ह्रूं शक्तये न
मो गुह्ये सः कीलकाय नमः पादयोः जपे विनियो
गाय नमः सर्वांगेषु अथ करन्यासः ॐ अंगुष्ठाभ्यां
नमः जुं तर्जनीभ्यां नमः सः मध्यमाभ्यां नमः ॐ
अनामिकाभ्यां नमः जुं कनिष्ठकाभ्यां नमः सः क
रतलकरपृष्ठाभ्यां नमः अथ षडंगन्यासः ॐ हृ
दयाय नमः जुं शिरसे स्वाहा सः शिखायै वषट्
ॐ कवचाय हुं जुं नेत्रेभ्यो वौषट् सः अस्त्राय फट्
अथ मातृकान्यासः अं नमः शिरसि आं नमो मुखे

श्री·
दे·२·
१३५

135

हृमे इं नमो दक्षनेत्रे ईं नमो वामे उं नमो दक्षकर्णे
ऊं नमो वामे ऋं नमो दक्षनासापुटे ॠं नमो वामे ऌ
ॡं नमो दक्षगण्डे ॡं नमो वामे एं नमो ऊर्ध्वोष्ठे ऐं नम
अधरोष्ठे ओं नमः ऊर्ध्वदन्तपङ्क्तौ औं नमः अधोदन्तपं
क्तौ अं नमः श्रवान्तः अः नमः शिरवयोः कं नमः दक्ष
बाहुमूले खं नमः कूर्परे गं नमो मणिबन्धे घं नमो
ऽङ्गुलिमूले ङं नमोऽङ्गुल्यग्रे चं नमो वामबाहुमूले छं
नमः कूर्परे जं नमो मणिबन्धे झं नमोऽङ्गुलिमूले ञं
नमोऽङ्गुल्यग्रे टं नमो दक्षपादमूले ठं नमो जानुनि
डं नमो गुल्फे ढं नमोऽङ्गुलिमूले णं नमोऽङ्गुल्यग्रे तं
नमो वामपादमूले थं नमो जानुनि दं नमो गुल्फे
धं नमोऽङ्गुलिमूले नं नमोऽङ्गुल्यग्रे पं नमो दक्षपार्श्वे
फं नमो वामे बं नमो पृष्ठे भं नमो नाभौ मं नमो जठ
रे यं नमो हृदि रं नमो दक्षांसे लं नमः ककुदि वं न
मो वामांसे शं नमो हृदादिदक्षहस्तान्तम् षं
नमो हृदादिवामहस्तान्तम् सं नमो हृदादि

दक्षपादाग्रान्तम् हंनमोऽग्रपादादिवामपादाग्रा
न्तम् लंनमःपादादिशिरःपर्यन्तम् क्षंनमःशि
रस्सापादपर्यन्तम् इतिविन्यासयेत् इतिमातृका
न्यासः ओंह्रींः अंश्रीकंठपूर्णोदरीभ्यांनमःशिर
सि ओंह्रींः आं अनन्तेशाविरजाभ्यांनमोमुखवृ
त्ते ई इं सूक्ष्मेशाशाल्मलीभ्यांनमःदक्षनेत्रे ई ईं त्रि
मूर्तेशिलोलाक्षीभ्यांनमःवामकर्णे ई उं अमरे
शवर्तुलाक्षीभ्यांनमोदक्षे ई ऊं अर्घीशादीर्घघोणा
भ्यांनमःवामे ई ऋं वामभूतेशादीर्घमुखीभ्यांन
मोदक्षनासापुटे ई ॠं अतिथीशागोमुखीभ्यांन
मोवामे ई ऌं स्थाण्वेशादीर्घजिह्वाभ्यांनमोदक्ष
गंडे ई ॡं हरीशाकुंडोदरीभ्यांनमोवामे ई एंझिं
टीशोर्ध्वकेशीभ्यांनमःऊर्ध्वोष्ठे ई ऐं भौतिकेशावि
कृतमुखीभ्यांनमःअधरोष्ठे ई ओं सद्योजातेशज्वा
लामुखीभ्यांनमःऊर्ध्वदन्तपंक्तौ ई औं अनुग्रहेशो
ल्कामुखीभ्यांनमोऽधोदन्तपंक्तौ ई अं अक्रूरश्री

श्री.
दे.र.
१३

136

शाक्षीश्वर्वीभ्योनमःशिरसि ॐ अः महासेनेशावि
घ्नेश्वरीभ्योनमोऽधरान्तरे ॐ कं क्रोधेशामहाका
लीभ्योनमोदक्षबाहुमूले ॐ खंचण्डीशासरस्वती
भ्योनमःकूर्परे ॐ गंपञ्चान्तकेशासर्वसिद्धिभ्योन
मोमणिबंधे ॐ घंशिवोत्तमेशात्रिलोकविद्याभ्यो
नमोऽङ्गुलिमूले ॐ ङंएकरुद्रेशामन्त्रशक्तिकाभ्योनमोऽङ्गुल्यग्रे
ॐ चंकूर्मेशात्मशक्तिभ्योनमोवामबाहुमूले ॐ
छंएकनेत्रेशाभूतमातृकाभ्योनमःकूर्परे ॐ जंच
तुराननेशालम्बोदरीभ्योनमोमणिबंधे ॐ झंअ
जेशाद्राविणीभ्योनमोऽङ्गुलिमूले ॐ ञंशर्वेशानाग
रीभ्योनमोऽङ्गुल्यग्रे ॐ टंसोमेशाखेचरीभ्योन
मोदक्षपादमूले ॐ ठंलाङ्गलेशामञ्जरीभ्योनमो
जानुनि ॐ डंदारुकेशारूपिणीभ्योनमोगुल्फे ॐ ढं
अर्धनारीशावीरिणीभ्योनमोऽङ्गुलिमूले ॐ णंउ
माकान्तेशाकाकोदरीभ्योनमोऽङ्गुल्यग्रे ॐ तंआ
षाढेशापूतनाभ्योनमोवामपादमूले ॐ थंदण्डी

शाभद्रकालीभ्यां नमो जानुनि ॐ दं अत्रीशायो
गिनीभ्यां नमो गुल्फे ॐ धं मीनेशाशंखिनीभ्यां न
मोऽङ्गुलिमूले ॐ नं मेषेशागर्जिनीभ्यां नमोऽङ्गु
ल्यग्रे ॐ पं लोहितेशाकालरात्रिभ्यां नमो दक्षपा
र्श्वे ॐ फं शिखीशाकुब्जिनीभ्यां नमो वामपार्श्वे ॐ
बं छगलण्डेशाकपर्दिनीभ्यां नमः पृष्ठे ॐ भं द्विरण्डे
शावज्राभ्यां नमो हृदये ॐ यं त्वगात्मा
भ्यां भुजङ्गेशावतीभ्यां नमो वामांसे ॐ लं मांसात्मा
भ्यां पिनाकेशामाधवीभ्यां नमः ककुदि ॐ वं
मेदस्त्वात्माभ्यां खड्गेशावारुणीभ्यां नमो दक्षां
से ॐ शं अस्थ्यात्मभ्यां बकेशावायवीभ्यां नमो हृ
दादि दक्षवामहस्ताग्रान्तम् ॐ षं मज्जात्मभ्यां श्वे
तेशारक्तवंधिनीभ्यां नमो हृदादि वामहस्ताग्रा
न्तम् ॐ सं शुक्रात्मभ्यां भृगवेशामदजाभ्यां नमो
हृदादि दक्षपादाग्रान्तम् ॐ हं नकुलेशालक्ष्मी
भ्यां नमो हृदादि वामपादाग्रान्तम् ॐ लं पात्मा

श्री॰ दे॰ र॰ ९२

त्मभ्यो शिवेशव्यापिनीभ्यां नमः पादादिशिरःपर्य
न्तम् ॐ ह्स्रौः स्रः कोथान्तभ्यां नमः शिरसः पादप
र्यन्तम् इति श्रीमातृकान्यासः अथ कलान्यासः
ॐ ऐं ह्स्रौः सर्वज्ञतायांगुष्ठाभ्यां नमः ॐ ऐं ह्रीं ह्स्रौः
अनन्तज्वालामालिनीतर्जनीभ्यां नमः ऐं ज्वलित
शिखिशिखाय मध्यमाभ्यां नमः ऐं वज्रिणी वज्र
हस्ताय अनामिकाभ्यां नमः ऐं अलमशाक्तये का
निष्ठिकाभ्यां नमः ऐं पशुपतये करतलकरपृष्ठा
भ्यां नमः एवं षडंगः ॐ ह्रं सः निवृत्यात्मने शिवा
य अंगुष्ठाभ्यां नमः ईं प्रतिष्ठात्मने सदाशिवाय
तर्जनीभ्यां नमः ईं विद्याकलात्मने ईश्वराय मध्य
माभ्यां नमः ईं शान्तिकलात्मने महारुद्राय अना
मिकाभ्यां नमः ईं शान्त्यतीताय कलात्मने विल
वेकनिष्ठभ्यां नमः ईं ज्योतिष्कलात्मने परब्रह्म
लोकरतलकरपृष्ठाभ्यां नमः एवं षडंगन्यासः
इति कलान्यासः ॐ ह्रं सः नेत्रत्रयायांगुष्ठका॰

भ्यां नमः ह्रूं सः भगवन्नेत्राय तर्जनीभ्यां नमः सो
मालय २ सोमसूर्याग्निनेत्राय मध्यमाभ्यां नमः
सो ह्रूं सः नेत्रनाथाय अनामिकाभ्यां नमः जें ॐ भ
गवन्नेत्राय कनिष्ठिकाभ्यां नमः मूलं १ सोमसूर्या
ग्निनेत्राय करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः एवं षडंगः
इति नेत्रन्यासः ॐ नमः शिरसि जें नमो भ्रूमध्ये
सः नमो स्रुवे ह्रूं नमः कंठे सः नमो हृदि सों नमो
हस्तयोः यों नमः स्तनयोः लें नमः कुक्षौ यें नमः पा
र्श्वयोः यों नमः पृष्ठे लें नमो नाभौ यें नमो मेढ्रयोः
सों नमो जान्वोः ह्रूं नमः जंघयोः सः नमः पादयोः
जें नमः पादादिशिरःपर्यन्तम् ॐ नमः शिरसः पा
दपर्यन्तम् इति त्रिर्व्यापयेत् इति मूलमन्त्रन्यासः
ईशानतत्पुरुषघोरवामकलितात्मनोः सद्योजा
तेशावामेशाङ्गयोर्न्यासं समाचरेत् इति शिवशा
सनम् ॐ मूलाधारे जें भ्रूमध्ये सः कण्ठे इत्येव
याथात्म्याविधाय हृदिब्रदेहं ध्यानात्मा हृदये ॐ जें सः

अमृतेश्वरपीठाय नमः हृदि गंधाक्षतपुष्पैः सं
पूज्य ॐ ह्रं सः हंसः श्रीकालाग्निरुद्रमूलप्रकृति
कूर्मानन्तवराहपृथिवीसुधार्णवरत्नद्वीपपा
त्तमण्डपरत्नसिंहासनस्थाग्निमण्डपार्कमण्ड
लामृतमरीचमण्डलान्तर्गतसहस्रदलकमल
कर्णिकाकेसरकर्णामृतधारामयाय योगपीठा
य नमः इति स्वहृदये संपूज्य अमृतकरणाञ्ज
लिं बद्ध्वा पद्मसुद्रान्तर्गतां पुष्पं सन्निधाय मूलाधा
रात् कुण्डलिनीं तडित्कोटिप्रद्योतिनीं सूर्यकोटिप्र
काशां वह्निकोटिदुर्दर्शां चन्द्रकोटिसुशीतलां प्र
दीपकलिकाकारां ध्यात्वा सुषुम्णामार्गेणाब्र
ह्मपद्यान्तरस्थामृतेश्वरेण सह संयोज्य सामर
उलप्रप्लुतामृतधारया सन्तर्प्य पुनः स्वहृदि सा
मानीय स्वस्थाने शापयित्वा अमृतशरीरीभूय शिवो
ऽहमिति भावयन् देवं भावयेत् ॐ पीं सूं श्रीं शिरो
मणिः करतले पीं सूं सः ॐ भवद्व्यासि सूं सः पुनःसंपु

टान्तरगतः पीयूषधाराधरः सोपीयूषमयूख
संदरवक्त्रः पीयूषलक्ष्मीसखो पीयूषद्रववर्षिणो
ष्पद्रदः श्रीशानन्दसंजयः एवंध्यात्वा मानसैरु
पचारैः संपूज्य कलशस्थापनं कुर्यात् स्ववामे त्रि
कोणे षट्कोणे वृत्तचतुरश्रं विलिख्य शंखमुद्रां प्र
दर्शयेत् षडंगमंत्रेसंपूज्य फडितिप्रक्षाल्य मूलेनसं
पूज्य ॐ रं वह्निमंडलाय दशकलात्मने नमः इति
संपूज्य धारं संस्थाप्य तत्रपात्रमाधारेनिधाय ॐ अ
र्कमंडलाय द्वादशकलात्मने नमः इतिपात्रान्तः
संपूज्य तत्रांकुशमुद्रया ॐ गां गीं गूं गंगेच यमुनेचै
व गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिंधुकावेरि जलेस्मि
न्सन्निधिंकुरु इत्यादिना तीर्थमावाह्य मूलेनाष्ट
भिर्मंत्रितं कृत्वा धेनुयोनिकलशमुद्राः प्रदर्शयेत्फ
डिति छोटिकाभिः संरक्ष्य हुमित्यवगुण्ठ्य शंखो
वकयोनिमुद्राः प्रदर्शयेत् प्रणमेत् दर्शनेनापि शं
खस्याकिंपुनः स्पर्शनेनच विलयं यांति पापानि

श्री॰
दे॰ २॰
१३९

139

हिमवद्भास्करोदये इतिसामान्यार्घविधिः सामा
न्यार्घदले विंदुत्रिकोणषट्कोणाष्टदलचतुरस्रमंडल
निर्मायकामरूपोड्डीयानजालन्धरपूर्णगिरिपी
ठेभ्योनमः इतिचतुरस्रेषुसंपूज्य षट्कोणेषुषडंगान
न्संपूज्य त्रिकोणेबीजत्रयंसंपूज्य विंदौमूलेनसं
पूज्य ॐ रं अग्निमंडलायदशकलात्मनेनमः इतिप्र
त्ताल्य तमाधारंसंस्थाप्य ॐ अंअर्कमंडलायद्वादशाक
लात्मनेनमः इतिकलशं ॐ भमुद्रयासंस्थाप्य तत्रा
ॐ ज्रं ज्रीं ज्रूं ज्रैं ज्रौं ज्रः सः अमृतेश्वरभैरवायनमः इ
तिमूलविद्ययातत्रमुद्रयाधारयातेनपरमानंद
इत्यादिना ॐ अमापूर्य ॐ सौः सोममंडलायषोड
शकलात्मनेनमः इतिगंधादितत्रषडंगभैरवमभ्यर्च्य हंसः इ
तिमंत्रेणादशादिशोबद्ध्वाधेनुदिकामुद्रांसंदर्श्य हूं मि
श्चवत्रेणेनमः सम्पुज्यतन्मूलेदशधाजप्त्वाअमृतमु
द्रांप्रदर्श्य ॐ ऐं श्रीं रं तं जं सः अमृते अमृतोद्भवे अ
मृतवर्षिणि अमृतंस्रावय २ ॐ ज्रं सः अमृतेश्वर्यै॰

नमः इति दशधा जप्त्वा ॐ ज्रं नमः सूर्यमंडलंसुतेव क
ण्णालयसंभवे अमा बीजमये देवि शुक्रशापाद्वि
मुच्यताम् ॐ ज्रं नमः देवानां प्रणवो बीजं ब्रह्मानंदम
यं यदि तेन सत्येन देवि ब्रह्महत्यां व्यपोहतु ॐ
ज्रं नमः एकमेव परं ब्रह्म स्थूलसूक्ष्ममयं ध्रुवम् क
चोद्भवां ब्रह्महत्यां तेन ते नाशयाम्यहम् ॐ ज्रं
मः ब्रह्मशापाद्विनिर्मुक्ता नेत्रक्ता विस्वशापतः
विस्वक्ता स्वद्रशापेन पवित्रा भव सांप्रतम् इति
त्रिजप्त्वा ॐ स्लं हस्रं वमलवयं ड्रूं श्रां नं देवि स्वरभैर
वाय वौषट् इति दशधा जप्त्वा ॐ हे जप्त्वा सुधिः
ॐ गंगे च यमुने चैव सद्दयालीथी न्यावाल्य ॐ
उल्लिनी ज्योतिरूपा सुषुम्णाधः चक्रं भित्त्वा ब्रह्मरंध्र
स्थ परमशिवभट्टारकेन संयोज्य हंसः सोहं सा
हेति विचिन्तयेत् सामरस्योद्भवानंदामृतवद
मानना साधु इति स्मरता मृतधारया कलशाम
सूर्यामृतमयं ध्यात्वा तेर्पतनदशमैरध्यर्च्य धेनु

श्री
दे॰र॰
१४॰

140

योनिमन्त्रमुद्रां प्रदर्श्य प्रणामे दिव्यदृष्ट्या सुदृष्टिः ता
तः ॐ हंसः हंसः परमात्मने पात्री अमृतेश्वरी महा
मृत्युंजय हृज्ज्ञानाद्यैभ्यो वौषट् इति कलशामृतमा
दाय ॐ हंसः हंसः सोहं हंसः जुं ॐ इति दशाक्षरमूले
न श्रीअमृतेश्वरीश्वरमहामृत्युंजयचैतन्यामृतमयेन
कलशामृतेन यागद्रव्याणि पवित्रीकुरु २ स्वधा
दिना हूं रय २ ॐ ह्रौं स्वाहा इति यागवस्तूनि संशोध्य
सामान्यार्घ्यस्याधस्त्रिकोणं सहारं विभाव्य मूल
बीजत्रयेण त्रिकोणं संपूज्य पृथिव्यादिषड्विंशतत्
त्वानि संपूज्य मध्ये मुद्रां प्रदर्श्य मातृकादेवीं संहा
रमूलवर्णात्मकां नः संपूज्य गंगातीर्थान्यावाह्य
ईशानकलाः संपूज्य तत्पुरुषाघोरसद्योजातवा
मदेवकलाः संपूज्य शिवमयं ध्यात्वा परमात्मन
स्तस्याविंदुमानाभिदीपं प्रक्षाल्य शिवमयं ज्ञा
नह्लावयेदिति परमार्घ्यस्य वामे गुरुशक्तियो
गिनीवीरवटुकक्षेत्रपाल पात्रसामान्यार्घ्य पात्राणि संस्थाप्य तथा

नरपाद्याचमनीयमर्घ्यकौचमनीयार्घ्यपात्रा
णिस्थापयेदितिपात्रसंस्थापनं पाद्यादिपात्रेषु
पानीयेषुरूपाद्यादिशुद्धिद्रव्यमस्तं तत्रात्मानं मूल
विद्यायासंपूज्य सुनर्मूलेन स्वाद्यादि स्वाधाराकुं
ऽलिनीसुस्थाप्य परमशिवेन संयोज्य चंद्रमंडलस्थ
महामृतस्रुतपललादव तेन चंद्रकलात्मकताम
तधारयात्मात्मानं संलाप्य शिवोऽहमिति स्मृत्वावि
हानंदमयोभूत्वा विघ्नंश्चेतमिव ध्यात्वा सदेवीकं
शिवं स्वकमलेध्यात्वा यथोक्तं स्मृत्वा मानसैरुप
चारैः संपूज्य स्वात्मानं तन्मयं भावयित्वा श्रीचक्रंप
रोक्तं चतुरस्रोज्ज्वलसितारणाद्ययाविराजितवसुदा
लवलयितषड्स्रमंडितत्रिकोणोल्लसितबिंदुमंडु
लेश्रीयन्त्रराजं विलिख्य वा पत्राल्पश्रीरत्नपीठे
संस्थाप्य योगपीठपूजां कुर्यात् ॐ नं सः हं सः सो
हं सः ऐं क्लीं सौः अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं लॄं एं ऐं ओं औं अं अः
कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं

श्री॰
दे॰
१४१

141

फंबंभंमंयंरंलंवंशंषंसंहंलंक्षः ओंशिवशक्तिस
दाशिवईश्वरशुद्धविद्यामायाकलाविद्याकालरा
गनियतिपुरुषप्रकृत्यहंकारबुद्धिमनस्त्वक्चक्षुःश्रो
त्रजिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्श
रूपरसगंधाकाशवायुवह्निसलिलपृथिव्यात्म
नेश्रीयोगपीठायनमः इतिश्रीचक्रेसंपूज्यवसु
पत्रेषुवामायैनमः ज्येष्ठायैनमः रौद्र्यैनमः का
ल्यैनमः कलविकरण्यैनमः बलप्रमथन्यैनमः
सर्वभूतदमन्यैनमःइत्यभ्यर्च्य ओंह्सःनमोभ
गवतेसकलगुणात्मशक्तियुक्तायपरानन्ताय
योगपीठात्मनेनमः इतियोगपीठंसंपूज्य अम्रु
तीकरणमुद्रांबद्ध्वामूलमंत्रेणसंकल्प्यावाहये
त् मूलेनसुषुम्णायाःहृत्कमलस्थंज्योतिर्वामना
सयानिःसार्यकरस्थपुष्पेस्थापितंध्यात्वादेवमा
वाहयेत् स्वात्मसंस्थमजंत्वामद्यपरमेश्वर अर
ण्यामिवहव्यांशंविन्द्यावाहयाम्यहम् देवेशाभ

क्रमलभपरिवारसमन्वित यावत्त्वांपूजयिष्यामि
तावद्देव इहावहेति मूलमुच्चार्य यंत्रेपुष्पाणिदत्वा
वाहनंसंस्थाप्य सन्निधाप्य मूलेनदशमुद्राः प्रदर्श्य ओंहं
सः आंह्रींक्रोंयंरंलंवंशंषंसंहं ओंहंसः अमृतेश्वरी
सहितस्यमृत्युंजयस्यदेवस्यप्राणाः इहप्राणाः जीवइ
हस्थितः सर्वेन्द्रियाणि इहवाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रघ्राण
जिह्वाप्राणाः इहैवागत्यचिरं सुखंतिष्ठन्तुस्वाहेतिदे
वीदेवयोः प्राणान्दत्वापंचमुद्राः प्रदर्श्य धेनुमुद्रया
अमृतीकृत्यमहामुद्रयापरमीकृत्यषडंगैः सकली
कृत्यधेनुचक्रत्रिखंडपाशकलशमालामुद्राः प्र
दर्श्य भगवन्नमृतेश्वरीसहितस्यमृत्युंजय इदमा
सनंमयादत्तंफट् भगवन्स्वागतमस्तिदीर्घेनमस्तु
त्यमुद्रयाप्रणाम्य मूलंभगवन्सदेवीकपाद्यंनमः १
मूलं १ भगवन्सदेवीकाचमनीयंस्वधा मूलंभग
वन्सदेवीकमधुपर्कंस्वधा मूलं भगवन्सदेवीक
इदमर्घ्यंस्वाहा मूलंभगवन्सदेवीकास्नानंसर्वमेता

श्री॰ दे॰ र॰ १४२

निवेदयामि वौषट् पाद्यं श्यामाकदूर्वाब्जविष्णुक्रांताभि
र्मिश्रितं गंगोदकं समादाय मूलमंत्रेणामंत्रयेत् मू
लं भगवन्स्मदेवीक मलासनेन महार्घ्यं वस्त्रयुग्मं नमः
मूलं भगवन्स्मदेवीक रत्नसिंहासनमुपविशपताम् मू
लं भगवन्स्मदेवीक गंधाक्षतं गृहाण वौषट् मू
लं श्री भगवन्स्मदेवीक धूपं गृहाण नमः मूलं भग
वन्स्मदेवीक दीपं गृहाण नमः धूपदीपौ दत्वा परमी
करणमुद्रां प्रदर्श्य त्रिकोणवृत्तमंडलं विभाव्य सा
धारणं पात्रं संस्थाप्य हविरापनं षड्रसोपेतं नानार्थं
ततस्तत्पेयसुधामृतीकृत्य ॐ अमृतोपस्तरणम
सि स्वाहेति निवेद्य मूलं दद्यात्पात्रे प्राणादिपंचग्रा
समुद्राः प्रदर्श्य ॐ अमृतापिधानमसि स्वाहेति भ
गवते शिवाय जलं दत्वा मूलेन तन्मूलं निवेद्य पात्रा
स्तेन दद्यात् समस्तेभ्यः प्रणम्य परिवारदेवतादेवा
नामि स्मृत्वा ध्यात्वा यथोपचितस्थानेषु संस्थाप्य ध्या
त्वा प्राणायाम सर्वं कं प्राणायाम त्रयं विधाय श्रीचा

केपरिवारदेवताः पूजयेत् ॐ ज्वं सः कामेश्वरश्रीपा
दुकं पूजयामि तर्पयामि नमः इति श्रीवीरमार्गाम्
नेन ईशानाद्येवाशेष पूजयेत् ई महाकालश्रीपादु
कं पूजयामि तर्पयामि नमः ई स्वच्छन्दश्रीपादुकं
पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यथ प्रथमावरणम्
लेन मूलदेवं संपूज्य १ ॐ ज्वं सः कालाग्निरुद्रश्री
पादुकं पूजयामि तर्पयामि नमः ई नैऋत्येशश्रीपा
ई विश्वनाथश्रीपा ई महेश्वरश्रीपा ई सद्योजात
श्रीपा ई वामदेवश्रीपा ई इति संपूज्य मूलेन देवं
संतर्प्य षट्कोणे द्वितीयावरणम् २ ॐ ज्वं सः अ
सितांगभैरवश्रीपा ई रुरुभैरवः श्रीपा ई चण्ड
भैरवः श्रीपा ई क्रोधभैरवः श्रीपा ई उन्मत्तभैरवः
श्रीपा ई कपालेशभैरवः श्रीपा ई भीषणभैरवः
श्रीपा ई संहारभैरवः श्रीपा ई मूलेन मूलदेवं सं
पूज्य वामावर्तेनाष्टगंधेनाष्टदलेन तृतीयावरणम् ३
ॐ ज्वं सः ब्राह्मीश्रीपा ई माहेश्वरीश्रीपा ई वैष्ण

श्री॰
दे॰र॰
१५३

वींश्रीपा॰ ईं वाराहीश्रीपा॰ ईं नारसिंहीश्रीपा॰ ईं इन्द्रा
णीश्रीपा॰ ईं चामुंडाश्रीपा॰ इतियोगिनीपात्रामृतेन संतर्प्य मूलं देवी मदेवीकं
सन्तर्प्यस्ववामवर्तेनवसुदलेचतुर्थावरणम् ४ ॐ
ऐंसः स्वगुरुश्रीपा॰ ईं परगुरुश्रीपा॰ ईं परमेष्ठिगुरु
श्रीपा॰ ईं इतिगुरुपात्रामृतेनसन्तर्प्यदिव्यामृतेनस
देवीकंदेवंबिंदौसन्तर्प्यहृमत्रयेपंचमावरणम् ५
ॐलंइन्द्र॰ रंअग्नि॰ यंयम॰ क्षंनैर्ऋति॰ वंवरुण॰ यंवा
युः संसोम॰ हंईशान॰ ॐह्रींअनन्त॰ ॐब्रह्मश्रीपा॰
इतिवीरपात्रामृतेनसंपूज्यबिंदौदेवंसन्तर्प्यचतुरश्र
षष्ठावरणम् ६ वज्रश्री॰ शक्तिःश्री॰ दंडश्री॰ ख
ड्गः पाशश्री॰ ध्वजश्री॰ गदाश्री॰ त्रिशूलश्री॰ चक्रश्री॰
पद्मश्री॰ इतिवीरपात्रामृतेनसंपूज्यदिव्यामृतेनबिं
दौदेवंसन्तर्प्यसप्तमावरणम् मूलं श्रीअमृतेश्वरी
सहितदीक्षानाथश्रीमृत्युंजयश्रीपादुकांपूजया
मितर्पयामिनमः इतिस्ववामसंपूज्यसन्तर्प्याष्टमा
वरणम् ८ मूलंत्रिखंडश्री॰ मूलंपाशश्री॰ मूलंखप

कलशायश्री॰ मूलंशुक्रासनस्थश्री॰ इतिपरामृतेन
विन्दौमलार्घ्यं मध्यान्हिकेदेवेविंदौसंपूज्यनवमा
वरणाम् ५ मूलंशुद्धश्री॰ मूलंमायांगशुद्धश्री॰ मू
लंलिंगशुद्धश्री॰ मूलंयोनिशुद्धश्री॰ पंचशुद्धविशुद्धा
इतिबिंदौपरमामृतेनसन्तर्प्य विघ्नाशुद्धार्ये श्रीम
दमृतेश्वरीशान्तिसहितश्रीमहामृत्युंजयपादुकांपू
जयामितर्पयामि इतिबिंदौत्रिःसंपूज्यदशमावर
णाम् १॰ इतिनव्यामृतनैवेद्यं ॐरत्नपात्रस्थितंदिव्यं
नानाव्यंजनसंयुतम् दिव्यौदनंनिवेद्यामृतपरमामृ
तसंस्कृतम् मृगाशुद्धंनिवेद्यप्रणम्य मूलान्ते आ
चमनीयतान्मूलंताम्रिकाच्छत्रचामरादर्पणप्रभृ
तीनिदिव्यानिवस्तूनिसदेवीकायदेवायनिवेद्यसा
ष्टांगंप्रणमेत् देवाग्रेमालामादाय मूलंयथाश
क्तिजप्त्वा ॐगुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं
निवेद्यदेवाग्रेकवचसहस्रनामस्तवराजपाठंकृ
त्वातदपिदेवीदेवयोःसमर्प्य ॐतांतींतूंतैंतौंतः।

त्रेत्रपालेभ्यो वौषट् इति बलिं निवेद्य ॐ यां यीं यूं
यैं यौं यः ह्लौः सः स्वं ॐ सर्वयोगिनीभ्यो बलिं नमः
ॐ ह्रीं सर्वविघ्नकृद्भ्यो भूतेभ्यो बलिं वौषट् स्वाहा इति
बलिं दत्वा शरणागतश्रद्धोपदर्पं दंडवत्प्रणमेत् त
तो वीरेन्द्रैः सह वीरपानं विधाय हृतां पात्रं हृत्वा स
माकिमानंदनिर्भरो निमीलय तेन सत्वर्यं शिवो
ऽहं भव यन्देवं सदेवीकं ज्योतिरूपं संहृत्य प्रकृत्या श्री
चक्रान्तस्थाय वामना सयान्तर्नीत्वा नतेजः परमा
चैतन्यज्योतिष्यखिलानि लीनं ध्यात्वा शुद्धमेव परं
हंसः शिवः परमकारणम् मन्त्रात्मा सप्रपञ्चात्मा
लीनः समरसीभूतः इति ध्यात्वा परमशिवो भूत्वा
सर्वात्मना सहस्रतं विदरेडात्य वैसवाचा रपराय
णः कालं नयेत् इति श्रीचक्रस्य व्यापकमूलेन शक्ता
न्नानिर्माल्यं ॐ श्वेसः क्रुं ॐ स्वाहा इति शानादिदिग्वप
निर्माल्यं निक्षिपेत् इति देवदेवस्य महाम्रस्नेजय
सते निरघृतानारतिः समर्प्यनिर्मीत जलसंदरी उ

स्यात्विग्रहस्य गोप्त्रीत्वं पद्धतिं नित्यकर्मणः वर्णि
तैनेत्रनाथस्य नाम्नीयं यन्त्ररत्नवादिभिः सर्वतन्त्रैक
सर्वस्वरहस्यपारलौकिकं प्रज्ञातत्वं मया ख्यातं
गोपनीयं त्रसूत्राभिः इतिश्रीदेवीरहस्ये स्वतंत्र
यपद्धतिवर्णनाख्यानं नाम द्वाचत्वारिंशः पटलः

४२ ॥ ४२

श्री· दे·र· १४५

145

ॐ श्रीभैरवः शृणुष्व परमेशानि कवचं मन्मुखो
दितम् महामृत्युंजयस्यास्य न देयं परमाद्भुतम् यं
धृत्वा यं पठित्वा च श्रुत्वा च कवचोत्तमम् त्रैलोक्या
धिपतिर्भूत्वा सुखितोस्मि महेश्वरि तदेव वर्णयिष्
यामि तव प्रीत्या वरानने तथापि परमं तत्त्वं न दा
तव्यं दुरात्मने अस्य श्रीमहामृत्युंजयकवचस्य श्री
भैरव ऋषिः गायत्रं छन्दः श्रीमृत्युंजयो महारुद्रो
देवता ॐ बीजं जूं शक्तिः सः कीलकं हौमिति तत्त्वं
श्चतुर्वर्गसाधने विनियोगः ॐ चन्द्रमण्डलम
ध्यस्थं रुद्रं भाले विचिन्त्य तं तत्रस्थं चिन्तयेत्साध्यं मृ
त्युं प्राप्नोति जीवति ॐ जूं सः हौं शिरः पातु देवो मृत्यु
ञ्जयो मम ॐ श्रीं शिवो ललाटं च ॐ हौं भ्रुवौ सदा
शिवः नीलकण्ठोवतान्नेत्रे कपर्दी मेवताच्छ्रुती त्रि
लोचनोवताद्गण्डौ नासां मे त्रिपुरान्तकः मुखं पीयू
षघटभृदोष्ठौ मे कृत्तिकाम्बरः हनुं मे हाटकेशानो
मुखं बटुकभैरवः कन्धरां कालमथनो गलं गण

प्रियोऽवतु स्कंधौ स्कंदपिता पातु हस्तौ मे गिरिशो
ऽवतु नखान्मे गिरिजानाथः पायादंगुलिसंश्रुतम्
स्तनौ तारापतिः पातु वक्षः पशुपतिर्मम कुक्षिं कुबे
रवरदः पार्श्वौ मे मारशासनः शर्वः पातु तथा ना
भिं शूली पृष्ठं ममावतु शिश्नं मे शंकरः पातु गुह्यं गु
ह्यकवल्लभः कटिं कालान्तकः पायादूरू मेऽन्धकघा
तकः जागरूकोऽवताज्जानू जंघे मे कालभैरवः गु
ल्फौ पायाज्जटाधारी पादौ मृत्युंजयोऽवतु पादादिमू
र्धपर्यंतमघोरः पातु मां सदा शिरसः पादपर्यंतं
सद्योजातो ममावतु रक्षाहीनं नामहीनं वपुः पातु
मृतेश्वरः पूर्वे बलविकरणो दक्षिणे कालशासनः
पश्चिमे पार्वतीनाथो ह्युत्तरे मां मनोन्मनः ईशान्या
मीश्वरः पायादाग्नेय्यामग्निलोचनः नैरृत्यां शंभुर
व्यान्मां वायव्यां वायुवाहनः ऊर्ध्वे बलप्रमथनो पा
ताले परमेश्वरः दशदिक्षु सदा पातु महादेवस्संजय
श्च माम् रणे राजकुले दुर्गे विषमे प्राणसंशये पा

श्री॰ दे॰ र॰ १४६

146

यादोऽन्ते महारुद्रो देवदेवो दशान्तरः प्रभाते मां
पातु ब्रह्मा मध्याह्ने भैरवोऽवतु सायं बलप्रमथनः
निशायां नित्यचेतनः अर्धरात्रे महादेवो निशान्ते
मां महोमयः सर्वदा सर्वतः पातु ओंजुंसः ह्रौं मृत्युं
जयः इतीदं कवचं पुण्यं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम् स
र्वमंत्रमयं गुह्यं सर्वतंत्रेषु गोपितम् पुण्यं पुण्यप्र
दं दिव्यं देवदेवाधिदैवतम् य इदं च पठेन्मंत्री कवचं
वार्चयेत्ततः तस्य हस्ते महादेवि त्र्यम्बकस्याष्टसिद्ध
यः रणे धृत्वा चरेद्युद्धं हत्वा शत्रूञ्जयं लभेत् जयं कृ
त्वा गृहं देवि संप्राप्स्यति सुखी पुनः महाभये महा
रोगे महामारीभये तथा दुर्भिक्षे शत्रुसंहारे पठेत्क
वचमादरात् सर्वं तत्प्रशमं याति मृत्युंजयप्रसा
दतः धनं पुत्रान्सुखं लक्ष्मीमारोग्यं सर्वसंपदः
प्राप्नोति साधकः सद्यो देवि सत्यं न संशयः इती
दं कवचं पुण्यं महामृत्युंजयस्य तु गोप्यं सिद्धिप्र
दं गुह्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीदेवी

इत्येमृत्युंजयकवचाख्यानंनामत्रिचत्वारिंशः
पटलः ४३ ॥ ४३ ॥

श्री.
दे. र.
१४७

147

ॐश्रीभैरवः अधुनाश्रृणुदेवेशिसहस्राख्यस्तवो
त्तमम् महामृत्युंजयस्यास्यसारात्सारोत्तमोत्त
मम् अस्यश्रीमहामृत्युंजयसहस्रनाममन्त्रस्य
भैरवऋषिः उष्णिक्छंदः श्रीमहामृत्युंजयोदेव
ता ॐबीजं जुंशक्तिः सःकीलकम् चतुर्विधपु
रुषार्थेषुपाठेविनियोगः अथध्यानम् उद्यच्चन्द्र
समानदीप्तिममृतानंदैकदेहंशिवं ॐजुंसःभु
वनैकसृष्टिप्रलयोद्भवैकरक्षाकरम् श्रीमन्नार
दपालमंडितनतेमृतेंद्विबाङ्कपरं श्रीमृत्युंजय
मीशविक्रमगुणैः पूर्णंहृदब्जेभजे ॐजुंसःहौंम
हादेवोमृत्युंजयोमानदायकः मानीमनोरमांगो
वमनस्वीमानवर्धनः मायाकर्तामल्लरूपोम
ल्लोमारान्तकोमुनिः महेश्वरोमहामान्योमंत्रीमं
त्रिजनप्रियः मारुतोमरुतांश्रेष्ठोमासिकःपवि
कोमृतः मातंगकोमत्तचित्तोमत्तचिन्मतभाव
नः मानवेष्टप्रदोमेषोमेनको[illegible]लभः मान

कायो मन्त्रस्तेयी मारघ्नो जितेन्द्रियः जयो विजय
दो जेता जयेशो जयवल्लभः डामरेशो विरूपाक्षो
विश्वभक्तो विभावसुः विश्वेशो विश्वनाथश्च विश्वसृ
विश्वनायकः विनेता विनयी वादी वान्दो वाग्भवो व
टुः स्थूलसूक्ष्मो चलो लोलो लोलजिह्वाकरालकः ।
विराधेयो विरागी नो विलासी लास्यलालसः लोला
क्षो लोलधीर्धर्मी धनदो धनदार्चितः धनी ध्येयो प्यध्ये
यश्च धर्म्यो धर्ममयो दयः दयावान्देवजनको देवसे
व्यो दयापतिः डाकिश्वरदेवो वामो दंभी देवमयात्मा
कः ऊरुरूपः कीर्तिदः कान्तः क्लींबीजो वात्मकः ऊर्जः
त्रुपो विद्यामयः कामी कामकालान्तकान्तकः जी
वो जीवप्रदः शुक्रः शुचः शर्मप्रदोनघः प्राणेश्वरो वेग
गतिर्वाचारो राहुराध्ययः केतुः कारापति कालः सूर्यो
मितपराक्रमः चंद्रो भद्रप्रदो भास्वान्भाग्यदो भगाकृ
परस्तन् कुर्मोत्थवो विवियो वीच संगी भोगापरो गजः ग
जाननाप्रि[illegible]लोगानी स्नानार्चनप्रियः परमः पीव

श्री·
दे·र·
१४८

148

रंगस्थपार्वतीवल्लभोमहान् परात्मकोविराड्वासो
वानरोमितकर्मकृत् चिदानंदीचारुरूपोगारुडो
गरुडप्रियः नंदीश्वरोनयोनागोनागालंकारमंडि
तः नागहारोमहानागोगोधरोगोपतिस्तपः त्रिलो
चनस्त्रिलोकेशस्त्रिमूर्तिस्त्रिपुरान्तकः त्रिधामयोलो
कमयोलोकैकव्यसनापहः व्यसनीतोषदःशंभु
स्त्रिधारूपस्त्रिवर्णभाक् त्रिज्योतिस्त्रिपुरीनाथस्त्रिधा
शान्तस्त्रिधागतिः त्रिधागुणीविश्वकर्ताविश्वभर्ता
दिपूरुषः तमेशोवामाकिवीरोवैनतेयोविकारकृ
त् विवेकात्माविशालात्माविधिर्विधिरत्नतमः वि
द्यानिधिः सरोजाक्षीनिस्मरःस्मरनाशनः स्फटिका
स्फटिकदामोब्रह्मब्रह्मविदांवरः ब्राह्मीव्रतीब्रह्म
चारीचतुरश्चतुराननः चलाचलोचलगतिर्वेगीवी
तधियोवरः सर्वनामः सर्वगतिः सर्वमान्यः सनात
नः सर्वव्यापीसर्वरूपः सागरश्चसमस्तेश्वरः समनेत्रः
समद्युतिः समकायः सरोवरः सरस्वान्सत्यवान्सत्यः

सत्यरूपः सुधीसाक्षी सुरान्तस्थः सत्यमतीकदेक
इवसर्वगः वसुमान्वसुधानाथो वसुरूपो वसुप्रदः
ईशानः सर्वदेवानामीशानः सर्वबोधिनाम् ईशो।
वशेषेशावयवीशेषशायी श्रियःपतिः इंद्रश्चन्द्रावतं
सीचचराचरजगत्स्थितिः स्थिरास्थाणुरम्यापीना।
पीनवक्षाः परात्परः पीनरूपो जटाधारी जटाजूटस
माकुलः पशुरूपः पशुपतिः पशुज्ञानी पयोनिधिः।
वेद्यो वैद्यो वेदमयो विधिज्ञो विधिमान्मृडः शूली शु
भकरः शोभाढ्यः शुभःकर्ता शचीपतिः शशांकधवलः
स्वामी वज्री शंखी गदाधरः चतुर्भुजश्चाष्टभुजः स
हस्रभुजमंडितः स्रुवहस्तो दीर्घकेशो दीर्घदंभवि
वर्जितः देवो महोदधिर्दिव्यो दिव्यकीर्तिर्दिवाकरः उ
ग्ररूपउग्रपतिकयवक्षास्तपोमयः तपस्वीजटिलो
स्तापीतापहातापवर्जितः हरिर्हयो हयपतिर्हयदो
हरिमंडितः हरिवाही महाजस्कोनिर्योनित्यात्मको।
नलः समानी संहृतिस्त्यागी संगी मानिथिरव्ययः वि

श्री
दे.दे.
१५९

149

वायरोविमानीचवैमानिकवरप्रदः वाचस्पतिव
माचारोवामाचारीवलेपरः वाग्भवोवामदेवोवाग्
वामनाबीजमंडितः वामीकोलक्ष्मतिदंस्तोदत्तय
ज्ञविनाशनः दत्तोदैभोगप्रदोदैन्यमर्दनोभोगवर्ध
नः भोगीरोगहरोयोगीद्वारीद्दरविभूषणः बद्धह
पोबद्धमतिबद्धविनोविचक्षणः न्टत्तकृष्णिनसन्तो
षोन्टत्तगीतविशारदः शारदार्णविभूषाढ्योगलद
ग्धोचनाशनः नागीनागमयोनेतोनेतरूपःपिनाः
कभ्टत् नटलोहाटकेशानोवीरयात्वाविवर्णभ्टत् पा
कारीटंकरस्त्रपाशीगांगवीशाधिप्रभः सहस्ररूपे
समस्त्रः साधूनामभयप्रदः साधुसेव्यः साधुगतिःसे
वाफलप्रदोप्रभुः स्वमद्भोमध्यमोमनोमननमूर्तिम
मनकः कीलालीलाकरोल्लोभववन्धैकमोचकः
गोविस्त्राविस्त्रासुतोस्मृतनोनृतनोनवः न्यग्रोधरूपो
भयदोभयहारीतिधारणः धरणीधरसेव्यश्रयधरा
धरस्ततापतिः धराधरोन्यकारिशुविज्ञानीमोहवर्जितः

स्याण्डकेशोजटीयाम्यायामारामोरमाप्रियः श्रि
यस्कान्तिर्यस्पद्मविश्वयोगीश्वतापनः प्रभाकरःप्र
भादीप्तो मत्स्यमानवेश्वरः नीलाबाहुर्नीलाक
रःनीलांगोनीलालोचनः नीलाचिनम्नयोरूप
स्वयीमूर्त्तस्वयीनवः हविभूर्हविषांज्योतिर्हलाह
लोहलीपतिः हविष्माल्लोचनोहालामयोहविणह
पस्टत् श्रीदिमाश्रमयोवत्तोङ्गनाशोङ्गनश्रुगउणी ।
श्रगाज्ञोगाकृउेगानतम्परोविक्रमीक्रमी क्रमेश्वरः
क्रमकरःक्रमिकृत्कांतमानसः महातेजामहामा
रीमोहितोमोहवल्लभः मनस्वीविदशोबालोबाल्या
पतिरमापहः वाल्मीकिहृदयोहारीगाविर्गविमतो
गुणः मनोगोविनराङ्गयोविरोचनोविभावसुः मा
लामयोमायवश्यविकर्त्तनोविकर्थनः मानकृन्मा
क्रिदोगुल्मोमाध्यःशत्रुभयंकरः वासुदेवोमहाभा
गोविश्वावसुर्वसुप्रियः मधुहोमिततेजस्वीसर्वगो
देोविधिविधिर्धिः नकस्माचचूदशश्रपेलोमीना

श्री.
दे.र.
१५.

150

र्यईश्वरः यज्ञपेयोवाजपेयः शतक्रतुशतानन:।
शतिष्टतीव्रविस्रम्भीगम्भीरोभाववर्धनः गायिष्ठो
मधुरालापोमधुमतश्चमाधवः मायात्माभोगि
नांपालनानाकिनामिष्टदायकः नाकेन्द्रोजनकोजा
माप्तमभनारम्भनाशनः ईशानईश्वरश्शेशः शर्वा
णीपतिरीश्वरः लिंगाध्यक्षासुराध्यक्षोवेदाध्यक्षो
विचारकः भर्गोनघोनवेश्यानोनरकान्तकसेवि
तः चतुरोभविताभावीभावदोभवभीतिहः ईशा
नीमहितोतरामोविरामोरात्रिवल्लभः मंगलोधरा
णीपुत्रोधन्योवृद्धिविवर्धनः जयोजीवेश्वरोजारो
जाठरोजाठ्यतापनः जन्मकल्याणरोकल्पोवत्सरो
मासपक्षच ऋतुऋत्व्यमताध्यक्षोविदारीविहगा
पतिः शुक्लाम्बरोनीलकंठः शुक्लाम्बरश्चसतोभगः।
शान्तःशिवप्रदोभेद्योमेदकृच्छान्तकृत्पतिः नाथो
दान्तोभिक्षुरूपोधात्र्यःश्रेष्ठोविश्वंपतिः कुमारः।
क्रोधनाक्रोधीविरोधीविग्रहीरसः नीरसः स्वरसःनि

हो बहुधरो बहुव्याननः पंचास्यो बाणसंवेष्टैवि
श्रवः सप्तार्चीशिवः उर्ध्वरोदुर्जयीडः र्वरीशर्वीश
र्वविलासदः पात्री पौत्री पवित्रमभूतात्माष्टतना
त्मकः स्वतंरपासंनत्वबलवान्बालिघातनः मल्ली
मौलिर्भवाभावो भवाभावविमोचनः नारायणो
मुक्तकेशो दिग्देवो धर्मनायकः कारामोक्षप्रदो
जेयो महांगः सामगायनः उत्संगमो नामकारी
चारी स्मरनिसूदनः कृष्णाकृष्णाम्बरः स्तम्भः स्नारा
वर्णोस्तुपाञ्जलः चपामान्त्युर्गतिर्मानाङ्गोमोदुर्गचा
नकः महानेत्रो महादालानानाशास्त्रविचक्षणः
महारूपो महादन्तो महाकर्णो महोरगः महाच
र्मा महानाशो महाग्रीवो दिग्गालयः दिग्वासो दिति
जेशानो ऽङ्गुलीङ्गुलात्तसूत्रभृत् श्मशाननिलयो वा
गीमहाकादिनूतनः पुराणपुरुषः पारंपरमा
त्मा महाकारः महालयो महाकेशो महेशामोर
नोविराट् महाशूलो महातेजो मंडलीजं ऽलीनरः

श्री॰
दे॰ र॰
१५१

151

श्रमपत्रः पुत्रकरः पुत्रदः स्वस्थपाटवः लालसः सा
लसः सालः कल्पवृक्षस्य कल्पितः कल्पहा कल्पनाह
रीमहाकेतुः कठोरकः अनलः पवनः पाठः पीठस्थ
पीठरूपकः पाठीनः जालिशाली पीनो मेरुधामा मह
गुणी महातूणीरसंयुक्तो देवदानवदर्पहा अथर्व
शीर्षः सौम्यास्यो ऋक्सहस्रामितेक्षणः + याज्ञिको य
ज्ञरूपश्च यज्ञज्ञो धरणीपतिः जंगमी भंगदो भावा
दत्तोऽभिरामदर्शनः अगम्यः सुगमः खर्वः खेटीखे
टानलोचनः अमोघार्थः सिंधुपतिः सैन्धवः सानु
मध्यगः प्रतापी प्रजयी [illegible] प्रातःसंध्याह्नसायम
ध्यगः त्रिकालज्ञः सुगणकः पुष्करस्थः परोपकृत् उ
पकर्त्तापहर्त्ता च ऋणी ऋणजयप्रदः धर्मी धर्माम्बर
श्मकृद्रूपश्चारुर्विभूषणः नक्तंचरः कालवशी
वशिवशो वशः वशगो वशकरो भस्मशायी भस्म
विलेपनः भस्मांगी मलिनांगश्च मालामंडितमूर्ध
नः गणकार्यः कुलाचारः सर्वाचारः सखासमः स

यजुःसामसुखोऽथर्वो यजुर्वेदविचक्षणः+

कारोगोऽविभिद्रोमाभीमस्रूपोभयानकः अरुणश्चे
कचितस्त्रिशंकुशंकुधारणः अग्रमीशालणोव
ग्रीतद्रियःकार्यदेवकः वैश्यःशूद्रकपोतस्थःत्वष्टा
त्वष्टोकषाकुलः रोगीरोगापहःशूरःकपिलःकपि
नायकः पिनाकीचाष्टमूर्तिश्चक्षितिमान्यातिमांस
ष्या जलमूर्तिर्वायुमूर्तिर्हुताशःसोममूर्तिमान् सूर्यो
देवोयजमानआकाशःपरमेश्वरः भवहाभवभीति
श्चभूतात्माभूतभावनः भवःशिव स्तथारौद्रःपशुना
थश्चशंकरः गिरिशोगिरिजानाथोगिरीन्द्रश्चमहेश्व
रः भीमईशानोभीतिघ्नःखंडपश्चंडविक्रमः खंडभ्र
नंडपरशुःकृत्तिवासाविषापहः कंकालाकलना
कारःश्रीकंठोनीललोहितः गणेश्वरोगणीनंदीपर्म
गन्धोऽद्रान्तकः भंगिरीटीसमासारोदयालुरूपमंडि
नः अमरनःकालरुद्रश्चकालाग्निःशशिशेखरः त्रि
पुरान्तकईशानास्त्रिनेत्रःपंचवक्त्रतः कालहृत्केवला
त्मावक्रस्यजः सामवेदवान् ईशानःसर्वभूतानांई

श्री
दे॰ रु॰
१५२

152

श्वरः सर्वरत्नमाम् ज्ञानानाधिपतिर्ब्रह्मब्रह्मणो
धिपतिस्तथा ब्रह्माशिवःसदानेदीसदानन्दःसदा
शिवः मेघस्वरूपश्चार्वांगो गायत्रीरूपधारिणः अ
घोरेभ्योथघोरेभ्योघोरघोरतरेभ्यश्च सर्वतःशार्वस
र्वेभ्योनमस्तेरुद्ररूपेभ्यः वामदेवस्तथाज्येष्ठश्रेष्ठा
कालाकरालकः महाकालोभैरवेशोवेशीका
लविकारिणः बलविकरणोबालोबलप्रमथन
स्तथा सर्वभूतादिदमनोदेवदेवोमनोन्मनः सद्यो
जातंप्रपद्यामिसद्योजातायवैनमः भवेभवेनादि
भवेभजस्वमांभवोद्भवः भावनोभवनोभाव्योबल
करीपवंपदम् परःशिवःपरोध्येयःपरंज्ञानंपरात्प
रः पारावारःपर्तशीचमोमाशीवेलवोनमः ॐऐं
श्रींल्कौःदेवोॐश्रींह्रैंभैरवोनमः ॐह्रांनमःशिवाय
तिमंत्रोवट्टवराभपः ॐह्रींसदाशिवःॐह्रींअपड
हारणोमनः ॐह्रींमहाकरालास्यो ॐह्रींवटुकभैरा
वः भगवांस्त्र्यम्बकोॐह्रींॐह्रीं[illegible]र्यशेश्वरः ॐह्रीं

सज्जटिलो धूम्रो ॐ ऐं त्रिपुरघातकः ह्रां ह्रीं ह्रूं हरि
वामांगो ॐ ह्रीं हूं ह्रीं त्रिलोचनः ॐ वेदरूपो वेदज्ञो
ऋग्यजुःसामरूपवान् रुद्रो घोरो रवो घोरो घोरो
ॐ तं स्त्रघोरकः ॐ जूं सः पीयूषो मको मृत्युनाथनो
मृत्तालसः त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्ध
नम् उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृता
त् ॐ हौं जूं सः ॐ भूर्भुवः स्वः ॐ जूं सः मृत्युंजयः १०॥
ॐ इदं नाम्नां सहस्रं तु रहस्यं परमाद्भुतम् सर्वस्वंता
ष्टिदं देवि जंतूनां भुविकाकथ्या तव भक्त्या मया
ख्यातं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम् गोप्यं सहस्रनामेदं सा
क्षादमृतरूपिणम् यः पठेत्पाठयेद्वापि श्रावयेच्छृ
णुयान्नरः मृत्युंजयस्य देवस्य फलं तस्याशिवेष्टाल
लस्याक्रमोपि यायाज्जीवो प्रतापेन दिवाकरः तेजसा
वह्निदैवास्तु कवित्वे चैकभार्गवः पौर्येणादरिसंका
शो लीलयाद्हरिणसन्निभः ईश्वरत्वेन देवेषामन्त्रमः
किमन्तःपरम् यः पठेदर्धरात्रे च साधको धीरसंयुतः

श्री
ग॰स॰
१५३

153

पठेत्सहस्रनामेदं सिद्धिमाप्नोति साधकः चतुर्थ्या
मेवैकलिंगे सरुद्देशे वने जने समशाने शान्तरे दुर्गे
पाठात्सिद्धिर्न संशयः नौकायां चौरसंरोध संकटे
प्राणसंशये यत्र यत्र भवेत्त्रासो विषवह्निभयादि
षु पठेन्नामसहस्रं तन्मामुच्यते नात्र संशयः भौमा
वस्यानि षष्ठ्यां च गणनाथे तालयं सपीः पठित्वा सम
वेद्विसात्ताद्दिशोर्विनायकैः शनैर्दशादिने देवि
निशायां सवितर्क्ते पठेन्नामसहस्रं वै जपेद्द्विशत
ंशतम् सदर्शनो भवेत्तस्य सर्वसंजयसमादृतः
दिनाम्भ तेस्रम्केशाः साधकादशधा पठेत् इद
लोके भवेद्भ्रातापरे शक्तिर्भविष्यति इदं रहस्यप
रमं भक्त्यानवमयोदितम् मंत्रगर्भं मन्त्रमयं
नवाख्येयं दुरात्मने नोदयान्तराशिषेभ्यः श्रद्धेभ्यो
पि विशेषतः रहस्यं मम सर्वस्वं गोप्यं त्र मनसं क
लौ गणपत्सवस्वापिनोत्तकथ्यं गोपनीयं तथात्मनः
दुर्जनादुक्त्वा णीं वपठनीग सह ग्राम प्रोक्तं

साधकस्त्वाद्दत्तलीयं सत्त्वव्रवत् इति श्रीदेवीर
हस्ये मृत्युंजयसहस्रनामाख्यानं नाम चतुश्च
त्वारिंशः पटलः ४४ ॥

श्री॰ दे॰ र॰ १५४

154

ॐ श्रीभैरवः देवि वक्ष्यामि ते स्तोत्रं सर्वसिद्धिप्रदाय
कम् मूलमंत्रैकसर्वस्वं रहस्यं गोप्यं प्रयत्नतः दीक्षा
कालेच पूजायां जपाने च पदे शिवे विसर्जने तथा
ध्याने स दीक्षाफलमाप्नुयात् अस्यैव स्तोत्रराजस्य ऋ
षिर्भैरव ईश्वरि गायत्रं छंदः उक्तं महामृत्युंजयः
शिवे ह्स्रौं कीलकं उक्तं सूर्यादिदिग्बंधनं तथा दे
वताः प्रणवो बीजं शक्तिः शांतिः स्मृतः शिवे भोगा
पवर्गसिद्ध्यर्थं विनियोगः प्रकीर्तितः अथ ध्यानम्
ॐ चन्द्रार्काग्निविलोचनं स्मितमुखं पद्मद्वयान्तः स्थि
तं मुद्रापाशमृगाक्षसूत्रविलसत्पाणिं हिमांशुप्रभ
म् कोटीन्दुगलत्सुधाप्लुततनुं हारादिभूषोज्ज्वलं
कान्त्या विश्वविमोहनं पशुपतिं मृत्युंजयं भावये ॐ
पीयूषांशुसुधामाणिक्यकरतले पीयूषकुंभं वहन्पी
यूषप्रीतिः संस्थितान्तरगतः पीयूषधाराधरः सोपी
यूषमयीत्वमंदरवपुः पीयूषलक्ष्मीसमाश्रयो पीयूष
द्रववर्षी तापापहरः प्रीणातु मृत्युंजयः ॐ देवंदिने

शात्रिशशांकनेत्रेपीयूषपात्रेकलशंदधानम्
दोर्भ्यांस्मरेयोंशुद्युतिमिन्दुचूडंनमामिमृत्युंजयमा
दिदेवम् ॐचन्द्रमंडलमध्यस्थंरुद्रंबालेन्दुशेखरा
रम् भद्रासनंस्मरेद्रात्रौमृत्युंजयोमोपिजीवति चंद्रा
मण्डलमध्यस्थंरुद्रंबालेतिविस्मृते तत्रस्थंचिंतये
न्साध्यंमृत्युंजयोमोपिजीवति इतिध्यानम् मायायो
मातृकामालिवेदकल्पतरोःफलम् योजपेत्सभ
वेदिष्टवैभवास्पदमीश्वरि स्वर्वबीजेज्वलाचारवि
चारज्ञपालःशिवः योजपेत्सर्वकाव्यानरतिनातिदि
भारती देवेशाकाशबीजेनतेबिन्दुबिम्बेन्दुमंडितम्
चिन्तयेयोभवेच्छिन्नेसाशिवांवयतोलभेत् हसवि
सर्गंमृत्युभागेसर्वप्रलयकारणम् निसर्गेतोभजे
योनःलीयतेमःपरेपदे लक्ष्मीशाद्यान्तरंविंदुभूष
णंयोजपेन्नव कारोलक्ष्मीमुखीवाणीतस्यशुभोर
णोजयः पालयेतिशुभंदेवयोजपेद्दीर्घमानियो म
मर्वभौमसमायान्तंमजेदन्लेसलोकलाम् शारदेवरदे

श्री:
दे.र.
१५५

155

वीरमार्पयंनीसविसर्गकम् जपेद्यः शारदम्भोदध
वलंतपद्योऽभ्रमीत् आकाशबीजंसाकाशंजपे
यःञपासस्तरे सकौलिकाधिरोवत्ररंजितांघ्रिभ
गोभवेत् शांकबीजंसरेफकंकंशंभोपमासनेजपे
भविनाभैरवोपमः एतद्बीजंनगद्धीजं
त् कंकालमालाभरणोन्नतेजोहृत्पंचयोजपेत् ता
सैदास्यसिभोःशंभोनिजंधामसनातनम् अकारं
सकारंगिरिशानवमंञावलगतंजपेद्योह्यन्यमनिक
पमपदानन्दमुदितः ससाम्राज्यंभूमौभजतिरज्जनी
नायककलालसन्मौलिप्रान्तेवजतिशिवसायुज्यप
दवीम् विरूपाक्षात्रिकोणारसारक्षारणास्फुरदा
नारूढे भूम्रशद्ध्वइतिवक्रमंडलेत्वांनिषण्ण
षस्निसमरगम्यरम् नानाविधानर्घ्यविभूषणाढ्यंनिः
शेषपीयूषमयूखबिंबेनिषण्णमीशानमशेषशे
षवाणीतंत्रमरस्दरंनमामि इतिस्तोत्रादिमसक
लमन्त्रैककनिकंषपठेद्यः प्रस्तेशिवाभ्रिवन्द्देवा
वेनविधे रत्नोनिमावैरीभजतिनस्पलत्मीस्वमदा

साभवेदन्तवीरः सकलसुरसेव्यः शिवसमः ।
इतीदंपरमंस्तोत्रंमहारहस्यंजयप्रदम् पठेद्वा
पाठयेन्नित्यंसर्वस्वंदेवदुर्लभम् अदेयंपरमंतत्वं
महापातकनाशनम् महामंत्रमयंविद्या
स्थनैकतनम् त्रैलोक्यसारभूतंचत्रैलोक्याभया
दायकम् पठेन्निशीथेमंत्रीचसद्यःसिद्धिर्भवेत्क
लौ चतुष्पथेर्धरात्रेतत्वालीवापिशून्यके पठि
त्वाकौलिकोदेविभवेद्भैरवसंनिभः इतीदंममा
सर्वस्वंरहस्यंपरमाद्भुतम् यस्यकस्यनदेयंत्वासि
त्वाज्ञापारमेश्वरी इतिश्रीदेवीरहस्येमहातन्त्रे
जयस्तोत्रपाठनंनामपंचचत्वारिंशःपटलः ४५
समाप्तमिदंरहस्यंजयपंचांगसमासम् शुभम्।
॥ॐ॥

श्री. ह. रं.

१५६

156

ॐ श्रीभैरवउवाच ॐ योदेवदेवोभगवान्भास्करोम
हसांनिधिः गायत्रीनायकःश्रेष्ठसवितेतिप्रगीय
ते तस्याहंकवचंदिव्यंवज्रपंजरकाभिधम् सर्वमं
त्रमयंगुह्यंमूलविद्यारहस्यकम् सर्वपापहरंदेवि
दुःखदारिद्र्यनाशनम् महाकुष्ठहरंपुण्यंसर्वरो
गनिवारणम् सर्वशत्रुसमूहघ्नंसंग्रामेविजयप्र
दम् सर्वतेजोमयंसर्वदेवदानवपूजितम् रणे
राजभयेघोरेसर्वोपद्रवनाशनम् मातृकावेष्टि
तंवर्मभैरवाननानिर्गतम् ग्रहपीडाहरंदेविसर्व
संकटनाशनम् धारणादस्यदेवेशिब्रह्मालोकपि
तामहः विष्णुर्नारायणोदेविरणेदैत्यांजयिष्यति
शंकरःसर्वलोकेशोवासवोपिदिवस्पतिः ओषधी
शःशशीदेविशिवोहंभैरवेश्वरः मंत्रात्मकंपरंव
र्मसवितुःसारमुत्तमम् योधारयेद्भुजेमूर्ध्नि रवि
वारेमहेश्वरि सराजवल्लभोलोकेतेजस्वीवैरिम
र्दनः बहुनोक्तेनकिंदेविकवचस्यास्यधारणात् १

श्री:
दे: र:
१५२

इहलक्ष्मीधनारोग्यवृद्धिर्भवतिनान्यथा परत्रप
रमामुक्तिर्देवानामपिदुर्लभा कवचस्यास्यदेवो
स्मिमूलविद्यामयस्यच वज्रपंजरकाख्यस्यऋषि
र्ब्रह्मासमीरितः गायत्रंछन्दइत्युक्तंदेवतासविता
स्मृतः मायाबीजंशरच्छक्तिःनमःकीलकमीश्वरि
सर्वार्थसाधनेदेविविनियोगःप्रकीर्तितः अस्य
श्रीवज्रपंजरकवचस्य ब्रह्माऋषिः गायत्रंछन्दः
ह्रींबीजं शरच्छक्तिः नमःकीलकं सर्वार्थसाधनेक
वचपाठेविनियोगः ॐअंआंइंईंशिरःपातुश्रीसूर्यो
मंत्रविग्रहः उंऊंऋंॠंललाटंमेह्रींरविःपातुचिन्म
यः ऌंॡंएंऐंपातुनेत्रेह्रींममार्ककमलासारथिः ओंऔंअं
अः श्रुतीपातुमेःसर्वजगदीश्वरः कंखंगंघंपातुग
ण्डौमेह्रंसूर्यःसुरपूजितः चंछंजंझंचनासांमेपातुया
र्यमाप्रभुः टंठंडंढंमुखंपायाद्यंयोगीश्वरपूजि
तः तंथंदंधंगलंपातुनंनारायणवल्लभः पंफंब
ंभंममस्कन्धौपातुमांमहसांनिधिः यंरंलंवंभुजौमे

पातुमूलेसकलनायकः शंषंसंहंपातुवक्त्रोमूला
मंत्रमयोध्वरः लंवःज्ञलिंसदापातुयस्दनाधोदि
नेश्वरः डंढंणंतंनेमेपातुहृत्पेदिवसनायकः अंआंइं
ईंउंऊंऋंॠंनाभिंपातुतमोपहः लृंलॄंएंऐंओंऔंअंअः
लिंगेमेआहृदेश्वरः कंखंगंघंचंछंजंझंकटिंभा
नुर्मेमावतु टंठंडंढंतंथंदंधंजानूभास्वान्ममावतु
पंफंबंभंयंरंलंवंजंघेमेव्याहृद्दिवाकरः शंषंसंहंलं
क्षःपातुमूलेपातुत्रयीतनुः डंढंणंतंनेमेमेपातुसा
वितःसकलेवपुः सोमःपूर्वेचमापातुभौमोमाग्नेमांस
दावतु बुधोमांदक्षिणेपातुनैरृत्यांगुरुरेवमां पश्चि
मेमांसितःपातुवायव्यांमांशनैश्वरः उत्तरेमांतमः
पातुऐशान्यांमांशिखीतथा ऊर्ध्वंमांपातुमिहिरोमा
मधस्ताज्जगत्पतिः प्रभातेभास्करःपातुमध्याह्नेमां
दिनेश्वरः सायंवेदप्रियःपातुनिशीथेविस्फुरापा
तिः सर्वत्रसर्वदासूर्यःपातुमांचक्रनायकः रणेरा
जकुलेद्यूतेविवादेशत्रुसंकटे संग्रामेचज्वरेरोगेपा

श्री॰
दे॰ र॰
१५८

158

न्तमां सविता प्रभुः ॐ ओं ॐ अं ॐ उ ह्स्सहाम्त्र्यो
वतान्मां भयाद् ह्रां ह्रीं सः ह्स्ह्स्रौं ह्स्सौः ह्स्ह्सैं सौं ह्सौं सोऽव
तात्सर्वतः सः सः सः सस्सस्सः स्व पातु नवचराश्चोराद्भ
याल्पेकदाश्मा यान्मां जलनायिकापि सविता ॐ ह्रीं
स्रौः सर्वदा ह्रां ह्रीं ह्रूं दयनंतयावतरगिभां भैं भं या
ह्लाक्करौ रां रीं ह्रूं ह्रं ह्रं रविज्ञैरभयाल्कुशाख्य शूला
द्यात् श्रें श्रों श्रं वि वि वीं महामहाभयं मां पातु मातो
उको मूलविद्यामृतनः महावज्रपरेहमः सहलाख्य मा
न् इति श्रीकवचं दिव्यं वज्रपंजरकाभिधम् सर्वदेव
रहस्यं च मातृकामंत्रवेष्टितम् महारोगभयघ्नं च पा
पघ्नं मन्त्रगोचितम् गन्धं यश्चाक्करं शुल्पं सर्वश्रेयस्क
रं शिवे लिखित्वा रविवारे तु निश्चेवा जन्मभेषि ये श्रुष
रं धेनदिव्येण मथाश्री रेणपार्वति अर्कक्षीरेण वाप्ये
न भूर्जत्वचि न्महेश्वरि कनकीकाष्ठलेखन्याक वचं भ
भास्करोदये श्वेतसूत्रेणा रक्तेन सप्तमंनावेष्टयेद्गुटी
म् सौवर्णीनाथ संवेष्ट्य धारयेन्मूर्ध्नि वाभुजे स्त्रीति दे

न्नयेदेविविवादीन्मदसिन्नेष्यति राज्ञमान्योभवेन्नि
त्यंसर्वतेज्ञामयोभवेत्त् काणस्यापुत्रदादेविज्ञाति
स्यारोगनाशिनी शिरस्यापुत्रदादेविज्ञवस्यारोग
नाशिनी शिरस्याणदिकादिवाराज्ञलोकवशंकर
री श्रुतस्थापनदानित्यंतेजवृद्धिविवर्धिनी वन्ध्या
वाकाकवन्ध्यावामृतवत्साचयोगना कंठेधार
येन्नित्यंवन्ध्रूणयाप्रजायते यस्यदेहेभवेन्नित्यंग्रहरि
कैषामहेश्वरि महास्त्राणीन्दुक्तानिवल्लास्त्रादी
निपार्वति तद्देहंप्राप्यव्यर्थानिभविष्यंतिनसंशयः
त्रिकालेयःपठेन्नित्यंकवचंवज्रपंजरम् तस्यसयो
महादेविसवितावरदोभवेत्त् श्रुत्वात्वाकवचंदेवि
मूजयेयस्त्वधीतकम् तस्यमूजार्जितंपुण्यंजन्मको
टिषुनिष्फलं दशावर्तंपठेवर्मसमन्यंगरविवासरे
महाकुष्टार्दितोदेविमुच्यतेनात्रसंशयः नीरोगोयः
पठेद्व्रमंदविज्ञोवज्रपंजरम् लक्ष्मीवांज्ञायतेदेविम
यःसूर्यप्रसादतः भक्त्यायःप्रपठेदेविकवचंप्रत्यहं

श्री
दे॰र॰
१५५

षिये इह लोके सुखं भुक्त्वा देहान्ते मुक्तिमाप्नुयात्॥
इति श्रीदेवीरहस्ये वज्रपंजरकवचं समाप्तम्॥ ॐ

२१

159

ॐ श्रीभैरव उवाच ॐ अधुना देवि वक्ष्यामि स्तोत्रंम
न्त्रनिरूपणम् पंचमांगमयं तत्वं सर्वोपनारणं अ
वम् अस्याप्तिदिमयं साध्यं सिद्धिदं वृद्धिवर्धनम् म
हाहाविद्द्रवणं पुत्रपौत्रप्रदं शिवे भोगापवर्गदं
लोके रहस्यं मम पार्वति स्तोत्रस्यास्य महादेवि ऋ
षिर्ब्रह्मा समीरितः गायत्रं छन्द इत्युक्तं देवतास्य सवि
तास्मृतः बीजं च व्योममायाख्यं मायाशक्तिरितीरि
ता प्रणवः कीलकं देवि विविंघादिरं वपनं ततः भो
गापवर्गसिद्ध्यर्थे विनियोगः प्रकीर्तितः अस्य श्री
सूर्यस्तोत्रमंत्रस्य श्रीब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः स
विता देवता ह्रीं बीजं श्रीं शक्तिः ॐ कीलकम् भो
गापवर्गसिद्ध्यर्थे पाठे विनियोगः ॐ देदीप्यमान
मुकुटं माणिमंडलमंडितम् विस्फुरल्लिंगितं ध्या
त्वा स्तोत्रमेतदुदीरयेत् कल्पान्तानलकोटिभास्व
रमुरुं सिन्दूरधूलीजपा वर्णं रत्नकिरीटिनं द्विना
यनं श्वेताब्जमध्यासनम् नानाभूषणभूषितं स्मि

श्री·
दे·स्तु·
१८·

160

नमस्तेरम्नास्वरंविन्मये सर्वेलराणमरोजरत्नक
लशौदैभ्र्यांदधानेभजे १ वेदाध्यानादविन्दुस्फु
रितशशिकलालंकृतेमंत्रमूले योध्यायेद्देदवि
द्याध्ययनविरहितोजाड्यशैलोदरिद्रः सद्यस्सोग
णिपालोज्ज्वलमुकुटलसद्रत्ननीराजितांघ्रिर्योगी
ध्यंजी यन्नईक्षर सदासिद्धपादुविनाभिस्वराभिः
शिवाकारंवह्निशशिधरकलाविंदुललितं विभो
र्यंयेध्यायेन्मातिकुटरात्नेजपतिय: समंत्राधी
ज्ञात्वासकलरिपुसंघानमाविरा इवेन्मामाह्वौ
मजतिरिपुराखमलवपदम् ३ ध्येमानलास्फु
मितिसमरेयोरत्नासिविन्दुकलाभिधानम् गा
धातिपयस्तेवर्णालीवागेवाक्षेविभोस्तस्यकराग्र
नश्रीः ४ शक्तिंभक्तियतोजपेद्यदिमनोमध्येस्मर
नाक्षरंरादनोनिजशक्तिकामरसिकोद्दालावसे
नालकः वीरोवीर्यमयोनितांमयवपुर्भूत्वेद्रभ्रा
मात्रियं सर्वोद्दोज्ञनवीजितोसमभगवान्सामाय

घंघास्यति ५ सूर्योयेत्यभिधानतरणिर्जपते यो दे
विस्तृयैर्हृद्ये मोक्षः शोकयतो महामयमयो दारि
द्र्यपीडंजलः सद्योगयमसपयस्साररसरलानि यांति
वालीस्त्राला त्नस्यारोग्यतनोर्भवति भगवन्त्वध्याऽ
सदासम्पदाः ६ विश्वंविश्वमनोविमोचलगतेयो
मानसेसंजये ह्रीत्रीकामकलासमाहितत्नुः कामा
त्नरःकौनकी कामंहृन्ततिलोनमोन मनमाकाऽ
माभिरामासमा सद्यस्तस्य वशीभविष्यति महा
तेजस्विनोमानिनः ७ मणिश्रुक्रूरमरीचिस्फी
तभास्वन्नलाटं कनककलशादिग्मास्वोजदृक्लार
विन्दुम् निखिलनिगमगम्यंविस्फुरालिंगितांगं
मनसिमरासिज्ञसेहं सर्वमीशंनमामि ८ भूतेहशो
भितपरारताभूषिताह्वयंवेवितात्मभवकोणभ
रण्डविंदौ देवंनिषेणभ्रुदितोंश्रुसहस्रभास्वरंदेवं
भजामिभगवन्तमनन्तमाद्यम् ९ इतिस्तोत्रंमे
ज्ञात्मकमखिलतेश्चैतन्नमिदं पठेन्मानःस्मातो

श्री· दे·र· १६१ गिरिशभुवनेशस्य भवतः भवेद्भोगी भूमौ विभव
सहितः कीर्तिसहितः परान्ते विष्णो व्रजति परमे
धाम सवितुः १९ इतीदं देवि पंचांगं देवदेवस्य भास्व
तः न वक्तव्यं मया ख्यातं नाख्येयं यस्य कस्यचित्
यद्गृही वर्तते शुभं पंचांगं परमात्मनः सवितुः स
र्वसर्वस्वं रहस्यं गुह्यगुह्यं मम तद्गेहे निश्चला लक्ष्मी
दासीव वसतिं वरेत् नाग्निभीतिर्न दारिद्र्यं न रोगा
नाप्युपद्रवः न राजभीतिर्नो लोकः सर्वदः संपदाग्र
हे इदं तत्त्वं हितत्वात्ते रहस्यं देवि दुर्लभम् अदात
व्यमभक्ताय दातव्यं च महात्मने गुह्यातिगुह्यं गो
प्यं च सूर्यपंचांगमुत्तमं मम सर्वदा सर्वथा गोप्यं गो
पनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीदेवीरहस्ये तंत्रे सूर्यपं
चांगं समाप्तम् ॥ ॥

२२

श्रीदेव्युवाच श्रीशैलशिखरासीनं भैरवीपति
मीश्वरं भैरवं चंद्रमुकुटं नागगंधर्वसेवितम् भ
स्मांगरागधवलं सर्पगोनासकंकणम् सिंहचर्म
परीधानं गजचर्मोत्तरीयकम् कपालखट्वांगधरं
घंटाडमरुधारिणम् त्रिशूलबाणासिकरं वराभय
करं शिवम् मुंडमालाकरं कामकालांतकभयंक
रम् ब्रह्मोपेन्द्रैर्नमितं चंद्रकोटिसमप्रभम् या
क्षेशकिन्नरोद्गीतं सुरासुरसुपूजितम् रक्षोमारीम
हाप्रेतभूतवेतालसंकुलम् साध्यसिद्धपिशाचैश्चा
च भैरवप्रणतं प्रभुम् ब्रह्मर्षिसेवितं देवं पार्वती
सहितं विभुम् गंगाधरं प्रसन्नास्यं प्रहासिताननपं
कजम् नंदिरुद्रार्चितं पुण्यं दृष्ट्वा प्रोवाच पार्वती
श्रीदेव्युवाच भगवन्देवदेवेश भक्तानामभयप्रद
त्वं शिवः परमेशानस्त्वं विष्णुस्त्वं प्रजापतिः सत्वा
त्मिनो रजोरूपस्तामसो लोकनाशनः निर्गुणो भै
रवाख्यस्तु कारणानां च कारणम् वेदमन्त्रो वेदग

श्री॰ ण्योजगन्नाताजगत्पतिः त्वंमेप्राणाधिकोदेव
दे॰र॰ श्रीनाथ्मिनवकिंकरी उत्ताहृष्टोसिभगवन्मया
९९२ त्वंभक्तिपूर्वकम् अयत्नहृदतत्वंमेयचाहृतनववा
ल्लभा श्रीभैरवः किंवक्ष्यामिशिवेतत्नंयत्नवाक्ति
स्तुर्लभम् विस्तरेवदमेशीघ्रंवस्येप्राणाधिका
सिमे श्रीदेव्युवाच देवदेवमहादेवदेवनायक१
जिन म् सकलागमसारज्ञकौलिकानांहितेच्छया व
दशीघ्रंदयासिंधोपंचांगंपूर्वसूचितम् देवदेवस्य
सूर्यस्यसर्वतत्वात्मनोममम् श्रीभैरवः पत्नुच्य
तमंदेविपंचांगंहादशात्मनः सर्वागमरहस्यंते
वस्येतेहृतेनपार्वति पटलेनिरुद्धमाद्यापद्धतिं
कवचंपरम् मंत्रनामसहस्रंतुस्तोत्रंमूलात्मके
प्रिये पंचांगमिदमीशानिदेवदेवस्यभास्वतः स
र्वागमसर्वस्वंदिव्यंरहस्यंममदुर्लभम् अदातव्या
मभक्तेभ्योभक्तेभ्योभोगदायकम् प्रथाहृपटले
वत्येमूलमंत्रमयंप्रिये यस्यश्रवणमात्रेणसर्व

रोगैः प्रमुच्यते यो देवदेवो भगवान्भास्करस्ते
जसांनिधिः प्रत्यक्षदेवो वेदे लोककर्त्ता साक्षी च क
र्मणाम् सवितेति च देवेशः परमात्मा जगत्पतिः
गायत्रीवल्लभः सूर्यः सृष्टिस्थितिलयेश्वरः का
मात्मा च परं धाम परंब्रह्मेति गीयते तस्माद्देवदे
वस्य सूर्यस्य सवितुश्च शिवे मंत्रोद्धारं परं वक्ष्ये सर्वा
सिद्धिमयं कलौ तारं डिमं श्रुतिशास्त्री च सूर्यजं ते
मयो विषु मंते भवामि मंत्रोद्धारः सवितुर्वाणि
तस्ते इगीतरो भोगमोक्षैकहेतुः इति मंत्रोद्धारः
नास्य विघ्नो न वा दोषो न साध्यादिभयं शिवे नशौ
च नियमेवापि विपर्ययभयं न हि अष्टसिद्धिप्रदो
मंत्रः सर्वरोगहरः परः सर्वार्थसाधके देवि न दोषा
यस्य कस्यचित् वर्णलक्षं जपेन्मंत्री साधकः संग्रा
मीश्वरि किं किं न लभते मंत्री वांछितं सूर्यप्रसादा
त् लक्षमेकं जपेन्मंत्रं दशांशं साधकोऽहनेत् स्वा
र्थोपरागसमये ग्रासावधिविशोधितः यज्जपेत्तद्भवे

श्रीः
दे.रः
१६३

163

सिद्धिं भोगमोक्षैककारणाम् मंत्रस्यास्य महादे
वि ऋषिर्ब्रह्मा समीरितः गायत्रं छंद इत्युक्तं सवि
ता देवता स्मृता ॐ मं बीजं परा शक्तिः स्वाहा कीलक
मीश्वरि धर्मार्थकाममोक्षार्थे विनियोगः इति स्मृ
तः मायाबीजेन षड्दीर्घभाजिना न्यासमाचरेत् क
रन्यासषडंगानि यथावदनुपूर्वशः कौलत्रयेयपदे
हेति मंत्रराजस्य पार्वति शारत्रयेयपदेन्यध्येस्वला
मंत्रस्य साधकः संजीवनमनुः प्रोक्तो मंत्रस्यास्य
महेश्वरि मातृकाशोधनं मंत्रं कृत्वा पार्वति साधा
कः निर्मलो निर्मलो भवेन्मंत्रः सर्वसिद्धिप्रदायकः वेदा
दि हिमकांतस्य शक्तिर्मध्ये पदे शिवे शिवशापं मोच
यद्दिः श्रुनजो याविभावसोः इयं शापहरे विद्या ज्ञप्या
साधकसत्तमैः दशापापसविनदैविधेन मंत्रो शिवो
भवेत् सिद्धिं मंत्रो जपेद्देवि यथाशक्त्याक्षमालया
सर्वरोगैर्विमुक्तो हि भोगमोक्षफलं लभेत् जगदंबे
पदे देवि शारदाचंद्रकोकिलः संपुटाख्योस्यायं मंत्रो

मंत्ररत्नामणिपरः गुरूपदेशातोज्ञेयः सूर्यास्त्रमा
गुरुक्रमः यंत्रमासवित्तमेवाभवेत्कल्पद्रुमोचिरात्
तारंव्योमंचसूर्यायविमहेतत्स्वनरम् मायाशक्ति
समुच्चार्यज्योतिरूपायधीमहि तन्नःशिवस्यशक्तिश्च
परमात्माप्रचोदयात् वर्णितासूर्यगायत्रीसर्वतंत्रे
षुगोपिता दशधासाधकैर्जप्यासंध्यासुचार्घ्यतर्पणे
ध्यानमस्यप्रवक्ष्यामिसर्वदेवरहस्यकम् सर्वरोगाप
हंदेविभोगमोक्षफलप्रदम् अथध्यानम् कल्यान्ता
नलकोटिभास्वरमुखंवन्दिन्द्रस्हलीजपा वर्णरत्नकि
रीटिनंहितयतेश्वेताब्जमध्यासनम् नानाभूषितमा
भूषितंस्मितमुखंरक्ताम्बरंचिन्मयं सूर्यस्वर्णसवा
जरत्नकलशौदोर्भ्यांदधानंभजेत् एवंध्यायेत् यंत्रो
द्धारंप्रवक्ष्यामिसर्वपापपरिहारकम् सर्वसंमोहनं
दिव्यंसर्वसिद्धिमयंशिवे बिंदुःत्रिकोणावसुकोणमस्
हृत्कपंदिग्व्यालपत्रंविलसद्धूतनारंगणाद्धमम् रेखा
त्रयांचितपरामदनत्रयंच श्रीचक्रमेतदुदितंसवित

श्री॰ दे॰पू॰ १६४

164

वैरोचनम् लयांगमस्य यन्त्रस्य वह्नेः पार्वति सादरा।
त् यस्य श्रवणमात्रेण कोटिपूजाफलं लभेत् शाक्ता
श्रियमसांसादवरुणानिलविनिदाः सेषापूज्याबा।
ह्निद्वारे यंत्रराजस्य साधकैः गणेशाक्षेऽवेतालोलो॥
लालोविकरालकः श्लहाः स्याशिवे पूज्याः वामा।
वर्तेन साधकैः दिव्यसिद्धमनुष्याणां गुरुपंक्तित्रयी
शिवे हतत्रयेर्चयेन्मंत्री गंधपुष्पाक्षतादिभिः चंद्रं
भौमं बुधं जीवं शुक्रं सौरं तमो तथा केतुं वसुदलोटे
विवामाहूत्यार्चयेत्क्षपीः टीमां स्तम्भां जयां भद्रां वि
मलां निर्मलां ततः विय तो सर्वतोवक्त्रां षट्दैवसुदले
र्चयेत् सूर्यं दिवाकरं भानुं भास्करं रविमीश्वरि त्वा
ष्टारं तपनं चमेंवसुकोणे समर्चयेत् हंसो ग्रहपा
तिदेवि त्रिकोणे चत्रयीनत्रम् श्रीबिंदुमंडले देवि स
वितारं समर्चयेत् कलाः समर्चयेद्देवि वसुकोणा।
त्रिकोणके तपिनी तापिनी चैव वोधिनी चैव बोधि
नीम् कालिनी शोषिणी चैव वरेण्या कर्षिणी तथा

म् एताः संपूज्य वस्त्रश्चे कौलिकाः ज्ञलसिद्धये मा
याविद्यावतीर्हेमप्रभांश्चपञ्चे समर्चयेत् विस्फुरास
वितारेचबिंदुः बिम्बे समर्चयेत् कमलैः केवलैर्देवं
पूजयेदात्रयानि च स्वर्णपद्म संपूज्य रत्नाद्यैक
लशांशिवे मूलेन विधिवद्देवं नमेत् केवलसिद्धये
लयांगमेनदाख्यातं सर्वं तंत्रे श्रुगोपितम् मुद्रांपा
माभिधां देवि दर्शयेद्दर्शनाविधौ अंगुष्ठौ विन्यस्य वे
मध्ये संयोज्य तर्जनीद्वयम् कनिष्ठिकां च संयोज्य म
ध्यमानामिकाः पृथक् पद्ममुद्रेयमाख्याता बिम्बमु
द्रां शृणु प्रिये अंगुष्ठौ समस्तौ चाधः संस्थाप्यांगुली
प्रसारयेत् ऊर्ध्वं करद्वयं कृत्वा बिम्बमुद्रेयमीरिता श्री
योमेकवीममध्यान्तरूर्ध्वे मध्यमध्यमा नर्घ्येव कोलि
काः ऊर्ध्वाद्दामतः सव्यतोऽङ्गुलीः इयं तु भास्करीमुद्रा
त्रैलोक्यवशकारिणी सर्वरोगापहाख्याता दर्शा
नीयार्चनाविधौ अंगुष्ठयोश्च वंद्वा ष्टौ तेच नामयो
स्थया सितामिकौ नतर्जन्यौ वाङ्केतु प्रलम्बयाः म

श्री·
दे·र·
१५
16

ध्येतभास्करं देवं ध्यात्वा मुद्रां प्रदर्शयेत् आवाहने च
गंधादौ नैवेद्ये च विसर्जने धूपदीपादिनैवेद्यं देयम
वं खषोल्कया खषोल्काख्या महामुद्रा शत्रुवर्गवि
मर्दिनी रविं दृष्ट्वा प्रणम्यादौ दर्शनेया महेश्वरि म
हामुद्रा महागोप्या महामार्तण्डवल्लभा इमां योर्चा
नवीं मुद्रां दर्शयेत्सज्जने सुधीः शतवर्षसहस्राणां
पूजया फलमाप्नुयात् प्रयोगानथ वक्ष्येहं शृणु पा
र्वति सादरम् खषोल्काया महामुद्रा सर्वरोगाप
हारिणी सर्वार्थसाधककरी दुःखदारिद्र्यनाशिनी
बहाशुश्चित्रांगे देवि सर्वपर्वणि योजयेत् अंगुष्ठयो
र्निबंधार्थे सर्वदस्तनमानमा येषां साधनमात्रेण
मंत्रः सिद्धिप्रदो भवेत् स्तम्भने मोहने चैव मारणाक
र्षणाततः वशीकरणविद्वेषशांतिकीपौष्टिकीकि
या एतेषां साधने वक्ष्ये साधकानां हितेच्छया अप्रका
शामदातव्यं कलौ रोगापहे प्रिये रवौ प्रभाते प्रायना
हस्ताया वश्यकं चरेत् स्नात्वा जपेत्सदा देवि सूर्ययो

वालकाष्ठमाम् हुनेद्दशांशं ततो देवि पद्म पमात्त
शार्करः सर्पिषालम्बते सद्यो वाञ्छितस्करपार्वसा
म् रवौ मध्याह्नवेलायां जपेदष्टुत संख्यया हुनेद्द
शांशमेशानिहुतपमात्तनागवान् तर्पयेन्नाय
सासद्यो मोहनं मुसदामपि रवौ सायं जपेन्मूले
नदीतीरस्थितोरहः अष्टुतेन दशांशेन हुनेपञ्च
मात्तपर्वतान् हुनेनदभासेन तर्पमारणोद्दिष्टतो
भवेत् रवौ निशीथे संजपन्मूलमंत्राष्टुतेशिवे हु
नेद्दशांशं भोजपाटीहुतजलर्पकैः आकर्षणो
भवेत्सद्योदेविनाकारस्त्रियामपि रवौ बालेसुहूर्ते
नस्नात्वा तत्र जपेज्जले अष्टुतं मूलविद्यायां दशां
शं जुहुयात्सुधीः हुतमत्स्याण्डकर्पूरपम पमात्त
केसरान् इंद्रोपिवशतां यातिकिंपुनः क्षुद्रभूमि
पाः सूर्योदये जपेद्दिद्यां साधकोष्टुतसंख्यया जु
हुयात्सर्पिरंभोत पमपर्यदशर्कराः विषोत्तरपं
यो देवं भवेद्दिदैष्णाद्दिसाम रवावबोदिने देवि

श्री॰
दे॰र॰
१११

कृपभूमौ जपेन्मन्त्रम् ग्रहतेन दशांशेन हुनेद्धुता
नयवाकाणाः ग्रंभोजके सरंक्षंठी शान्तिर्भवतित
त्तशगात् अतिवृष्टेरनावृष्टेराजभीते महेश्वरि र
वावसंगते ध्यायेंजपेद्दानी रक्तलके मंत्रशतं महा
ह्रादेविसुद्द्याहुतजोपयः पद्म पद्मात्तांकिंजि
ल्कमत्स्याम्रलांकदलानि च दशांशेन र्पयेद्धात्री
रेत्यास्तितयाक्षयीः महारक्षिर्भवेल्लोके देवाना
मपि दुर्लभा इत्येषं पटलेत्र स्यः सर्वसिद्धातिवल्ल
भा सर्वमंत्रमयोदिव्यो गोपनीयो मुमुक्षुभिः ॥
इति श्रीदेवीरहस्ये तंत्रे मन्त्र्यपटले नाम सप्तमः ॥

166

32

ॐ श्रीभैरवः अथाहं सवितुर्वक्ष्ये नित्यपूजारहस्यक
म् पटलं परमं दिव्यं शृणु पार्वति सादरम् पंचकृ
त्यमकृत्वा यो गायत्रीं संजपेत् प्रिये स पातकी भवेद्दे
वि यदि देशिवशासनम् सावित्रीनित्यपूजायां पा
हुतिं गायत्ररूपिणीम् सर्वतंत्ररहस्याद्यां वक्ष्येदं प्रा
णवल्लभे ॐ ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय बद्धपद्मासनास्थि
थितः स्वसहस्रारे योऽरुणकमलकर्णिकान्तर्गते
निजगुरुं चिदानन्दस्वरूपं ध्यात्वा तुत्वा च दर्शनानं
दालसो भूत्वा हंसः सोहं स्वाहेति ध्यात्वा जप्त्वा गुरवे
निवेद्य तदाज्ञां गृहीत्वा बहिर्निर्गत्य मलादीन्संत्य
ज्य वर्णपूर्वं शौचमादाय तत्त्वत्रयेणाचम्य दन्तधा
वनं कुर्यादिति क्लीं सर्वजनमनोहराय कामदेवाय
वौषडिति दन्तान्संशोध्य ह्रां गाग्रु स्वरचं विधाय स्ना
नेताचिराचम्य शिरोमार्जलकादिनाभिषिच्य लिंगा
ज्ञात्रुपादेश्वेत्येके मूलबीजान्तरागात्मसोहं स्वपस्य
प्य मायाबीजेन तारा येन प्राणायामत्रयं कुर्यात्

श्री॰
दे॰ र॰
१८७

167

पूरकं १६ कुम्भकं ६४ रेचकं ३२ इतिप्राणायामास
मात्मैनादानेस्नानादीनियमानयादौ गत्वा स्वच्छयमृ
लेनत्रिधाऽभिमन्त्र्य मलापकर्षणं स्नानं निर्माय
ॐगंगांगींगयां गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति
नर्मदे सिंधुकावेरि जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु इत्यंकुश
मुद्रया सूर्यमंडलात्तीर्थान्यावाह्य ॐ भगवन्सर्वा
भूतेशाय हन्तायकभास्कर चिद्रूपवेदनेत्रे श्रीपर
मार्थोदयप्रभोः यावत्वेतर्पयिष्यामि तावज्ज्ञातो
इहावह इत्यावाह्य तृतीयांमृदमेगोविलिप्य मू
लेसमथामसप्तवार्य ॐ भद्रदोप्रदर्पे जलेऽस्मि
न्मज्जेत् इतिस्नात्वा देवं ध्यात्वा मूलेन देवार्घ्यत्रयं
दद्यात् ॐ ह्रां सूर्याय विद्महे ह्रीं सः ज्योतिस्स्वरूपाय धी
महि तन्नो हंसः परमात्मा प्रचोदयात् ३ ॐ हंसः
महामार्तण्डाय प्रकाशशक्तिसहिताय पतये ॐ नमः
इत्यर्घ्यत्रयं दत्वा मूलेन निर्मार्जनं पूर्वमाचम्य वा
सोऽर्घ्यरियापसंध्यां कुर्यात् पश्चाज्जलेऽस्य संकल्पा

स्वदेहे ह्रउपस्थ्य वामहस्ते जलं धृत्वा दक्षहस्ते
नाच्छाद्य लं वं रं यं हं इति त्रिरभिमंत्र्य दक्षकरे धृत्वा
तज्जलितास्त्रबिन्दुभिः स्वमूर्धि द्वादशाभिः संमार्ज्य
इडयान्तर्नीत्वा शारीरं कल्मषं प्रक्षाल्य वामनासया
विरिच्य तज्जलं कृष्णपापरूपं स्ववामभागस्थवज्रा
शिलायामास्फालयेत् इति मलापकर्षणं ततः का
त्वा ॐ ह्रीं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॐ ह्रीं विद्या
तत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॐ ह्रीं शिवतत्त्वं शोधयामि
स्वाहा इत्याचम्य पूरकं १६ कुंभकं ६४ रेचकं ३२ इ
ति त्रिःप्राणायामं विधाय गायत्रीं दशधा जपेत् म
हिवदेवि गायत्रीं कौलिकों दशधा यो जपेत् महापा
तककोटिभिः सर्वरोगैः प्रमुच्यते इति जप्त्वा मूलं या
वा शक्त्या जप्त्वा जपं देवाय समर्प्य मूलमुच्चार्य त
द्यल्लमनाभासं परं व्योम चिन्मयम् ब्रह्मयम
खिदाकाशं सचन्द्रज्योतिरुत्तमम् स्वदेहस्थया
योनि जलाञ्जलिं दत्वा पुनर्जले श्रीचक्रं वा योनिचक्रं

श्री॰
दे॰र॰
१६८

168

विंडमंडितेविलिख्य मूलांतेश्रीमहामार्तंडदेवः
सूर्यःसवितावित्तकरासहितास्थपनामितिद्वादश
वारंसन्तर्प्य प्रत्येकंपरिवारदेवताःसन्तर्प्य पित्रादि
तर्पणंविधायद्विराचम्य स्नानेपापवरुणाय ॐह्रीं
सूंवांवरुणायवौषडितिनत्वा देवंसदेवकंविसृज्य
तिलकधारणायकेशान्मलींध्यात्वा स्नानशाटींनिवे
त्य यागमंडपमागच्छेदिति संध्याविधिः तत्रपादौ
प्रक्षाल्यगेहान्तःप्रविश्य सामान्यार्घ्योदकेनाभ्युक्ष्य
ॐह्रांदेहल्यैनमः ॐगांगणपतयेनमः ॐसंसरा
स्वत्यैनमः ॐडुंदुर्गायैनमः ॐक्षंक्षेत्रपालायनमः
ॐमध्येवास्तुदेवताभ्योनमः इतिपूर्वद्वारादारभ्य
उत्तरद्वार [illegible] पर्यंतमभ्यर्च्य द्वारोर्ध्वेगंगायैनमः
दक्षिणेयमुनायैनमः द्वाराधःसरस्वत्यैनमः उत्तरे
वक्रायनमः मध्येस्वधार्मिकायनमः इतिसंपूज्यमू
लेननिरीक्ष्यप्रोक्षादिकाभिसंस्कृत्य यथार्हमासनेउपा
विश्य शोधयंजपेत् ॐआंआसनशोधनमंत्रस्य मे

रुपृष्ठऋषिः सुतलंछंदः कूर्मोदेवता आसनशो
धनेविनियोगः श्रीपृथ्व्यैनमः ॐपृथ्वित्वयाधृ
तालोकादेवित्वंविष्णुनाधृता त्वंचधारयमांदेवि
पवित्रंकुरुचासनम् ॐह्रांह्रींह्रूंआधारशक्ति
कमलासनायनमः ॐअनन्तायनमः पद्मना
लायनमः पद्मायनमः पत्रेभ्योनमः ॐअ
ष्टदलपद्मासनायनमः सहस्रदलपद्मासना
यनमः ॐहंसःश्रीकर्णिकायनमः ॐसमस्ता
ग्रेभ्योनमः इतिसंपूज्य दिव्यदृष्ट्यादिव्यान्ता
लत्रयेणान्तरिक्षगतान्वामपार्ष्णित्रयेणभौ
माविघ्नान्निस्सार्य ॐअपसर्पन्तुतेभूतायेभूताभू
मिसंस्थिताः येभूताविघ्नकर्तारस्तेनश्यन्तुशिव
वाज्ञया इत्यनेनमन्त्रेणभूतान्निस्सार्य ॐह्रः
अस्त्रायफडितिदिग्बन्धनंकृत्वा ॐहंसःमांरक्ष २
हुंफट्स्वाहा इत्यात्मरक्षांविधायफट् वामना
मायांवाग्भवमासाद्य ह्रींफट्हुंभाविता सःफट्।

श्री. दे. पू. १६९ विश्वातिस्वात्मानं हंसरूपं ध्यात्वा ओं ह्रं हं सः इत्या
ज्ञेयेन जलकुंडलिनीमार्गत्रिवलयां दीर्घका
रास्वराख्य प्रदीपकलिकाकारां विसतन्तुतनी
यसीं तडित्कोटिप्रभां चैव चंद्रकोटिसुशीतला
न्‌ सूर्यकोटिदुराधर्षां वह्निकोटिकरालकाम्‌ सा
श्रमणासमानैणा षड्चक्रं भित्वा ब्रह्मरंध्रपथान्तनीत्वा
परमशिवेन संयोज्य सामरस्योद्भवामृतानंदेन
सन्तर्प्य पुनस्तेनैव पथा मूलाधारं प्रापयित्वा ।
वामे पापपुरुषं कलेवरस्थं धूम्रवर्णं ख
ड्गचर्मधरं स्वांगुष्ठाकारं विचिन्त्य यं वं रं लं हमि
तिभूतबीजैः शोषणदहनाप्लावनादीं कुर्यात्‌ ।
यथा आदौ प्राणायामसंयोगेन प्राणवबीजेन षो
डशवारजपेन शोषयेत्‌ रमिति वह्निबीजेन च तुःषष्टिवारजपेन दाहयेत्‌
वमिति वारिबीजेन द्वात्रिंशद्वारजपेन प्लावयेत्‌ लमिति भूबीजे
न दशधाजपेन शून्यात्मकमात्मानं ध्यात्वा ह
दयारविंदकर्णिकायां देवं स्थूलं ध्यायेत्‌ देदीप्य

देहं दृढं विचिंत्य हमिति आकाशबीजेन [illegible]

मानस्रजंमणिकुंडलमंडितम् देवंसहस्र
किरणंविस्फुरल्लिंगितंभजेत् इतिध्यात्वा स्वा
त्मानंदेवरूपंध्यात्वा ॐआंह्रींक्रौंह्रौंह्रींहंसःम
मप्राणाइहप्राणाःममजीवाइहस्थिताः मम
सर्वेंद्रियाणिइहस्थितानि ममवाङ्मनश्चक्षु
श्रोत्रजिह्वाघ्राणप्राणाइहैवागत्यसुखंचिरं
तिष्ठन्तुस्वाहा इतिभूतशुद्धिः प्राणप्रतिष्ठाक्र
मः ततोमूलन्यासंविधाय मूलांतेशिवामिविः
सूर्यंसंस्मृत्य मंत्रसंकल्पंकारयेत् ॐअस्यश्रीसूर्य
सूक्तामंत्रस्य श्रीब्रह्माऋषिः गायत्रंछंदः श्रीस
वितादेवता ह्रांबीजं ह्रींशक्तिः ॐकीलकम्
श्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थेसूर्यसूक्तायांविनियो
गः अथन्यासः श्रीब्रह्माऋषयेनमःशिरसि।
गायत्रंछंदसेनमःमुखे श्रीसविता[देवता]येनमोहृ
दि ह्रांबीजायनमोनाभौ ह्रींशक्तयेनमःगुह्ये
ॐकीलकायनमःपादयोः धर्मार्थकाममो।

श्रीः
दे० र०
१३

170

तार्थे जप्ये विनियोगः इति सर्वांगेषु इति ऋष्या
दिन्यासः ॐ ह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ ह्रीं तर्जनी
भ्यां नमः ॐ ह्रूं मध्यमाभ्यां नमः ॐ ह्रैं अनामि
काभ्यां नमः ॐ ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॐ ह्रः क
रतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॐ ह्रां हृदयाय नमः ॐ
ह्रीं शिरसे स्वाहा ॐ ह्रूं शिखायै वौषट् ॐ ह्रैं कव
चाय हुं ॐ ह्रौं नेत्राभ्यां वौषट् ॐ ह्रः अस्त्राय फट्
इति करांगन्यासः ॐ नमः शिरसि ह्रां नमो नेत्र
योः ह्रीं नमो मुखे सः नमो हृदि सं नमः ऊरो
र्योः नमो नाभौ यं नमो जान्वोः नं नमः पादयोः म:
नमः शिरसि पादपर्यन्तं इति समस्तं व्यापयेत्
इति मूलन्यासः ॐ ह्रां ऋग्वेदात्मने सूर्याय नमः
शिरसि ॐ ह्रीं यजुर्वेदात्मने सूर्याय नमः ऊरो
ॐ सः सामवेदात्मने सूर्याय नमो गुह्यलिंगयोः
ॐ अथर्ववेदात्मने सूर्याय हृदयाय नमः ॐ ह्रीं प
रमात्मने सूर्याय शिरसे स्वाहा ॐ ह्रूं सर्वभूतात्म

+ नमः पादयोरिति त्रिर्व्यापयेत् इति वेदन्यासः ॐ ह्रां आत्मरूपाय +

नेसूर्याय शिखायै वषट् ओं ह्रैं ज्ञानात्मने सूर्याय
कवचाय हुं ओं ह्रौं अनन्तात्मने सूर्याय नेत्राभ्यां वौ
षट् ओं ह्रः हंसात्मने सूर्याय अस्त्राय फट् इत्यात्म
न्यासः ओं ह्रां सोमात्मने सूर्याय अंगुष्ठाभ्यां नमः
ओं ह्रीं भीमात्मने सूर्याय तर्जनीभ्यां नमः ओं ह्रूं त्र
यात्मने सूर्याय मध्यमाभ्यां नमः ओं ह्रैं जीवात्मने
सूर्याय अनामिकाभ्यां नमः ओं ह्रौं शुक्रात्मने सू
र्याय कनिष्ठिकाभ्यां नमः ओं ह्रः सौरात्मने सूर्या
य करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ओं ह्रां सोमात्मने
सूर्याय हृदयाय नमः ओं ह्रीं भीमात्मने सूर्याय शि
रसे स्वाहा ओं ह्रूं त्रयात्मने सूर्याय शिखायै व
षट् ओं ह्रैं जीवात्मने सूर्याय कवचाय हुं ओं ह्रौं शुक्रा
त्मने सूर्याय नेत्राभ्यां वौषट् ओं ह्रः सौरात्मने सू
र्याय अस्त्राय फट् इति षडंगाः एवं करन्यासः इ
ति षडङ्गन्यासः ओं अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं
अं अः सूर्याय नमः इति मूलाधारे ह्रां कं खं गं घं ङं

श्री·
दे·र·
१३१

सूर्याय नमः इति स्वाधिष्ठाने ह्रीं वंभंमंयंरंलं सूर्याय
नमः इति मणिपूरे मः डंढंणंतं सूर्याय नमः अना
हते तंथंदंधंनं सूर्याय नमो विशुद्धौ नंपंफंबंभंमं
सूर्याय नमः आज्ञायां मः यंरंलंवंशंषंसंहंलंक्षः सू
र्याय नमः करन्ध्रे इति समर्थाव्यापयेत् इति मूलशु
द्धिमान्स्कान्यासः ऐं श्रीं गायत्रीछन्दसे सूर्याय न
मो ब्रह्मरन्ध्रे इंईं त्रिष्टुप्छन्दसे सूर्याय नमः आज्ञायां
उंऊं अनुष्टुप्छन्दसे सूर्याय विशुद्धे ऋंॠं लृंॡं उष्णि
क्छन्दसे सूर्याय नमो अनाहते एंऐं विराट्छन्दसे
सूर्याय नमो मणिपूरे ओंऔं सम्राट्छन्दसे सूर्याय
नमो स्वाधिष्ठाने अंअः बृहतीछन्दसे सूर्याय नमो
मूलाधारे इति समर्थाव्यापयेत् इति समष्टिछन्दोन्या
सः ॐ गौं राज्ञाय सूर्याय नमो ब्रह्मरन्ध्रे ह्रूं पाण्डु
राज्ञाय सूर्याय नमः आज्ञायां ह्रीं सिताज्ञाय सूर्या
य नमो विशुद्धौ मः श्वेताज्ञाय सूर्याय नमः अनाहते
ॐ सूर्याय हरिमाज्ञाय सूर्याय नमो मणिपूरे नती।

रक्षाय सूर्यायनमोस्वाधिष्ठाने ॐ अजपादेवता-
यनमःसूर्यायनमःकरन्ध्रे मऊंदाक्षाय सूर्याय-
नमःमूलाधारे ह्रूंगायत्रीदेवतायैसूर्यायनमः
आज्ञायां ॐसावित्रीदेवतायैसूर्यायनमःमणिपूरे
ॐसरस्वतीदेवतायैसूर्यायनमःमूलाधारे इतिवि-
पयेत् इतिगायत्रीन्यासः ॐशिवतत्वायसूर्यायन-
मःआत्मरन्ध्रे ह्रींशक्तितत्वायसूर्यायनमःआज्ञायां
ह्रींमायातत्वायसूर्यायनमःविशुद्धौ मःविद्यातत्वा
यसूर्यायनमो नाहते सूर्यायकालतत्वायसूर्याय नमःस्वाधिष्ठाने
नंनियतितत्वायसूर्याय नमोमणिपूरे मःआत्मतत्वायसूर्यायनमोमूला
धारे इतित्रिर्विपयेत् इतितत्वन्यासः ॐकामरूप
पपीठेशायसूर्यायनमःकरन्ध्रे ह्रूंउड्डीयानपीठे-
शायसूर्यायनमोआज्ञायां ह्रींजलन्धरपीठेशाय
सूर्यायनमोविशुद्धौ मःपूर्णागिरिपीठेशायसूर्या-
यनमोऽनाहते सूर्यायमधुरीपीठेशायसूर्याय
नमःस्वाधिष्ठाने ऐंअवंतीपीठेशायसूर्यायनमो

श्री॰
दे॰अ॰
१२२

मणिपूरे मः वाराणसीपीठेशाय सूर्यायनमो ऽनू
लाधारे मूले जलंधरपीठेशाय सूर्यायनमो म
वांगेषु इतिपीठन्यासः [illegible] इतिविन्यसयेत् इति
द्वादशान्यासः यथाश्रुतिर्मेधा मूलविद्यावेदात्मय
हृदया छन्दस्त्वरगायत्री तत्त्वपीठादयः पुनः प
तेहि द्वादशोन्यासः सर्वतंत्रेषु गोपितः वर्णितास्तव
देवेशि सर्वरोगापहारकाः एतान्न्यासाञ्कृतेन्यात्(सा)सवि
त सर्वसिद्धये तस्य लक्ष्मीधनारोग्यविद्याकीर्तिब
लामयः न्यासान्ते भास्करं ध्यायेत्पूजाकोटिफलंलभे
त् अथ मातृकान्यासः कंखंगंघंङं अंगुष्ठाभ्यां न
मः चंछंजंझंञं तर्जनीभ्यां नमः टंठंडंढंणं
मध्यमाभ्यां वषट् तंथंदंधंनं अनामिकाभ्यां न
मः पंफंबंभंमं कनिष्ठिकाभ्यां नमः यंरंलंवं
शंषंसंहंलंक्षं करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः एवंह
[illegible] इतिक[illegible]
[illegible]मातृकान्यासः अंनमः षिरसि
[illegible]मः [illegible] नमो वाम [illegible]

मोदक्षकर्णे ऊंनमोवामे ऋंनमोदक्षनासायां
ॠंनमोवामनासायां ऌंनमोदक्षगंडे ॡंनमोवा
मे एंनमोऊर्ध्वोष्ठे ऐंनमोअधरोष्ठे ओंनमोऊर्ध्वद
न्तपंक्तौ औंनमअधोदन्तपंक्तौ अंनमःशिरसि अः
नमोमुखे कंनमोदक्षबाहुमूले खंनमोकूर्परे
गंनमोमणिबंधे घंनमोऽगुलिमूले ङंनमोऽगुल्यग्रे
चंनमोवामबाहुमूले छंनमोकूर्परे जंनमोमणि
बंधे झंनमोऽगुलिमूले ञंनमोऽंगुल्यग्रे टंनमोद
क्षपादमूले ठंनमोजानुनि डंनमोगुल्फे ढंनमो
ऽगुलिमूले णंनमोऽंगुल्यग्रे तंनमोवामपादमू
ले थंनमोजानुनि दंनमोगुल्फे धंनमोऽगुलिमू
ले नंनमोऽगुल्याग्रे पंनमोदक्षपार्श्वे फंनमोवामे
बंनमःपृष्ठे भंनमोनाभौ मंनमोजठरे यंनमोहृ
दि रंनमोदक्षांसे लंनमोककुदि वंनमोवामांसे
शंनमोहृदादिदक्षहस्ताग्रान्तं षंनमोहृदादिवा
महस्ताग्रान्तं संनमःपाद[illegible]न्तं हंनमः

श्री॰
दे॰र॰
१७३

173

शिरसः पादपर्यंतं इति त्रिर्व्यापयेत् इति मातृका
न्यासः ह्रीं नमः शिरसि हूं नमो हृदि सः नमः पाद
योः मूलं शिरसः पादपर्यंतं इति त्रिर्व्यापयेत् इति
न्यासं विधाय हृत्कमलकर्णिकान्तर्गतं देवं ध्यायेत्
जपादाडिमबिम्बाभं द्विभुजं चारुणाम्बरम् सप्ताश्व
रथसंस्थं कमलाक्षं कुण्डलमण्डितम् केयूरहाराभरणं
कलशाम्भोजधारिणम् सवितारं जगन्नाथं विश्व
रालिंगितं भजे एवं ध्यात्वा मानसोपचारैराराध्य स
वामे त्रिकोणवृत्तमंडलं विलिख्य रं वह्निमंडलाय द
शकलात्मने नमः इति संपूज्य त्रिपदीं तालिनां संस्था
प्य तत्र शंखं संस्थाप्य शंखे अं अर्कमंडलाय द्वादश
कलात्मने नमः इति संपूज्य तीर्थजलेनापूर्य सौः
सोममंडलाय षोडशकलात्मने नमः इत्यभ्यर्च्य हं
सः सूर्याय ह्रीं नमः इति त्रिः गंधाक्षतपुष्पैः समभ्य
र्च्य ॐ गंगंगंगें गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति न
र्मदे सिंधुकावेरि जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु इति [illegible]र्यं मंड

लांकुशमुद्रया तीर्थान्यावाह्य ॐ ह्रां ह्रीं हंसः श्रा
त्विषदे सूर्याय नमः इति संपूज्य येत्रयानि यानि वा ख
खेयोल्कास्त्रज्ञाः प्रदर्प्पयन्तामेतत् दर्शनेनाप्यशे
षस्य किं पुनः स्पर्शनेन च विलयं यान्ति पापानि रि
मवज्ञास्त्वरोदये इति सामान्यार्घ्यं विधाय स्वयार्घ्यं
कर्याद्यथा सामान्यार्घ्यस्य दक्षे त्रिकोणं हृन्मचतुर
स्रं विलिख्य सामान्यार्घ्योदकेनाभ्युक्ष्य ॐ ह्रां हृद
यायनमः पूर्वे ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा दक्षिणे ॐ हूं शि
खायै वौषट् पश्चिमे ॐ हैं कवचाय हुं उत्तरे ॐ ह्रौं ने
त्राभ्यां वौषड्ग्रयः ॐ ह्रः अस्त्राय फट् कोणेषु इति संपू
ज्य ॐमितीशाने ह्रामित्याग्नेये मइत्यत्र इति स्पृष्ट्वा
संपूज्य क्षालिताधारं संस्थाप्य रं वह्निमण्डलाय दश
कलात्मने नमः इत्यभ्यर्च्य तत्र सौवर्णं राजतं वा
पि ताम्रं वा मृन्मयं च चटं स्थापयेत् शोभितं दिव्यमाला
भिः कुङ्कुमार्चितम् इति स्थाप्य हंसः स्थापयेत् शोभि
तं दि[illegible]मालाभिः कुङ्कुमार्चितम् इति स्थाप्य हंसः

श्री·
दे·र·
१२४

174

सूर्यमंडलाय द्वादशकलात्मने नमः इति संपूज्य
मध्यमाग्रेण सूर्यं तर्जन्यनामिकांगुष्ठयोगयोगेन सं
सूर्ये सौः सोममंडलाय षोडशकलात्मने नमः इ
ति सोममंडलादमृतौकारासुद्रुद्धयाऽमृतेध्या
त्वा तत्रानीय कुंभे निक्षिप्य अंआं इत्यादि क्षान्तम्मा
त्रार्ये षांषींषूंषैंषौंषः अं अमृते अमृतोद्भवे अमृ
ताकर्षिणि अमृतवर्षिणि महामार्तंडमंडलेश्वा
स्थितया देवि परमानन्दीश्वरि क्रां ह्रीं सः हंसः सोऽहं
स्वाहेति दशधा जपेत् इति जप्त्वा सूर्यमंडलसंभू
ते वरुणालयसंभवे अमाबीजमये देवि शुक्र
शापाद्विमोच्यतां वेदानां प्रणवो बीजं ब्रह्मानंदम
यं यदि तेन सत्येन ते देवि शुक्रशापाद्विमुच्यताम्
एकमेवापरं ब्रह्म स्थूलसूक्ष्ममयं ध्रुवम् कचोद्
भवां ब्रह्महत्यां तेन ते नाशयाम्यहम् ब्रह्मशापवि
निर्मुक्तां त्वं शुक्राद्ब्रह्मशापतः विमुक्ताकद्रशापे
न पवित्रा भव सांप्रतम् पवमानः पूर्णानन्दः पावा

मानःश्रुतोनमः पावमानेपरंब्रह्म तेनत्वांपा
वयाम्यहम् इतिविःसंपूज्य गंगादितीर्थान्यावा
ह्य धेनुयोनिमत्स्यमुद्रांप्रदर्श्य हंसःसोहंस्वाहे
त्यमृतीकृत्यमूलेंदशधाथाभिजप्यगंधाद्यैस्तत्रपुष्पैः
संपूज्य मद्यास्तनमयंतीर्थध्यायेदित्यर्घस्था
पनम् घटान्तेत्रिकोणंविलिख्य मायार्घपात्रेसं
स्थाप्य घटामृतेनापूर्य श्रींनमःइत्यादितान्त्रेमा
त्कामंत्रेंसंपूज्य मूलेनदोपरिजप्य दिव्यांत्वडे
भावयेदितिपरसूपात्रेपरमपात्रान्तेगुरुशक्ति
वटुवीरपाद्याचमनीयमधुपर्कपात्राणिसंस्था
प्य गुरुशक्तिवटुवीरपात्राणितीर्थेनमृतेनापू
र्य पाद्याचमनीयपात्रजलं मधुपर्कपात्रेघृता
मधुमिश्रादिनिक्षिपेत् ततःप्रज्ञाङ्गान्यानिपरव
मामृतेनाभ्युक्ष्य षेडयोन्यरदीकरणमुद्रांप्रद
र्श्य श्रीचक्रंरत्नपीठेधारोपरिध्यात्वा विंदुविरा
जमानत्रिकोणान्तेरितिनवमूलेकोणावितंस्थनाविरा

श्री· दे·र· १७५

175

जितवसुदलविचित्रपद्मत्रयविलसितपरमी
शमयमाश्रये श्रीचक्रे वा विलिख्य वामे संस्थाप्य
ॐ ह्रीं ह्रीं हंसः सोहं हंसः स्वाहा अं आं मिमादिहान्त
शुद्धायै शिवशक्तिसदाशिवईश्वरशुद्धविद्यामा
याकलाविद्यारागकालनियतिपुरुषप्रकृत्यहं
कारमनोबुद्धित्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणवाक्पा
णिपादपायूपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगन्धाकाश
वायुसलिलपृथ्व्यात्मकषट्त्रिंशत्तत्त्वस्वरू
पाय श्रीयोगपीठाय नमः ॐ ह्रौं अष्टदलपद्मा
य नमः २ द्वादशदलपद्माय नमः २ सहस्रदल
पद्माय नमः सप्तच्छदेभ्यो नमः २ सनत्कुमारेभ्यो
नमः इति मूलश्रीरत्नसिंहासनाय नमः इति सं
पूज्य पद्मकेसरांजलिं दत्वा अर्घ्यमुद्रां बद्ध्वा श्री
देवहृदये संध्यात्वा श्रीमूलान्ते विसर्गसहिता
य श्रीमूर्त्यै पाद्याचमनीय मधुपर्काचमनीया
र्घ्यस्नानपुष्पधूपदीपनानावस्त्रालंकारनानाद्य

रत्नवस्त्राभरणरक्तसिंदूरानुगंधाक्षतपुष्पधू
पदीपनैवेद्याचमनीयताम्बूलच्छत्रचामरादर्शा
शिकादीन्निवेद्यमानसैरुपचारैः संपूज्य सदेवी
केदेवे सूर्यनाडीनिर्गतेवायुनातेजोरूपेपुष्पमारो
प्यात्वा भगवन्सर्वलोकेशामहद्दसाकिरणायभोः
यावत्वामर्चयिष्यामितावत्त्वंसुस्थिरोभव इतिश्री
बिम्बेपुष्पंदत्वा बिम्बंस्पृष्ट्वाजीवन्यासंकुर्यात् ओंह्रां
ह्रींसः हंसः यंरंलंवंशंषंसंहंलंक्षः विस्फुरासहि
तस्यसूर्यस्यप्राणाइहप्राणाः ओंह्रांह्रींसः हंसः १
विस्फुरासहितस्यसूर्यस्यजीवइहस्थितः २ विस्फु
रासहितस्यसूर्यस्यसर्वेन्द्रियाणि ३ विस्फुरासहि
तस्यसूर्यस्यवाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणप्रा
णाइहैवागत्यसुखंचिरंतिष्ठन्तुस्वाहा इतिप्रा
णान्दत्वा आवाहनसंस्थापनसन्निधीरोधनाव
गुण्ठनसंमुखीकरणामृतप्रसन्नाभिमुखीकरणा
परमीकरणानुपूर्वं येनयोनिमुद्रयापूजयाबिम्ब

श्री॰
दे॰ र॰
१२६

176

भानुरवशोल्कः शुद्धाः प्रदर्शय मूलांते भगवन्सूर्यो
इदं रत्नसिंहासनं मा स्तां मूलांते परमीकरण
देवता रश्मिमंडलनिर्गतास्थात्वा मूलसूत्रार्थं पा
द्यार्चमनीयपात्रेभ्यः सर्वसमर्घ्यं मूलांते भगवन्सं
गृहाण वौषट् मूलान्ते भगवन्तोयं गृहाण नमः
मूलांते भगवन्सूर्य गृहाण वौषट् मूलांते भगव
न्सर्वांगे गंधोदकं नमः मूलांते भगवन्नत्नवस्त्राय
लंकरणं नमः मूलं भगवन्नत्नपादुकेभ्यो नमः मू
लांते भगवन्नत्नसिंहासनं नमः मूलं भगवन्नाथा
तनस्वर्वभूषाणि गृहाण नमो वौषट् मूलांते भ
गवन्धूपं गृहाण नमः मूलांते भगवन्दीपं गृह्णा
ण नमः इति रवशोल्कायोपसर्वं दत्वा श्रीत्मरतः श्र
पं सहतं भूमौ विलिख्य साधारपात्रं संस्थाप्य नैवे
द्यं निवेद्य मूलेन आत्मीकृत्य रवशोल्कया निरीक्ष्य
मूलं दशधा जप्त्वा ॐ घंटापालि शुद्धो प्रदर्शय ॐ ह्रां
ह्रौं मः श्रमन्तोपस्मरणमासिक्ता हा इति जलं दत्वा उ

एकमुद्रांप्रदर्श्य घ्राणमुद्रयाघ्राय मूलांते देवो
स्तम्भे ध्यात्वा इदमाचमनीयं स्वधा मूलान्ते ता
म्बूलं नमः मूलांते समर्थाय रामायस्तेन मन्त्रार्घ्यं ।
विसृज्य रामपाणिः मन्त्रार्घ्यं प्रणामेत् ततः परिवार
देवताः ध्यायेद्यथा सौम्यानि रक्तवर्णानि वरदा
भयकराणि च भूषितानि हृद्यस्थानि भावनोरंगाणि भा
वयेत् दंष्ट्राकरालमत्युग्रं प्रज्वलत्पावकप्रभम्
तर्जयन्त्विघ्नसंघातानिर्घ्यमक्षोविचिंतयेत् सोमं
कुन्दकुन्दाभंशुध्यं चामीकरप्रभम् शुक्लश्रोचा
नाभासंशुभ्रंगोक्षीरसन्निभम् कामरूपः परः ।
सर्वैर्दिव्याम्बरविभूषणाः वामेकमण्डलमहलाद
न हस्ताभयप्रदः ध्यानमूर्वं मद्दानेवसभन्यायैको
लिकोर्चयेत् इतिपुष्पांजलिं दत्वा वीरपात्रामृते
नसंतर्प्य क्रमेण स्ववामाग्रे न्यासं जयेत् द्वाश्या
दिदेवता पूर्यार्चनान्ते पूजाक्रमः इतिशिववासने
यथा लं इन्द्रशीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः

श्री॰
दे॰र॰
१७७

वीरपात्रामृतेनतर्पयेत् रंअग्निश्रीपा॰ यंयमश्र
श्रीपा॰ ॐब्रह्मश्रीपा॰ ह्रींअनन्तश्रीपादुकांपूजया
मितर्पयामिनमः इतिप्रथमपदैरभ्यर्च्य प्रथमाव
रणे गंगणेशश्रीपा॰ ॐचंचंडवेतालश्रीपा॰ ॐ
लोलाक्षश्रीपा॰ ॐविकरालश्रीपा॰ इतिगणपात्रा
नत्रयैरभ्यर्च्य पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तरेष्वामाव
तैनाऽत्यहाःस्थानेषुपूज्य द्वितीयावरणम् ये
स्वगुरुश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः इति
गुरुपात्रामृतेनसंपूज्यवामतश्च पंपरमगुरु
श्रीपा॰ पंपरमगुरुश्रीपा॰ पंपरमेष्ठिगुरुश्रीपा॰
इतिहृत्त्रयेणवायव्यादीशान्तपर्यन्तेसंपूज्य तृ
तीयावरणे सौःऽमृतादेवीदीमासहितसोमभः
श्रीपा॰ इदंपात्रामृतेनतर्पयेत् सरस्वत्यासहितमं
गलश्रीपा॰ वेंविनयासहितवृषभश्रीपा॰ जंभद्रासा
हितजीवश्रीपा॰ विमलासहितशुक्रश्रीपा॰ शं
निर्मलासहितशनिश्रीपा॰ रंविघ्नतासहितराहुश्री

पा॰ केसर्वतोवक्त्रासहितकेतुश्रीपा॰ इतिगंधर्वस्त
तेपञ्चवर्गैः वामावर्तेनवसुदलेषु वाय्वीशानप
र्यन्तेसंपूज्यचतुर्थावरणम् ॐह्रांह्रींतापिनीसा
हितायसूर्यश्रीपा॰ २ तापिनीसहितदिवाकरश्री
पा॰ २ बोधिनीसहितभानुश्रीपा॰ २ रोधिनीसहि
तभास्करश्रीपा॰ २ कामिनीसहितरविश्रीपा॰ २ शो
षणीसहितत्वष्टृश्रीपा॰ २ वरेण्यासहिततपनश्री
पा॰ २ आकर्षणीसहितधर्मश्रीपा॰ इतिश्रीपरमा
त्मनेनस्ववामहस्तावककोणेसंपूज्य पंचमावर
णम् ॐह्रांह्रींमायासहितहंसश्रीपा॰ इतीशाने २
विश्वंवतीसहितग्रहपतिश्रीपा॰ २आग्नेये २ हेम
प्रभासहितत्रयीतनुश्रीपा॰ २नैऋते इतिगंधाक्षत
पुष्पैरभ्यर्च्यषष्ठावरणं ॐह्रांह्रींजगत्सूनिमयेमा
तंडजायैनमः इतिसंपूज्य प्राग्वैवोदयन् मूलविद्या
मुच्चार्य श्रीविष्णुसहितसवितृश्रीपादुकांपूजया
मितर्पयामिनमः इतिद्वादशाक्षरंशान्तपद्मकमा

श्री॰
दे॰पू॰
१७८

178

भ्यर्घ्यं समस्तमावरणम् ३ रत्नकलशश्रीपाः ३ स्व
र्णकलशश्रीपाः इति परमामृतेन वामदक्षिण
योः करकमलयोः संहृत्य समावरणं इति संहृत्य
मूलेन मूलदेवतां त्रिः सन्तर्प्य प्रणमेत् ततो मूला
देवतासहिताय श्रीसहिताय श्रीसूर्याय सपरिच्छ
दाय परमान्नैर्नैवेद्यं निवेदयामि नमः मूलेन दत्वा
मूलान्तेन मस्तप्रदक्षिणां निदत्वा मूलान्तेन मस्तपुष्पाञ्ज
कसं प्रदर्श्य शनैः शनैः प्रणमेत् इति ज्ञात्वा गो
नाचामान्तर्गताः परां अंगुलीयोन्नयेद्देवि चांगुष्ठौ
समस्त्वेवं चरेत् आद्यन्त्योमध्यहस्यावेगुष्ठौ देव्या
पोत्तयो मस्तपुष्पकमुद्रेयं दिव्या भास्करवल्लभा
नैवेद्ये च प्रणामे च पुष्पकाख्यां प्रदर्शयेत् इति नत्वा
संकल्प्य पूर्ववद्ङ्गं विधाय प्राणायामत्रयं कृत्वा अ
क्षमालया मूलेन यथाशक्त्या जपेत् जपान्ते गुह्याति
गुह्यगोप्ता त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम् सिद्धिर्भवतु
मे देव त्वत्प्रसादान्महेश्वर इति दैवे जपं समर्प्य यो

निरुद्ध्याग्रणाम्य कवचसहस्रनामस्तवपाठं कुर्या
त् तदपि विस्मृत्य देवाग्रमन्त्रार्घ्यं दंडवत्प्रणाम्य
ॐ ह्रां देवीवीरवटुकाय नमः ॐ यां हूं यों योगिनीभ्यो
नमः ॐ क्षां क्षेत्रपालेभ्यो नमः ॐ गां गें गणेशाय न
मः इति बलिं निवेद्य ॐ ह्रां ह्रूं सर्वभूतेभ्यः सर्वविघ्न
कृद्भ्यो बलिं वौषट् इति बलिं दत्वा श्रीसामयिकैः स
ह वीरवंदनं विधाय तदन्ते सोहं हंसः स्वाहेत्यानंदा
पात्रं शिरसि निक्षिप्य परमानंदमयो भूत्वा स्वात्मा
नं तेजोमयं स्वरूपं विभाव्य ॐ ह्रः अस्त्राय फट् स
र्वोन्नेध्यानाग्रणाम्य पुष्पांजलिं दत्वा भानवीमुद्रां
प्रदर्श्य संहारमुद्रया श्रीचक्रे विंदुं विन्यस्य स्वयं तेजो
मयं मुख्यमादाय पिंगलायायतनैसौरं तेजः परमशि
वेन संयोज्य पुनर्मूलाधारं प्रापय्य स्वात्मानं तेजोरू
पं दिव्यं नादयन्सर्वान्कामान्सदयेत्पात्रं स्वेविरदेत् इत्यो
घो नित्यपूजायाः पद्धतिर्गायत्र्यादिपर्णी नवकोटेन्द्रानीर
णीतानात्स्वेयं कौलिकाप्रिये इति श्रीदेवीरहस्ये सर्व
पूजापद्धतिवर्णनं नाम समाप्तः ॥

श्री॰ दे॰ वे॰ १३५

179

ॐ श्रीभैरवी ॐ देवदेव महादेव सर्वाभयवरप्र-
दे त्वं मे प्राणप्रियः प्रीतो वरदोहं तवास्थितः किंचि-
न्मे प्रार्थय प्रेम्णा वक्तव्यं तन्मे ददाम्यहम् १ श्रीदेव उ॰
भगवन्देवदेवेश महारुद्र महेश्वर यदि देव वरो म-
ह्यं वरयोग्यास्म्यहं यदि देवदेवस्य सवितुर्वद नाम-
सहस्रकम् श्रीभैरवः एतद्गुह्यतमं देवि सर्वस्वं म-
म पार्वति रहस्यं सर्वदेवानां दुर्लभं कामनावहम्
यो देवो भगवान्सूर्यो वेदकर्ता प्रजापतिः कर्मसा-
क्षी जगच्चक्षुः स्तोतुं तं केन शक्यते यस्मादिदं प्रप-
ञ्चं च सर्वं व्यपि न गम्यते तस्माद्देवदेवस्य सवितुः
जगदीशितुः मन्त्रनामसहस्रं ते वक्ष्ये सर्वार्थसिद्धि-
दम् सर्वपापहरं देवि नेत्रवेदनमोद्भुतम् मांग-
ल्यं पौष्टिकं चैव रक्षोघ्नं पावनं महत् सर्वमंगल-
मांगल्यं सर्वपापप्रणाशनम् धनदं पुण्यदं पुण्यं
श्रेयस्करं यशस्करम् वश्याभिचारमंत्रत्वं मूलवि-
द्यात्मकं परम् ब्रह्मगोपनं ब्रह्मपरायणमपि

परात्परम् मंत्राणामपि यतत्वं महसामपि य
न्महः शान्तानामपि यः शांतो मनूनामपि यो
मनुः योगिनामपि योयोगी वेदानां प्रणवश्च यः
ग्रहाणामपि यो भास्वान्देवानामपि वासवः तार
णामपि यो राजा वायूनां च प्रभंजनः इंद्रियाणा
मपि मनो देवीनामपि यो परा नगानामपि यो
मेरुः पन्नगानां च वासुकिः तेजसामपि यो वह्नि
कारणानां च यः शिवः सविता यस्तु गायत्र्याः पर
मात्मेति कीर्त्तिते वस्तोपरमं हंसस्तत स्वनाममह
स्तकं सर्वदारिद्र्यशमनं सर्वदुःखविनाशनम् स
र्वपापप्रशमनं सर्वतीर्थफलप्रदम् ज्वररोगाप
मृत्युघ्नं सदा सर्वाभयप्रदम् तत्वं परमतत्वं च स
र्वसारोत्तमोत्तमम् राजप्रसादविजयलक्ष्मीवि
भवकारणम् आयुष्करं पौष्टिकं सर्वयज्ञफल
प्रदम् मोहनं स्तम्भनाकृष्टिवशीकरणकारणम्
प्रदातव्यमभक्ताय सर्वकामप्रदायकम् शृणुष्वा

श्री·
हे·र·
१८·

180

वदितोभूत्वासूर्यनामसहस्रकम् ॐ अस्यश्री
सूर्यनामसहस्रस्य श्रीब्रह्माऋषिः गायत्रीछंदः
श्रीभगवान्सवितादेवता ह्रांबीजं सःशक्तिः ह्रीं
कीलकं श्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थे सूर्यनामसह
स्रस्तवराजपाठे विनियोगः ॐ ह्रां ह्रीं सः हंसः सो
हंसविताभास्करोभगः भगवान्सर्वलोकेशो भू
तेशो भूतभावनः भूतात्मासृष्टिकृत्स्रष्टाकर्ताक
र्ताजगत्पतिः आदित्योवरदोवीरोवीरलोविश्वदी
पनः विश्वकृद्विश्वचेष्टोभीमाभीमोभयापहः
विश्वात्मापुरुषःसाक्षीपरंब्रह्मपरात्परः प्रतापा
वान्विश्वयोनिर्विश्वेशोविश्वतोमुखः कामीयोगी
महाबुद्धिःमहास्वीमनुरव्ययः प्रजापतिर्विश्ववंद्यो
वंदितोभुवनेश्वरः भूतभव्यभविष्यात्मातत्त्वात्मा
ज्ञानवान्गुणी सात्विकोराजसस्तामसस्तमीकरु
णानिधिः सहस्रकिरणोभास्वाभार्गवोभृगुईश्वरः
निर्गुणोनिर्ममोनित्योनित्यानंदोनिराश्रयः तपा

र्वो कालहन्कालः कमनीयतनुः कृशः दुर्दर्शः
हेरंबो दांतो दीनबंधुः दयानिधिः हिमजोपम
ज्ञो धीरो दशबाहुर्दशातिगः दशांशफलदो वि
लसर्जिगीषुर्जयवांजयी जटिलो निर्भयो भानुः पद्म
हस्तो जपीलकः समाहितगतिर्धाता विधाता
कृतमेखलः मार्तंडो लोकभृज्ज्ञानात्कह्लोभद्रप्रदः
प्रभुः आर्तार्तिशमनः शांतः शंकराकमलासनः
अविविंशद्बाहुः श्रेष्ठो महावीनक्रमेश्वरः महार्ति
दमनो दैत्यो महामोदहरो हरिः नियतात्मा चका
लेपो दिनेशो भक्तवत्सलः कल्याणकारी कमठ
कर्कशः कामवल्लभः व्योमचारी महात्मयः शो
भंभोजनवल्लभः सामगः पंचमो हंसोऽथर्वो दीन
जनप्रियः त्रिजटो रत्नवाहस्वरत्नावत्सारतिप्रियः
कालयोगी महानादो निश्चलो दृश्यरूपधृत् गं
भीरो घोषो निर्घोषो वेदहस्तो मयो मयः रक्तांब
रधरो रक्तमाल्यानुलेपनः सहस्रहस्तो वि

श्री
दे.र.
१८

18

जयोहरिगणोमेहरीश्वरः रुंडःझुंडीभुजंगोघोरथी
स्तरथहस्तितः न्यग्रोधवासीन्यग्रोधोहस्तकलः क
लेधरः शिखीचंडीघटीज्वालीज्वालातेजोमयोवि
भुः हैमोहैमकरोहारीहरिहन्तासनास्थितः हरिद
श्रीजगहासीजगतांपतिर्विजिनः विरोचनोविला
सीचविरूपाक्षोविकर्तनः विनायकोविभास्वभा
सोभास्तांपतिःपतिः मतिमान्नतिमान्मालीविशा
लाक्षोविशांपतिः बालरूपोगिरिचरोगीर्पतिर्गोम
तीपतिः गंगाधरोगणाध्यक्षोगणसेव्योगणेश्वरः
गिरीशोवनवासीसर्ववासीसतीप्रियः सत्या
त्मकःसत्यपरःसत्यसंधःसहस्रतः अपारमहिमा
पंचकः
श्रेष्ठोमुक्तिदोमुक्तिदः मूर्तिमान्दुर्दरोमूर्तस्तादिह
पोलवात्मकः प्राणोप्राणोव्यानदःप्राणःसमानोद
नरूपावान्+ यतोमासोऋतुर्वर्षोदिनकालेश्वरेश
रः अयनंयुगरूपश्चकृतोत्रेतायुगोद्विपान्द्वाप
रश्चकालिकालःकालात्माकालिनाशनः मन्वन्तर

पंचकोयविकाररूपो
मुहूर्तोदिनरूपवान्+

त्मको देवः शास्तात्रिभुवनेश्वरः वामदेवोऽग्निर्यमोर
क्षो वरुणो यादसांपतिः वायुर्वैश्रवणोऽध्यक्षो गिरि
शो जलजासनः अनंतोऽनंतमहिमा परमेष्ठी गत
ज्वरः कल्पांतकलनः कृवाः कालाग्निः कालसूदनः
महाप्रलयकृत्कृत्यः कृत्याश्रीभगवर्तिनः काला
वन्तोऽभ्रगपरोभ्रुमादिषाडवेश्वरः आकाशनिधि
रूप श्च सर्वकालप्रवर्तकः अ विष्णसवलोवालो
वालर्कोवल्लभोवरः वरदोवीर्यदोवाग्मीवाक्पतिः
वाग्विलासदः संख्येश्वरोवेदगम्योमंत्रेशान्तंत्रनाय
कः ज्वालाचारपरोनित्योनतिनिष्ठोव्रतिप्रियः अत
सत्त्वलसीमेवानिष्ठोरोगानिवर्हणः प्रस्कन्दनोवि
भागश्चनीरोगोदशादिपतिः वैराग्यदोविमानस्थो
रत्नकंभयराभुयः महापादोमहाहस्तोमहाका
योमहाधिपतिः ऊरुज्ञमामहूपश्चलेशाधवेगा
शालिनः [illegible]हस्समातीमहासोमोमहाकल्पाश्रियः भ
मान् कल्पवृक्षश्चमंदारोमंदाराचलशोभनः मेरुः

श्री॰ दे॰ र॰
९८

182

हिमालयोमालीमलयोमलयद्रुमः सन्तानःकल्प
मक्षत्रःसन्तानफलदोविराट् तीरंभोधिर्हितांभो
धिजलधिर्मेघोघनाघनः रत्नाकरोमहामान्योवैण
वेणुधरोवाल्मीक वसन्तोकुसुमेशोग्रीष्मकाल
घनाघनः वर्षाकालोवर्षपतिःशारदेभोजवल्लभः
हेमन्तोहेमकेयूरःशिशिरःशशिवीर्यदः सुमतिः
स्वगतिःसाधःविश्वंसोभोम्भिकास्वनः सारथीवाम
हाराजःस्वनंदोनंदिसेवितः स्वमेसःशिखरवासी
समयानालगोचरः आकाशचारीनिर्मान्साविश
नविजयप्रदः कुलकांताकुलाधीशोविहारीविज
यीविपत् विश्वंवरोविश्वहारीविश्वरूपोविश्वरूपः
सरूपःस्वगतःस्वयोवेणुवादनतत्परः गोपालो
गोमयोगोप्ताप्रतिहायीप्रजापतिः सावेदनीयोवे
दसो महाद्रिव्यवपुःस्वराट् निर्जीवोजीवनोमंत्री
महालयनिनादस्तत् वराविवर्तनोनित्यःसर्वा
श्रयःध्यायीः सा निवारणः कूलीकपालीः

समध्यगः बहुमाल्यो महामालो दिव्यमालाथ
रोजयः जपाकुसुमसंकाशो जपपूजाफलप्रदः
सहस्रमूर्धा देवेन्द्रः सहस्रनयनो रविः सर्वतत्त्वा
श्रयो ब्रध्नो वीरवंद्यो विभावसुः विश्वावसुः वसुप
तिः वसुनाथो विसर्गवान् आदित्यादिलोकेशः
सर्वगामी कलाश्रयः भोगेशो देवदेवेशो नरेन्द्रो
हव्यवाहनः विद्याधरेशो विद्येशो यक्षेशो रक्षणो
गुरुः रक्षःकुलैकवरदो गन्धर्वकुलपूजितः अप्स
रोवंदितो जय्यो जेता दैत्यनिवर्हणः गुह्यकेशः पि
शाचेशः किन्नरीपूजितः जजः सिद्धसेव्यासमाम्ना
यः साधुसेव्यः सरित्पतिः ललाटाक्षो विश्वदेहो नि
यमो नियतेन्द्रियः अर्कोर्ककांतो नानेशो नलवाडु
सलोपकः अलिपात्रधरो नेगो ध्यम्बरेशो म्बराश्रयः
शुकारमातृकानाथो देवानामादिराकृतिः आरो
ग्यकारी चानंदविग्रहो निग्रहो ग्रहः आलोककृ
त्प्रथादित्यो वीतादित्यप्रणाधिपः आकाशाहरूपः स्व

श्री
दे॰र॰
१८३

कार इंद्रादिसुरपूजितः इन्दिरापूजितश्चेन्दुरिन्द्र॰
लोकाश्रयस्थितः ईशानईश्वरश्चन्द्रईशाईकारव॰
ल्लभः उन्नतास्योग्ररूपवक्त्रकन्नताङ्घ्रिचरोयुतः उत्प
लोग्रमलकेतनश्चैर्दयशालिः रवौ उकारैका॰
रोस्राविनक्तयोष्मानिधिभूबलः ऊनस्मारथि
वोष्माभावऋकारवल्लभः ऋणाहलाऋलिहलो
लॢलॢभूषिताभूषितः लृमांगोलृमत्रस्यॉलृला
गारुग्रगोज्वलः एताकामदनदृष्टीन एदम्स्त्वइ (यी)
गोचरः एकवक्त्रधरश्चैकोनैकाचलस्तस्थैकदः ऐ
कारबीजरमणापऐऽोग्रस्तोकरः ओकार
कारताव्रलऔकारोचिन्मयंऽउनः ओऔंदन्तालिरा
हितोमासन्तोमसन्तोपतिः अवियोभूषणाभूषो
लस्मोधोबीजरूपवान् अः स्वरूपः स्वरमयः सर्व
स्वरपरात्मकः अंअः स्वरूपः सकलिःकालिका॰
लनिवर्तकः कंवैकवरदःकर्मसाक्षीकल्मषना
शनः कवचंसीचकापिलःकनकाचरवारकः

कालः कामः कपिः क्रूरः कीरः केशारिसूदनः कलः
कापालिकः कङ्कः कमलः शयनाञ्जली कपालमा
चकः काशः काश्मीरवचनस्तारम्भतन् क्रूजाक्षिनवगी
तेशः कमलराजः कलेवरः कवासीकलकौलेशाः
कवार्त्तवमेडनः खवासीखिटकेशानः खड्गखे
उपतारवनः खेशेश्वरश्च खेचरः खलहन्ताखवर्णकः खेचरीगणसेवितः खरांतारवटक्रयः +
गंगागीतापि योगीनोमयावासीगणाश्रयः गण
तीतोगोलगालिर्गुरुकलो गुणसेवितः गदापरोग
दाहृद्गोगांगेयवरदः हृषीः गिंगिलोगाजिलोगंगा
गकारालरभास्करः घृणिमान्घुर्घराघोगणाध्य
दाहनः करः चनष्ठ्योगणगातिर्येनवाद्दननापितः
ङाल्लोङे. शोङ. कागान्गावंद्धङेङमवासितः चेदाश्च
श्चेद्वयशेच्युतश्चणकसन्निभः चामीकरप्रभश्चेडभा
ङ्कश्चणीपावल्लभः चेचश्चकोकाकिपश्च पलश्च
पलाश्रयः चलत्पताकश्चंडाद्रिश्चीकराकोपयोधरः
चिन्कलावार्यंनाश्विनोचिंतार्थसीवर्णीवान् च्छवप्र

श्री॰
दे॰ २॰
१८४

छायाच्छन्नश्छुरिकाश्छिन्नविग्रहः जाम्बूनदांगदो
जातो जिनेन्द्रो जम्बूवल्लभः जम्भारिर्जटिलो जेगीजना
लोकतमोपहः जयकारी जराहन्ता जरामृत्युविना
शकः जगत्त्राता जगद्धाता जगद्ध्येयो जगन्निधिः ज
गत्साक्षी जगत्संहर्ता जगन्नाथप्रियो जितः जकाराका
रसञ्जातो झनत्कृताकृतिर्झटः झिल्लीश्वरो झङ्कारी
घोर्झंकं झंझानिलकराञ्जितः ञकारालंकितो टङ्कोटि
टीभासनसंस्थितः टीकावेटकधारी च ठक्कुररूपो ठा
दाविधिः डम्बरो डामरकर्डिण्डी डामरी गोडराकृतिः
डाकिनीसेवितो डाडीड ढक्कालंकृतोऽलिषभः णोघाप्रि
यो णवर्णो णाणाकारपदपंकजः ताराधिपेश्वरला
ष्यंतवीवादनतत्परः त्रिपुरेशस्त्रिनेत्रेशस्त्रयीतन्त्र
धौतमः क्षामस्तामरश्रेष्ठस्तमोहर्ता तमोरिपुः
तत्त्वदान्तस्तपोरूपस्तपःफलदायकः त्रयोदिका
लनाकान्तस्तकाराक्षरभूषणः स्थाणुः स्थली स्थि
तोनित्यं स्थविरः स्थण्डिलः स्थूलः थकारत्वात्रयध्याता

18

देवनायकनायकः दुर्जयोदुःखहा दाता दारिद्र्य
च्छेदनो यमी दौर्भाग्यहर्ता देवेन्द्रो द्वादशाराब्जमा
ध्यगः द्वादशान्तैकवसतिः द्वादशात्मा दिवस्पतिः
दुर्गमो दैत्यशमनो दूरगो दुरतिक्रमः दुर्ध्येयो दुष्प्र
वेशाद्यो दयानाथो दयाकुलः दामोदरो दीधितिमा
न्मातृकाक्षरमातृकाः धर्मबन्धुर्धर्मनिधिर्धर्मरा
जो धनप्रदः धनदः धनदाध्यक्षो धनराधर्षो ध्रुवन्य
यः धूर्जटिस्तपावासी च धर्मक्षेत्रो धराधिपः धराध
रो धुरीणश्च धर्मात्मा धर्मवत्सलः धराभृद्वल्लभो
धर्मोपकारात्तभूषणः नन्दिप्रियो नन्दिकेशो नीना
नीतिप्रियो नयो नलिनीवल्लभो नन्दनो नासकृन्नास
वर्धनः नरनाथेन्द्रसंस्तुत्यो नभोगामी नभःप्रियः
नमोन्तो नामितारातिः नरनारायणाश्रयः नाराय
णो नीलरुचिः नम्रांगो नीललोहितः नादप्रियो
नादमयो नादबिंदुस्वरूपकः नाथो नागपतिर्ना
गो नागराजप्रियो नगः नाकस्थितो नैकरूपः नका

श्री॰
दे॰ रं॰
१८५

185

कारणरमात्मका पद्माश्रयापरंज्योतिः पीवरांसस्थ
दीश्वरः प्रीतिप्रियः प्रेमकरः प्रणतार्तिभयापहः प
रत्नात्परधंसी ब्रताविपरमेस्थितः पूर्णानंदमयी
पूर्णा तेजापूर्णेश्वरीश्वरः पटोलवर्णः पटिमापाटा
लेषापरात्मनात् परमेशावभुः प्रांशुप्रसन्नः प्रणते
ष्टदः प्रपारपारदः पीनः पीतांबरप्रियः पार्थिः पव
नः पिञ्जलः लिष्टः प्रमदः जनसौख्यदः प्रमोदिति
प्रतिपत्तपकारात्तरमात्मकः फलंभोगापवर्गस्य
फलिनीशः फलात्मकः फलदंभोजनमथस्यः स्फा
लदंभोजदरवः स्फुरद्योतिः स्फुटाकारः स्फाटिका
वलचारकः स्फूर्जत्किरणमालीच फाकार्दत्तपा
र्षकः बालोबालप्रियोभ्रांतोविलधान्तदन्तोबली
र्बलादिवर्भरधंसीवलोलामृतपानकः बुधोवुद
स्पतिर्वृहतोवृहदश्वोवृहद्कृतिः वृहद्रोभीमरूपश्च
भामयोभीश्वरप्रियः भगोभगुभक्तुस्याथीभाग्गी
रःकविश्वारवः भाग्यदोभागदीभोगोभनाभिम

भमातृका महाकालो महाध्यतो महानादो
महामतिः महोज्वलो मनोहारी मनोगामी मा
नोभवः मानदो मलयो मल्लो मेरुमंदिरमंदिरः
मन्दारमालाभरणो माननीयो मनोमयः मोदि
तो माणिदाहारो मातींडिंडिमंडितः महावरा
हो मीनीशो मेषगो मिथुनेष्टदः महालसो मल
ल्लसो मुतातिविरदो मद्रः माधवो मेघनीरोषम
धुकैटभनाशनः माल्यवान्मेधनो मारो मेधावी
मुसलायुधः मुकुंदो मुरारी शानो मरालफलदो
मदः [illegible] मोदनो मोदकाहारो म
कारान्तरमातृकः यज्ञयज्ञेश्वरो यंतो योगिनोह्य
दयस्थितः यांत्रिको यक्षफलदो यायी यामलना
यकः योगनिद्राप्रियो योगाकारस्तां योगवत्सलः
यष्टिधारी च यन्त्रेशो योनिमंडलमध्यगः युयु
त्सजयदो योधायुधपर्मावर्तकः योगिनीवक्र
मध्यस्थो युगलेश्वरहूतितः यांतो यतैकातिलको

श्री॰
दे॰
८८

180

यकारान्तरभूषणः रामो रमणशीलश्च रत्नमुकु
टप्रियः रत्नमौलिरत्नांगो रत्नपीठान्तरस्थितः
रत्नांशुमाली रत्नाढ्यो रत्नकंकणनूपुरः रत्नांगा
विलसद्धारो रत्नपादैकमंडितः रोहिणीधाश्रयो
रसंकरो रात्रिश्चरान्तिकः रकारान्तरहृत्पद्मलब्धा
बीजाङ्कनोरवः लक्ष्मीभाजुः लतावासो लसत्कान्ति
श्च लोकभृत् लोकालकाद्दरोल्लासवल्लभो लसशो
लिनः लिंगेश्वरो लिंगनादो लीलाकारी ललंभसः
लक्ष्मीवांल्लोकविध्वंसी लंकारान्तरभूषणः वामनो
वीरवीरेन्द्रो वाचालो वाक्पतिप्रियः वाचामगोचा
रो वाल्मो वीणावेणुधरो वनम् वाग्भवैवालिशाध
मी विद्यानायकनायकः वकारमातृकामौलिः शाम
वेष्टप्रदायकः शशीशो भास्करः शान्तः शान्तिः शुभ
नमप्रियः शुभंकरः शुक्लवस्त्रः श्रीपतिः श्रीयुतः श्रु
तः श्रुतगम्यः शारदीनमंडितः शेषसेवितः षष्ठाचा
रः शुभ्रभर्माः शोषः शोवालताण्डवः शिपिविष्टः शिवः

शुक्रसेव्यः सूर्योऽस्त्ररमातृकाः षडाननः षट्करकाः षो
डशोभरभूषितः षट्स्वरस्वनसन्तोषी षडाम्नायप्र
वर्तकः षट्संख्यादसन्तुष्टः षकारान्तरमातृकाः
सूर्यभानुः सूर्यभानुहरिभानुः सर्वाकरः समस्ता
दैन्यवेषाङ्गः समस्तामरसेवितः समस्तसाधकेशा
नः समस्तकुलशेखरः स्वस्सूर्यस्स्वधा सूर्यः स्वस्सूर्यः
स्वात्तरेश्वरः हरिसूर्यो हरिर्ज्ञाहुं हविर्भुग्हव्यवाहनः
हालः सूर्यो हेमसूर्यो हुतसूर्यो हरीश्वरः ह्रांबीज
सूर्यो ह्रीं सूर्यो हकारान्तरमातृकाः लंबीजमण्डितः
सूर्यः लोलाक्षी सूर्यः लक्ष्मापतिः लक्ष्मसूर्यः लोलसूर्यस्य
लंतत्सूर्यः सदाशिवः अकारसूर्यः लः सूर्यः + लः सूर्यः सर्वसूर्यः कृपानिधिः भूः सूर्यश्च भुवः सूर्यः +
सूर्यनायकाः श्रद्धसूर्यो ऽरुनसूर्यो लग्नसूर्यो मदेश
ः [illegible] काः गा
पीनसूर्यो योगसूर्यो मेरुसूर्यो मञ्जनः तेजसूर्यः
परासूर्यो विलुः सूर्यः प्रतापवान् कहसूर्यो बालस
र्यो वीरसूर्यो वदान्यः पर्मसूर्यो कर्मसूर्यो विष

श्री दे॰ र॰ ८७

187

सूर्यो विनायकः १००० इतीदं देवदेवेशि मंत्रनाम
सहस्रकम् देवदेवस्य सवितुः सूर्यस्यामिततेजसः
सर्वसारमयं दिव्यं ब्रह्मतेजोविवर्धनम् ब्रह्मज्ञान
मयं ज्ञानं पुण्यतीर्थफलप्रदम् सर्वयज्ञफलव्य
त्यं सर्वसारस्वतप्रदम् सर्वैश्वर्यकरं लोके कीर्तिदं ध
नदं परम् सर्वभूतफलोदर्कं सर्वधर्मफलप्रदम् स
र्वरोगहरं देवि शारीरारोग्यवर्धनम् प्रभावमस्य दे
वेशि नाम्नां सहस्रकस्य च कल्पकोटिशतैर्वर्षैर्नै
व शक्नोमि वर्णितुम् यं यं काममभिध्याय देवाना
मपि दुर्लभम् तं तं प्राप्नोति सहस्रपठनेनापि स्वे
दरि यः पठेच्छ्रावयेद्वापि शृणोति नियतेन्द्रियः सर्वै
रयमिंगावाज्ञालक्ष्मीवान्राजवल्लभः आयुरारोग्य
वान्नित्यं स भवेत्सर्वपदस्पदम् रवौ पठेन्महादेवि सु
यं सपुत्रकालिकः सूर्योदये रविं ध्यात्वा लभेत्कामा
न्यथाभिमतान् संक्रान्तौ यः पठेद्देवि त्रिकालं भक्तितः सर्व
कम् इहलोके प्रियं भक्त्या सर्वरोगैः प्रमुच्यते सत

यं शुक्लपक्षे यः पठेद्दक्षेगते रवौ सर्वरोगप्रशमं
वेद यो रवौ कौलिकउत्तमैः व्यतीपाते पठेद्देवि मा
घाद्धे संयतेन्द्रियः पठेच्छ्रावण्यां शोभमानं लभेत्सर्वं
प्रसादतः चक्रार्चने पठेद्देवि जपेन्मूलं रविं स्मरेत्
सर्वीभूत्वा चीनक्रमाचारविचक्षणः सर्वपापाद्वि
निर्मुक्तो लभेल्लक्ष्मीं प्रतापवान् यः पठेन्नरदेशाख्ये
चक्रार्चनेनतत्परः कान्ताश्रितो वीतभयो भवेत्सा
शिवसन्निभः प्रावर्तने पठेद्यस्तु सुधीर्दयशुभाल
ये स विना सर्वलोकेषु वरदः सद्यसा भवेत् बहु
नात्र किमुक्तेन पठनादस्य पार्वति इदं लक्ष्मीं सदा
श्चक्रापरनाम्नां नित्यम् रवौ देवि लिखेद्भूर्जे भ
नामसहस्रकम् गृह्णीयेनादिव्येन नीलशुभ्रदा
रिद्रया पंचामृतौषधीभिस्त्वचुकीपुष्पविन्दुभिः
विलिख्य विधिवन्मंत्री यंत्रमध्ये ततो वेष्टितम् शुद्धोवि
धाय संवेष्ट्य मूलमंत्रमनुस्मरन् कन्यकातितमा
वेतावेष्ट्य पेटकालातया स्ववर्तीनाथं संवेष्ट्य मल

श्री॰
दे॰ र॰
१८८

188

मन्त्रमन्त्रस्मरन् साधयेन्मंत्रराजेन धारयेत्सुधिया
भुजे किंकिं न साधयेद्देवि यन्त्रमामिह दुर्लभम्।
जरारोगी दरिद्री च यमेदीजाति रोगवान् कुरंगध
गन्तोषधैर्वा नयमरीवांछ सञ्छवान् श्रूयते महा
साधकास्त्रीमेतां स्तुदुर्लभाम् वेध्या च काकवंध्या च
मृतवत्सा च कामिनी धारयेद्गुटिका मेतां वक्ष्यामि
स्थयतनर्पिता वेध्या लभेत्सुतं कान्ते काकवंध्यापि
पार्वति मृतवत्सा च बहून्सुतान्सुरूपांश्च चिरायुषः।
रतो नानारीशतीं धनाशांकुं जिन्वा लभेत्प्रियम् श्रुता
तो महाराजः सर्वविश्वपुरमाविशेत् योगाचारेश
नेतिं राजलोकवशंकरम् गुटिकामादनाक
र्वलं मनोश्चारत्नेत्तमम् सभवेत्सूर्यसंकाशो म
हसा महतां निधिः धनेन धनदेवि विभवेन च श
करः श्रियेन्द्रोय यशसा रामः पौरुषेण त्र भार्गवः गि
रा बृहस्पतिर्दैवित्वे नंभश्रुनंदनः बलेन वायुसमः
काशोदयया धूक्षदानेन सः श्रौतोपेनयदोच्युतिः का

तयाहूतोंनुमानिभः धर्मेणाधर्मराजश्चरत्नै रत्नाक
रोपमः गांभीर्येणानघांभोधि सात्त्वेन बलिः स्व
यम् सिद्धार्थी भैरवः साक्षाच्चर्येनेन दिदीश्वरः किंप
लावेन वज्रनाथ देहाधारयेत्क्षिवे श्रीगुह्यायः परेदि
वं सूर्यनामसहस्रकम् सभवेच्छासकरः साक्षात्प
रमानंदविग्रहः स्वतंत्रेस्तप्रयात्यंते तद्विष्णोः परमे
पदम् इदं दिव्यमहातत्त्वं सूर्यनामसहस्रकम् अ
प्रकाश्यमदातव्यमवक्तव्यं दुरात्मने अभक्ताय कु
चैलाय परशिष्याय पार्वति कर्कशाय कुलीनाय
दुर्जनाय हतहृदये गुरुभक्तिविहीनाय निन्दकाय
शिवागमे देयं शान्ताय शिष्याय गुरुभक्तिपरा
यच कुलीनाय स्वभक्ताय सूर्यभक्तिरताय च इदं
मंत्रहितत्त्वानां वेदागमरहस्यकम् सर्वमंत्रमयं
गोप्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीदेवीरहस्ये
तंत्रे सूर्यनामसहस्राख्याने नाम पटलः ॥
शुभमस्तु सर्वजगताम् सूर्यपंचांगं समाप्तम् ॥

189

ॐ श्रीदेवी ॐ भगवन्सर्वतत्त्वज्ञ साधकानां जया
वह तन्त्रराजसूचितं देव दुर्गापंचांगमुत्तमम् स
र्वस्वं सर्वदेवानां रहस्यं सर्वमंत्रिणम् तदद्य कृप
या ब्रूहि यद्यस्ति मयि ते दया श्रीभैरवः पत्युस्त्व त
मे देवि पंचांगं तन्त्रलेखनं दुर्गायाः सारसर्वस्वं
न कस्य कथितं मया तव स्नेहात्प्रवक्ष्यामि दुर्गापं
चांगमीश्वरि गोप्यं गुह्यतमं गुह्यं न देयं ब्रह्मवादि
भिः या देवी दैत्यदमनी दुर्गेत्याख्यातवाशिवे देवैश्च
गदितः सर्वैर्ब्रह्माद्यैस्तत्स्वरूपैः स्तुवन्द्र हितापर्याय
वदार्थाय सर्वसिद्धिदा सैवं सृजति भूतानि राजसीप
रमेश्वरि सात्त्विकी रक्षति तेषां न्ते संहरिष्यति तामस
सी इत्थं त्रगात्रयी रूपा सृष्टिस्थितिलयात्मिका श्र
स्वतन्त्री महाविद्या संख्यातीता परात्मिका तस्या
पंचांगमतुलं तारहस्यं त्रिदिवौकसाम् वक्ष्यामि परम
प्रीत्या न वाग्वे पंचरात्मने पटलेन च वक्ष्यामि पंचां
गं परमाद्भुतं सर्वतन्त्रेषु विख्यातं सर्वकामफलप्रदं

श्री·
दु·र·
१८·

190

तारं मायां चण्डिकें चण्डिके ह्वीं यथाह्लयविसर्गमा
त्मेभवति दुर्गायास्तेवार्णितो मूलविद्यामन्त्रे हा
रोगोपितोषाक्षरोयः इत्युद्धारः नास्त्यत्र यथा
हल्येनापिमित्रारिदूषणम् नोवाप्रयासमस्येवेगो
नाचारस्तुतविप्लवः सात्तान्सिद्धिप्रदो मन्त्रो दुर्गा
यः कलिनाशनः गुप्तान्तराप्तसिद्धियोगोपनीः
योदितं वैः महाचीनक्रमस्थानां साधकोत्तम
यावदः मन्त्रराजो महादेवि सर्वेभोगापवर्गदः
वर्णोलत्वं शुश्रूषायैतद्दर्थेवा महेश्वरि एकलत्वं
शुश्रूषायैतद्दर्थेवा महेश्वरि एकलत्वावपिक्रुयो
ज्ञातो मूलं नेकदाचन मलेकीलनासिद्धेनसंजीवन
मसंस्कृतम् शुश्रूषयोच्चरेत्पश्चात्मेष्टदात्र्येचरेन्म
त्रम् ततो मन्त्रंजपेन्नित्यं दुर्गायात्र्यक्षरसिद्धिदम् यं
जपमात्साधको भूमौ विचरेद्भैरवोपमः ऋषिरस्या
स्तुते देवि मन्त्रस्यायो महेश्वरः छन्दोत्रानुष्टुप्देवता
चण्डीदुर्गोक्षरात्मारूता चण्डिकं बीजमीशानिदं

याशक्तिरितिस्मृता नारं कीलकमाख्यातं विश्वे
वेधनमीश्वरि धर्मार्थकाममोक्षार्थे विनियोगः प्र
कीर्तितः नारं मायात्तत्वं दैविन्यासं षडीर्घभागिभि
र्निहन्त्यवह्निहृद्देविध्यायेद्दुर्गां जलेश्वरीम् दूर्वानि
भां त्रिनयनां विलसत्किरीटां शंखाब्जखड्गधारवे
टकस्थितचापम् सत्तर्जनीं च दधतीं महिषासनस्थां
दुर्गां नवारजलपीठगतां भजेऽहम् यन्त्रोद्धारं प्रव
क्ष्यामि दुर्गायाः जलमंदिरम् सर्वसिद्धिप्रदं चक्रं स
र्वाशापरिपूरकम् बिंदुत्रिकोणांतरस्थकोणाबिम्ब
हृनाष्टपत्रांचितवह्निवृत्तम् धारागृहेद्वाद्वाभिना
सिंदूरे दुर्गाश्रमे यंत्रमिदं प्रदिष्टम् लयांगमा
स्थयन्त्रस्य सर्वतंत्रेषु गोपितम् येनोच्चारणमा
त्रेण कोटियज्ञफलं लभेत् गतोपांगजमारंचषु
ष्टदन्तं विकर्तनम् चतुर्द्वारिषु देवेशि पाशजयेन्मा
यकेश्वरः ब्राह्मी नारायणी देवि चामुंडापराजि
ता माहेश्वरी च कौमारी वाराही नारसिंहिका ऐन्द्री

श्री॰
दे॰र॰
१६०

191

वसुदले देवि भैरवान् सपार्वति असितांगो रुरुश्चं
डः क्रोधोन्मत्तकपालकाः भीषणश्चैव संहारो वा
मावर्तेन साधकैः पूज्या हृद्यहृद्य देवि गंधपुष्पा
क्षतैः शिवे दत्वा पुष्पांजलिं चक्रे मूलमुच्चार्य सा
धकः पूजयेत्पद्मकिंजल्कैः षडश्रे षड्जलाम्बिकाः
शैलपुत्रीं सवामाद्याः पूजयेद्ब्रह्मचारिणीम् चंड
घंटां च कूष्मांडां स्कंदमातरमीश्वरि कात्यायिनी
च संपूज्य दूर्वांगंधाक्षतैः परम् पुनः पुष्पांजलिं द
त्वा श्रीचक्रे परमार्थदे पूजयेद्देवतास्तिस्रः ज्वाला
स्यात्रिपुराम्बिका कालरात्री महागौरी देवहूती
नि पार्वति त्रिकोणाग्रगाः शिवे पूज्याः सिंदूराक्षतपु
ष्पकैः दूर्वादलांजलिं दत्वा यंत्रराजे प्रसिद्धिदे पूजा
येद्देविकादुर्गां महालक्ष्मीं विदुषां वराम् विंदौ देवीम
सुध्वजाविद्यामहाराज्ञीशिवे नीलकंठशिवे वि
दौ पूजयेज्जगदंबिकाम् नवापुष्पाणि देवेशि पूजये
द्द साधकः शांतं पपमसिंवामानाकुः बिंदुका

मीश्वरि मूलं सलक्षं नीदिव्यानानायुधैः समर्च
येत् देवदेवेशो बिंदुपीठे प्रजपेत्सर्वसिद्धये अथ
वक्ष्ये महादेवि प्रयोगानष्टसिद्धये यान्विधाय क
लौ मंत्री भवेत्कल्पद्रुमोपमः स्तंभने मोहने चैव ।
मारणाकर्षणे तथा वशीकारं तथोच्चाटे शांति
के पौष्टिके तथा एषां साधनमाचक्षे प्रयोगानां ।
महेश्वरि महाचीनक्रमस्थानां साधकानां हिता
य च अष्टोत्तरं जपेन्मूलं श्मशाने निशि साधकः रु
नेहृष्टांशध्यानतः सर्पिर्वा मांसान्स्वगात्रजान् स्तंभनं स्या
यते विद्वेषादिकामिन्नतां भस्मा अष्टोत्तरं जपेद्देवि
वटे रुद्राक्षमालया दैं मोहनं ध्यानतो कार्यो हुतप
मात्तपंकजैः आरग्वधैः सुधामूले मोहनं जायते
त्तगात् देवानां दानवानां च का कथाल्पधियां नृ
णाम् अष्टोत्तरं जपेन्मूलं वने वा साधकोत्तमः वेत
सीमूलगो वापि हृत्वा तत्र दंष्ट्राध्यानतः हुतपायसक्षा
[illegible]कादिद्रु[illegible]रं वृक्षे त[illegible]ष्टोत्तरं जपेद्दापेप्सा

श्री॰
दे॰र॰
१९२

192

न्यागारेज्वलेद्यदि कपिबीजैरपि प्रातर्भवेद्दाका
र्थंतांक्तिया श्रुणुतेप्रजपेन्मूलं साधकोस्य मू
लतः हुनेदाज्यंदशांशेन केशांखीणांत्वचंकण्टा
रिशुश्मश्चाटयेष्ठीहंयदि शाक्रसमोभवेत् श्रुणुते
प्रजपेन्मूलं मरडमतलेहुनेत् हुतेउज्ज्वटंगा
निनानाप्रख्यातिहक्कवः रोगोपद्रवकालस्य म
यः शान्तिर्भविष्यति श्रुणुतेप्रजपेन्मूलंनीलोपव
नमंडले होमाद्दशांशांशैर्कायैर्हुतमीनाज्यमस्त
कैः पादैश्वाभिरीशानि सद्यः शान्तिः प्रजायते इत्ये
षपटलोदितोमंत्रः सर्वस्वरूपवान् दुर्गारहस्यभू
तोपियोपनीयोश्रुतत्वभिः इति श्री देवीरहस्ये ता
न्त्रे दुर्गारहस्यविधिर्नाम षट्चत्वारिंशः पटलः ४६

॰चत्वरेत्वविनंहनेत् श्राज्याज्यकरपात्राण्डरक्तपुष्पाणि पार्वति शक्रोपि वशतां याति किंपुनः क्षुद्र
भूमिपः श्रुणुते प्रजपेन्मूलेः

ॐ श्रीभैरवः शृणु देवि प्रवक्ष्यामि पद्धतिं गयह्
पित्रीम् यस्याः श्रवणमात्रेण कोटियज्ञफलं ल
भेत् प्राग्लोस्हूतैः याघनतलाडन्याय बद्धपद्मास
नः स्वाधिरस्य सहस्त्रायोम्रुखसहस्रदलकमल
कर्णिकान्तर्गतनिजगुरुं श्वेतवर्णं शुक्लालंका
रभूषितं द्विभुजं सशक्त्या श्वेताम्बरभूषितया वा
मांगे सहितं ध्यात्वा मानसोपचारैः संपूज्य दंड
वत्प्रणामेत् अखंडमंडलाकारं व्याप्तं येन चराच
रम् तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः इति
ध्यात्वा तदाज्ञां गृहीत्वा बहिरागत्य मलमूत्रा
दिसंत्यज्य वर्णक्रमं शौचमादाय नघादौतान्ता ।
स्वकृतं वेद्वादशांगुलं ॐ क्लीं कामदेवाय सर्वजन
मनोहराय नमः इति दन्तान्विशोध्य चाक्रिका
बीजेन गंडूषद्वंकं विधाय प्रणवेन त्रिस्त्रिः प्रा
स्याल्प ॐ ह्रीं मणिधारि वज्रिणि शिखावापरिसरे ।
रक्षरक्षं फट् स्वाहा ॐ शिखां बद्धा तत्त्वत्रयेण

श्री॰
दे॰र॰
१९३

चम्य मूलेन प्राणायामं विधाय मलापकर्षणं स्ना
नं विधाय ततो मूलेन मृत्तमानीय जले प्रक्षालयेत्
मेवमस्त्रेण सूर्यमंडले विचिन्त्य गंगे च यमुने चैव गो
दावरि सरस्वति नर्मदे सिंधुकावेरि जलेस्मिन्सन्नि
धिं कुरु इति तीर्थमावाह्य जले यंत्रं विभाव्य मनी
ले च दुर्गामावाहयेत् ततः षडंगं विधाय देवीम
शिवां ध्यात्वा मूलं यथाशक्त्या जपमादि कृत्वा जलेन ।
ततः कुंभमुद्रां बद्ध्वा स्वमूर्ध्नि देवदेवीं जलेन स्नाप
यित्वा ओं ह्रां ह्रीं सः मार्तंडभैरवाय प्रकाशशक्ति
सहिताय एष तेऽर्घ्यो नमः इति सूर्यायार्घ्यत्रयं दत्त्वा वा
मोर्घ्यं परिधाय ततः स्वगृहे गत्वा आचम्य त्रिः प्राणायामं वि
धाय पूर्वसंध्यां कृत्वा षडंगं कृत्वा चुलकेन जला
मादाय तत्त्वमुद्रयाच्छाद्य हं यं वं लं रं इति त्रिरभिमं
त्र्य मूलमंत्रं सकृज्जलितोदकबिंदुभिः सप्तधा स्वशि
रस्यभ्युक्ष्य सव्यहस्ते शेषं दक्षे धाराया इडयांतः
नीत्वा देहांतः पापं प्रक्षाल्य पिंगलया विरेच्य भू

कल्पितवज्रशिलायां वा मेकडितिनिक्षिपेत् ३।
त्यर्थं मर्षणं विधाय पूर्ववदाचम्य जलेनैव ध्यात्वा
मूलेन यथाशक्त्या जप्त्वा मूलविद्यांते समाहूने मा३
पे समपविष्ठि देश्री नीलकंठमहिते मातङ्गीनत्यतो
इत्यष्टवारं समर्प्य देवदेव्यौ आद्यादिध्यात्वा जलेचव
र्पणं विधाय ततो ध्यानादिकमेतत्रक्रपंक्तिं समर्प्य
देवीगायत्रीं जपेत् ॐ ह्रीं उड्डगायविद्महे द्विम्नपादा
यै धीमहि तन्नः चंडी प्रचोदयात् इति यथाशक्त्या
जप्त्वा गायत्र्या नयादेवदेव्यो रघ्यं दत्वा जपं सम
र्प्य यागमंडपमागच्छेत् इति विधिः ततो गृहमाग
त्य पादौ प्रक्षाल्य द्वारदेवीः पूजयेत् ॐ गां गूं गणेशा
य नमः पूर्वे लां लीं वटुकाय नमः दक्षिणे क्षां क्षीं
क्षेत्रपालाय नमः पश्चिमे ॐ यां यूं योगिनीभ्यो न
मः उत्तरे गं गणाधिपतये नमो देहल्यां संयस्त्राय नमः आ
पः सं सारस्वत्यै नमः मध्ये इति संपूज्य गृहान्तः प्रा
विश्य यथोपचितमासनं शोधयेत् ॐ आं आसन

श्री॰
दे॰र॰
१५४

मंत्रस्य मेरुपृष्ठऋषिः सुतलं छंदः कूर्मो देवता
आसनशोधने विनियोगः ॐ ह्रीं पृथिव्यै नमः पृ
थ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वं च धार
य मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॐ आधारशक्त्यै
नमः मूलप्रकृत्यै नमः ॐ अनन्ताय नमः पद्माय
नमः पद्मनालाय नमः ततो पविघ्नतालत्रयं कु
र्यात् अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिता ये भू
ता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया तालत्रयं द
त्वा वामपार्श्वात्त्रयेणाविघ्नाद्युत्सार्य नंतां च गु
रुं प्रदर्श्य गुरुं प्रणमेत् अखंडमंडलाकारं व्या
प्तं येन चराचरम् तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे न
मः गुरुभ्यो नमः परमगुरुभ्यो नमः परापरगु
रुभ्यो नमः परमेष्ठिगुरुभ्यो नमः इति गं ध्यात्वा तै
रभ्यर्च्य न्यासपूर्वकं संकल्पं कुर्यात् अस्य श्रीदुर्गा
मंत्रस्य महेश्वर ऋषिः त्रिष्टुप् छंदः श्रीदुर्गा देव
ता दुं बीजं ह्रीं शक्तिः ॐ कीलकं नमः इति दिग्बंधः

194

धर्मार्थकाममोक्षार्थे दुर्गापूजायां विनियोगः
अथ न्यासः महेश्वर ऋषये नमः शिरसि अनु
ष्टुप्छन्दसे नमो मुखे दुर्गादेवतायै नमो हृदि
दुं बीजाय नमो नाभौ ह्रीं शक्तये नमो गुह्ये ॐ
कीलकाय नमः पादयोः नमो दिग्बंध इति सर्वा
ङ्गे अथ न्यासः ॐ ह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ह्रीं तर्जनी
भ्यां नमः ह्रूं मध्यमाभ्यां नमः ह्रैं अनामिकाभ्यां
नमः ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ह्रः करतलकरपृ
ष्ठाभ्यां नमः एवं षडंगन्यासः अथ मूलन्यासः
ॐ नमः शिरसि ह्रीं नमो मुखे दुं नमो वक्षसि गं
नमो नाभौ यं नमः पृष्ठे नं नमो जान्वोः मः नमः
पादयोः इति विन्यासयेत् ॐ आत्मतत्वाय नमः
शिरसि ह्रीं विद्यातत्वाय नमः मुखे ॐ शिवतत्वा
य नमः हृदये प्रकृतत्वाय नमः नाभौ ह्रीं शक्ति
तत्वाय नमः नेत्रयोः ॐ शिवशक्तितत्वाय नमः
पादयोः ॐ अं [illegible] कं वं वं [illegible] दयाय नमः

श्री
१९५
195

नमः इंचंछंजंझंञंईं शिरसे स्वाहा उंटंठंडंढंणंऊं
शिखायै वौषट् एंतंथंदंधंनंऐं कवचाय हुं ओंपंफंबं
भंमंऔं नेत्रत्रयाय वौषट् अंयंरंलंवंशंषंसंहंक्षं अः अ
स्त्राय फट् एवं करन्यासः इति शुद्धमातृकान्यासः
अथ मूलमातृकान्यासः अं नमः शिरसि आं नमः
मुखवृत्ते इं नमो दक्षनेत्रे ईं नमो वामे उं नमो दक्ष
कर्णे ऊं नमो वामे ऋं नमो दक्षगण्डे ॠं नमो वामे
ऌं नमो दक्षनासापुटे ॡं नमो वामे एं नमो ऊर्ध्वोष्ठे
ऐं नमो अधरोष्ठे ओं नमः ऊर्ध्वदन्तपङ्क्तौ औं नमः अ
धोदन्तपङ्क्तौ अं नमः शिरसि अः नमो मुखे कं नमो
दक्षबाहुमूले खं नमः कूर्परे गं नमो मणिबन्धे घं
नमः अङ्गुलिमूले ङं नमः अङ्गुल्यग्रे चं नमः वाम
बाहुमूले छं नमः कूर्परे जं नमो मणिबन्धे झं न
मः अङ्गुलिमूले ञं नमः अङ्गुल्यग्रे टं नमो दक्षपाद
ले ठं नमो जानुनि डं नमो गुल्फे ढं नमः अङ्गुलिमू
ले णं नमः अङ्गुल्यग्रे तं नमः वामपादमूले थं न

मःजान्वानि दंनमःगुल्फे धंनमःअंगुल्यमूले न

नंनमःअंगुल्यग्रे पंनमःदक्षपार्श्वे फंनमोवामे

बंनमःपृष्ठे भंनमोनाभौ मंनमोजठरे यंनमो

हृदि रंनमोदक्षांसे लंनमःककुदि वंनमोवा

मांसे शंनमोहृदादिदक्षहस्तान्ते षंनमोहृ

दादिवामहस्तान्ते संनमःहृदादिदक्षपाद

न्ते हंनमोहृदादिवामपादान्ते ळंनमःपा

दादिशिरःपर्यन्ते क्षंनमःशिरसापादपर्यन्ते इ

ति त्रिर्व्यापयेत् एवंन्यासंविधाय पूर्ववत्षडंगा

न्कृत्वा प्राणायामत्रयंविधाय मू० ११

ऐं ११ ऐ २१ ओंह्रांआत्मतत्वंशोधयामिस्वाहा ओं

ह्रींविद्यातत्वंशोधयामिनमः ओंह्रूंशिवतत्वं

शोधयामिस्वाहा इत्याचम्यप्राणायामयोगेन

मूलशुद्धिंकुर्यात् ओंह्रींश्रींक्रेंचनमश्शुलावन्मी

नाभदीपिकालिं(कौ)कांतेजोवलपयान नीवा

परमशिवेसमर्पनीयतत्वस्वधाहूम्भाकलपकल्म (पि)

श्री॰ दे॰ १९६

196

र्ध्वं पुनस्तेनैव मार्गेण षट्चक्रं जलं भित्वा तत्तेजः स्व
रूपनीयमानीयं यमिति वायुबीजेन षोडशधा या
जप्येन वामकुक्षिगतं पापपुरुषं कृष्णवर्णं संक
षमश्रूलं बं शुष्कमार्द्रकायं ध्यात्वा शोषयेत् रमि
ति वह्निबीजेन षोडशवारं जप्येन दाहयेत् लमि
ति इंद्रबीजेन षोडशधा जप्तेन गलस्थत्वासितद्र
ष्टां स्थापयेत् वमिति मदनबीजेन षोडशधा जप्तेने
न स्वात्मानं दिव्यदेहं भावयेदिति भूतशुद्धिं कृत्वा
प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ॐ ह्रीं इं आं क्रों सों हं हंसः
मम प्राणा मम जीवा इह स्थिताः मम सर्वेन्द्रिया
णि मम वाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रघ्राणप्राणा इहै
वागत्य सुखं चिरं तिष्ठंतु स्वाहा इति प्राणप्रति
ष्ठाक्रमः इति प्राणान्संस्थाप्य पूर्ववत्षडंगं वि
धाय चास्य मूलदेवीं ध्यायेत् भूमौ रत्नासनदलछ
न्नसमावसमागतविंदुस्य सत्वादि पीठगतां भवा
नीं हर्वी दलाग्रस्य खाझविमस्थांकुंडगोभजे

त्रिनयनांविलसत्त्रिवीजं इतिध्यात्वामूलेनगन्धा
द्यैर्विधाय श्रीचक्रेचतुर्द्वारेत्रिवृत्तमष्टदलेद्वृत्ते
षडस्रेत्रिकोणान्तविंदुंविचिन्त्यवामभागेयेनविलिख्य
विभाव्य पीठपूजांकुर्यात् ॐह्रींमण्डूकायनमः
२ कालाग्निरुद्रायनमः २ मूलप्रकृत्यैनमः २ आ
धारशक्त्यैनमः २ कूर्मायनमः २ अनंतायनमः २
वराहायनमः २ पृथिव्यैनमः २ इक्षुपयुपरिसमु
द्रा २ सुधार्णवायनमोमध्ये २ नवरत्नविराजित
नवरत्नखंडमयद्वीपायनमः २ पद्मरागखंडाय
नमः २ स्वर्णगिरयेनमः २ नंदनोद्यानायनमः २
कल्पवनायनमः २ पद्मवनायनमः २ विचित्ररा
त्नरचितभूमिकायैनमः २ चिंतामणिमण्डपाय
नमः २ नवरत्नखचितरत्नमयवेदिकायैनमः २
रत्नसिंहासनायनमः तन्मध्ये २ सहस्रारपद्मा
यनमः २ प्रकृतिमयपत्रेभ्योनमः २ विकृतिमय
केसरेभ्योनमः तन्मध्ये द अष्टवीजमोहितवाणीं

श्री· दे·दे· १९७

197

कायैनमः तत्पार्श्वे धर्मायनमः ज्ञानवैराग्यैश्व
र्येभ्योनमः वामतः अधर्मायज्ञानवैराग्यैश्वर्येभ्यो
नमः इतिसंपूज्य मध्ये अंकमलायनमः अंरजसेनमः
अंतमसेनमः मूलेमातृकाम्नायश्रीयोगपीठा
यनमः इत्यभ्यर्च्य पात्रार्चनंकुर्यात् तत्रस्ववामेभूत
त्रिकोणचतुरस्रंमंडलंविधाय मूलेनाभ्यर्च्य मूलं
दुर्गासामान्यार्घ्यायनमः तन्मंडलेषडंगेनाभ्यर्च्य
तत्रस्ववामेभूतत्रिकोणचतुरस्रंमंडलंविभाव्य मू
लेनाभ्यर्च्य मूलंदुर्गासामान्यार्घ्यंविधाय तन्मंडले
षडंगेनाभ्यर्च्य तत्रक्षालितंपात्रंसंस्थाप्य धांवं
अंअर्कमंडलायद्वादशकलात्मनेनमः विलोममा
तृकान्यासंपूर्य सौः सोममंडलायषोडशकलात्म
नेनमः इत्यभ्यर्च्य मूलाष्टाभिमंत्रितंकृत्वा गंगेचा
यमुनेचैत्यतीर्थमावाह्यशुद्धिंभावयेदितिसामान्या
र्घ्यविधिः सामान्यार्घ्यंस्ववामेत्रिकोणषट्कोणवृत्त
चतुरस्र [illegible] डलंकृत्वा तन्मंडलेषडंगेनाभ्यर्च्य [illegible]

सम्पार्च्य श्रीदुर्गाकलशामंडलायनमः ततः सर्व
वन्मूलेनाभ्यर्च्य तत्राव्रतालिनां त्रिपादिकां संस्था
प्य रं वह्निमंडलाय दशकलात्मने नमः इत्यभ्यर्च्य
तत्रैवव्रतालिने कलशं संस्थाप्य अं अर्कमंडलाय
द्वादशकलात्मनेनमः इत्यभ्यर्च्य तत्र नासिकाग्रष्ट
कवामृतधारया तेन कलशमापूर्य सौं सोममंड
लाय षोडशकलात्मनेनमः इत्यभ्यर्च्य ओं ह्रीं दां दीं दूं दे
दैं दः इं दं अमृते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि अमृते
स्रावय २ शुक्रशापं मोचय २ ओं ह्रीं इं आनन्दभैरव
सुधादेवी पादुकाभ्यो नमः इत्यसंस्पृश्य ऐन्द्रयोनिमु
द्रां प्रदर्श्य सूर्यमंडलसंभूते वरुणालयसंभवे अ
माबीजमये देवि शुक्रशापाद्विमुच्यतां एकमेव प
रं ब्रह्म स्थूलसूक्ष्ममयं ध्रुवम् कचोद्भवां ब्रह्महत्यां
तेन ते नाशयाम्यहम् पावमानः परानंदः पावमा
नः परो रसः पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पावयाम्यह
म् वेदानां प्रणवो बीजं ब्रह्मानंदमयं यदि तेन म

श्री॰ दे॰ र॰ १९८

198

तेन ते देवि ब्रह्महत्याविमोहन शुक्रशापविनिर्मुक्ता
त्वं मुक्ता ब्रह्मशापतः विमुक्ता कृष्णशापेन पवित्रा
भव सर्वदा इति कलशं संस्नाप्य धेनुयोनीमत्स्यमुद्रा
प्रदर्श्य गरुडमुद्रयाच्छादयेत् इति ब्रह्मशुद्धिः ॐ ह्रीं ईं कृ
तावतारो हरिणा कलिना पीडितं जगत् कलिनालि
गृहीतं नव कौलिकानां दिनाय च श्रीदुर्गोपरितोषार्थं
त्वं यमीना भवत्वभः इति शुद्धं येयं प्रदर्श्य शुद्धिं शो
धयेत् ॐ ह्रीं ईं क्षां गलादिगवांतादिहस्तरूपाय वै
नमः बल्यं देवदेवेश भव शीभव सोधनम् मूले
न त्रिधा जप्त्वा मुद्रात्रयं प्रदर्शयेदिति ॐ ह्रीं ईं दुर्गार्चना
कालेनुया नियानीदं संशोधनम् वस्तूनि सौरभीया
नि पवित्राणीदृसि हृदये इति मूलेन त्रिधा जप्त्वेदिति मुद्रा
त्रयं सर्वास्योपरि दर्शयेदिति विधिः ततः मूलेनानंद
भैरवं कोपविष्टं नीलकंठं श्री श्रीदेवीं ध्यात्वा मूले
नावाह्य श्रीचक्रमर्चयेत् ततः मूलेन पाद्याचमनी
यार्घ्यं [illegible] कल्पयेत् मूलेन देवदेवेशमधुपर्काचमनी

यादितिवेदयेत् मूलेननैवेद्यंनिवेद्याचमनीयंन
मइतिनिवेद्यगन्धपत्रंनिवेद्यमूलेनताम्बूलादि
समर्पयेत् ततोमूलषडंगंविधायचतुरस्रेपूजयेत्
ॐह्रींह्रूंसर्वसिद्धिप्रदायवक्त्रायनमःपश्चिमे १ ॐ
विकर्त्तनायनमः उत्तरे इत्यभ्यर्च्य प्रथमावरणम्
ॐह्रींह्रूंअसितांगभैरवयुतब्रह्माणीश्रीपादुकांपूजया
मितर्पयामिनमः १ रुरुभैरवयुतनारायणीश्री
पादुकांपू० २ चंडभैरवयुतचामुंडाश्रीपा० ३ भीषण
भैरवयुतवाराहीश्रीपा० ४ संहारभैरवनारसिं
हीश्रीपा० ५ इतिवामावर्त्तेनगंधाक्षतपुष्पैरभ्यर्च्य
द्वितीयावरणम् २ ॐह्रींह्रूंसर्वाशापूरकायवक्त्रा
यनमः इतिपुष्पांजलिंदत्वा षट्कोणान्पूजयेत् ॐ
ह्रींह्रूंशैलपुत्रीश्रीपा० १ ब्रह्मचारिणीश्रीपा० २ चं
द्रघंटाश्रीपा० ३ कूष्मांडीश्रीपादुकांपू० ४ स्कंदमा
तरश्रीपा० ५ कात्यायिनीश्रीपाद० इतिवामावर्त्तेन
संपूज्य पुष्पांजलिंदद्यात् तृतीयावरणम् ॐह्रींह्रूं

श्री·
दे·र·
१५५
199

सर्वेषामाद्यरकचक्रायनमः इतिपुष्पांजलिंदत्वा ॐ
ह्रींइंग्रहसिद्धिदायचक्रायनमः इतिपुष्पांजलिंद
त्वामूलमुच्चार्य श्रीनीलकंठश्रीपा· इमीश्रीपा· इ
तिसप्तवारमभ्यर्च्य विंदौ पंचमावरणम् विंदोपा
रिमूले भैरविकाश्रीपा· मूले अघोरान्तरश्रीपादुकांपू·
मूले नीलकंठश्रीपा· इं मूले जगदेविकाश्रीपादु·
इत्यभ्यर्च्य षष्ठा[illegible]वरणम् विंदुपरिमूले शंखाय
नमः पद्मायनमः खड्गायनमः बाणेभ्योनमः ध
नुषेनमः खेटकायनमः शूलायनमः तर्जन्यैना
मः मूलविद्यामुच्चार्य श्रीनीलकंठश्रीपा· इति
मूलेनगंधाक्षतपुष्पधूपदीपनैवेद्याचमनीयतां
बूलअत्रचामरवाद्यकादीनामर्पयेदितिसप्तमावर
णम् तत्रमूलेनबलिंनिवेद्य सौः सर्वविघ्नकृद्भ्योभू
तेभ्यःस्वाहा यंहूंयोगिनीभ्योनमः ॐवांवींदेवीपु
त्रवटुकनाथ[illegible]कपिलजटाभारभास्वरत्रि
नेत्रज्वालामुखपाहि २ इमांबलिंयथोपचितांग

गृह्ण २ स्वाहा क्षां क्षेत्रपालाय नमः इति बलिं द
त्त्वा संकल्पपूर्वं न्यासं विधाय देव्याग्रे मालामादाय
यथाशक्ति मूलविद्यां जप्त्वा गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृ
हाणास्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्म
हेश्वरि इति देवदेव्योः समर्प्य देव्याग्रे कवचसहस्रना
मस्तवपाठं विधाय तदपि देवदेव्योः समर्प्य प्रातः
प्रभृति सायान्तं समयादि प्रातरं ततः यत्करोमि जगा
न्मातस्तदस्तु तव पूजनम् इति पुष्पांजलिं दत्त्वा योनि
मुद्रया प्रणम्य संहारमुद्रया देव्यो हृदि संनीय स्वयम
पि सदाशिवो भूत्वा समस्तपात्रार्पणं विधाय ।
स्वैरं विहरेदिति नित्यपूजाविधिः इति श्रीनित्यपूजा
याः पद्धतिं गुह्यगोपितां श्रीदुर्गा मया संसूचितां गोपये
न्मायकेश्वरि इति श्रीदेवीरहस्ये तंत्रे श्रीदुर्गानित्यपू
जापद्धतिर्नाम चत्वारिंशः पटलः ४० ॥

श्री॰ दे॰ १॰ २॰॰
200

ॐ श्रीभैरवः शृणुनादेवि वक्ष्येहं कवचं मन्त्रगर्भकम्
दुर्गायाः सारसर्वस्वं कवचेश्वरसंज्ञिकम् परमार्थ
प्रदं नित्यं महापातकनाशनम् योगिप्रियं योगिग
म्यं देवानामपि दुर्लभम् विनानेन न मन्त्रस्य सिद्धि
र्देवि कलौ भवेत् धारणादस्य देवेशि शिवस्त्रैलोक
नायकः भैरवो भैरवेशानि विश्वनाशायतो बली ।
ब्रह्मपार्वति लोकेशो विश्वलेखर्षभः प्रिये सूर्यस्ता
मोपहा देवि चन्द्रो मृतनिधिः स्मृता सेनानीश्च महा
सेनो विघ्नध्वंसी गजाननः बहुनोक्तेन किं देवि दुर्गा
कवचधारणात् मर्त्योप्यमरतां याति साधको मन्त्र
साधकः कवचस्यास्य देवेशि ऋषिर्ब्रह्मो महेश्वरः
छन्दोनुष्टुप्प्रिये दुर्गा देवता ईश्वरा स्मृता चक्रिबीजं
च बीजं स्यान्माया शक्तिरितीरिता भोगापवर्गसि
द्ध्यर्थे विनियोग इति स्मृतः ॐ मे पातु शिरो दुर्गा ह्रीं
मे पातु ललाटकं डं नेत्राणा तरा पातु चक्री पातु ।
श्रुती मम मे फ्रं गण्डौ च मे पातु दें ग्रीवां रमा कुण्डला

वायुनोसौसदापातुरक्तबीजनिसूदनि लवणे
पातुमेचैशोचामुंडाचेउवासिनी भीकीबीजंस
दापातुदन्तौमेरत्नदंतिका ॐह्रींश्रींपातुमेकंठे
नीलकंठैकवासिनी ॐऐंक्लींपातुमेस्कंदौस्कंदा
मातामहेश्वरि ॐसौःक्लींपातुमेवाहूदेवीश्रीभ
गलामुखी ॐश्रींह्रींपातुमेहस्तौशिवाशक्तानि
निनादिनी सौःऐंह्रींपातुमेवक्षोदेवताविन्ध्यवा
सिनी ॐह्रींक्लींपातुमेउदरंमममातंगिनीपरा
ह्रींश्रींऐंपातुमेपार्श्वौहिमाचलनिवासिनी ॐभ
ह्रींह्रूंऐंपातुमेपृष्ठंममदुर्गतिहारिणी ॐक्लींह्रूंपा
तुमेनाभिंदेवीनारायणीसदा ॐऐंक्लींसौःसा
दापातुकटिंकात्यायनीमम ॐह्रींह्रींपातुमे
शिश्नंदेवीश्रीबगलामुखी ऐंसौःक्लींसौःपातुपु
तौगुह्यकेश्वरपूजिता ऐंह्रींऐंश्रींसौःपायादूरू
मममनोन्मना ॐजंसःसौःपातुजानुजगदीश्व
रपूजिता ॐऐंक्लींपातुमेजंघेमेरुपर्वतवासि

श्री·
दे·क·
२१

20

नी ॐ ह्रीं श्रीं गीं सदा पातु गुह्येभ्यो मम वागीश्वरी ॐ
ह्रीं ङें पातु मे पादौ पार्वती षोडशाक्षरी पूर्वे मां पा
तु ब्राह्मणी ऐंद्री मां वैष्णवी तथा दक्षिणे चंडि
का पातु नैरृती नारसिंहिका पश्चिमे पातु वाराही
वायव्ये सापराजिता उत्तरे पातु कौमारी चैशान्या
शांभवी तथा ऊर्ध्वे दुर्गा सदा पातु पात्वधस्ताच्छि
वा सदा प्रभाते त्रिपुरा पातु निशीथे छिन्नमस्त
का निशांते भैरवी पातु सर्वदा भद्रकालिका अ
ग्निरे भाव मां पातु जले मां जगदम्बिका वायौ मां
पातु वाग्देवी यंत्राद्दनजनेचना सिंहात्सिंहास
ने पातु सर्पात्सर्पान्तकामृता रोगान्मा राजमातं
गी भूतान्दूतेशवल्लभा यक्षेभ्यो यक्षिणी पातु र
क्षेभ्यो राक्षसांतका भूतप्रेतपिशाचेभ्यः सुमुखी
पातु मां सदा सर्वत्र सर्वदा पातु ॐ ह्रीं दुर्गा नवाक्ष
रा इतीदं कवचं गुह्यं दुर्गा सर्वस्वमुत्तमम् मंत्रा
गमं महेशानि कवचेश्वरसंज्ञिकम् विनष्टा

[illegible]ं भुक्तिदं मुक्तिदं धर्मसिद्धिप्रदं कलौ धर्मसिद्धिप्रा
दं गोप्यं परापररहस्यकम् श्रीचक्रं मन्त्रमयं रोग
नाशकं परम् महापातककोटिघ्नं मानदं च यश
स्करम् अश्वमेधसहस्रस्य फलदं परमार्थदम् अ
त्यन्तगोप्यं देवेशि कवचं मन्त्रसिद्धिदम् पठनात्सि
द्धिदं लोके धारणान्मुक्तिदं शिवे रवौ भूर्जे लिखेद्धी
मान् कनकमौक्तिके प्रिये श्रीचक्राग्रे गन्धेन साध
को मन्त्रसिद्धये लिखित्वा धारयेद्देहे गुटिकां शु
भवर्धिनी किं किं न साधयेल्लोके गुटिकावर्मणो
चिरात् गुटिकां धारयेन्मूर्ध्नि राजानं वशमानयेत्
धनार्थी धारयेत्कण्ठे पुत्रार्थी कुक्षिमण्डले तामेव धा
रयेन्मर्त्यो लिखित्वा भूर्जपत्रके श्वेतसूत्रेण संवेष्ट्य
लाक्षया परिवेष्टयेत् सुवर्णेनाथ संवेष्ट्य धारयेद्
रक्तरज्जुना गुटिका कामदा देवि देवानामपि दुर्ल
भा कवचस्यास्य गुटिकां धृत्वा मुक्तिप्रदायिनी क
वचस्यास्य देवेशि वर्णितुं नैव शक्यते महिमानो

श्री·
दे·र·
२०२

महादेवि जिह्वाकोटिशतैरपि अदातव्यमिदं वर्म
मंत्रगर्भरहस्यकम् अवक्तव्यं महापुण्यं सर्वसारा
त्मकं पदम् अदीक्षिताय नोदद्यात् कुचैलाय दुरात्म
ने अन्यशिष्याय दुष्टाय निंदकाय कुलार्थिने: दी
क्षिताय कुलीनाय गुरुभक्तिरताय च शांताय कुल
सक्ताय शांताय कुलकामिने इदं वर्म शिवे दद्यात् कु
लभागी भवेन्नरः इदं रहस्यं परमं दुर्गाकवचमुत्त
मम् गुह्यं गोप्यतमं गोप्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥
इति श्रीदेवीरहस्ये तंत्रे दुर्गाकवचाख्यानं नामाष्ट
चत्वारिंशः पटलः ४८ ॥

ॐश्रीभैरवः अथनाम्नांप्रवक्ष्यामिदुर्गायाःसर्वलक्ष्मी
प्रदं रहस्यंसर्वदेवानांदुर्लभंजन्मिनामपि श्रीदुर्
गातत्त्वहृदिस्सारंत्रैलोक्यकारणम् सेवनामस
हस्रंचतुर्वर्गफलप्रदंपरम् यंपठित्वाशिवेधन्वादे
वीनामसहस्रकम् अस्यमेधायनात्त्रुणंपलोकेसौ
भाग्यवर्धनम् श्रेयस्करंविश्ववंद्यंसर्वदेवनमस्कृ
तम् गुह्येगोप्यतमंदेविपठनात्सिद्धिदायकम् अ
स्यश्रीदुर्गानामसहस्रस्य श्रीमहेश्वरऋषिः अनु
ष्टुप्छंदः श्रीदुर्गादेवता दुंबीजं ह्रींशक्तिः ॐकील
कं धर्मार्थकाममोक्षार्थेपाठेविनियोगः ॐह्रींदुंज
गदंबाभामाभद्रिकाभद्रकालिका चचेउग्रचंडिकाचं
डीचंडमुंडनिसूदिनी अनन्तव्याप्तादिरूपाप्रकृतिका
ज्ञानिकालया प्रलयास्थितिसंभूतिर्विभूतिर्भयना
शिनी महामायामहाविद्यामूलविद्याविदीश्वरी म
हालक्ष्मीर्महोत्तमामदिरामदनप्रिया आदिमाला
[illegible]रूपायविद्यापरमेश्वरी आदिदेवीकलाका

श्री॰ दे॰र॰ २०३

203

जाविश्वराजगदीश्वरी मनोर्मना महालक्ष्मीः सिद्ध
र्लक्ष्मी सरस्वती मविकादम्बरी मोहा शुल्यकालीग
तेश्वरी गणाम्बिकाजयातापीतपनार्तपहारिणी
तपोमयीदुर्वालम्बा दुःखदूरहनिवारिणी दुःखहाख
षदासाक्षीपरमात्मनसुःखदा सुधासुधांशुनिलया
शलयानलसन्निभा समस्तसंपदम्भोजनिलयाका
लिकालया विश्वेश्वरी विश्वमयी विराड्रूपा दानतिमति
धृतिदा दाम्भिकादेला लोपा सुरूपदीपसी गरिष्ठारि
ष्टहा दुष्टाहषाकाशीजलाजला शुक्लवर्णपदन्यासा
सामरूपाविरूपणी विरूपाक्षा कोटिराक्षी जलकान्ता
पराजिता अजिता कालिका लेपा लेपदा त्रिपुरेश्वरी त्रि
नयी देवविन्यासा संन्यासा सप्रतिभया अभया हस्तवा
देवी महौषधिरलंभसा चपला चण्डिका चण्डा चण्डमुण्डा
निसूदिनी चपलाक्षी मदाविभ्रमदिरारुणलोचना
उरोत्रिवस्त्रसम्भारवर्मरामा मनोहरा सन्ध्या सन्ध्याश्र
शीला वशाला पणा मयपयोधना शर्शाकमुकुटा रणामा

हराम्बुदलोचना विषमाक्षीविशालाक्षीवर्षणा।
वारीश्वरीशिला मनःशिलाचकस्तूरीमृगनाभिसंरो
चना मृगारिवाहनासाध्वीमंदामत्तभाषिणी ना
रसिंहीवामदेवीवामाचारप्रीतिप्रिया भुजपाशभुजा
गति भुजगाभुजगीभुजगजनप्रिया चामुंडाउग्रताराचा
महाचंडनमानमा नमस्विनीप्रभाज्योत्स्नामहाज्यो
तिःस्वरूपिणी स्वरूपासङ्गतिःसाध्वीसदसद्रूपरा
जिता सृष्टिस्थितिसंहारकरीत्रमाताभीमानतिस्तवेतो
णीत्रयकरीलीलाशार्वश्यामाशिववल्लभा दन्तरादि
मप्रीतितत्त्वदाम्बिकह्लादिनी राक्षसीडाकिनीयोग
योगिनीयोगवल्लभा कंदंभाकंदराह्वान्याहृतिका
कंठकालिका कलंकरहिताकालीकंपाकाश्मीरव
ल्लभा काशीकीर्तिप्रदाकांचीकाश्मीरीकोकिलस्वा
ना प्रभावतीमहारौद्रीरुद्रपत्नीकृपापरा रतिस्वा
तिस्वरीनर्येनोनलाप्रभवभास्विनी तपप्रियाशार
प्रेणापेतुद्वीयमस्वसा यामीयमालकाकाम्या।

पद्मनाभर्दीतडित् नारायणीविश्वमाताभवानीपा
पनाशिनी विगताविगतभ्रमाकृशाकृशासिधारिणी
वारीवारावरपरावरदावीरसूदिनी वीरसर्वावसानाका
रादीर्वसताद्यावते यतीयतिप्रियायाशीयाशीवल्ली
महेश्वरी गणेश्वरीगणाकांचीकांचीकिंकिणिचंडि
का मायामायावतीमताप्रमताश्वरीश्वरी पौरन्ध्री
शचीसीतासीतातपस्वभावजा स्वभाविकगुणाव
लंपार्भीयीगुणभूषणा हतिसर्पकर्दमसमासमस
मतिस्वरूपिणी तेजस्विनीसदानंदासभासमोधवर्धि
नी नर्यंताकार्षिणाहेतासेकलाशुभमाद्रिका दर्भा
ङ्गाणिकलाशांतासमिधाहरवेदिका धृष्टाहृतिस्वर
मतिस्वामीकारकविंत्ता चिन्मानलीश्वरीनीलाकारा
नीलसरंत्नी अपर्णास्वफलायत्तासमयानिर्भयाभ
या भीमसवनासर्गाशिवाभास्वतीभास्करविभा वि
भावरीनदीनंपानंद्यावर्तप्रवर्तिनी सृष्टीपराविश्व
पराविश्वगर्भाप्रवर्तका विश्वमायाविश्वबालाविश्व

स्वरविलासिनी नरघोषापमनाभापद्मनाभप्रस्
मजाः नेरस्णाकलसीदीला दत्तार्दत्ता यत्ताश्रुतिः
समुद्राधायनाधाध्याधासनाधामनाभका घणामे
कवर्णाघा द्वलीघार्ष्यप्रीता श्रुवल्लभा स्वमाप्रनीः
तानियतिःकल्पनाकुम्भद्वारिणी चापकार्भुरावीः
नादीनादीनजनप्रिया वसुन्धरावासवेशीवस्तनाथा
वटेश्वरी समुद्रासंगमा स्मणीतरलातरुवासिनी
पार्वतीपावरीमान्यामाननीयामधुप्रिया माटवी
मधुपानस्यामडरामन्दुनाम्सगी शुभ्रूषाम्लूरुधारे
वारेवतीरमणीरमा ऋद्धिदत्ता सिद्धिदत्ताग्रनमू
र्णामहेश्वरी स्थाणुरूपी जगज्ज्योतिः समस्ताक्षरवा
तिनी गायत्रीगगनालंभालंभमानकवप्रियः पी
तोवराघीतवृष्णाभूतनाधीतवल्लभा बलाकाजग
देताधजराजयवरप्रदा प्रीतिःकठोरवदनाकराल
रवनारमा त्रिकूटदत्ताघवलगा प्रणयाविनदस
दा कीरीकरालवष्ठीधीमधीमालिकामधी उत्तीः

श्री
दे. स.
२०५
205

गौरीकुमारिकानीलपताकावरदाकामेश्वरीशिवा शिव
पत्नीशिरोरत्नीपद्महस्तासरस्वती नेपथ्यापथ्याकु
नीरध्यारेतस्थावितरस्वरा मदनीरागिनीरागभीश्रु
विद्यामाहगीश्वरी दरिद्रांगुलक्षितालक्ष्मीनाया
वैकुंदरी अम्बालिकाबालवेशीअनन्याशिशिखाकृ
तिः अल्पसाल्पगतिश्चार्यनर्तनन्तपुरगाथया आ
याचादित्यसेकापाआदित्यकुलसुंदरी आत्मरूपा
दिव्यामनीआदिमायादिदेवता वेउप्रसूतिनयोनिवि
तानिरागिलोचना उमाउवीउरभुजाउवेगावाह
वाहना उतंगा वाउतमाध्येयाउज्ञेसावाहनाविनी
उष्माउराणवगर्वीगीऊर्ध्वातीऊर्ध्वमस्तका ऋद्धि
ऋवाऋवलोपीऋणादुर्यैववानेकी ऋद्धिजाचाह
वह्वाचऋतवासामहालसा लृकारालृकाली
नालृकारवरधारिणी एतांकथाकदावेदाचाह
वेदाकलाकला ऐकारमालिनीऐश्वर्यदायिनीऐश्वरी
मातिः ओकारबीजरूपाचऔषधिकाबीजधारिणी

शम्बिकालेपिकर्पंपाशः स्वरोद्भवरूपिणी काली
चभद्रकालीचकलिकाकालवल्लभा कदंभिनी
लयाकंककांचीमंडनमंडिता कलेकारहिताह्ला
दीकांचनाभाकरीरभा कनकाचलवासाचकको
णाकुलमानसा कुलस्त्रीकौलिनीकुल्याकुलरक्षा
क्षाकपालिनी कपालकुलनिर्मिताक्रीकावकेशा
लैंना खंजराखीखड्गधराखेटकायुधभूषणा ख
परशापाचलुल्हाखेटिनीखेचरीखगा खगायुध
चखगतिः खकारात्तरभूषणा गणाध्यक्षागजगति
गणेशाजननीगदा गोदागदापरभाज्ञागगानेनी
महीमही घुर्घुराचरभूर्घुराघुरुस्थना भगनीश्वरी।
चनसारप्रियासौम्याचवर्णीकृतभूषणा चांडीचंडा।
स्वनाचामीचंडिकाचंडनिःस्वना चंचरीकस्वनाना।
दीचंचच्चामीकरंगदा छविकाछरिकाछाछ
चामरभूषणा जीकारीजलजिह्वाचजुंभिकाजल
योगिनी जटाजूटधराजातिजातीपुष्पसमानना

श्री॰
दे॰
२०१

206

गलेश्वरीजगद्ध्येयाजगन्नाथाजननीजरा जम्भारी
जम्भकारीकरन्यासीरकिंकिणी क्षिप्रिकाचंपकाङ्क
ण्याकमण्डासनिवासिनी ञंत्रुरूपाञकृहस्ताञकारा
नरसोमना टंकाङ्गधामहानध्याटकारा टकणाटा
सी ठकाराठकारकानी डिंडीरवमना डला डंडानि
लमयी ढंढुण्डिकाकारकरा ढक्का णांगणा [illegible] नीला
(नाद्या) शुपांशवर्णातवस्तूरता तरुणी तंडिता तोतोता
मसीनाम सविया नाथानना नाम्रकराना आथवरथ
रातला नाषवयह रातापीतलासक्ता तिलोत्तमा ३
स्थाणुपत्नी स्थली स्थला स्थितिः स्थैर्य परा स्थला द
निर्दैत्यदायवीदेवकीदेवनायका दमिनी दामि
नीदंष्ट्रादंडहस्ता डरनातिः दुर्वाराद्र गतिः ध्वस्तीङ्कना
दाविद्रवासिनी दूरस्थाद्वन्द्वसिंधाना दरदाहरनाशि
नी ॐः धनदीधृतकादण्डादयादाक्षिकनाशिनी धर्मा
धर्मसहपन्यापनदायात्ववल्लभा धन्नुर्धरायनुर्वे
ष्टी पद्मकावरदायिनी पूर्णाशी पुत्रवदना पुष्कश्री

नी श्मशानस्था महाघोरा श्मशाननिलयेश्वरी सिं
धुहस्तप्रयरा मज्जा समस्तजलचारिणी सप्तमी सावि
त्रीसन्ध्या सूत्रस्था सूत्रस्वादिनी ह्रीश्वरी मदा संध्या स
मस्था चलचारिणी समिदा समाप्तिः संसर्गसर्वनामा
वनेश्वरी हंसी हारप्रिया हास्या हारिनैगारहस्याम्बिका ।
हेषा हृदेश्वरी ह्रीं गरहारिणी फलदायिनी देहदाहदा
वा हाला हला हलहलाश्रया नमोस्ते भयदा सामा
वरवाराणलयानया क्षितिः क्षीरप्रियालक्ष्मीः क्षितिम
नक्षयानक्षया क्षत्रियी क्षालक्ष्मी क्षेत्रपालः बीजमं
डितः लक्षः बीजस्वरूपा चन्द्रकाराक्षरमातृका दुर्गे
धनाशिनी दुर्वा दुर्गमा दुर्गवासिनी दुर्गा दुर्गतिपा
मनी ॐ ह्रीं दुं बीजमंडिता १००० इति नामसहस्रं तु मे
यगर्भं महाबलम् दुर्गायै दुर्गतिहरं सर्वदेवनमस्कृ
तम् सर्वमंत्रमयं दिव्यं देवदानवपूजितम् श्रेय ।
स्करं महापुण्यं महापातकनाशनम् यः पठेत्पाठ
येद्वापि शृणोति श्रावयेदपि स महापातकैः सर्वैर्मोदे

श्री. दे. र. २.३

वदानवसेविताः इहलोके श्रियं भुक्त्वा परत्र शिवदिवंव्र
जेत् दुर्गानामसहस्रं तु मूलमंत्रेण साधनम् ग्रर्चा
यो ये पठेद्धीरो मधुरस्वरसेवितः त्रिवारं वर्म ग्रणेप्व
भवेद्वागीशसन्निभः यः पठेद्देवि सर्वेज्ञ श्रीगुरोस्त्र
मोज्ज्वलः तस्य वैरिकुलं सर्वं भस्मसाद्दिवैव दर्शनम
दहनादिव देवेशि पतंगाः कुलमादिजे यः पठेद्देव सी
मूले साधं सिद्धिन भैरवः तस्याज्ञया स्तद्वाग्वाणी निस
रेकृ यपयभाक् यः पठेत्सततं देवि शायने स्त्रीरताकु
लः सम वैद्देशि विधसीधने न धनदोपमः वाग्भिर्वा
णीशसदृशः कवित्वेन सितोपमः तेजसः सूर्यसं
काशो यशसा सूर्यसन्निभः बलेन वायुतुल्योपिल
स्पागीर्वाणनायकः देवि किं बहुनोक्तेन समभवेद्दे
वोपमः स्तंभनाकर्षणोच्चाटवशीकरणाकत्वमः
रवौ भूर्जे लिखेद्देवि निशीथे वा सुगंधकैः सत्वात्ये
तो राजकैः साधको मंत्रसाधकः लिखित्वा वेष्टये
न्नामसहस्रमाणिमीश्वरि श्वेतसूत्रेण संवेष्ट्य ला

धूम्रलोचना नलिनीनर्तकीनाम्नानगानलि नर

लोचना निर्मलानिरामाचारानिश्रमानराज्ञानिभिः

नीलग्रीवानृसिंहार्चनीपोपवनवासिनी नदिनीना

सूनिरंजनानवनीतप्रियानिला नारायणीनिराकारा

निर्मलानित्यवल्लभा पद्मावतीपद्मकरापुत्रदापु

त्रवत्सला श्वेतनापुरीपादापीनपयोधरापुलोमजा ।

पुष्किणीपुष्करार्ककरापवुःपादीरवारूना पापघ्नी पं

पिनीपालीपलीपरमेश्वरी पिशाचीचपिशाच

घ्नीपानपात्रपरापुटा प्राणिमापंचमीपांचीपुरू

ववरप्रदा पंचयज्ञापंचप्रापीपंचशानिमनुप्रिया ।

पांचालीपंचभद्राचपज्ञाहस्तांमनोरथा फालिनी

फलदायीचफलहस्ताफाणिप्रिया स्फिरंगास्फीत

मतिः [illegible] स्फीतिःस्फीतिमतीस्फुरा बलमाया

वलस्वरूपाविलसीमावलावला वगलेश्वरप्रज्ञा

ववलिनीवलवर्धिनी प्रुपमानानीबोधमतिवटांव

हुनमोचिनी भगिनीभगमालाचभगालिंगानृत

श्री॰
दे॰ २॰
२८
208

स्तवा भोगीश्वरीचभोक्त्रा भागेशीभगसर्पिणी भग
लिंगास्थिताभाग्यणाभाग्यदाभगमालिनी मत्तमत्तैर
गामीनामैनाकजननीसुरी मुरलीमानवीह्रोत्रीमह
र्षिजनमोदिता मतमातंगगामाचीमंगलगातिरे
वला यज्ञेश्वरीश्वरीयज्ञायज्ञवेदप्रियाश्रिता यशो
वतीयतिस्थाचयतात्मायतवल्लभा युवतीयौवना
स्थाचयुवायत्तजनंप्रिया यज्ञस्वप्रदाज्येष्ठायज्ञभू
रूपशालिनी रंजितारंजपतीचराजसूयफलप्रदा
रजोवतीरजाश्रियाराज्यदाराज्यवर्धिनी राज्ञीराशि
चंद्रशालीरोगघ्नेत्रिपुरेश्वरी ललितालतिकालाप्या
लोपालललनलालसा लाटीरद्रुमवासाचपाटीरद्रु
मवर्तिनी लंकालजराज्ञदंजेचिन्तासरसुंदरी लो
केश्वरदालेपालयकर्त्रैमहालका वेदविद्यावा
णीचवीणावेणुवनेश्वरी वेदमाताचवर्णागावा
दीवीरमात्रिका शांखिनीशांखवलयाशांगर्वश्रय
यराधामा शशिमंडलमध्यस्थाशीतलांशुनिवासि

त्तयापरिवेष्टयेत् स्ववीर्यरजसा क्षौमवेष्टयेन्मीना
स्त्रकैः संस्कृत्य गुटिकां देवि बिभृयाद्धि साधकोत्तमः
धारयेन्मूर्ध्नि बाहौ च गुटिकां कामदायिनी सर्वसिद्धि
र्विजित्याशु कल्याणी ददत्स्मा विशेत् वंध्यावामसुते
प्रसूतात्वा साधकपूजनैः श्रुत्वाल्लभेन्महादेवि साध्या
दैश्रवणोपमान् गुटिकैषा महादेव्यारोग्याकाम
फलप्रदा साधकैः सततं संजप्य साक्षाद्गोप्यस्वरूपि
णी योर्चयेत्साधकोऽङ्गे गुटिकां धारयेच्छ्रिये प्रदे
द्दर्मशिवे मंत्रेनानासहस्रकं परम् श्रेयाल्लाभफलो
नम्पदेवि वस्त्रेपुनेस्थाने वनेराजकुलेवापित्तुभिर्लेश
त्रुसंकटे वातेयत्तपिशाचादिभूतप्रेतभयेतथा वी
रोविगमेदेवेशि सर्वत्र विजयोभवेत् लभयेद्दाप्र
स्थैर्यं च वंद्यादीन्साधकोत्तमः मोहयेत्रिजगत्सर्वं यः
कोंनाम्नाकर्षयेद्ध्रुवम् मारयेदाविलात्मान् तुष्टा
दयति वैरिणा वशयेद्दैवतान्सर्वाः किंपुनर्मानवा
शिवे धामयेदाखिलांल्लोकान्तदोष्यातात्रसुखवान्

श्री॰
दे॰ र॰
२०५
209

किं किं न लभते वीरो दुर्गापञ्चाङ्गपूजनात् इदं रहस्यं
दुर्गायाश्चाष्टात्तर्यां सहस्रशि महाचीनेऽक्रमस्थानां
साधकानां सहस्रकम् पठेत्सपूजयेद्देव्या मंत्रनाः
मसहस्रकम् इदं सारं रहितं यानां तत्त्वानां तत्त्वमुत्त
मम् दुर्गानामसहस्रं तु नवभक्त्या प्रकाशितम् अ
भक्ताय न दातव्यं गोप्तव्यं पशुसन्निधौ अभक्तेभ्योपि
पुत्रेभ्यो दत्त्वा नरकमाप्नुयात् दीक्षिताय कुलीनाय
गुरुभक्तिरताय च शान्ताय भक्तियुक्ताय देयं नाम
सहस्रकम् वित्तदानेन महती यान्न दद्याद्दक्षिणां
विना दत्वा गृहीत्वा शुभयोः सिद्धिहानिर्भवेद्ध्रुवम्
इदं नामसहस्रं तु शंभोर्गोप्यतमं शिवे तव भक्त्या म
या ख्यातं गोपनीयं स्वयोनिवत् इति श्रीदेवीरहस्ये
तन्त्रे दुर्गानामसहस्रं एकोनपञ्चाशत्तमः ४९ ॥

ॐ श्रीभैरवः श्रृणु नादेवि वक्ष्यामि दुर्गास्तोत्रं मनो
हरम् मूलमंत्रमयं दिव्यं सर्वसारस्वतप्रदम् दुर्गा
र्तिशमनं पुण्यं साधकानां जयप्रदम् दुर्गायाश्चेत
भूतेन्द्रस्तोत्रराजं परात्परम् श्रीदुर्गास्तोत्रराजस्यऋ
षिर्देवो महेश्वरः छंदोनुष्टुप्देवतापि श्रीदुर्गाम्बास
दाशिवे दुंबीजं च परा शक्तिः नमः कीलकमीश्वरि
धर्मार्थकाममोक्षार्थे विनियोगः प्रकीर्तितः अथ
ध्यानम् ॐ दूर्वानिभां त्रिनयनां विलसत्किरीटां शं
खाब्जखड्गशरखेटकशूलचापान् संतर्जनीं च द
धतीं महिषासनस्थां दुर्गां नवार्णकुलपीठगतां भजे
हम् १ तारं ह्रां मंत्रमालास्थं [illegible] जं ध्यायेदन्तः योस्व वी
लं बालकान्तः तस्य स्मारं साधकेन्द्रस्य योद्रांग भाया
ति सर्वगिताकामवधया २ मायां जपेद्यस्तव मंत्रमा
द्ये दुर्गे सदा दुर्गतिखेदवित्त्रः भवेन्मसूमौन्दपमौ
लिमालां मालिकानिवेष्टपदारविंदः ३ चाक्रियं च
दिजपेत वाम्बिके चक्रमध्य — गतं स्थि साधको
श्री

श्री॰
दे॰ १॰
२१॰
210

भवति चक्रवर्तिनां नायको नयविलासकोविदः ४
वह्निबीजमपरं स्मरेच्छिवे यो विवर्गविहिताहितव्य
थः शक्तिमैत्रुतैर्जयेद्रिपून्वाजिवारणरथःश्रितो नरः ५
ह्वींबीजं यो जपेत्स्थेन भूमौ सायंसायं भस्मनालिप्त
कायः गीर्वाणानां नायको देवि मंत्री भूत्वा राज्यं प्रा
ज्यमाज्यं करोति ६ वायव्यबीजं यदि साधको जपेत्वि
याक्रवंदं विमर्दनक्षमः समस्तकान्ताजननेत्रवा
गुराविलासहंसो भवितास्य पार्वति ७ विश्वविश्वे
रि यदि जपेत्कामवेलाकलोतो राज्ञो मायास्तरविल
सितन्यासहर्षात्रिमासः न स्यस्मेराननसरसिजाश्री
नेमानांगलस्थीर्वर्णपावकं यस्मरस्तु रवक्षुमौलिमालो
वर्णीसः ८ भोगेहाक्षितवह्निवृत्तविलसच्चागाराष्टू
मं चिमव्यग्रोगेलसितात्रिकोणाविलसच्छ्रीविंदुपीठ
स्थितं ध्यायेच्छेतसि पार्वे यन्निभवती माधीरसाहू
र्त्तिनां यो मे ग्रीसम भविष्यतिस्मरसमः श्रीणां पदारंपा
दिवि ९ दुर्गां मंत्रं मनसमहं मतुरानि मौलिमालि

कोऽज्ञानमशिवांगारहस्यमुत्तमम् प्रातःपठेद्यदिज्ञा
यावत्सेवनार्थं भूमौभवेत्सन्नृपतिर्दिविदेवनाथः
इतिश्लोकेनमहात्म्यपंचांगेकाश्मीरेसमाप्ति यःपठे
दर्पितात्वेनतस्यवश्यंजगत्त्रयम् ११ इदंपंचांगनामावि
लंश्रीदुर्गायारहस्यकम् सर्वसिद्धिप्रदंगुह्यंसर्वाघा
परिहारकम् १२ गुह्यंमेश्वरहस्यंतत्तवभक्त्याप्रका
शितम् शुभभक्त्यायतदात्तव्यमिर्यत्तापरमेश्वरी १३
श्रीदेव्युवाच भगवन्भवतानेनकथनेनमहेश्वरः
श्रीपंचांगस्यदुर्गायाश्चयत्कीर्तनास्यरहस्यम् १४ श्री
भैरवः इदंरहस्यंपरमंदुर्गायाःसर्वस्वमुत्तमम् पंचांग
वर्णितंगोप्यंगोपनीयंस्वयोनिवत् १५ इतिश्रीदे
वीरहस्येतंत्रेदुर्गाश्लोकात्मकेनामपंचषातिपटलः
६५ समाप्तोऽयंदुर्गापंचांगः ॥ शुभमस्तु ॥ ॐ

सम्वत् १९४३ भाद्रमासे लिखितमस्तु श्रीनगरे

